

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Domus Æternitatis

Reserata, Et Ad Ingrediendum Quotidie Memorïæ cogitationibus,
Intellectûs considerationibus, ac voluntatis affectibus Aperta ; Serviet
quoque pro Concionibus; uti & pro Exhortationibus, in Agoniae Domini
Sodalitatibus

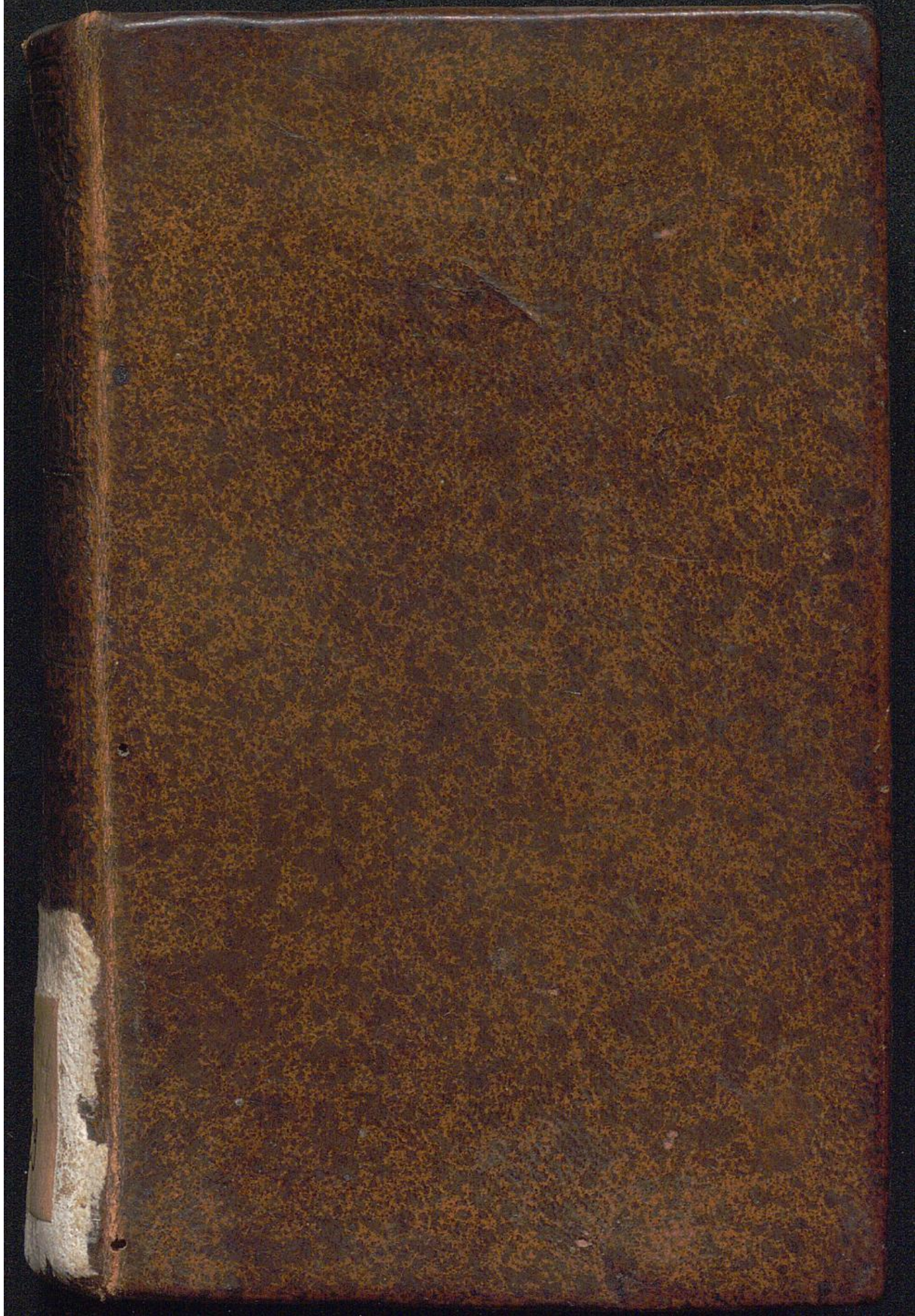
continens Impedimenta Et Adjumenta Æternæ beatitudinis

Dirckinck, Johann

Coloniae Agrippinae, 1713

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50716](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50716)

Th. 2929.

f. II
33.

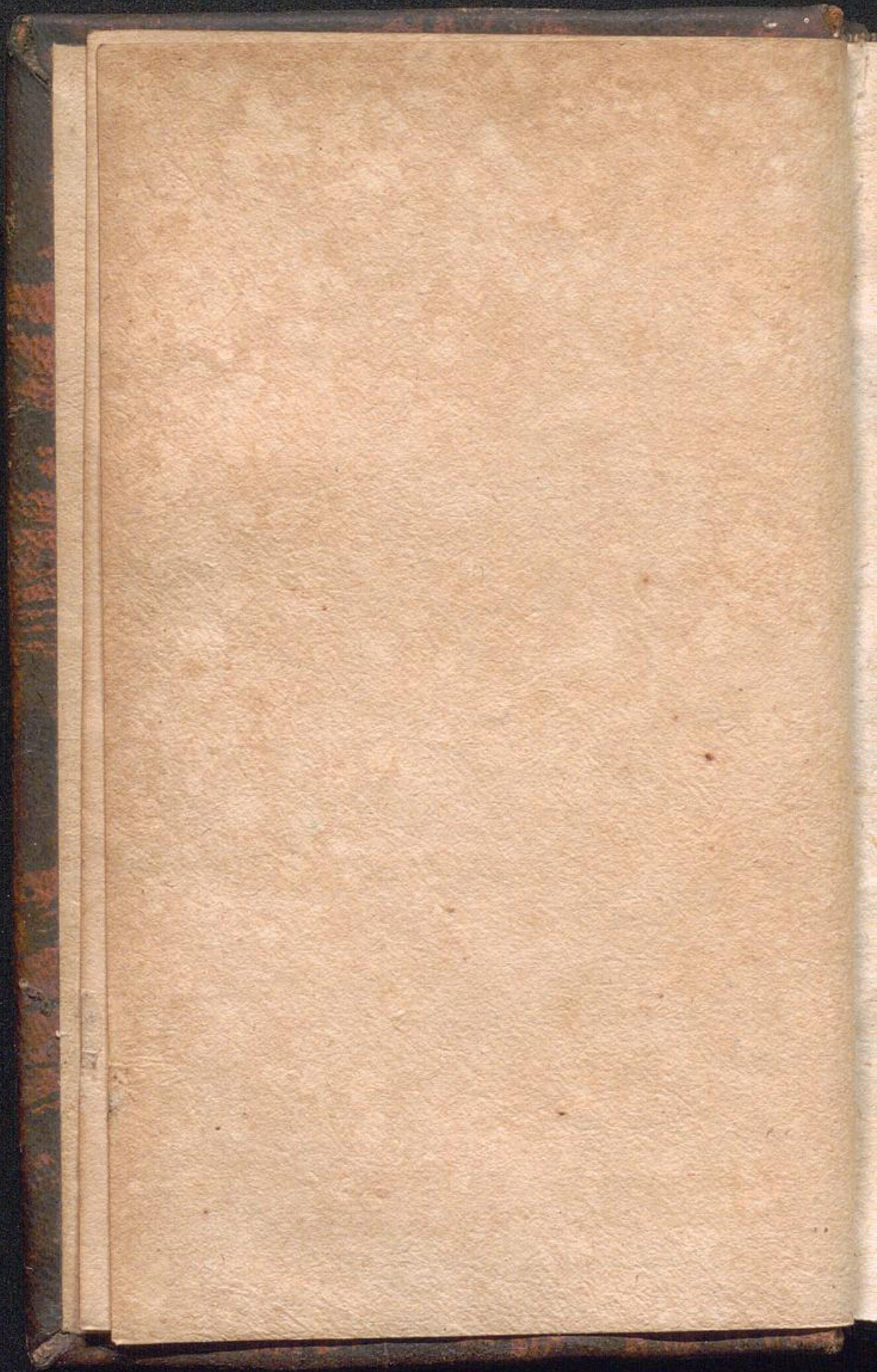

n.
r.

Annos aeternos in mente habui. Psal. 76.

P. B. Boultats. fecit Auer.

DOMUS
ÆTERNITATIS

RESERATÆ,
ET AD INGREDIENDUM

Quotidie,
Memoriæ cogitationibus,
Intellectûs considerationibus,
ac voluntatis affectibus,

apertæ,

P A R S IV.

continens

I M P E D I M E N T A

Et

A D J U M E N T A

Æternæ beatitudinis

Authore

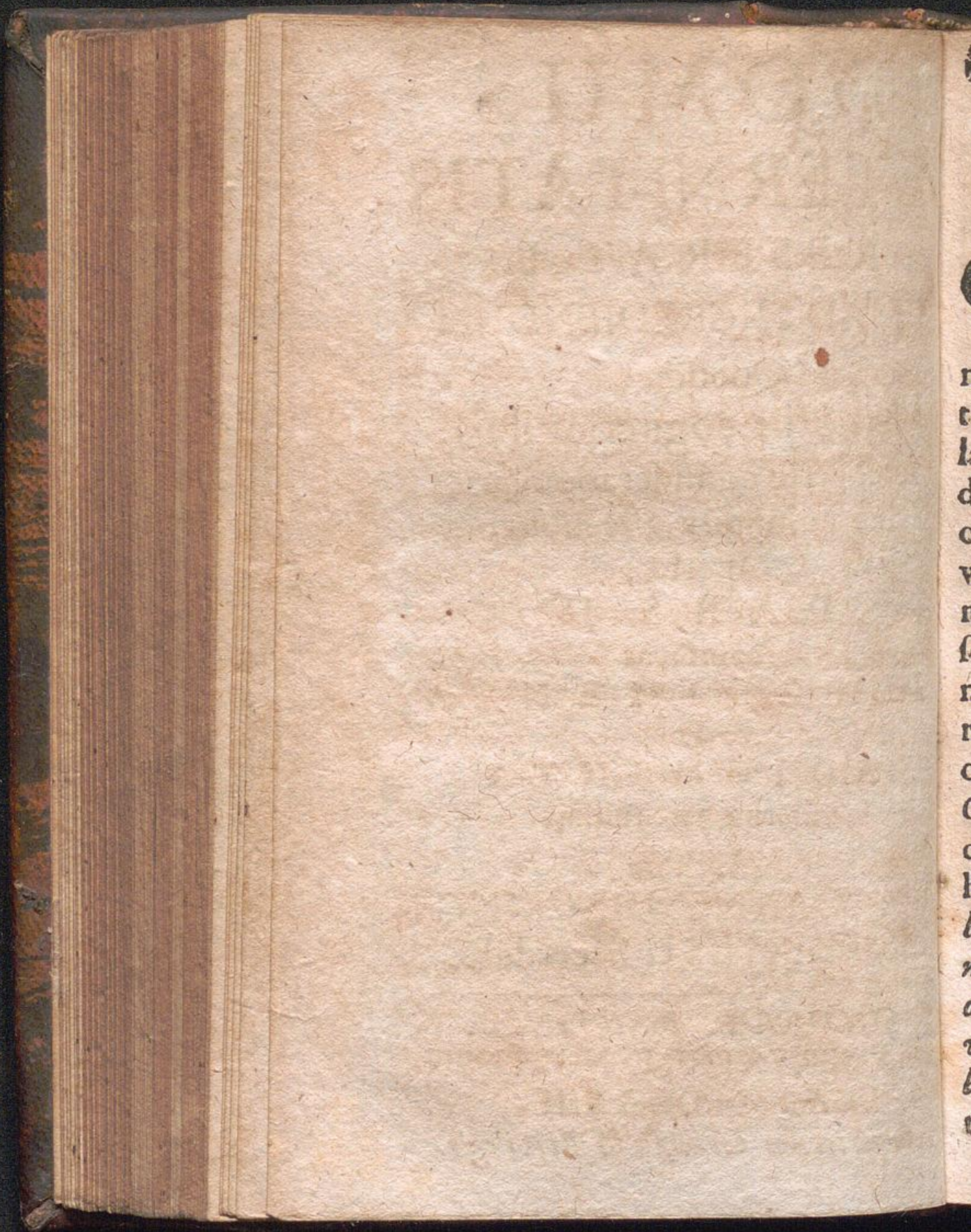
R. P. JOANNE DIRCKINCK
Societatis JESU Sacerdote.

COLONIÆ AGRIPPINÆ,
Apud SERVATIUM NOETHEN,
Anno M.DCC. XIII.

Superiorum permisso & Privilegio.

PARS IV.

Scopus hujus Partis.

CONSIDERATIS, parte primâ, æternitatis præambulis, naturâ, & subjectis; parte verò secundâ, æternitatis beatæ gaudiis, ac tertiâ, damnatæ tormentis; hâc parte quartâ, nonnulla impedimenta & adjumenta sive media proferemus; eo fine, ut illa tanquam obices & pessulos Domûs beatæ removeamus; hæc verò tanquam claves, Domûs cælestis januam nobis referantes, sedulò adhibeamus: quamvis impedimenta salutis, media quoque sint damnationis; & media salutis, damnationis obstacula; secundum illud Philosophi: *Generatio unius est corruptio alterius: & declinatio mali, accessio boni.* Unde hortatur S. Augustinus: *Laboremus, ut nobis bonorum operum Clavibus januâ regnicælestis aperire possimus. Sicut enim malis operibus, quasi quibusdam seris ac vectibus, vita nobis janua clauditur; ita absque dubio bonis operibus aperitur.* Serm. 252. de temp.

A 2

Ut

Ut autem, mi Lector, huic tanti Præfulis hortationi obsecundes, impedimenta & adjumenta hoc libello contenta crebrò lege, considera, perpende; ne accensearis illis stolidis [quorum infinitus est numerus] *qui malis operibus, quasi quibusdam seris ac vectibus, vitæ jannam sibi præcludunt*: dum enim peccata peccatis quotidie accumulunt; quid aliud agunt, nisi ut impedimenta impedimentis, seras seris, vectes vectibus, trabes trabibus, imò valla vallis ac muros muris apponant & opponant; quò aditum beatæ æternitatis magis magisque sibi obstruant, ac tantò minùs penetrare, ingredi que valeant. Hoc autem labore, quid efficiunt; nisi ut certius ab æterna beatitudine excludantur; & infallibiliùs ad æternas inferorum pœnas detrudantur, Dæmonum potestati subjiciantur, verme conscientiæ rodantur, igne, & omnium tormentorum congerie torqueantur in omnem æternitatem? An non hæc est cæcitas, nullo lacrymarum imbri sat deploranda? An non phrenesis incomprehensibilis & horrenda? Ne

Ne hæc amentia te quoque & me occupet, secundum Apostoli monitum: *Abjiciamus opera tenebrarum*, quæ tenebras amant, atque ad æternas tenebras amandant: *Et induamur arma lucis*. Rom. c. 13. 12. quibus arcem cœlestem expugnemus. *Laboremus ut bonorum operum Clavibus*, januam regni cœlestis nobis aperiamus; & cum viris verè sapientibus ac timoratis, indies adjumenta adjumentis, media mediis, velut claves clavibus addamus; ut tantò certius æternitatis beatæ aditum referemus. Toti in eo sumus, ut vanis ac sterilibus curis, operibusque rejectis, unam æternitatem, ejusque media, semper & ubique & in omnibus, in corde, in mente, in memoria, in opere, in sermone, in amore, in timore, in sollicitudine, in præmeditatione habere consuecamus: impedimenta omnia ac singula removeamus, & ne tanti momenti negotium, ulli dubio, fortunæ aut casui exponatur, sollicitè caveamus: deq; omni certitudine possibili nobis prospiciamus.

Quæ si præstiterimus; itinere felici progrediemur; magnis passibus quotidie

A 3

ad

ad Domum æternitatis beatæ properabimus, & tandem feliciter eam intrabimus, ac perpetuò possidebimus. Si verò ea neglexerimus, in ancipiti semper fluctuabimus; & inter millena discrimina constituti, de salute nostra nunquam tacti, securique esse poterimus. Laboremus igitur & agamus, quidquid, Deo juvante, valemus: *Nulla satis magna securitas, ubi periclitatur æternitas.* Laboremus, crebroque cogitemus: ô quid curamus, si æternitatem beatam non curemus? O in quid labimur, si in æternitatem maledictam prolabamur? Scimus, nos, quidquid agimus; volentes, nolentésve, æternitati agere. An non igitur summè insani ac reprobi sumus, si scientes volentesque potius infelicissimæ & diabolicæ, quam beatissimæ ac divinæ æternitati laboremus? O absit hoc à nobis, absit! Quin potius omne vitæ præsentis instans, omnis motus, omnis cogitatio, locutio & actio nostra, in immensum beatæ æternitatis oceanum influat, ut perpetuò nos beet, recreet atque oblectet.

CON.

CONSIDERATIO I.

Impedimentum I. Æternæ salutis,
Defectus fidei æternitatis.

Qui verò non crediderit, condemnabitur.
Marci c. 16. 16.

I. Octobris.

I. **C**ONsidera, Christiane, dari æterni-
tatem Dei, æternitatem animæ
nostræ, æternitatem cælestis gloriæ, &
æternitatem infernalis pœnæ, esse arti-
culos sanctæ fidei nostræ Catholicæ:
quos *qui non credit, jam judicatus est.*
Joan. c. 3. 18. & certò condemnabitur.
Nihilominus, nec olim defuère, nec
etiamnum defunt; qui eos non credant.
Sunt nonnulli, inquit S. Augustinus. L.
21. de Civ. c. 17. Quis nolunt credere pœ-
nam sempiternam futuram; sed post certi
temporis metas, pro cuiusque peccati quan-
titate, longioris, sive brevioris, eos inde
existimant liberandos. Atque hos inter ex-
titit Origenes: sed illum propter hoc non
immerito reprobavit Ecclesia. Contra
eosdem hæreticos insurgit S. Hierony-

A 4

mus

8 *Domus aternitatis. Consideratio*
mus c. 3. in Jonam de iis dicens, quod
homines & diabolos non putent aeternum
puniendo; sed restituendo in regnum pri-
stinum. Verum quia hoc Scriptura sancta
non dicit, è mentibus nostris abjiciamus.
& sciamus peccatores in Evangelio mitti
in ignem aeternum, ubi vermis eorum non
moriatur, & ignis non extinguetur.

II. Antiqua hæc hæresis hodie dum
recrudescit & invalescit in Suecia [in
Holmiâ, fidâ manu, recenter scriptum
est] & eodem, quo olim Origenis Affe-
clæ, misericordiæ divinæ prætextu, le-
vetur; quasi huic, pœnam aeternam
damnatis infligere, repugnet. Et quomo-
do hæreticus hæreticum, sepositâ Eccle-
siæ Catholicæ authoritate, convincet
dum quilibet in explicandis scripturis
cerebri sui criticiis, mordicus infistit? Sed
sciant hæretici, hi antiquo novi: tantam
esse Dei justitiam, quantam misericor-
diam: sciant peccati lethalis malitiam
esse quodammodo infinitam, quia Deo
infinito repugnat; ut prolixè infra con-
sid. 3. & 4. perpendemus. Audiant quo-
que S. Augustinum L. 21. de Civ. c. 18.
hujus

hujus hæreseos radicem velut acu tangentem : Per generalem , inquit , Dei misericordiam , impunitatem falsam suis perditis moribus pollicentur. Audiant & denuò S. Hieronymum. l. c. Scimus quidem clementem esse Deum , nec qui peccatores sumus , ejus crudelitate delectamur : sed legimus : Miserator & justus Dominus , & Deus noster miseretur. Psal. 114. Justitia Dei vallatur misericordiâ , sic parcit ut judicet , sic judicat ut misereatur : misericordia & veritas obviaverunt sibi : justitia & Pax osculata sunt. Alioquin si longo post circuitu , omnium rerum restitutio fiet , & una dignitas militantium : qua distantia erit inter Virginem & prostibulum ? Idemne erit Gabriel & Diabolus ? Idem Apostoli & demones ? Idem Prophetæ & Pseudoprophetæ ? Idem Martyres & Persecutores ? Quod sanè omnino absurdum esset. Absurdum igitur est hoc delirium , atque inane commentum. Crede Christo , crede Evangelio , crede Ecclesiæ qua est columna & firmamentum veritatis. 1. Tim. c. 3. 15.

III. Dantur & alii de Atheorum &

A 5

Epi.

10 *Domus eternitatis. Consideratio*
cureorum grege (utinam in Anglia,
Gallia, Germania & alibi, nulli hujus
furfuris reperirentur!) qui Dei existen-
tiam negant; adeoque & præmiorum
& suppliciorum æternitatem inficiantur
ut eò liberiùs, in scelera quævis ruant.
Dixit insipiens, ait David, in corde suo, non
est Deus. Psal. 13. 1. Hoc dixit insipiens,
imprudens & stultus; quia Scriptura di-
vina & recta ratio contrarium clamat;
nam & *Cæli enarrant gloriam Dei*, & ter-
ra eum esse deprædicat, & præter Pro-
pheticas voces, mundus ipse ordinatissi-
mâ suâ mutabilitate, & visibilium om-
nium pulcherrimâ specie, quodammo-
do tacitus, & factum se esse, & non nisi
à te Deo, ineffabiliter atque invisibiliter
magno, atque ineffabiliter & invisibili-
ter pulchro, fieri se potuisse proclamat.
Et tamen *dixit insipiens in corde suo, non*
est Deus. Hoc autem dixit non ore, sed
cogitatione & *in corde suo*, quia ut ait S.
Augustinus hîc, *hoc nemo audeat dicere,*
etiamsi ausus fuerit cogitare. Cogitavit
igitur & sibi persuadere conatus est.
Non est Deus. Sed quid inde? Ergo non
est

est quem timeam : ergo non est cur voluptatibus non indulgeam : quia *non est Deus* : Ergo nec ejus sapientia , quæ me videat : nec justitia quæ poenam infligat , nec æternitas beata , quæ exhilaret , nec damnata quæ me torqueat. *Non est Deus*. O quæ cæcitas ! quæ dementia ! Ex qua corruptio , abominatio ac depravatio omnium subsequitur : mox enim Propheta subjungit : *Corrupti sunt, & abominabiles facti sunt : non est qui faciat bonum, non est usque ad unum.* Psal. 13.2.

Affectus fidei.

O Anima mea ! cave tibi , ne hujusmodi insipientibus annumereris ; & vel cum Origene , ejusque asseclis , non dari æternitatem poenarum infernalium sentias ; vel cum stultis illis atheis in corde tuo dicas , *non est Deus*. Quin dic tu potius decies , dic centies , est poena æterna , est gloria æterna , est Deus æternus , præmiator bonorum , vindex malorum. Credo , credo , credo. Est *Deus unus*. [Ephes. c. 4. 6.] est *Deus verus*. [Joan. c. 17.] est *Deus vivus* [Act. c. 14.]

A 6

12 *Domus eternitatis. Consideratio*
est *Deus sempiternus* [*Isaiæ c. 40.*] qui
potest corpus & animam perdere in gehennam. *Matth. c. 10.* Verbaque hæc divina, ratio ipsa confirmat: nam *Rex unus*
est *apibus, & Dux unus gregibus, & in ar-*
mentis rector unus: multo magis mundi
rector unus est, qui universa quæ sunt, verbo jubet, ratione dispensat, virtute consummat. *S. Cyprian. L. de idol.*

Oratio

Considerationi indies subjungenda.

O *Æterne, & omnis æternitatis fons*
Deus! qui nobis per *Filium tuum,*
æternitatis beatæ aditum, devictâ morte, re-
serasti; da nobis *annos æternos,* in
memoria, intellectu & voluntate semper
habere, salutis impedimenta remove-
re, adjumenta sedulo usurpare; ut in tem-
pore sæculi hujus, sic omnia temporalia
transeamus, ut & mala omnia æterna e-
vitemus, & omnia bona æterna conse-
quamur. *Per Dominum nostrum &c.*

2. Octobris.

P *Erpende nequitiam & vafritiem*
Diaboli, qui probe gnarus, quanti
mo.

momenti fit, fides viva æternitatis, nihil non agit, ut mortalibus eam adimat, aut saltem obscuret; ut eò faciliùs, per avia & devia ducat, atque in Tartarum præcipitet. Hostis sanè crudelior Basilio Imperatore, qui obtentâ contra Bulgaros Victoriâ, horum quindena milia, captiva, excæcavit, uno duntaxat è singulis centuriis relicto monoculo, qui cæteros duceret. Imò ipsis Seythis barbaris, truculentior, qui servos suos excæcabant, ne, ut olim fecerant, rebellarent, totâque regionem occuparent. Quod enim in corpore est oculus; in mente est fides supernaturalis, quæ mysteria divina pandit, æternitatem beatam ac damnatam ostendit, viam ad illas demonstrat: ideoque Cacodæmon nullum non lapidem movet, ut oculum hunc fidelibus eruat.

II. Sed sapientior sit quilibet Christianus, & hostis maligni jaculis, Clypeum æternæ veritatis obtendat. Proferat vaticinia Prophetarum; testimonia Apostolorum, oracula Christi Domini, in sacris paginis millies inculcata. Alle-

14 *Domus aternitatis. Consideratio*
get quoque lumen rectæ rationis; & om-
nia creata, clamantia audiat: *Ipsè fecit*
nos, & non ipsi nos. Psal. 13. Ausculet
quoque Oratorem aureum, in illa verba
psalini 13. *Dixit insipiens, sic discurren-*
tem: Est urbs & non est conditor: est
navis & non est fabricator; est domus &
non est ædificator. Non est musicus,
& quomodo in mundi lyra apparet
concentus? Non est provisor, & quomo-
do per omnia providit providentia? Non
est auriga, & quomodo quatuor ele-
mentorù currus agitur? Non est sta-
tuarius; & quomodo homines, velut sta-
tuæ, in mundo factæ sunt? Non est for-
nicis constructor: & quis tibi cæli forn-
icem construxit? Non est aurifex, & quis
solem, velut discum aureum in cælo po-
suit? Non est qui ferat lampadem, &
quis tibi velut lampadem argenteam de-
dit lunam in cælo & reliqua sidera? Non
alius nisi ille de quo ait Propheta: Qui
fecit luminaria magna solus; solem ut præ-
sit diei, & lunam ut præsit nocti. Psal. 131
7. Hæc S. Chrysoströmus, quæ convi-
cunt, nisi quis insaniat.

III. Con

III. Considera ulteriùs astutiam & malignitatem Versipellis Diaboli: qui si in homine fidem æternitatis, pœnarum-que ejus, prorsus elidere nequeat, saltẽm in eo totum esse, ut eam minuat, debilitet, obscuret. In compendio historiæ trevericæ refertur; Prætori urbico ejusdem civitatis, ope dæmonis, scientiarum naturalium arcana rescire cupienti; hanc à stygio veteratore propositam ac postulatam conditionem; ut in quibusvis conviviiis, colloquiis & congressibus, hoc intercalare identidem inspergeret: *Diabolus non est tam teter ac pingitur; nec infernus tam calidus, ac fingitur.* Sed curnam id obsecro? Utiq̃ue ut apud homines, vir doctus & magnæ authoritatis fidem pœnarum tartarearum, hâc ratione aut tolleret, aut debilitaret. An non similia hodiedum, vitæ profligatæ homines effutiunt? An non idem plurimorum incredulorum ac sceleratorum, inane & frivolum est solatium?

Increpatio.

O Stulte & tarde ad credendum, verbi divini oracula; & ad audiendum,

! dum,

16 *Domus æternitatis. Consideratio*
dum, omnium rerum creaturarum voce
Deum Conditorum suum profitentes
Noli deinceps esse incredulus, sed fide-
lis: *Qui enim incredulus est, non videbit
vitam; sed ira Dei manet super eum.*
Joann. c. 8. 24. Quare cave, ne Diabolus
oculum fidei æternitatis tibi effodiat, ve
obscurat: cave quoque ne lumen ratio-
nis obfuscet; ut Dei cognitionem repe-
las, ejus dominium excutere, in vanum
allobores, & cum impiis desperatis dicas
Quis noster Dominus est? Nisi Dei ful-
men maledictionis æternæ experiri velis
Audi Chrysostrum in hæc verba
*Quis noster Dominus est? O verbum Dia-
bolicum! O animam dæmoniacam! Vi-
des ô homo! universam creaturam præ-
dicare Domini potentiam, sapientiam
curam, providentiam; corpus tuum
animam, vitam, quæ sub aspectum ca-
dunt, & non cadunt, omnia propemo-
dum vocem emittentia, laudare poten-
tiam artificis, & tu dicis: *Quis noster Do-
minus est? Hoc est furoris, hoc est stuporis
hoc corrupti animi, propterea sunt mala
innumerabilia.* S. Chrysostr. Tom. 1. pag.
697. a. 3. Octo*

3. Octobris.

I. NE verò ejusmodi incredulos, admodum paucos in orbe terrarum reperiri putes; circumspice & examina; clarèque cernes quomodo totus propè mundus à stygio impostore se fascinari, dementari, fideique oculo privari aut obscurari sinat; ita ut æterna cæli gaudia & orci tormenta vix aut ne vix quidem credant. Quidam prodigiosè resuscitatus à mortuis (ut fidæ referunt historiæ) ac de alterius vitæ statu interrogatus, respondit: *Nemo credit, nemo credit, nemo credit*; rogatus verò, quidnam nemo crederet: *respondit: Nemo credit, quàm strictè Deus cuncta examinet: nemo credit, quàm rigidè judicet; nemo credit, quàm severè puniat.* Quodsi hodiedum vitam perverfam tot ethnicorum, tot atheorum, tot hæreticorum, tot malorum Christianorum accuratius inspexeris, an non meritò exclamaveris: *Nemo credit, nemo credit, sive æterna præmia, sive æterna supplicia. nemo credit.*

II. In

II. In primis enim, *nemo credit*, salutem ut par est, & fide vivâ ac vividâ, bonorum cælestium immensitatem: aliàs non tam legniter pro iis adipiscendis, laboraret. *Nemo credit*, minimæ precationi, minimæ eleemosynæ, ac jejunijs minimo, respondere in cælesti gloria præmia sempiterna; aliàs non tam raro, nec tam tepidè preces funderet, nec toties pauperes stipem flagitantes, aure surdâ præteriret, nec jejunia cane pejus & angue fugeret, & horreret. *Nemo credit*, labori, morbo, persecutioni patienter toleratæ, respondere in cælo inmarcescibilem gloriæ coronam; aliàs, non ita gemeret, nec querelas deponeret, nec vindictam spiraret. *Nemo credit*, destinatam castitati angelicæ aureolam omnibus rosis, liliis, gemmisque splendidiorem; aliàs studiosiùs eam coleret, nec toties eandem violaret. Et an non ex his omnibus liquet, quàm exigua sit fides in mundo? *Filius hominis veniens, putas quem inveniet in terra?* Lucæ c. 18.

III. Deinde discurre per varias mundi plagas: lustra aulas, lustra castra, cu

rias

rias, officinas, tabernas, variâsque in his hominum classes, & hujus rei veritatem luce clariùs intueberis. Nam I. Gulosorum helluonum, ebriosorumque nepotum, quot sunt, qui credant, quòd cum divite epulone sepeliendi sint in inferno, ubi siti levandæ, nec aquæ guttulam, totâ æternitate sint obtenturi? O quàm pauci! aliàs non tam splendide epularentur quotidie, nec toties inebriarentur. II. Euclionum, divitumque avarorum, quotnam sunt, qui credant, se difficiliùs intraturos in regnum cælorum, quàm camelus transeat per foramen acûs? O quàm pauci! aliàs non tam avidè, per fas & nefas pecunias corradarent. III. Ambitiosorum, & libidinosorum, quot sunt, qui credant, quòd pars illorum futura sit *in stagno ardente pice & sulphure*? Apoc. c. 21. 8. O quàm pauci! aliàs non tam ardentè honoribus; fœdisque voluptatibus inhiarent. Quid verò est, quod frænum pudoris dirumpat? *Non est ajunt, qui agnitus sit reversus ab inferis.* Sap. c. 2. Viden' fidei defectum? Non est infernus, non est

Dia-

Diabolus, non est damnatus; quia nullus
 haecenus ab inferis est reversus, qui no-
 bis referret, quid istic rerum geratur.
 Igitur nihil est quod metuamus: *Veni-
 fruamur bonis: nullum sit pratum, quod
 non pertranseat luxuria nostra.* Arque
 hinc vita bestialis sequitur. Non ali-
 ter, ac si orco tormenta, anilia forent
 commenta:

Sic vivunt homines, tanquam mor-
 nulla sequatur:

Et velut infernus fabula vana fo-
 ret. *S. Bruno de van. mundi.*

Affectus zeli.

O Si ciamare possem, *aternitas, aterni-
 nitas, aternitas*, ut omnes pecca-
 tores audirent, serioque illam appre-
 henderent! O si scribere possem, libros
 que per mundum spargere, ut eos imp-
 omnes legerent, & ex aternitatis confi-
 deratione compunctionem haurirent.
 O si cum S. Theresia infidelium caecita-
 tem, amarum lacrymis deflere possem, ut
 omnes fidem susciperent! O si clamare,
 praedicare, perorare valerem; ut omnes

mor-

mortales firmiter crederent, & præmio-
rum cælestium magnitudinem, & suppli-
ciorum infernalium atrocitatem; & u-
trorumque æternitatem! Verùm cùm id
nequeamus, pro modulo nostro clame-
mus, scribamus, deploremus, prædice-
mus; secundum *Isaiæ* monitum. *Clama-
ne cesses, quasi tuba exalta vocem tuam,
& annuntia populo meo scelera eorum.*
c. 58. Sed *Domine, quis credidit auditui
nostro [seu Sermoni audito] & brachium
Domini cui revelatum est?* *Isaiæ* c. 53. 1.
Brachium Domini *Christus* est, ejusque
virtus ac robur: quàm verò fortiter in
die judicii, hoc brachium tonitrua ac
fulmina in incredulos vibraturum sit:
quis credidit? Nemo credit. Nemo credit.

Interim, *clama ne cesses*, si fortè au-
diant, credant, convertantur
& vivant.

CON-

CONSIDERATIO II.

Impedimentum II. Salutis,

Oblivio æternitatis.

*Desolatione, desolata est terra; quia non est
qui recogitet corde. Jeremiæ c. 12. 11.*

4. *Octobris.*

I. **C**onsidera, non solum oportere
nos æternitatem firmiter crede
re; sed ejus quoque crebrò meminisse
quia ex ejus oblivione grandia dama
nascuntur. Senex quidam in Vitis Pa
trum L. 5. assererat: ternos esse Diabo
li prodromos, scilicet *oblivionem, negli
gentiam & concupiscentiam. Si oblivio
venerit, generat negligentiam: de negli
gentia, concupiscentia nascitur, de concu
piscencia vero corrumpitur homo, in que vis
gita. Applicemus hoc oblivioni æter
nitatis, de qua & negligentia salutis,
concupiscentia carnis, & animæ inter
tus oritur; hinc fidei vivæ æternitati
socianda est ejusdem crebra recordatio
ut monet Ecclesiasticus: *Memorare
vissima tua. c. 7. 40.* Hæc enim si obli*

vioni tradantur, & nec cogitentur, nec considerentur, vix id distat ab ignorantia: Inconsideratio & ignorantia ex jurisconsultorum sententia, æquiparantur, ob similes utriusque effectus. *Quia nullus intelligit, in æternum peribunt.* Job. c. 4. 2.

II. Primus itaque Diaboli prodromus est *oblivio*. O in quot mortalibus illa regnat! Transeunt horæ, transeunt dies, menses, anni, ætates & nullus est qui *reocogitet corde*. Jerem. c. 12. 11. Reges & Principes versantur in Consiliis; Causidici & Judices occupantur in tribunalibus; officiales & milites in castris, in tabernis mercatores, in officinis artifices, coloni in campis & agris; & quotus quisque illorum est, qui vel semel per diem seriò meminerit æternitatis? Dum autem æternitas rarissimè cogitatur, parùm quoque cognoscitur, minùs æstimatur, minimè cordi imprimitur; ideoque vita passim instituitur, ac si æternitas nulla foret. Unde quotidie innumeris ejusmodi obliviosis accidit, ut in æternitatis damnatæ nassam decidant,

Pars IV.

B

nun-

24 *Domus aeternitatis. Consideratio*
nunquam inde extricandi, priusquam
vel passum unum, ad eam admovisse op
narentur. Ignorant scilicet, aut pot
volunt ignorare, sese, quomodocunq
vivant, quidquid agant, quidquid m
liantur volentes, nolentes, curantes
gligentes; scientes, ignorantes, aeterni
ti appropinquare; in eamque se, vel
fluviales aquas in mare devehit, illoq
absorberi.

III. Hac de causa stupebat Pra
Salvianus L. 5. de Eccles. Cath. nec
pere poterat: Quid causa esset; ut si qu
piam Christianus futura credat, fut
non timeat: si credat, quæ dixit De
nec timeat, quæ minatur Deus: magn
prodigium, credere aeternitatem
pliciorum, destinatam iniquis, & qu
cere tranquillè in iniquitate: habere
certo, quod Deus dixit, & contem
illud, quod Deus minatus est. Quæ
obsecro hujus miseræ causa? Depro
eam S. Ambrosius dicens: *Nihil tim*
quia non vident: quamvis enim cred
non tamen timent, quia non cogit
non recordantur, non consider

oculumque fidei clausum gerunt, vel avertunt, toti in videndis tractandisque temporalibus absorpti: ita ut multi ne nomen quidem æternitatis audire sustineant.

Commonitio & comminatio.

O Peccatores obliviosi! cavete vobis ab hoc primo Diaboli prodromo, *oblivione*; eâ enim in animi penetrabile admiffâ; mox reliqui sequentur. Et tunc vœ vobis: *væ cæcis oculis, qui non vident,* clamat S. Augustinus Solil. c. 34. qui non cogitant non perpendunt æterna bona, & æterna mala! *Væ avertentibus oculos; ut non videant veritatem! Væ non avertentibus; ut videant vanitatem! Nequeunt enim oculi assueti tenebris, summæ veritatis radios intueri, & lucem æternitatis aspicere. Tenebras vident, tenebras approbant, de tenebris euntes in tenebras, nesciunt, ubi corruant: cadunt apertis oculis & descendunt in infernum viventes.* Si hoc tibi contingeret, mi Lector, quod avertat Deus, tunc revera erit vœ tibi, vœ millies, vœ millies millies;

26 *Domus aternitatis. Consideratio*
lies; væ in æternum: væ in æternum
ultrà & adhuc. Væ in perpetuas æ-
ternitates.

5. *Octobris.*

I. **P**rimum Diaboli prædromum, m
sequitur secundus: *neglectus* scilicet
cet *salutis aterna. Oblivio generat neg-*
gentiam. Oblivio præcedit; quæ ubiq;
ferè regnat. Circumspice mundum,
stra Europam, Asiam, Africam, & Amer-
cam, totq; fidelium & infidelium milli-
nes intueret: attende ad eorù cogitationes,
curas, actiones, sermones, quæstiones,
studia ac negotia; & millenas in illis
prehendes cogitationes, sermones, cura-
de temporalibus, & vix unam de æ-
ternis: *nimirum non est qui recogitet con-*
Oblivio præit; & ponè sequitur
ex oblivione negligentia, salutisque
curia. Nam, deficiente æternitatis,
pius cogitata, stimulo; animi vigor
tescit; ingravescit tepor, contrahitur
animus, exstinguitur spiritus, refrige-
charitas, subtrahitur gratia, timor
mini derelinquitur, peccandi licentia
minatur.

II. Et quia ex corde excluditur æternitas, aut rarissimè admittitur; in phantasia humana nascitur vanitas, in memoria rerum inaniū turba & varietas; in intellectu caligo & cæcitas; in voluntate perversitas; in corde duplicitas; in ore falsitas; in opere malignitas; & in omni vita, licet negligente, tepida, vitiis-que referta, temeraria quædam securitas. Ex hac autem oritur, ut homines in peccatorum lethargo securè dormiant; in crepidine putei infernalis cæci ambulent, rideant, saltent; quia pericula non vident. Juxta præcipitium damnationis æternæ, oculis clausis ludant nec horreant; atque ita tanquam boves coronati, ad victimam, & ad Luciferi macellum ducantur, cum tubis & tympanis; & phreneticorum instar applaudant ac tripudiant. O securitas periculosa! O damnanda temeritas!

III. O quantò securiores hi essent: si oblivionem, tanquam multorum malorum fontem expellerent; & æternitatis memoriâ, ad strenuè, pro gloria Dei, laborandum sese excitarent. Quemad-

28 *Domus æternitatis. Consideratio*
modum Barlaam Josaphatum Regem
hâc parabolâ. Civitatem fuisse a Jebat
in qua Rex, anno non nisi unico, regna-
ret, quô elapso, nudus in exilium expul-
leretur: quod advertens, quidam Rex
sapiens, toto illo anno thesauros suos
occultè in locum, in quem expellendus
se sciebat, præmisit, quos postea expul-
sus, cum gaudio invenit, ac fruituse est.
Omnes in Domû æternitatis, quibus
ni igitur, toto vitæ nostræ anno, bono-
rum operum thesauros præmittimus
quibus æternùm fruamur?

Affectus compassionis.

O Quanta est in mundo, æternitatis
oblivio! quàm communis & ubi-
que regnans, salutis negligentia! O quæ
non tantæ multitudini cæcorum, igno-
rantium, torpentium & negligentium
timè compatiatur? Quis non cum Moyses
se gemat ac deploret: *Gens absque co-
gnatione est, & sine prudentia: utinam saperent
& intelligerent, ac novissima providerent.*
Deut. c. 32. 29. Quis non cum Doctore
mellifluo optet & voveat, serm. de S.
Petr.

Petro & Paulo: Utinam saperent, ut eternitatis imago reformaretur in eis! utinam saperent, ut presentia moderarentur per prudentiam; praterita per intelligentiam dijudicarent; & novissima providerent, ad cautelam! Quàm longè alia tunc in mundo esset rerum facies?

6. Octobris.

I. **T**ertius Diaboli prodromus, & æternitatis damnatæ prænuntius est concupiscentia: De negligentia, concupiscentia nascitur, ajebat Senex in Vitis PP. scilicet concupiscentia carnis, concupiscentia oculorum, & concupiscentia honorum: quæ velut insatiabiles sanguisugæ, semper clamant, *affer, affer*: amplius, amplius. Et hæ concupiscentiæ mentem excæcant, sensum evertunt, ac divini judicii metum expellunt: ut de falsis Susannæ accusatoribus legitur: *Exarserunt in concupiscentiam ejus; & evertterunt sensum suum, & declinaverunt oculos suos; ut non viderent calum, neque recordarentur judiciorum justorum.* Daniel. c. 13 9. Unde uni illorum repro-

30 *Domus eternitatis. Consideratio*
brabat Propheta : *Species deceptu*
& *concupiscentia subvertit cor tuum*
l. c. v. 56.

II. Ubi autem concupiscentia sub
verterit cor, oculi fascinantur ; iudicium
sensusque pervertuntur ; ut cœlum non
videant , æterna supplicia non metuant
sed cupiditatum suarum torrente abri
pianur. Ideoque fascinati excæcati &
abrepti bonum malum , & malum bo
num statuunt ; contemnunt æstimanda
æstimant contemnenda ; cœlestibus ter
rena, æternis momentanea, spiritualibus
carnalia anteponunt ; ac veluti stulti
furiosi, *Palpant, sicut cæci parietem, & im
pingunt in meridie , quasi in tenebris*
Deut. c. 28. 29.

III. Ex concupiscentia denique se
quitur lapsus in scelera, atque ex his rui
na in tormenta æterna. Et totum hor
origitur ex oblivione, seu defectu cogita
tionis æternorum. Ideo lamentatur
Propheta Jeremias c. 12. 11. *Desolatione*
*desolata est omnis terra, Quamobrem ve
rò ? Quia nullus est qui recogitet corde*
Non est, qui recogitet minas Propheta
rum,

rum, & pœnas æternas, (ut exponit S. Hieronymus) Non est, qui ponat super cor suum [legit Hebræus] Deum, Dei timorem, legem, illius iram, minas, plagas; ut earum metu resipiscat, Deumque sibi reconciliet. Hinc omnis terræ, seu totius mundi desolatio, & corruptio. Desolatio morum & innocentia; desolatio devotionis ac veræ pietatis; desolatio temperantiæ & justitiæ, virtutumque omnium & Christianæ perfectionis. Ex adverso autem, mendacii, furti, adulterii, ebrietatis, hæresis, omnisque iniquitatis inundatio atque abominatio invalescit: quam demum ultima abominatio desolationis, & desolatio abominationis in extremo iudicio, & in damnationis æternæ barathro excipit. *De concupiscentia corrumpit homo.*

Petitio.

O Oblivio & inconsideratio æternitatis, quanta mala parit! O Deus sempiternæ! adjuva me, ope potentis gratiæ tuæ; ut æternitatis mihi nun-

B s

quam

32 *Domus eternitatis. Consideratio*
quam subrepat oblivio; ne ex oblivione
negligentia; ex negligentia, concupiscentia;
ex concupiscentia, pœna in gehenna, subsequatur
sempiterna. Da ut æterna identidem cogitem,
æterna rumorem, æterna sapiam, æterna æstimem,
æterna cordi meo profundè imprimam.
Da ut intelligam, quàm longa, quàm lata,
quàm alta, quàm profunda sit æternitas!
ut tristem hanc desolationem & abominationem
feliciter evadam. *Oblivioni detur dextera mea, si non meminero tui*
ô Jerusalem beata! atque etiam tui, Babyloniam damnata!
Fac hoc quisquis hęc legis: *Si quis habet aures audiendi*
audiat. Marci c. 4. 23. Si quis habet mentis & consilii sani micam:
annos æternos in mente habeat, memoriâ teneat, intellectu
perpendat, voluntate deligat; ne desolationem æternam,
ideo incurrat, quia non recogitat corde.

CON

CONSIDERATIO, III.

Impedimentum III. Salutis,

Pabulum ignis inextinguibilis.

Stuppa collecta, synagoga peccantium: & consummatio illorum flamma ignis.

Eccli. c. 21. 10.

7. Octobris.

I. **C**onsidera dicta Ecclesiastici verba: *Stuppa collecta, synagoga peccantium*. q. d. Putant potentes, & superbi, se esse insuperabiles, invictos, & quasi omnipotentes: at revera, omnis eorum synagoga, seu cœtus ac multitudo, fragilis est instar stuppæ collectæ: quemadmodum enim stuppa illico, ab igne vicino corripitur, conflagratque; & quo major est stuppæ copia, eò faciliùs, magisque inflammatur; ita pariter ignis vindictæ divinæ, facillimè corripiet & consumet omnes peccatores, eòque faciliùs, quò major eorum fuerit synagoga ac multitudo. hæc enim non est aliud, quàm *stuppa collecta*, seu fomentum ac pabulum ignis, iræ & indignationis di-

B 6

vinæ.

34 *Domus aternitatis. Consideratio*
vinæ. Et consummatio illorum, flamma
ignis. I. c. id est consumptio illorum, erit
flamma ignis, seu ignis velut pabulum
suum, contumet eos.

II. Ignis autem ille, cujus peccatores
& peccata pabulum sunt, est quintuplex.
Primus est *ignis ira & indignationis Dei*
Secundus *vindictæ*, quo Deus impios
igne, id est peste, fame, gladio punit
perdit in hac vita: ignis enim omnem
acrem vindictam, ejusque instrumentum
significat. Tertius est *ignis conflagra-*
tionis mundi, quo Deus impios, cum eo-
rum domibus, opibusque comburet.
Quartus ignis est acerrimi *judicii divini*,
quo Christus scrutabitur, damnabit, ac
perceller improbos, in novissimo die,
de quo Daniel. c. 7. 10. *Fluvius igneus*
rapidusque egrediebatur de ore ejus
Quintus est *ignis gehennæ*; hic enim est
finis impiorum, perpetuum incendium
perennis flamma ignis, quæ ex eorum
corporibus, velut titionibus ardentibus
ascendet in sæcula sæculorum. O flamma
terribilis! O ignis inextinguibilis!

III. Verùm hîc multos tenet admira-

ratio

ratio; cur Deus, cujus misericordiae non est numerus, & bonitatis ac clementiae infinitus est thesaurus, peccatores, etiam ob unicam lethalem noxam, licet brevi tempore durantem, aeterno plectat igne. Sed mirari desinent, si & Dei offensi Majestatem, & hominis offendentis vilitatem, & ipsiusmet peccati gravitatem ineffabilem perpenderit. Consideremus primò offensam divinæ Majestatis. Quò persona offensa & læsa major, digniorque est; eò quoque gravior est offensa, offensæque malitia, ac debita malitiæ pœna. Gravis quippe offensa est, si lædas virum nobilem, gravior si Comitem, gravior si Principem, gravissima si Regem aut Imperatorem. Quanta igitur offensa erit divinæ Majestatis, supremæ, immensæ, infinitæ? Utrique quodammodo infinita: quia *Peccatum ex parte offensionis, est infinitum*, ut docet Doctor Angelicus. 1. 2. q. 87. a. 1. An non igitur pœnam quoque meretur infinitam? S. Bernardinus serm. 12. ait: *Damnati debent aeternum cruciari, ratione malitiæ, scilicet culpa, qua respectu Dei, qui offensus est, infinita dici potest.*

Adhortatio.

O Anima peccatrix! *Quasi à facie*
lubri, fuge peccatum. Eccle. c. 2.
 Ne rea evadas quintuplicis ignis, iræ
 vindictæ Dei, judicii & Conflagrationis
 atque gehennæ; sed vel maximè, ne re-
 sis læsæ Majestatis divinæ. O qualis hæc
 est offensa! offendantur mille Principes
 mille Reges, Cæsares ac mundi totius
 Monarchæ; quid sunt hi omnes in com-
 paratione Dei? Pulvisculi, atomi: Er-
 men coram illis timent proceres, pave-
 nobiles, tremunt satellites, eorumque
 offensam summè reformidant: & tu no-
 vereberis, non pavebis, non trepidabis
 ad offensam, infinitæ Majestatis? *Quis*
timebit te Rex gentium? Jerem. c. 10. 7.

3. *Octobris.*

I. **C**onsiderato Numine offenso, ex-
 minemus personam offendentem
 nam quò hæc est vilior ac minor; eò
 fensa, culpæque malitia major est & gra-
 vior. Deum offendens, est homo. *Quis*
 autem est homo? 1. Quoad corpus, e-

origine limus terræ, sine pulvis, medio
 fœnum & flos agri, citò marcescens ac
 decidens. Quid est homo? Vapor ad
 modicum parens; velut umbra fugiens;
 velut nosocomium morbis innumeris
 scatens; velut infans innumeris pericu-
 lis ac miseriis repletus; ex quibus, sine
 Dei ope, eluctari, ipsi est impossibile.
 Quid est homo? *Nihil aliud quàm sperma
 fœtidum, saccus stercoreum, cibus ver-
 mium, post hominem vermis, post vermem
 factor & horror; sic in non hominem, ver-
 titur omnis homo. S. Bern. med. 3.* Et ta-
 men homo, tam vilis, tam fragilis, tam
 miser, audet offendere Deum infinitæ
 Majestatis. Potestne major excogitari
 audacia? Et quânam pœnâ hæc est
 plectenda?

II. Ulteriùs, dispice, quid est homo,
 quoad animam? Anima ex origine sua
 est nihilum; & Deo manum subtrahente,
 reversura in nihilum: *Substantia mea
 tanquam nihilum ante te. Psal. 38. 6.* Ani-
 ma peccato originali infecta: absque
 ope Dei, ad omnia est impotens, ad om-
 ne malum propendens, passionum tu-
 multi-

38. *Domus aternitatis. Consideratio*
multibus agitata, ignorantia tenebris
involuta, tentationum, hostiumque vi-
bilitum & invisibilitum assultibus expo-
ta: & cum tam sit misera, Deo pro-
tionem subtrahente, millies magis mi-
sera, peiorque esse potest: *Quoniam nu-
lum peccatum est, quod unquam fecerit ho-
mo, quod non possit facere alter homo.*
Creator desit, à quo factus est homo.
Aug. solil. c. 15. Ac proinde merito ca-
mortuo, at foetenti, cadaverique vermi-
bus secatenti assimilatur. Et tamen homo
hic, tantis miseriis subjectus, tantis Di-
beneficiis obrutus; tam auxilii divini vi-
omnibus indigus; si superbiat, si ob-
dientiam detrectet, si Conditori rebelle-
quænam hæc est protervia? & quæ per-
castiganda?

III. Perpende etiam; quid sit homo
innumeris aliis rebus creatis comparatus.
Quid est unus homo comparatus
myriadibus hominum toto terrarum orbe
be dispersonum? Quid est comparatus
millionibus Angelorum & Archangelorum,
omnes alias res creatas numero
superantium? Quid est comparatus cum

ipso Deo? Omnes gentes quasi non sint, sic sunt coram eo; & quasi nihilum & inane reputatae sunt ei. Isaia c. 40. Et tanquam momentum statera, sic est orbis terrarum; & tanquam gutta roris antelucani, quae descendit in terram. Sap. c. 11. 23. Inter ex his, ô homo! Si totus terrarum orbis, Dei intuitu, est quasi gutta roris, & quasi nihilum; quid es tu? quotula gutta & nihili pars? Quae igitur mens capere potest, tibi homini tam exili, tantum inesse audaciae; ut Deum tuum offendere, illumque novis indies sceleribus ad iram, vindictamque provocare audeas? Et quænam inauditæ huic audaciæ debetur pœna? Nonne infinita, cum nulla finita par sit?

Apostrophe.

O Homo miser, quoad corpus & animam! *Quid superbis terra & cinis?* Eccl. c. 10. 9. *O peccator! Cujus conceptio culpa, nasci pœna, labor vita, necesse mori.* S. Bern. med. 3. Cujus tam exilis respectu universi, est portio; ut atomus vix esse videatur; quid contra Altissimum
stul-

40 *Domus aternitatis. Consideratio*
stultè te erigis? *O testa de samis terra*
O vas fragile, quid faëtori tuo contradicis
Isaiæ c. 45. 9. *O caro putida, Regem*
terrenum offendere times, qui potest
corpus occidere; & post hæc non habet
amplius, quid faciat? Deum verò, in
mortalem, æternum, infinitum Regem
sæculorum irritare non metuis, qui potest
corpus & animam perdere in gehennam
Judica tu ipse, an tanta, tamque incredi-
bilis malitia ac protervia, temporali po-
nâ sufficienter castigetur? Judica, an non
perpetuis puniri incendiis mereatur?

9. *Octobris.*

I. **P**Erpendenda denique est, gravitas
& pondus malitiæ, quod peccatum
ab homine tam vili contra Majestatem
Dei infinitam commisso, inest: ut patet
clarius, quam pœnam promereatur.
Peccatum lethale, est *contemptus divini*
Majestatis: cujus mandatum vilipe-
ditur; cujus prohibitio spernitur; cujus
gratia & amicitia repudiatur, cujus
inspiratio & invitatio abjicitur, & è con-
trario, Diaboli hostis infensissimi, sugg-

stio, allectio, jussio, amicitia, ultro admittitur & acceptatur. 2. Est *contemptus omnipotentia Dei* infinitæ, omnibus creatis, dantis naturam & vires ad agendum; ad omnes actiones concurrentis, sine quo nec oculum, nec digitum movere valent: quanta ergo temeritas est, ipsius concursum & instrumenta, sive arma contra ipsummet convertere, utque ipsum oppugnare?

II. Peccatum lethale 3. Est *contemptus Bonitatis Dei* infinitæ, ab omnibus creatis amari dignissimæ, imò si fieri posset, amore infinito prosequendæ: & huic vilis, brevis ac foeda voluptas, lucrum tenue, & honoris umbra, à peccatore stultè præponitur: quanta malitia?

4. Est *contemptus sapientia Dei*, infinitæ, quæ despicitur, dum in ejus oculis & conspectu, nefas, absque omni verecundia & pudore patrat. Quænam potest major esse impudentia, quam Dominum suum præsentem, audientem & videntem, contemnere atque offendere? Et quanto supplicio ejusmodi impudentia afficietur?

III. At

III. At hîc nondum malitiæ finis: nam peccatum lethale est quoque *Contemptus Creatoris*, à quo animam, corpus, potentias, sensus & omnia membra adeptus est, quibus contra ipsum datorem insurgit. Est *contemptus Conservatoris*; sine cuius conservatione, nec momento possit durare. Est *contemptus Gubernatoris* sine cuius providentia, omnibus necessariis destitutus periret. Est *contemptus Dei Patris*, cuius imaginem in se decipit atque eradit. Est *Contemptus Christi Domini Redemptoris nostri*, cuius sanguinem pretiosum, passionem ac mortem despicit & pedibus conculcat. Est *contemptus Spiritûs Sancti*, cui fidei baptismum datam, frangit, ejusque gratiam ac dona abjicit. Heu quæ peccata finita, tantam malitiam dignè valet castigare? *Erubescant impii & deducantur in infernum. Psal. 30.*

Affectus zeli.

O Cæca gens mortalium! Hæc reddis Domino, popule stulte & impiens? Nunquid ipse est Pater tuus, &

possedit te, & fecit & creavit te? Deum
 qui te genuit dereliquisti & oblitus es Do-
 mini Creatoris tui: Deut. c. 32. O Juste
 Judex criminum, an non tantum tui
 contemptum, nequitiam & perfidiam
 meritò suppliciiis sempiternis vindicas?
 Ita sanè: nam usq; quo peccatores Domine,
 gloriabuntur? Psal. 63. Et insultabunt
 tibi? Deus meus, pone illos ut rotam, & si-
 cut stipulam ante faciem venti. Psal. 82.
 Deleantur de Libro viventium, & cum ju-
 stis non scribantur. Psal. 68.

CONSIDERATIO IV.

Impedimentum IV. Salutis,

Ligna incendii infernalis.

*Nutrimenta ejus [Topheth] ignis & lig-
 na multa: flatus Domini sicut torrens
 sulphuris, succendens eam.*

Isaiæ c. 30.

10. Octobris.

UT nutrimenta Thopheth, seu ge-
 hennæ, ignem & ligna subtraha-
 mus; hoc est, ut Damnatorum incendio
 æterno, à flatu divino succenso, mate-
 riam,

44 *Domus aternitatis. Consideratio*
riam, sive peccata tollamus; præter mo-
tiva consideratione præcedenti addi-
cta; hîc nonnulla addemus, quibus in-
spectis, peccata lethalia, licet brevi tem-
poris morâ, patrata, justè pœnâ æternâ
mulctari perspiciemus. 1. Est defectus
satisfactionis. 2. Mors spiritualis æter-
næ. 3. Pondus & gravitas peccati.
4. Macula & turpitude ejusdem. 5. Afflic-
tus perpetuus peccantis. Erit quæ con-
sideratio hæc frænum, ne in peccata mor-
tiferâ labamur, quæ tanquam ligna
dentia, in orco nos crucient & à
Domini ac vindictæ spiritu, succende-
tur, & sine fine in ardore conserventur.

II. Considera igitur primum fun-
damentum pœnæ æternæ; quod est,
defectus satisfactionis. Tanta enim, ta-
que gravis est offensa & injuria in qua
bet gravi delicto; ut peccator suis vi-
bus, nunquam Deo queat satisfacere
igitur semper manet, semper quæ puni-
dum est. S. Thomas. 1.2. q. 87. a. 3.
discurrit: Omne peccatum meretur
niri, donec sufficiens pro eo exhibetur
satisfactio: vel donec peccator repen-

ordinem, quem peccando violavit, convertendo se per Charitatem ad Deum, à quo se per peccatum avertit. Atqui Peccator; nullo unquam tempore, ex se, potest exhibere sufficientem satisfactionem; nec potest instaurare ordinem, quem violavit. Ergo meretur puniri pœnâ sempiternâ, O quis non horreat peccare?

III. Altera radix pœnæ æternæ peccatorum, est *mors spiritualis animæ*: peccator enim scelus committendo, mortem sibi infert spirituales; dum tollit Charitatem, quæ est vitæ spiritualis principium; eâque sublatâ, mera opera mortua, nihilque de condigno promerentia, exercet: deest namque vitæ radix gratia & charitas: teste Ezechiele Propheta: *Anima quæ peccaverit, ipsa morietur. c. 18.* Atqui peccator propriis viribus, non potest sibi vitam animæ reddere; ergo manet perpetuò mortuus in inferno, ac proinde perpetuum, promeretur supplicium. O tremenda mors! ô fors luctuosa!

Affectus

O Miserae & lamentabiles Orci
stimae! quam me vestri miseret!
quam compatior vobis! compatior
strae dementiae, quam contraxistis debi
quam nunquam valetis reluere! Comp
tior obligationi vestrae; quam Deo debe
centum talenta, nec obolum unquam
potestis solvere! Compatior vestrae
niae, quam animam propriam vitam spiritua
li spoliastis; quam in aeternum neque
reddere! Compatior caecitati vestrae
quam vos laesae Majestatis divinae reos
stituitis, nec potestis unquam recon
liari, & cum illa in gratiam redire
quam doleo, quod nequeam vobis
currere! O si vel sanguine meo, prop
bis, possem justitiae divinae facere
Cum vero id nequeam, quid
Cum nequeam in vobis divinam
care misericordiam; laudabo justitiam
Justitia tua (Deus) justitia in aeternum
Psal. 118. 142.

II. *Octobris.*

I. **T**ertia radix aternitatis poenae
est grande onus peccati:

comparatur, cum talento plumbi Zachar.
 c. 5. 7. ob gravitatem culpæ ac pœnæ,
 quæ peccatores ita deprimat & oppri-
 mit; ut sese erigere & ab ea eximere ne-
 queant. Assimilatur quoque lapidi mo-
 lari, quem Angelus magno impetu &
 fragore dejecit in mare dicens: *Hoc im-*
petu mittetur Babylon, civitas illa magna,
ac scelestâ] & ultra jam non invenietur.
 Apoc. c. 18. 21. mittetur in abyssum in-
 ferni, unde nunquam emerget. Hoc
 onus sensit David, quando suspirabat:
Iniquitates meæ, sicut onus grave, gravatæ
sunt super me. Plal. 37. 5. *Onus grave &*
gravans ad ostendendam, molestissimam
 culpæ & pœnæ gravitatem. Sic & Pro-
 phetæ scelera populorum, sæpe onus
 nuncupant: *Isaias c. 13. vocat Onus Ba-*
bylonis. c. 14. Onus Philisthim. c. 15.
Onus Moab. c. 17. Onus Damasci. c. 19.
Onus Egypti.

II. Hoc autem onus iniquitatis, tan-
 tæ est gravitatis; ut Deus justus illud non
 sustineat; sed velut lapidem molarem in
 profundum abyssi demergat: non susti-
 net Cælum; sed Luciferum & spiritus

Pars IV.

C

re-

48 *Domus aternitatis. Consideratio*
rebelles præcipitat in Tartarum. Non
sustinet aër; sed in illud detonat, fulm
nat, ac tempestates immittit: non sustin
ignis; sed in illud, vim omnem & ac
moniam exlerit. Non sustinet aqua;
velut Jonam, absorbet: non sustinet
lus; sed os suum aperit, & vivos deg
tit. Solus sustinet Infernus, ubi, velut
pis, in centro quiescit; estque omni
Damnatis onus, grave, & gravans, &
pra modum aggravatum; ita ut illi
nullo unquam tempore, ab humer
suis excutere valeant: unde sicut ill
cum culpa perpetuò manet, ita & p
na æternum perseverat. O pondus æ
gravius!

III. *Quarta pœnæ sempiternæ ratio*
est *peccati cujusvis lethalis macula ac*
bes; Maculata es, in iniquitate tua
ram me. Jerem. c. 2. 22. Hæc autem
cula animam denigrat supra carbones
maximè eam deturpat, redditque omni
bus draconibus, bufonibus, colubris
monstris magis horrendam ac fœditat
inò ipsis Diabolis haud absimilaff.
Tam verò macula hæc maligna est adiv

que inhærens ; ut nullius hominis lacry-
 mis , nullis pœnis voluntariis , nullis
 quantumvis multiplicatis orationibus,
 jejniis & eleemosynis elui aut aboleri
 valeat : sed ad hoc necessarium fuerit,
 Filium Dei carnem assumere , tantaque
 subire tormenta ; ut per eum condigna
 justitiæ divinæ satisfactio exhiberetur.
 Cùm igitur nullus damnatorum , macu-
 lam suam abluere valeat , illa in perpe-
 tuum manet, eumque Deo turpem, invi-
 sum & abominabilem reddit: quid igitur
 mirum , si supplicia quoque durent in
 æternam?

Colloquium.

O Anima mea! bene apprehende hoc
 pondus, quod instar plumbi, lapi-
 disque molaris, gravat, opprimit, demer-
 git in profundum abyssi ; nunquam sis
 tam stolidus ; ut illud humeris tuis impo-
 nas ; quia in inferno , illud excutere non
 poteris in æternum. Cave quoque ne
 tam horrendam peccati maculam tibi
 affrices, quam tuis viribus, absque ope
 divinæ gratiæ , in æternum non poteris

50 *Domus aternitatis. Consideratio*
abstergere. Macera carnem ciliciis; ext
nua jejuniis; cæde te usque ad sang
nem flagellis, idque non centenis ann
non centenis annorum millibus; sed
numeris sæculorum millionibus; nu
quam tamen, vel pro unico lethali crim
ne, Deo satisfacere poteris. Ac proin
in inferno, jure meritò æternùm ard
quia semper inhæret peccati labes.
Domine! In hac vita; *Amplius lava*
ab iniquitate mea; ne ibi maculâ infig
perpetuâ & pœnâ crucier sempiternâ

12. *Octobris.*

I. **Q**uinta pœnæ perennis in Infe
radix est *affectus perversus* pe
toris, semper perseverans; adeoque
plicio perpetuo dignus: licet enim a
peccaticitò transeat; voluntas tamen
affectus peccantis semper manet: v
enim, si fieri posset, in suavitate, & o
ctatione, quam peccando percipit,
per permanere: ideòque perversa
voluntas rectè pœnâ castigatur æte
Præclarè S. Gregorius: *Peccator*
sine fine vivere; ut posset sine fine pecc

districtus autem iudex corda pensat & af-
fectus, non facta: ad magnam ergo justi-
tiam iudicantis pertinet; ut nunquam ca-
reant supplicio, qui in hac vita, nunquam
voluerunt carere peccato: & nullus detur
iniquo terminus ultionis: qui quamdiu
vixit, habere noluit terminum criminis.

L.4. Dial. c.44.

II. S. Gregorio ad stipulatur, S. Ber-
nardus, asserens Peccatorem, iuste plecti
pœnâ æternâ; ob inflexibilis & obstinata
voluntatis malum. Quia peccatum quod
breve fuit tempore, vel opere, longum esse
constat in pertinaci voluntate; ita ut si
nunquam moreretur, nunquam velle pec-
care desineret; imò semper vivere vellet,
ut semper peccare posset. Epist. 152. Co-
gita igitur & expende, quanta sit hæc
malitia; velle obstinatè persistere in pec-
candi voluntate: est enim velle omnem
vitam quantumvis longam, in offensa
atque inimicitia Dei, traducere: est velle
legitimi, supremique Regis ac Domini
sui leges, perpetuò pessundare & con-
culcare: est velle bonum infinitum vilis
rei creatæ, perpetuò postponere: est velle

C 3

CON-

52 *Domus aternitatis. Consideratio*
contra Creatorem ac Redemptorem
suum, perpetuò rebellare. Et quid, ob
cro, pœnæ, talem voluntatem mer
eensebimus?

III. Hæc autem maligna & præp
stera voluntas, quæ est in peccatore
vente, permanet in moriente, perseve
in ingrediente carcerem avernalem,
côque durat totâ æternitate: est en
obstinatus in malo, plenus Dei odio,
bie ac desperatione concitatus. U
verò quis Rex subditum, in actuali
bellione perseverantem, in gratiam
cipit? Quis Dux militem transfugam
desertorem, in vexillo deserendo pe
nacem, à suspendii pœna absolvit? Q
Pater Filium, ob crimina enormia,
reditate privatum, & in malitia pe
stentem, juri ad hæreditatem restit
Par est ratio damnatorum; semper
rebellione, in desertione, in cri
num dilectione & approbatione
severantium: quis igitur, eos
stissimè pœnis æternis addici, me
verit?

Colloquium.

Vides igitur peccator ; divinam justitiam , nullam Damnatis irrogare injuriam ; eorum peccata tormentis sempiternis puniendo. Vides peccata esse ligna illa , quæ in foco stygio materiam incendio perpetuo suggerant. Visne hæc incendia extinguere ? has flammæ sopire ? Subtrahe ligna foco, si vis extinguere flammæ. Hoc est, seriâ pœnitentia, dele peccata, desere pravam pertinacemque peccandi consuetudinem ; vita occasiones , pravosque sodales : & ut verbo dicam : *Tanquam à conspectu serpentis fuge peccatum ; nam si accesseris mordebit te : dentes leonini, sunt dentes ipsius, interficientes animas hominum. Quasi romphaa bis acuta, hominis iniquitas, plaga illius non est sanitas. Eccli. c. 21. 2.* Non est sanitas, quia non est remedium, nec pharmacum mortui , nec emplastrum vulneri ; nec ligni illius cinis, nec incendii finis, nec ullus terminus damnatæ æternitatis , quia nullus est terminus obstinatæ in malo voluntatis.

C O N S I D E R A T I O V.

Impedimentum V. Salutis,

Pericula aternitatis.

Qui amat periculum, peribit in illo
Eccli. c. 3. 27.

13. Octobris.

I. **C**onsidera totum mundum iam
meris scaterere salutis periculis
enim, ut Deo revelante, conspexit S. Au-
gustinus, plenus laqueis: unde clamabit
O Domine quis effugiet? Effugiet hu-
ilis, cautus, ac timens Deum: qui verum
non pavet, non cavet, qui non cavet,
queis capitur, & periculis, impedi-
mentisque salutis irretitur. *Qui enim amat*
periculum, peribit in illo. l. c. Qui amat
periculum peccati lethalis, peccat
lethaliter, ut docet D. Thomas, Sanctus
Tom. 3. L. 2. disp. 45. n. 6. cum aliis Theo-
logis. Rationem dat S. Augustinus
16. de Civ. c. 19. *Qui non precaverit per-*
iculum, quod precavere potest, potius vent-
Deum, quam speret in eo: quia Se nemo
se, periculis offerre tam crebro potest:

Quo

Octobris 13.

SS

Quem saepe transit casus, aliquando
invenit. Seneca in Herc. fur.

II. Vita nostra est navigatio, quâ per
mare hujus mundi ad portum æternita-
tis, vela facimus. In hac navigatione, ut
ait S. Chrylost. in Matth. *Habemus pro
mari mundum, pro navi Ecclesiam, pro
velo pœnitentiam, pro gubernaculo crucem,
pro navarcho Christum, pro vento Spiritum
Sanctum.* O quis in tali navigio
sibi metuat? Et tamen, multis de causis,
non de sunt pericula: ut quotidiana do-
cet experientia. *Qui navigant mare e-
narrant pericula ejus. Eccli. c. 43. 26. Pe-
ricula hæc, ut loquitur Doctor mellifluus,
probat transeuntium raritas, pereuntium
multitudo: in mari Massiliæ de quatuor
navibus non perit una: in mari hujus mun-
di, de quatuor animabus vix evadit
una.* In Ierm.

III. Verum unde tot pericula? Peri-
cula ex navibus, pericula ex nautis, pe-
ricula ex ventis contrariis, pericula ex
scopulis, ex sirenibus aliisque multis. Et
quidem Periculum I. *Ex navi, vel pes-
forata, vel rimas agente, vel sentinâ a-*

C S

quis

56 *Domus aternitatis. Consideratio*
quis repletâ. Cogita te esse navem, in qua
si foramina ac fenestras, seu sensuum
portas, oculos, aures, os, linguam, non
bene custodieris, nec abnegaveris; *Mors*
intrat per fenestras; uti & aqua peccato-
rum impura; quâ haustâ, navis in pro-
fundum mergitur. Si Eva in pomum ve-
titum; David in Bethsabæam; Holofer-
nes in Juditham; Samson in Dalilam
Senes depravati, in Susannam, oculos
non coniecissent; nunquam periissent.
Igitur velis evadere periculum; atten-
de tibi: unum foramen navi, unus sen-
sus malè custoditus tibi, sufficit ad in-
teritum.

Admonitio.

Vide igitur quid agas, ut pericula
vadas, aternitatemque beatam,
discrimen non adducas: qui amat per-
iculum, perit in illo. Ac proinde si pe-
riculum occurrit ex visu: *Averte oculos*
tuos ne videant vanitatem. Si ex auditu
sepi aures tuas spinis, & linguam nequam
noli audire: si laquei tendantur à gustu
tactu, odoratu, vince te, abnega te, occa-
sione

fiones fuge, tutiora elige; neque in re tanta, omniumque rerum summa; qualis est æternitas, vel minimi periculi aleam subi. *Nulla satis magna securitas, ubi periclitatur æternitas.*

14. Octobris.

I. **C**onsideremus ulteriora navigationis nostræ pericula. II. *Periculum ex Navarcho.* Quare sollicitè attende, quis navem tuam gubernet; utrum Christus, an Mundus. Verùm unde id rescies? Tunc Christus cymbam tuam gubernat; quando navigatio tua, id est vita tua, conversatio tua, occupatio tua, ad leges & præcepta, ad mores & exempla Christi dirigitur. Tunc autem Mundus regit, quando vitæ tuæ cursus, ad leges, ad iussa, ad axiomata & exempla, mundi instituitur. Sed ô quàm dispari exitu & dissimili portu!

II. Periculum III. nascitur ex *Remigibus*: si nimirum remigent, quando cessandum est; aut cessant, quando remigandum est. Remiges nostri, affectus nostri, cupiditates nostræ, ac desideria

58 *Domus eternitatis. Consideratio*
nostra sunt; quæ si bona, si pia, si spiri-
tualia ac cœlestia sint, securo transi-
tibus navis ad portum eternitatis beatæ de-
currit: sin autem prava, vana, terrena &
carnalia sint; nixem rectâ ducunt in
profundum. Periculum IV. oritur ex
acu nautica, quæ si stellam polarem non
respiciat; sed vel ad orientem vel ad oc-
cidentem se vertat; toto cælo aberrabis.
Navigationis tuæ acus magnetica est in-
tentio tua, quæ si non Deum ejusque
gloriam ac beneplacitum; sed vanam
laudem, propriam voluntatem, proprie-
tatem que commoda respiciat, à scopo, à polo
& à portu optato beatæ eternitatis, pe-
nitus deflectis. Et quanto detrimento!

III. Periculum V. existit ex *instru-*
mentis & armamentis, ex velis, remis, fun-
dibus, armis: quæ si inepta, attrita, lace-
rata, aut fracta fuerint; periculosa omni-
no est navigatio. Instrumenta & arma
tua, remi & vela sunt; scientia necessa-
ria, virtus solida, qualis est temperantia,
sobrietas, justitia, prudentia, fortitudo,
patientia, obedientia, charitas, castitas
ex quibus si vel una deficiat, de tota
navi

navi actum est : quia verbi gratia , ubi non est temperantia ; ibi non est fortitudo, ut vitium vincat : non est prudentia, ut media ad finem adhibeat ; non est iustitia ; ut sibi , & cuique , quod suum est, tribuat ; atque idem est iudicium de aliis, una enim virtus moralis sine alia non subsistit.

Monitum.

SI itaque sapias, in periculosa adeò navigatione, quævis discrimina fugi ; ac securiora semper elige. In periculo vitæ temporalis, morbisque periculosis, Medicum peritiorum, tutiora pharmaca, media certiora eligis. In hoc magni momenti, Jurisconsultum celebriorem adhibes, in itineribus, terrâ marique, ducem viarum magis gnarum, tibi asciscis, ne aberres, aut in prædones, latronesve incidas : & vitæ æternæ pericula nihili duces ? Tam grande negotium, controversiam, de summa rei, seu beatæ ac damnatæ æternitatis, segniter tractabis ? In itinere tam longo, tam arduo, tam periculoso, minus tuta eliges ? Quænam,

60 *Domus aternitatis. Consideratio*
obsecro in re tanta, potest esse satis
na securitas? Si, ut censet Cardin
Bellarminus, ex omnibus hominibus
nicus solùm ignibus aternis addicere
esset, omnibus tamen & singulis me
timendum ac trepidandum foret!

15. *Octobris.*

I. **P**ericulum VI. Provenit ex def
annonæ & com meatûs suffic
tis: deficiente enim, dum navis in me
vela facit oceano, aquâ dulci, pane
cocto, aliisve vitæ necessariis: quid
dira fames & nex ipsa præstolanda
Annona nostra, in hujus vitæ nav
tione est SS. Eucharistia, verbum Dei
alia Sacramenta; quæ si vel non, vel
nisi rarissimè usurpentur, an fan
mortisq̃ue periculum abesse potest?
quidem *non in solo pane vivit ho*
sed in omni verbo, quod procedit de ore
Matth. c. 4.

II. Periculum VII. Causatur à m
cibus, quas in aternitatem nobiscum
vehimus; ut inde in perpetuum vi
mus. Quo igitur certi sumus pro a

futuro; attendendum est, ut merces nostra sint idoneæ & convenientes æternitati beatæ; sint sufficientes, sint opportuna ac grata; ne velut putidæ aut perditæ rejiciantur: Sint aurum, argentum, lapides pretiosi: non autem ligna, fœnum, stipula; id est devehamus nobiscum, opera bona ac virtutes, non opera mala ac vitia. VIII Periculum evenit à Sirenibus, cantu suo decipientibus: quales sunt Seductores & Seductrices; lenones & pellices, Scortatores & Meretrices, pravæ Societates, lascivæ cantiones, obscœni sermones, quæ naves innumeras mergunt in voraginem interitûs.

III. Periculum IX. causant Piratæ, & hostes nostri Cacodæmones. Ecce ait Augustinus in solil. c. 16. Hostis, tendit ante pedes nostros laqueos infinitos, & omnes vias nostras variis implevit decipulis, ad capiendas animas nostras; laqueos posuit in divitiis, laqueos tetendit in paupertate: in cibo & potu, in somno & vigilia, in verbo & in opere, & in omni vita nostra: Sed tu Domine libera nos de laqueo

62 *Domus aternitatis. Consideratio
laqueo venantium.* X. Periculum or
tur ex scopulis variis; præsertim è Scylla
& Charybdi. Scylla significat concu
piscentiam oculorum: ad quam allidit
tur scaphæ, avarorum, furum, inju
litigantium, lites iniquè protelantium,
damnum nunquam restituentium: qu
*Non dimittitur peccatum, nisi restituat
ablatum* S. Aug. ep. 54. ad Macedon. Ni
minus periculum nascitur ex Charybdi
concupiscentiæ carnis, ad quam inno
meræ, fornicatorum, adulterorum
mollium, sacrilegorum, & incestuos
rum, naviculæ impingunt ac naufragi
gium faciunt: quia in peccatis suis mori
riuntur & sic portum æternitatis mali
dictæ ingrediuntur.

Admonitio.

O Peccatores! ô pecuniarum & v
luptatum turpium amatores! qu
vestra est infania; ut cum sciatis vos qu
tidie navigare celeri rapidaque celo
ad æternitatem; tam parùm tamen v
bis de annona & mercibus, ibi valit
provideatis? Quæ phrenesis; ut dedi
ope

operâ in sirenes, in piratas, in scopulos
 impingatis? O perditæ! *potes hoc sub casu
 ducere somnum?* mille periculis cinctus,
 potes ridere? Vita tua à filo setaceo pen-
 det: gladius æternitatis miseræ, velut
 Damocli, capiti tuo imminet: cymbula
 tua vix digitis duobus ab interitu distat,
 jamque rimas agit, aquam haurit, &
 mergi incipit: tu autem non trepidas,
 non palles? imò jocularis, nugaris, & cho-
 reas agis? Dum interim tota periclitatur
 æternitas. Sæpe animo volve dictum
 viri Venerabilis: *Minimum dubitationis
 de salute aterna, debet homini esse pluris,
 certissimo, ingentiq; rerum temporalium
 lucro.* Vinc. Carraffa.

CONSIDERATIO VI.

Impedimentum VI. Salutis,

Stultitia in æstimatione æternitatis.

O stulti & tardi corde ad credendum.

Lucæ c. 24. 25.

16. Octobris.

Quisquis ad æternitatem aspirat
 beatam, æterna magni, tempo-
 ralia

64 *Domus aternitatis. Consideratio*
ralia parvi æstimet, necesse est: qui enim
contrarium præstiterit, næ is magno sa-
lutis impedimento laborat, ac stultum
se esse demonstrat. Ex illo enim erroneo
judicio, sequitur erronea ac stulta actio
& electio: ut nimirum rem creatam
Creatori; terram cælo, diabolum Deo
infernum Paradiso, peccatum sancti-
tati, malum bono anteponat, quo quid
stultius? quid erroneum magis? *Stultitia*
enim est, in factis, dictisque, per ignoran-
tiam recti ac boni, erratio. Lactantii
L. 3. divin. Instit. qui error seu aberratio
à iudicio & æstimatione perversa oritur.
Verùm eheu! quantus horum stultorum,
in mundo reperitur numerus? Verris-
simè dixit Ecclesiastes c. 1. 15. *Stultorum*
in finitus est numerus Hebræus legimus
numerus maximus & innumerabilis.
Qui tamen haberi volunt sapientes,
sunt sed in terrenis, non in æternis:
proinde illis quadret dictum Bacchi
Pentheum Thracum Regem: *Sapienter*
es, præterquam in his, in quibus te oportet
esse sapientem.

II. Possumus autem triplicis generis

stultos distinguere: primi sunt amatores insani pecuniarum; secundi voluptatum, tertii honorum: ac de omnibus & singulis dixit Spiritus Sanctus, per os Davidis: *Simul insipiens & stultus peribunt.* Psal. 48. 10. Varii variè hunc verum exponunt: Euthymius & S. Hieronymus ait: *Stultus est, qui Deum non novit: insipiens, qui Deum quidem novit; terrenis tamen rebus affixus est; & à cœlestibus animum avocavit.* Et hujusmodi insipientes, an non sunt omnes avari nummorum amatores: lucra injusta, per fas & nefas accumulantes? Si pueri stulti censentur, qui pro fistula donant equum generosum: quantò stultiores sunt, qui pro auro, pro terræ gleba, cœli thesaurum infinitum vendunt, seque æternis orci flammis mancipant? Et quantus est horum stultorum numerus?

III. Lustra si placet aulas Regum, curias Judicum, Musea Jurisconsultorum, Cancellariorum, Consiliariorum, Senatorum, ac tabernas Mercatorum; & simul aspice, quot inter hos, Deum quidem noverint, terrenis tamen affixi, ab
æter-

66 *Domus eternitatis. Consideratio*
æternis animum avocârint : pro auro &
gento que cœlum vendant , infernum
coëmant. Quod si quis fatuorum horum
uni alicui offerret omne aurum totius
mundi , eâ lege , ut unius horæ spatii
flammæ candelæ ardentis digitum infer-
tum teneret , aut manu ferrum candentem
gestaret , num pactum iniret ? Neque
quam ais : ejusmodi enim dolorem susti-
nere , impossibile est. Et rectè id quidem
Interea tamen quot centeni , quot mille-
ni , pro lucro temporali , pro domo qua-
piam , pro horto , campo , prædio injustè
acquiſito , se in barathrum flammarum
æternarum deturbant ? ubi , illæ non di-
gitum , duntaxat , aut manum ; sed ani-
mam & corpus totum , horrendum
modum depascentur in æternum. *Quid*
quid censes ? Majorne excogitari vo-
let amentia ?

Monitum.

O Avare Philargyre ! Et amato-
mammonæ iniquitatis ! si stultitiam
hanc probè agnoscis : vide , quæ & quan-
ta insanix hujus portio te contingat.

Dispice num & tu in hoc morotrophio habites, atque in infinito illo stultorum numero comprehendaris: & si quidem ita sit: rumpe moras, abjice nolulas, exue pedicas, insanum pecuniæ amorem depone, pœnitentiam age, iniquè parva restitue, ac deinceps ab omni avaritia & injustitia cave: sic sapienter ages, declinabilisque stultitiam: Siquidem *Sapiens timet & declinat à malo; stultus autem transiit & confidit.* Proverb. c. 14. 16.

17. Octobris.

I. **C**onsidera, quòd, sicut pro pecunia, ita quoque pro honore vano, aut inani gloria, sibi opprobria accersere sempiterna, palmaris sit dementiæ. *Simul insipiens & stultus peribunt.* Psal. 48. 10. Hugo Cardinalis ait: *Insipiens est, qui non providet in futuro, nec futura mala cogitat; stultus qui etsi cogitat, non cavet.* O quot ejusmodi numerantur in mundo stulti; qui pro laude evanida, pro fumo honoris, perpetuâ sese maculant infamiæ notâ. Centurio, Decurio, Nobilis, imò & gregarius miles,
cum

68 *Domus æternitatis. Consideratio*
cum commilitone in certamen singulari
descendit, ne honore excidat, ne pusill
lanimis aut meticulosus audiat: congre
ditur, vulneratur, occiditur in duello,
in puncto ad inferna descendit. Dede
cus temporale timet; dedecus æternum
non reformidat; sed ut illud amoveat
hoc sibi adsciscit. O quanta stultitia! *Stultus*
qui futura mala cogitat & non cavet.

II. *Ærarii publici Præfectus, Quaestor*
Principis, Commissarius, ut vocantur
militaris, injustè multa acquisivit aureo
rum millia; ad vitæ metam adductus,
conscientiæ Arbitro ad restitutionem
urgetur: Non possum, ait, non possum
quia notabor ignominiâ, patietur fami
lia, ad incitas redigetur Conjux & Pro
les dilecta. Moritur, & in puncto ad in
ferna descendit; & brevem tempora
neamque fugiens ignominiam, æternam
coram Deo, Angelis & Dæmonibus in
currit infamiam. O quæ vesania! Ideo
accidit ingenti numero ambitiosorum
qui licet indigni atque inepti, in officio
tamen sive Ecclesiastica, sive sæculari
fese ingerunt; & in apertum salutis æ

ternæ discrimen se conjiciunt. *Inspiciens est qui futura mala non cogitat.*

III. Si hujusmodi ambitiosorum non-nemini offerretur Regnum Galliaë aut Hispaniaë, unâ cum omniejusdem jurisdictione, potestate ac honore; sed hâc conditione, ut triginta annis in molli lecto decumberet, absque eo, quod vel surgeret, vel ex uno in alterum latus se verteret: an conditionem acceptaret? Nulatenus inquis, foret enim id durum nimis, & moraliter impossibile. Optimè tu quidem: & tamen quot Domini, virique primarii, licet aliàs prudentes, vel ad declinandam Principis offensam, vel propter honorificum officium, vel propter beneficium Ecclesiasticum, dignitatemve simoniacè obtentam, vel propter dedecoris metum, respectumve humanum, summi Numinis offensam incurunt, & in lectum tartareum, prunis inextinguibilibus stratum sese conjiciunt, in quo summo cum opprobrio & dolore, cubabunt immoti totâ æternitate. Valétne magis enormis reperiri insania?
Stultus est qui etsi cogitat, non cavet.

Admo.

Admonitio.

O Infani, & ambitionis impetu caeci. **M**
 abrepti Amani! Quid est omni
 mundanus honor, splendor, pompa
 dignitas? Edicite id Cæsares, Augusti
 Saules, Salomones, Reges, Principes
 qui sicut Cedri in Libano super omni
 exaltati fuistis; quid est honor omni
 & splendor vester? *Umbra transitur*
tempus nostrum. Sap. c. 2. Et omnis gl
 ria nostra, transit velut fumus & um
 bra. *Vidi impium superexaltatum* &
ut vatum sicut cedros Libani: Et transiit
ecce non erat & *quesivi eum* & non est
ventus locus ejus. Psal. 36. 35. Sic even
 omnibus ambitiosis ac superbis. *Tran*
sibit vita nostra, tanquam vestigium nubis
& sicut nebula dissolvetur, qua fugata
à radiis solis. Sap. c. 2. v. 3. Et nomen
 strum oblivionem accipiet per tempus
 nemo memoriam habebit operum nos
 rum. l. c. v. 4. Sic transit mundi gl
 ria, & succedit in orco, confusio &
 nomina æterna.

18. Octobris.

Non solum avari, & ambitiosi; filii hujus sæculi, sed carnalibus quoque voluptatibus dediti, incredibili laborant stultitiâ, nam libido sapientes etiam dementat; ut Salomonem, Samsonem, Davidem: amor enim est cæcus & amens: ideoque amantes facit amentes: uti cernimus juvenes, amore puellæ aut meretricis, & puellas amore juvenis alicujus captas, rationem cum judicio perdere, ac velut mentis impotes fieri, ex amore amentes. De his tribus peccatorum classibus verè dicitur: *simul insipiens & stultus peribunt.* l.c. In quæ verba S. Augustinus Tom. 9. c. 8. ait: *Insipiens est, qui non credit futura supplicia Reprobatorum esse æterna, & gaudia justorum esse perpetua; Stultus, qui licet credat; ista tamen evitare, hæc acquirere non allaborat.* Stultus est homo, qui pro pomo vendit paradisum: Stultus Rex Lyfimachus sitibundus, pro aquæ hauritu, dans regnum: stultus Esau pro vili lentis edulio, vendens primogenituræ

Pars IV.

D

ju-

72 *Domus eternitatis. Consideratio*
jura : stultus, qui in celsa consistens tur
ut oblato potiatur mellis favo , se
turri præcipitat, membra collidit, me
temque oppetit. At quanto major
sania , pro gutta mellis obscenæ volu
tatis, sese in tormentorum omnium ab
sum deturbare ? *Stultus qui illa creditur*
evitare non satagit.

II. Perpende quanta fuerit stultitia
Trojanorum & Græcorum ; ob unum
Menelai & Paridis stultos amores ,
Helena adultera decennali bello con
tendentium ; tolerari hoc fortè po
faciliùs in Ethnicis : sed Christianos,
Catholicos, sed in scholis timore Do
ni probè imbutos, paulatim ad liber
tem, cum ætate crescente , majorem
clinantes, eò impudentiæ dicam
amentia prolabi, ut visâ quâpiam co
ptâ, venustaque Helenâ, dicere aude
Illæst digna peccato mortali ! quis
horrore non audiat ? Itâne: Illa Hele
illa esca vermium , illa mortis spolia
latrina sordium, vas stercoreum, nive
Etum fimetum : *illa digna est peccato mor*
tali ? Ergo illa digna est ; ut Deum ,
cæl

cælum, ut salutem æternam tu perdas? Ergo digna est, quam Deo & animæ tuæ & beatitudini perpetuæ præponas? Ergo digna est, propter quam in Tartari flammis æternum ardeas, æternum lugeas, æternam Majestatem divinam nunquam videas, sed eam in æternum blasphemes ac maledicas? O impudentes, ô stulti! quæ vos dementia cepit? Quæ vesania dementavit?

III. Ingens quoque stultitia extitit Mycerini Regis Ægypti, qui cum ex Urbe Bati oraculum accepisset, fore, ut sex omnino annos viveret; lucernas permultas conficiendas curavit; iisque per noctem accensis, voluptatibus, ac recreationibus suis indulgit, totusque in eo fuit, ut ex noctibus dies faceret, quod oraculi terminum prorogaret, atque ex annis senis duodenos efficeret Herod. L.

2. O quàm multi hodiedum reperiuntur Mycerini nepotes, noctes diesque potitando, helluando, saltando, turpibusque voluptatibus indulgendo, insu-
mentes; ac de vita in æternum propaganda minimè cogitantes. Si ejusmodi

74 *Domus eternitatis. Consideratio*
Carnis, Veneritque mancipio quis offerret omnes mundi delicias & voluptates ab omnibus mortalibus unquam perceptas; sed hoc pacto; ut unicâ die, nocte, candenti æneo Phalaridis tauri includeretur; arrideretne contractum Minimè gentium: tanti enim pœnitentia nemo emeret: & tamen quot ejusmodi ganeones & smyindirides, ob brevem gulæ, carnisve voluptatem, in horridum infernalis incendii clibanum conjiciunt: ubi ignis nunquam exguitur; vermis nunquam moritur; dæmon natus nunquam liberatur. Darine test stultitia magis stupenda ac deperanda?

Affectus admirationis.

O Stulti & tardi corde ad credendum! Quis Sapiens vestram admiretur, & non stupeat insaniam? Hinc voluptas tam modica; inde tam grandis & enormis pœna? hinc tam breve lætium somnium; inde tam longum incendium? tam leve gaudium, grave supplicium ac tormentum?

gutta mellis, mare infinitum amaritudinis? O quàm demens, quàm vecors & stolidi commutatio! Si S. Gregorio iudice, *Viator stultus est, qui in via, prætèra amœna conspiciens, obliviscitur, quò tendebat.* Quàm insipiens erit, qui ob breve gaudium, cœlestem patriam, ad quam creatus est, obliviscitur, & aspernatur, ac supplicia nunquam finienda sibi accersit? O hebetudo! ô stultitia! ô fatuitas! *Stultitia importat hebetudinem sensûs spiritualis; fatuitas totalem ejus privationem.* D. Thom. 2. 2. q. 8. a. 6. quæ hîc apertè ostenditur.

CONSIDERATIO VII.

Impedimentum VII. Salutis,

Injustitia in Regibus & Magnatibus.

Potentes potenter tormenta patientur.

Sap. c. 6. 7.

19. Octobris.

I. **C**onsidera impedimentum præcipuum æternitatis beatæ, in Regibus, Principibus ac Magnatibus esse *avaritiam & injustitiam.* Ut hoc impe-

D 3

dimen-

76 *Domus aternitatis. Consideratio*
diumentum removeant; unice colant
stitiam: *Justitia autem est animi liber*
tribuens unicuique suam propriam dig
catem, majori reverentiam, pari cono
diam, minori disciplinam, Deo obedie
tiam, sibi sanctimoniam, inimico patie
tiam, egeno operosam misericordiam.
Ansel. L. cur Deus homo. Hanc de
colit Rex, regnum ejus stabilitur.
stitia firmatur solium. Proverb. c.
12. Et omnia cum Rege in regno
rent: ut præclare docet S. Cyprianus
12. abusio. *Justitia, Regis, ait, pax po*
lorum, tutamen patria, immunitas ple
munimentum gentis, temperies aëris, se
nitas maris, terra fecunditas, solatio
pauperum, hereditas filiorum & sibi me
spes futura beatitudinis. O Regis & Re
ni talis, felicitas!

II. Quemadmodum justitia Regu
est causa & origo omnis felicitatis
prosperitatis temporalis atque atern
salutis; sic avaritia & injustitia, ordinat
ex superbia genita, causa est & radix
felicitatis Regum & interitus Regu
rum, tam temporalis, quam aterni.

fertè id fatetur Ecclesiasticus c. 10. 8.
*Regnum à gente , ad gentem transfertur
 propter injustitias , & injurias & contume-
 lias & diversos dolos. O quot Reges ac
 Regna , propriâ id experienciâ didicêre !
 Persæ olim injuriis affecti ab Assyriis,
 eosdem monarchiâ exuerunt : sic & Per-
 sas spoliarunt Græci , ac Græcos Roma-
 ni. Deinde Reges tyrannicè gubernan-
 tes , impiosque foventes , justitiam vio-
 lantes , atque ab aliis violari permitten-
 tes , & sese & regna evertunt ; velut in
 omnibus Regibus schismaticis Israel
 patet ; à primo Rege Jeroboam , usque
 ad ultimum Olee : ut Liber Regum quar-
 tus enarrat. Ex quibus liquet , vindi-
 ctam divinam , Regibus iniquis ac Reg-
 nis eorum , in hac vita , pœnam infligere
 temporalem , scilicet eorundem transla-
 tionem. *Regna transferuntur propter in-
 justitias. l. c.**

III. Nec tantùm Regum , Regnorum-
 que injustitia , pœnâ mulctatur tempora-
 li ; verùm etiam æternâ : *Quia radix
 omnium malorum est cupiditas. Eccli. c. 10.
 Nam qui volunt divites fieri , incidunt*

78 *Domus eternitatis. Consideratio
in tentationem & in laqueum Diaboli
desideria multa inutilia (atque injusta
qua mergunt hominem in interitum & per-
ditionem, 1. Tim. c. 6. De iisdem iniquis
& avaris divitibus interrogat Prophe-
ta Baruch, c. 3. 19. Ubi sunt, qui argen-
tum thesaurizant, in quo confidunt homi-
nes? Exterminati sunt & ad inferos de-
cenderunt. Vidésne igitur, injustis po-
enam infligi sempiternam? Idque in
personarum acceptione: Non enim
personarum acceptio apud Dominum
Rom. c. 2. 11. Non est apud Deum
distinctio Regis & subditi; Reginae &
dissequæ, Domini & servi, Ducis &
militis, divitis & pauperis: nam idem
Dominus omnium, ut loquitur Apostolus
I. c. Idem Judex & Vindex criminan-
tium; idem Rex Regum, & Dominus Domi-
nantium; qui omnes iniquos æquè ac-
tione discrimine in Damnationis æter-
næ barathrū præcipitat. Non enim subter-
personam cujusquam Deus, qui est omnium
Dominator, nec verebitur magnitudinem
cujusquam: quoniam pusillum & magnus
ipse judicat, & æqualiter est illi cura de om-
nibus. Sap. c. 6, 8.*

Monita.

QUare ô Reges, Principes, Magnates!
colite justitiam, & florebit reg-
na vestra, & vos referetis æterna præ-
mia. Odite malum, injustitiam, & ava-
ritiam, & evadetis pœnam tempora-
neam & æternam. Audite Regum duo-
rum justorum, salutaria monita: 1. Re-
gis Davidis psal. 2. 10. *Et nunc Reges in-
telligite, erudimini, qui judicatis terram:
servite Domino in timore: & exultate ei
cum tremore, apprehendite disciplinam, ne
quando irascatur Dominus, & pereatis de
via justa.* 2. Regis Josaphati 2. Paral. c.
19. *Videte (Reges & Judices populi)
quid faciatis; non enim hominum exerce-
tis iudicium; sed Domini; & quodcunque
iudicaveritis, in vos redundabit: sit timor
Domini vobiscum, & cum diligentia cun-
cta facite: non enim est apud Dominum
iniquitas, nec personarum acceptio, nec
cupido munerum.*

20. Octobris.

I. **C**ONsidera Reges ac potentes, non
solum ob injustitiam, avaritiam,
D s Super-

80 *Domus aternitatis. Consideratio*
superbiam, aliaque scelera, simplicitate
puniri; sed etiam longè gravius aliis
scriptum est enim: *Potentes potenter tor-*
menta patientur. l.c. Quamobrem verò
Ratio I. est quia Rex est viva Dei in ter-
ris imago; quem potentiâ, fortitudine,
honore, splendore ac Majestate refertur
ac proinde si divinum prototypon suum
vitæ & virtutum ac regiminis similitu-
dine exprimat, summo Deum honore
afficit; quod si verò ab ejus similitudi-
ne deflectat, maximâ eum ignominia
dedecorat.

II. *Potentes potenter tormenta patientur.* II. Quia Regno & subditis injus-
tiâ, avaritiâ, luxuriâ, ingens scandalum
præbent, dum eos ad imitandum scelus
ra, alliciunt. *Regis ad exemplum totus com-*
ponitur orbis. Quemadmodum igitur
Reges pietate ac justitiâ præditi, viduas
& pupillos defendentes, Dei cultum
honorem promoventes, veluti Solis Regum
publicæ, virtutum splendore omnibus
prælorent, & exemplo suo ad imitatio-
nem pertrahunt, ut in S. Henrico, S. Le-
dovico, S. Eduardo, aliisque Regibus
santis

sanctis patet: ita Reges impii, iniqui, & potentiam suam ad opprimendos, emungendosque subditos, abutentes, scandalum præbent; ad vitiorum sequelam pertrahunt; ideoque pœnis horrendis merito addicuntur. *Quoniam iudicium durissimum, his, qui præsumunt, fiet. Sap. c. 6. 6.*

III. *Potentes potenter tormenta patientur.* III. Quia ejusmodi Reges, palam & in oculis totius Regni, iniustitiæ, avaritiæ, aliorumque vitiorum exempla præbentes; sceleribus verecundiam ac pudorem detrahunt, efficiuntque, ut in publicas exundent vias: Clamat enim populus cum Poëta ethnico, ad Deorum scelera alludente: *Quod divos decuit, cur mihi turpe putem?* Sicut enim sub piis justisque Regibus, iniustitia & impietas è regno exulat; justitia & pietas regnat, pax, concordia, commercii, opes ac prosperitas floret; Deo omnia in bonum dirigente, ditante, ac prosperitatem conferente: ut duodecim leones ex auro elaborati, solium Salomonis gradatim sustentantes, tanquam totidem fortitudinis ac robustæ justitiæ, vindictæ-

82 *Domus eternitatis. Consideratio*
que adumbrant symbola : Sic sub Re-
gibus impiis & injustis, injustitia in infe-
rioribus iudicibus ac ministris regnat, &
universale damnum Reipublicæ infer-
tur: dum injusta iudicia, edicta, leges, de-
creta, sententiæ, damna inferunt, non
ni, sed plurimis tum corpori, tum ani-
mæ, tum facultatibus.

Affectus timoris.

TImere igitur ô Reges ac Principe
Dominum! atque ut timeatis, cre-
bro cogitate & perpendite dictum Apo-
stoli Hebr. c. 10. 35. *Horrendum est*
edere in manus Dei viventis. Horrendum
est Dei imaginem dehonestare: horren-
dum est, toti regno scandalum præbere
horrendum est sceleribus erubescentiam
adimere, atque ita iis fræna passim laxa-
re: sed maximè horrendum est, propterea
in manus vindices, Dei viventis & ful-
minantis, ac potentes potenter vehe-
menterque castigantis devolvi: Quare
auscultate. ac rôama Salomonis: *Audite*
Reges; quoniã data est à Domino potestas vo-
bis, & virtus ab Altissimo; qui interrogabit
opera

opera vestra, & cogitationes scrutabitur: quoniam non rectè judicastis, nec custodistis legem justitiae: neque secundum voluntatem Dei ambulastis: horrendè & citò apparebit vobis: quoniam judicium durissimum his, qui praesunt. fiet. Sap. c. 6. 4.

21. Octobris.

I. Potentes potenter tormenta patientur.

IV. Propter maximam illorum ingratitude: Deus enim illos super omnes exaltat; honoribus, divitiis, ac deliciis cumulat; unde Samuel ad Saulem mox evehendum ad sceptrum, aiebat: Cujus erunt optima quæque Israel, nisi tibi & omni Domui Patris tui? 1. Reg. c. 9. 20. At illi vicissim Dei mandata spernunt, cupiditatibus suis indulgent, subditos injustè oppriment, tributis & oneribus gravant, justitiam non administrant, atque ita criminibus suis Deum gravissimè offendunt; ut meritò illis oggeri queat, quod Davidi objecit, Dei nomine, Nathan: L. 2. Reg. c. 12. 7. Ego unxi te Regem super Israel, & ego erui te de manu Saul, & dedi tibi Domum Domini tui &c.

84 *Domus aternitatis. Consideratio*
dedique tibi Domum Israel & Juda, Tar
parva sunt ista, adjiciam tibi multo pro
jora; quare ergo contempsisti verbum mo
mini, ut faceres malum in conspectu ria
Nec defuit pœna ingratitude: Quam ran
obrem non recedet gladius de domo tua, ner
que in sempiternum. i. c. dia

II. *Potentes potenter tormenta pati* pu
zur. V. ob majorem malitiam & licen der
tiam. Exiguo, ait Sapiens c. 6. 7. Con ni
tur misericordia [id est pauperi, plebe infe
privato, sæpe vel ex timore vel ex
cessitate ad peccandum adigi solito, con
nuſque alios suo peccato lædenti, reli
liùs venia indulgetur] potentes autem ob
tenter tormenta patientur, tum quia inj
jore libertate peccant, magis que scan de
lizant: maculæ enim in stellis non bus
notantur: in sole eclipses notantur bus
omnibus. Tum denique quia plura lum
cepere à Deo dona; Cui enim plus styg
est, plus requiretur ab eo. Quo au
supplicio punientur? non brevi He
pœnâ, quâ ipsi alios afficiunt, sed id
perpetuâ, aliisque tormentis diris tra
quisitis. O quis stupor & horror tier

Tartaro occupabit, quando obtinebunt
 pro honore contemptum, pro gaudiis
 mœrorem, pro divitiis extremam penu-
 riam, pro molli lecto carbonum ignito-
 ram congeriem; pro Imperio subjectionem,
 pro throno rogam, pro sceptro ac
 diademate serpentes & bufones, pro
 purpura, flammam, pro chlamyde diploio-
 & licet confutionis & dedecoris sempiter-
 ni? O tristis catastrophe! O extremum
 infelicitatis & miseriae!

III. Exempla desideratis? Aspicite
 coronata olim capita: & hæc inter præ-
 reliquis Pharaonem, Deo rebellem &
 obluentem, populumque Israëliticum
 injustè vexantem atque opprimentem:
 ideoque non solum denis plagis atroci-
 bus afflictum; verum etiam cum Ducibus
 ac copiis suis, in mari rubro submer-
 sum. Exodi. c. 7. deinde in profundum
 stygis demersum, & sepultum. Aspicite
 Regem Antiochum post templum ac
 Hierosolymam spoliata & destructa; post
 idololatriam inveciam, aliâque mala pa-
 trata, præ tristitia ac desperatione mo-
 rientem, atque ad inferos descendentem.

Aspi-

86 *Domus aeternitatis. Consideratio*
Aspicite Jeroboam, Achaz aliosque
justos impiosque Israelis Reges, in
ribus suis mortuos, Orcoque transla-
tos. Aspicite Nerones, Domitianos
Diocletianos aliosque Christianorum
Tyrannos & persecutores; ac Martyrum
innumerabilium interfectores; in
omnes divina Nemesis tanquam in-
tentes, potenter animadvertit, flammis
que tartareis æternum mancipavit.
Igitur; *Potentes potenter tormen-
ta patientur.*

Monita.

Discite ergo, ô Reges, Principes
potentes, justitiam diligere, injus-
tiam odisse, Deo gratum semper animo
exhibere; ingritudinem fugere: scelerata
dala tollere, non præbere; impietatem
avaritiam, reliquàmque vitiorum pestem
abolere; non plantare. Discite Reges
Regi fideliter ac demissè servire; cui
vire regnare est. *Discite justitiam
niti & non temnere Divos!* doceant
gum tam severè punitorum exempla
faciant aliena pericula cautos. Discite
denique subesse & obedire, non resistere.

ant repugnare Supremo cœli terræque
 Monarchæ Terribili, & ei qui aufert spi-
 ritum Principum : terribili apud Reges
 terra. Psal. 75. Qui, ut ait S. Chryosto-
 mus in serm. contra gul. tom. 5. Horrenda
 post mortem supplicia infligit : perpetuos
 carceres, tenebras exteriores, vermes illos
 venenatos, dentium stridorem, pressuras,
 angustias, ignis fluenta & caminos inex-
 tinguibiles.

CONSIDERATIO VIII.

Impedimentum VIII. Æternæ salutis,

Superbia in personis illustribus ac no-
 bilibus.

*Generatio cuius excelsi sunt oculi, & pal-
 pebra ejus in alta surrecta. Pro-
 verb. c. 30. 13.*

22. Octobris.

CONsidera Nobilitatem, præclarum
 apud Nationem germanicam ci-
 melium, sicut alios status, sua quoque
 habere salutis impedimenta, non qui-
 dem ex se necessario; sed ex occasione:
 Quid enim est nobilitas? Secundum Ari-
 store-

88 *Domus eternitatis. Consideratio*
stotelem est *quedam majorum clarior*
L. 2. Rhetor. Sive juxta Boëtium
prof. 6. de consol. Phil. *Est quedam*
veniens ex meritis parentum. Bartol.
in l. 3. c. de crim. sacril. ait : *Nobilitas*
apud nos inventa est ad similitudinem illius
qua est apud Deum. Ille apud Deum nobilis
est, quem Deus suâ gratiâ sibi gratum
facit : ita in foro civili nobilis est, quem
Princeps suâ gratiâ gratum sibi & *nobilis*
facit : dubitare autem an dignus sit, quem
Princeps elegit, sacrilegii instar est. Ex
patet nobilitatem ex se non præbere
pedimenta salutis.

II. Imò potius nobilitatem ad virtutes
heroicas, stimulum addere. Testatur
id 1. Jurisconsultorum Corypheus
Baldus in Tit. 3. Instit. de jure per
ubi scribit : *Credere debemus, clarioribus*
tales plerumque tribuere majores ad virtutem
impetus : & in familiis heroicis,
praclariorum esse, quam in reliqua
tudine : habet enim nobilitas sanguinis
generis, adjunctam plerumque nobilitatem
mentis ; estque magnus ad virtutem stimulus,
majorum virtus, ne quis ab illa

neret. Tales ad virtutem, perfectionemque stimulos sensere viri profapia nobiles, illustresque: Sancti Dominicus, Thomas Aquinas, Carolus Borromæus, Ignatius, Xaverius, Borgias, Aloysius, Stanislaus, & alii sexcenti.

III. Testati 2. idem sunt nostro ævo, nobilitate sanguinis, tam in religione, quam in sæculo, illustres. Occurrit 1. Venerabilis P. Mauritius de Büren, ex illustrissimo Dynastarum Bürensi stemmate ortus, familiæ ultimus, duorum Collegiorum seu domuum Societatis Jesu munificus Fundator, scilicet Büranæ & hujus Geistanae, [in qua hæc exaramus] quos autem stimulos virtutum ille non sensit, præsertim ad animi demissionem; quam in corde altè defixerat, & opere demonstravit, relictis suis dominiis, humilem vitam religiosam amplectendo, in eaque pavementum scopis verrendo, accumbentium mensæ pedes osculando, coquo in culina serviendo, aquam putidam è sentina exhauriendo, vilibus cibus & attritis vestibus acquiescendo &c. Testis alter est Præ-

nobi-

90 *Domus aternitatis. Consideratio*
nobilis ac generosus D. Joannes A
mus à Klencke, cui Anno 1679. 26. N
piè morienti adstitimus. Quos stim
virtutum & ille non sensit? præler
humilitatis: quæ in verbis, in morib
in Domo, in cultu corporis, in omni
gestis elucebat: eleemosynas manu
pauperibus erogabat, etiam è mensa
gens: abiens à Conscientiæ arbitro
xis humi genibus, benedictionem fl
tabat: manè ab hora 3. ad 1. pomer
nam (idque 16. annorum spatio)
tioni infumebat, decem omnino h
aut flectens, aut stans, aut majore ex
te in faciem procumbens, & humi
stratus; asserens, orantem instar ver
culi coram suprema Dei Majestate, o
tere sese curvare atque inflectere
Ex quibus, aliisque patet, nobilit
generis ex se non salutis impedit
ta; sed potiùs stimulos & adjun
præbere.

Admonitio.

A Gite igitur, ô Domini, Domini
domicellæ illustres ac nobiles
ritas generis stimulos vobis addat,

ad vitia, non ad superbiam, non ad avaritiam, luxuriam, inanem gloriam, otium, sed ad omnigenas virtutes, præcipuè ad animi demissionem: *Quantò magnus es humilia te in omnibus, & coram Deo invenies gratiam. Eccli. c. 3. 20. Quoniam magna potentia Dei solius, & ab humilibus honoratur. ibid.*

23. Octobris.

I. **C**onsidera: quamvis stemmatis splendor ex se non generet vitia; solet tamen non rarò, ex sublimitate, honore, opulentia Illustrium Personarum oriri fastus aliquis, arrogantia ac superbia; quæ est comes, vel potiùs ut loquitur S. Fulgentius L. 1. epist. 86. est *Fomes nobilitatis*: quod confirmat S. Ambrosius, dicens: *Multos elatos fecere divitiæ; nobilitas & potestas superbos. Serm. 127. de temp.* Hunc igitur fomitem ut extinguant, salutisque impedimentium removeant personæ illustres I. Studeant humilitati internæ, sive cordis: neque ob generis nobilitatem in corde suo sese extollant. *Quia, qui se exaltat humiliabitur, & qui se humiliat, exaltabitur.*

II. Ne

II. Ne autem ob familiae antiquitatem, decusque, in animo se efferant cogitent I. Quam fluxa res ista sit: enim Regum, Principum, Comitum, Baronum familiae illustres, instar cerea fluxerunt, ita ut, nec memoria illarum amplius extet, nisi forte in rudericium, aut lapidibus sepulchrorum Cogitent, quanta sit vanitas se ob virtutem, sapientiam, scientiam, fortitudinemque majorum suorum extollentium, cum ipsi fortassis trunci sint & imbecillitate virtutibusque hisce careant: & magis probi Majores condemnent ignorantiam malitiae Nepotes. 3. Cogitent Platonis: neminem Regem [& nobilitatem non ex servis; & neminem servum, ex Regibus oriundum. 4. Cogitent quod primus omnium Pater in terra regnarit: & primus omnium Pater coelestis ab aeterno regnarit, & quod ab utroque cum omni hominum genere procedentibus quid igitur nobilitate inflantur?

III. Quare nullatenus cum Lucio super levem nobilitatis nubem alantur, putentque se non esse sicut ceteri

homines, aut se ex alio luto, argillave meliore formatos; ideoque non plus sibi, quam aliis licere autument; majorem libertatem sibi non arrogant: nobiles quibusdam privilegiis gaudere non existiment: eos eximi quodammodo à divinis legibus, ac peccatorum suppliciis: eorum peccata à Deo vel dissimulari, vel saltem non adeò rigidè plecti sibi non persuadeant; eos à jejunii præceptis excipi; juramenta, duella, vindictam, aliaque carnalia peccata eis licita aut permissa nequaquam arbitrentur.

Monitum.

Absit, absit à vobis, ô Domini, Dominæque illustres, tam cæca persuasio! cavete ne ejusmodi, inanis arrogantia vos fallat: Deus non respicit personam hominum: quod requirit ab ignobili, requirit quoque ab illustri, Leges ejus communes omnibus sunt, atque universales, omnes enim obligant. Justitia Divina æqualiter in omnes animadvertit: qui nec Lucifero, nec Angelis ejus apostaticis pepercit; sed ob unicum pec-

pec-

94 *Domus eternitatis. Consideratio*
peccatum nobiles illos spiritus rudes
bus cœli detractos, in Tartarum trad
cruciandos. Si hoc Angelis, spiritibus
cœlestibus: quid fiet vasis luteis terra ex
que vermiculis? cœl
null

24. *Octobris.*

I. **S**Ublatâ, extirpatâque è corde, e
tione sui, quæ est impedimento est;
præcipuum salutis, in Nobilibus: tum
pugnandum est & alterum obstaculo dur
scilicet *contemptus aliorum*, quos præ virt
facilè despiciunt: veluti faciunt ap allu
Indos tumidi Brachmanes & Naires rer
si fortè à plebejo tangantur; mox im plen
dentiaæ pœnam exigunt, & aut fuste ser
gladio mulctant: imò nec cum vulg les
homine loqui aut vesci dignantur. Qui
rius l. i. de gest. *Animus amans su* bilit
contemptor aliorum, ut inquit Sallust pue
in Jugurthino, *ferè commune nobilit* eis
malum est. Sed quid remedii? Cogit in
omnes homines esse 1. pares in mo mi
Omnes morimur & quasi aqua dilabi on
in terram, omnes in cinerem ac pulve in
revertimur. 2. Omnes esse æqual cre
P

divino iudicio : *Stabimus omnes ante tribunal Christi.* Quando nullo habito dignitatis respectu dicetur : *Ecce homo & opera eius.* 3. Omnes erimus similes sive in cœlesti gloria , sive in gehennæ pœna : nulla utrobique stemmatis habetur ratio. Quid igitur proximum despiciamus ?

II. Tertium salutis impedimentum est ; solo nobilitatis ornamento contentum esse ; vitiorum , quæ ignobiles reddunt animas , abnegationem , negligere ; virtutum Christianarum , quæ animas illustrent , curam nullam aut exiguam gerere. *Nobilitas carnis* , ait S. Gregorius , *plerumque parit ignobilitatem mentis , dum servit vitiis , & peccatis , quæ reddunt viles & ignobiles.* In *Dialog.* Ille clarus , inquit S. Chrysostomus in *Matth.* ille nobilis , ille tunc integram nobilitatem suam perdet , si dedignabitur servire vitiis , & ab eis non superetur. Superatur autem , qui in omnibus statum suum excedit nimiam in curribus & equis , in vestibus & ornamentis , in famulis & famulabus , in palatiis & arcibus , in conviviis & recreationibus abundantia , unde in immensum

96 *Domus aternitatis. Consideratio*
sum excrescūt debita: & nutriuntur vob

III. Certò itaque sibi persuadeant
lustri loco nati, nobilitatem generis
lam, absque virtutibus Christianis,
æstimetur à mundo, apud Deum &
gelos nullius esse momenti: virtutem
rò, ceu nobilitatis veræ Character
æstimari unicè. Unde S. Hieronymus
ait Epist. 14. *Summa nobilitas est claritas
esse virtutibus.* Et S. Chrysostronus locu
lud Matthæi c. 4. Patrem habemus Abon
ham, interrogat: *Quid enim proderit
quem sordidant mores, generatio
Et quid illi nocet generatio vilis, quem
res adornant? Ipse enim se vacuum
nibus bonis ostendit, qui gloriatur
tribus. Quid profuit Cham, quod
lius Noe? Quid Timotheo obfuit
fuerit ex Patre gentili? Aut quid
Abraha, quòd Patrem habuerit Tho
luteorum Deorum cultorem? Non
positus est in caput fidelium, ut jam non
retur Filius peccatorum, sed Pater Sancti*

Adhortatio.

QUare, ô animæ illustres! Non
vos fastuosè efferre, aut alios

vobis despiceret: sed humiliamini sub po-
 tenti manu Dei, ut vos exaltet in tempore
 visitationis. 1. Petri 5. 6. Et nobilita-
 tem virtutis, generis claritati anteponi-
 te; aut potius utramque conjungite; Nu-
 merare enim avos & ceras, majorumque
 virtutes, & ab eorum moribus degene-
 rare, maxima vanitas est ac stultitia:
 tanquam si cæcus gloriaretur, de bene-
 oculatis parentibus. Nolite sanguinem
 bonum, malâ vitâ maculare: sed vivite
 æternitati, virtute propriâ, non alienâ;
 veritate, non vanitate; fumi instar eva-
 nescente, ne in vos cadat maledictio illa.
 Sicut deficit fumus, sic deficient; & sicut fluit
 cera, à facie ignis, sic pereant peccatores
 quantumvis nobiles] à facie Dei. Pl. 67. 3.

CONSIDERATIO IX.

Impedimentum IX. Æternæ salutis,
 Negligens cura animarum in Præ-
 sulibus.

Ipsi enim pervigilant, quasi rationem pro
 animabus vestris reddituri. Hebr. c. 13. 17.

25. Octobris.

Considera Pontificibus, Archiepis-
 copis, Episcopis, Decanis, Archi-
 E 2 diaco-

98 *Domus aternitatis. Consideratio*
diaconis, Pastoribus, Sacellanis, un
Religiosorum Prælati ac Superiorib
cunctisque curam animarum geren
bus, ex officio incumbere, ut magnâ d
gentiâ, animabus sibi commissis in
gigent; ne ipsorum negligentia oves
reant. Hinc monet Apostolus, *Qui p
in solitudine. Rom. c. 12. 8.* Id si p
stent, maxima in cælo præmia obti
bunt; si negligent, ingens salutis æter
impedimentum habent: quia de om
bus & singulis animabus suis redd
rationem in die iudicii. *Sanguinem ej
manu tua requiram. Ezech. c. 3. 17.*

II. Ut autem Curatores animarum
hanc negligentiam caveant, ac sal
sua impedimentum removeant: cre
obligationem suam sibi in memo
revocent: *Ipsi enim pervigilant, qu
tionem pro animabus vestris reddunt.*
Et hoc onus reddendæ rationis, offi
Pastorum valde formidabile reddi
pote periculis plenum. Quia ut
Gregorius. L. 4. Moral. *Qui regit
quot regendis præst, tot, ut ita dicam
mas solus habet, pro quibus ratio*

redditurus. Jam verò, cùm quisque fat negotii habeat, ut animæ propriæ salutem consequatur: quid erit, si centenæ, si millenæ alienæ accedant? Hoc est maximum periculum, inquit Doctor Angelicus, in epist. ad Hebr. c. 17. *Hominem de factis alienis rationem reddere, qui pro suis non sufficit.*

III. Quando nam verò animarum Curatores hoc periculum incurrunt, & impedimentum istud salutis suæ opponunt? Tunc; quando ovium suarum salutem negligunt, & solùm quærunt, curantque semetipsos, suam cuticulam, suam crumenam, suam cognationem, suum honorem & æstimationem: quibus Deus per Prophetam minatur: *Va Pastoribus, qui pascebant semetipsos. Ezech. c. 34. 2. Lac comedebatis & lanis operiebamini, & quod crassum erat occidebatis: gregem autem meum non pascebatis.* Quâ autem ratione hoc accidit? Describit id S. Laurentius Justin. serm. de S. Martino: *Querunt, inquit, quæ sua sunt, proventibus insistunt temporalium, delectantur honoribus, deliciis affluunt: & tanquam si*

100 *Domus eternitatis. Consideratio*
vita futura non esset, amore visibilibus in
herent. Nulla eis inest cura, quis in
jaceat, quis fame pereat, quis Ecclesia
tuta convellat; quis aliena rapiat, qui
scandalizetur, quis dupliciter moriatur
ac si pastorali ministerio, nullum onus
nullum, ne innecteretur periculum, si
niter, si pompaticè conversentur. O que
tum his imminet salutis periculum
impedimentum!

Zelus animarum.

Domine JESU Christe, Redemptor
ac Pastor bone; qui me indignum
ad curam animarum tuarum vocare
natus es, dicens, *Pasce oves meas.* Scio
quantis involvar periculis animæ meæ
nisi officio meo rite perfungar. Quod
cum gratia tua, firmiter statuo, omnem
mihî commissarum salutem, eâ sollicitudine
ac diligentiam invigilare, ut in die iudicii
de iis rationem tibi reddere valeam,
dicere: Domine, *quos dedisti mihi*
perdidi ex eis quenquam. Et ut omnes
unâ mecum ad cœlestia pascua perve-
niant; pabulum vitæ æternæ reperiant

téque cum Patre & Spiritu Sancto laudent in sæculorum læcula. Amen.

26. Oëtobris.

PERpende ulteriùs ; ut Curatores animarum prædictum salutis suæ impedimentum à se removeant; oportere eos tria potissimum observare : atque attendere 1. ad *numerum*. 2. ad *qualitatem*. 3. ad *fructum ovium*. Et quidem I. attendant ad *Numerum*; ne vel unica amittatur, perdatur, atque dentibus lupi infernalis objiciatur. In die enim iudicii Pastor rationem reddet de singulis: nam ut testatur Ezechiel c. 33. *Adhuc transibunt greges ad manum numerantis.* Scilicet Judicis. Unde si numeres centum oves, si mille, si decies mille, omnes in illa die *transibunt ad manum numerantis*: Pastoriq̄ue respondendum erit de singulis; quâ ratione iis invigilaverit, custodierit, præservaverit, paverit, atque à lupo, morbo, & morte perpetua defenderit. O quàm tunc felix erit, qui cum Christo Domino dicere poterit: *Non perdidisti ex eis quenquam?*

II. Attendant deinde *ad qualitarum* vium ; nam & de his ratio reddenda incumbit : qualesnam nimirum extiterint sanæ an morbidæ : mutilæ an integre mundæ an maculatæ ac scabiosæ , pingues an macilentæ. *Ecce ego*, clamat Dominus apud Ezechielem c. 34. *Judicaber pecus pingue & macilentum.* Ego dico & examino , num oves meæ a pastoribus ductæ fuerint ad pascua pingua, ad herbas salubres, & prata virtutia ; an verò ad sterilia, ac deserta erigerentur. Deinde dispicio, utrum agris adhibita pharmaca, faucis & fractis emplastra ligatura: aliàs audient illud Ezech. c. 34. *Quod agrotum fuit non sanastis ; quod fractum, non alligastis ; quod abjectum, non reduxistis ; quod perierat, non quaesistis.* Propterea Pastores, audite verbum Domini : *Ecce ego ipse super Pastores, requirere gregem meum, de manu eorum.*

III. Attendant denique sollicitè fructus ovium : ut nimirum Patrifamilias cœlesti, rationem exacturo, in veritate asserere valeant, quod olim Patriarcha Jacob ad Laban. Gen. c. 31. *Quod*

tua & capra tua steriles non fuerunt.
 Quando autem steriles sunt, nisi quan-
 do fructibus bonorum operum carent?
 Quando foetosa & abundantes; nisi
 quando ovium balantum more, preces,
 & clamores in caelum emittunt; lanâ suâ
 nudos cooperiunt, lacte suo sitientes po-
 tant, ac substantiâ suâ famelicos refi-
 ciunt, omnigenæque virtutis actus, tan-
 quam fructus nobilissimos constanter in
 lucem edunt? O infelix Pastor qui id
 negligit! felix qui præstare nititur! quia
non perdet mercedem suam,

Zelus animarum.

O Domine! advigilabo cum gratia
 tua, ad numerum, ad qualitatem, &
 fructum ovium mihi commissarum: novi
 enim multiplicem obligationem meam.
 Exigit id à me sanctissima tua voluntas,
 quâ jubes, me oves tuas pascere. Exigit
 reverentia erga Patrem, qui eas condidit;
 charitas erga Filium, qui redemit; dile-
 ctio erga Spiritum Sanctum, qui lavit,
 ornavit, unxit: Exigit animæ humanæ
 præstantia, omnibus mundi thesauris

104 *Domus aternitatis. Consideratio*
excellenter. Exigit iustitia, ideo enim
onus Pastorale suscepi. Exigit obedientia
Prælati, munus imponentibus, debita.
Exigit major Dei gloria, semper & in
omnibus quærenda. Exigit cœlestis gloria,
quæ est merces magna nimis. Exigit
demum ratio de ovibus reddenda in no-
vissimo die. *Ecce ego requiram gregem
meum, de manu eorum. Ezech. c. 34.*

27. Octobris.

I. **Q**UOD dictum est, de Pastoribus Ec-
clesiasticis, idem convenit Præ-
latis Regularibus, ac Superioribus Re-
giosis; ut oves sibi concreditas verbo
exemplo, oratione pascant: & ab eis ne-
xia cuncta submoveant: optimè in
S. Benedictus in Regula c. 2. *Sciat Præ-
latus, culpa pastoris incumbere; quidquid
Paterfamilias in ovibus, utilitatis merito
potuerit invenire. Attendant igitur
ipsi numero, qualitati & fructui
commissorum: attendant, ne irrepara-
bilis abusus, laxitates, dissolutiones, disse-
siones, læsiones paupertatis, castitatis
obedienciæ; attendant, (si invalescere*

cœperint) ut aboleant, nimias cum sæcularibus familiaritates, comestiones, computationes, ebrietates. Omni diligentia ac studio curent, quæ S. Bonaventura L. de sex alis. Alâ 5. insinuat: *Leges custodire, disciplinam servare, pacem & dilectionem tueri; singulorum conscientias agnoscere, perplexitates expedire, peccandi pericula præcavere, delinquentes corrigere, dubia elucidare, informare singulos, ut officia sibi injuncta congruè administrent.*

II. Horrendum exemplum, de Prælato, nec bono exemplo suis præeunte, nec defectus corrigente; sed omnia dissimulante, narrat Illultrissimus Dominus Joannes Caramuel Episcopus Misia SS. Theologiæ Doctor, in Theologia sua regulari. Tom. 2. in proœnio ad Abbates, hisce verbis: Referam quæ à D. Bernardo Botyn, mihi & nonnullis aliis, ante triennium sincerè in confidentia sunt dicta, referam, inquam, si horror aut linguam, aut calamum movere permittat. In Monasterio N. [nomen ne exprimam, impediunt lacrymæ] mortui Abbatis cadaver, ut moris est, bene ornatum,

106 *Domus eternitatis. Consideratio*
tum, ad Capitulum defertur in feretro
atque inde ad Ecclesiam & Chorum
Erant qui psalterium juxta pium Ordina
ritum legerent, erant qui vestes decenti
componerent & rosis ornarent.

III. Sed ecce, res mira; cadaver
præsencia illorum juniorum, qui coram
illo vivente, vota emiserant, horribili vo
ce inquit: *Ut quid hæc omnia? siquidem*
ego sum octavus decimus, hujus loci ab
bas, qui ardeo in inferno. His auditis tantis
omnes percelluntur horrore, ut nec animu
mum ad hærendum; nec vires ad fru
giendum haberent. Tandem cadaver sine
pompa sepeliunt: & quia vitandum erat
scandalum, pompam funeream, pro anima
mabus purgatorii absolvunt. Examinatus
vi postea, quæ miser ille Dominus vix
rit: & audiui fuisse comessationum am
sum, ebrietatemque exemplo & indul
gentiâ in Monasterio suo promovisse
cæteroquin in bona fuisse æstimatione
Hactenus Caramuel. Hæc est historia
de digna, ab Authore fide digno relato
quæ merito omnibus Prælati horrorem
incutiat. Sed habemus firmiorem pro
pheti

pheticum sermonem in literis divinis:
Ipsi pervigilant, tanquam rationem pro ani-
mabus vestris reddituri. Hebr. c. 13. Et
Ecce ego super Pastores, requiram gregem
meum de manu ipsorum. Ezech. c. 34.

Admonitio.

NE talia nobis accidant, Prælati Ve-
 nerabiles, sollicitè attendamus, ne
 nostrâ culpâ, in Domos nostras inve-
 hantur laxitates, regularum violationes
 impunes, discessiones, mores sæculares,
 pravæ consuetudines, votorum trans-
 gressiones, symposia, comestiones &
 ebrietates, quæ perfectionem evertunt,
 spiritum religiosum extinguunt, sæcu-
 laribus scandalum præbent, animas
 damnant Subditorum æquè ac Prælato-
 rum. Væ Prælati, quorum negligentia,
 aut conniventia, vel unica perit anima!
 Ut enim ait. S. Chrylostomus, *Unius ani-*
me perditio tantam habet iacturam, ne
nulla ratio possit estimare. Etenim si unius
anime salus tanti est; ut ob hanc, Filius Dei
fieret homo; tantæque pateretur; perditio,
quod si cogita, quantam conciliabit poenam? Quod si
 E 7 *quis*

108 *Domus aeternitatis. Consideratio*
quis ob hominem in hac vita perditum
morte dignus est, quanto magis ille? Homo
3. in Act. Apolt,

CONSIDERATIO X.

Impedimentum X. Aeternae salutis

Luxuria in juvenibus,

Sensus & cogitatio humani cordis, in
lum prona sunt, ab adolescentia sua

Gen. c. 8. 21.

28. Octobris.

ISapientissimus Regum Salomon
verb. c. 30. 19. ait: *Tria sunt*
scilicet mibi, quartum penitus ignoro, scilicet
viam viri in adolescentia sua. Ea enim
admodum intricata: vitia namque
peccata blanda, instar examinis crab
num & vesparum assidue pungentium
obstreptentium, adolescentiam infest
Idem confirmat S. Basilius in cap
Isaia, scribens: *Examina innumerabilia*
vitiorum se agglomerant & adiungunt
ventuti. Cujusmodi sunt ingluvies
tris, furta pecuniae paternae, alea, cog
sationes, potationes, Virginum am

choreæ, adulteria: est enim vigor ætatis illius incontinens voluptatum, lascivique & fræno opus habet. In eundem sensum loquitur S. Augustinus serm. 246. de Temp. *Juvenilis ætas pluribus atque majoribus tentationum tempestatibus quatitur. Hæc fluctuum crebriore impetu sæculi inundantis operitur. Præsumit viribus, formæ elegantia jactatur, pompâ rerû temporaliû præfulgere aut exoptat aut gaudet.*

II. At præ cæteris concupiscentiæ carnalis fluctibus concutitur. Tunc enim maximè homo sentit legem in membris suis, repugnantem legi mentis suæ. Sanguis bullit in venis, cor & jecur exæstuat; ratio nondum maturuit, nec judicium; socii impellunt, vacatio à curis & officiis, libertatem omnia cogitandi, ac tentandi suppeditat. Expertus est David in ætatis flore, unde Deum rogat: *Delicta juventutis meæ, & ignorantias meas ne memineras.* Psal. 24. 7. Expertus est S. Hieronymus ut fatetur Ep. 43. ad Chromat. *Scitis lubricum esse adolescentiæ iter, in quo & ego lapsus sum; vos non sine timore transitis.* Expertus idem est S. Augustinus & sex-

& sex-

110 *Domus aternitatis, Consideratio*
& sexcenti alii. Hinc S. Hieronymus
Impossibile est juvenem, vitiis carnis
tentari & S. Chrylostomus Hom. de
na & Samuele inquit: *Adolescentes à*
civiva sevocare, difficile bellum est.

III. Ex quibus omnibus clarè elucet;
quot & quanta salutis aeternae per
cula Juventutem cingant; quot obsta
impedimenta, ne ad beatæ aeternita
portum appellat. Quænam igitur ut
pabit arma, quibus se tueatur? I. Co
fugiat ad orationem, exemplo Salom
nis Sap. c. 8. 11. *Et ut scivi quoniam*
ter non possem esse continens, nisi Dem
adii Dominum & deprecatus sum. II.
gias otium, constanter se occupet.
Hieronymus ad Rusticum scribit: *O*
tollas periere Cupidinis arcus. III. Ac
beat jejunia, cilicia, flagella, aliæque
ra pœnosa, & carnis castigationes: *C*
tas à castigando nomen traxit: *Hoc ge*
(Damoniorum) in nullo potest exire,
in jejunio & oratione. Marci c. 9. 29.
Fugiat occasiones & vitet pravas loc
tates. V. Confugiat ad patrocini
V. Mariæ: quæ est asylum in omni cen
tio

tionem. VI. Meditetur mortem, iudicium,
infernium. *Memorare novissima. Si in aeter-
num non peccabis.*

Adhortatio.

Macte animo, adolescens & juvenis
floride, & tot periculis, obstacu-
lisque eluctandi circumvallate, ne animo
concede. Ora Deum: *Continentiam ju-
bes Domine, da quod jubes.* S. Aug. L. 10.
Conf. c. 29. *Ocium fuge, Nunc lege, nunc
ora, nunc cum fervore labora.* Corpus
cum S. Paulo castiga; & in servitutem re-
dige, occasiones, sociosque corruptos
devita; meditare aeterna; ac demum, ad
asylum B. V. confuge. Si insurgant ven-
ti tentationum; Mariam cogita, Mariam
invoca. *Si carnis illecebra naviculam con-
cussit mentis, respice stellam, voca Ma-
riam.* S. Bern. ser. 2. sup. miss.

29. Octobris.

Remedium VII. est consideratio va-
nitatis Mundi: si nimirum per-
penderis, omnia Mundi gaudia, volup-
tates, recreationes, convivium, tripudia,
amo-

112 *Domus eternitatis. Consideratio*
amores, & quidquid mundus & c. mo
offert oblectationis, esse vana, brevia, rieri
ania. Ex quo antecedente, hoc deducit c. 4
consequens: *Ergo querenda tibi sunt a* sp
na. Stabiliamus, pro meliore captu, na,
tecedens. Probatur I. Experiencia & tate
stimonio illorum Cosmophilorum, tra
fræno voluptatibus omnibus laxa Pro
tandem in fine tamentabantur: Quid Pau
bis profuit superbia, aut divitiarum, just Ju
ria, quid contulit nobis? Transierunt om lup
illa tanquam umbra; & tanquam n Om
cuis præcurrens, & tanquam navis,
pertransit fluctuantem aquam, cujus gra
præterierit, non est vestigium invenire. exc
c. 5. 8. *Quanta vanitas! Quanta brevit* los
II. Idem antecedens, sive eadem d. cur
tiarum, voluptatum & honorum va luce
tas, brevitásque. Probatur II. Testimo van
Vatis Regii psal. 96. *Tanquam fœni* om
velociter arescent, & quemadmodum edit
herbarum citò decident. Et Psalmus clam
Periit memoria eorum cum sonitu. Van quia
ne brevitatem? Omnia mundi gaudia hic e
instar fœni citò arescunt, instar herba trim
rum celeritur decidunt, instar son ciun

mox evanescent. Probatur III. Experi-
 entia & suffragio Ecclesiastæ afferentis
 c. 3. *Nihil permanens sub sole : & suis
 spatiis transeunt universa.* Transeunt reg-
 na, transeunt dominia, transeunt digni-
 tates & honorum culmina; & cum illis
 transeunt Reges, Principes, Præsules,
 Proceres, Nobiles, Ignobiles, Divites,
 Pauperes; Docti, Ignorantes, Senes &
 Juvenes, & cum his honores, divitiæ, vo-
 luptates, & omnia mundi blandimenta;
Omnia prætereunt mors fluentis aquæ.

II. Si nolis credere, mi adolescens
 gratiose, alienis testimoniis, licet, omni
 exceptione majoribus; tu ipse leva ocu-
 los tuos in circuitu, vide, lustra, & per-
 curre mundi hujus amphitheatrum; &
 luce meridianâ clarius omnium rerum
 vanitatem perspicias: *Universa vanitas
 omnis homo vivens.* Psal. 38. Ecce hic
 editur, bibitur, luditur, cantatur, saltatur,
 clamatur: sed an non omnia vanitas:
 quia in ictu oculi clauduntur omnia? Il-
 lic eudantur consilia, celebrantur ma-
 trimonia, instituuntur commercia, confi-
 ciuntur itinera, fiunt promotiones ad
 hono-

114 *Domus eternitatis. Consideratio*
honorum subsellia : sed an non omnia
vana, quia *transseunt universa*? Istic se
bantur milites, creantur Duces, comp
rantur arma, pulsantur tympana, exp
cantur labara, canuntur classica, con
mittuntur praelia, multa utrimque ca
dunt millia, eriguntur trophæa, referunt
tur spolia, ac tandem animi sedantur
pacis panguntur foedera. Verum an
omnia vana, quia *suis spatiis transseunt*
universa. l.c. Nisi in cunctis una spectatur
Dei gloria & salus æterna?

Ironia.

I Ergo, Juvenis belle, compe, nob
affluere deliciis, ac divitiis, fruere
noribus, plausibus & amoribus in
ventute tua : at non invenies in omni
nisi vanitatem : invenies non satietatem
sed esuriam ; non requiem, sed labor
non consolationem stabilem ; sed
Rege Salomone, spiritus afflictionis
*Vidi, inquit, quae sunt sub sole, & ecce
versa vanitas & afflictio spiritus. Eccl.
c. 2. 14.* Ne igitur, si sapias, respicias
hujusmodi vanitates, & insanias

ac stultitias; sed ad res stabiles atque æternas, & beatus eris; siquidem *Beatus vir, cuius est nomen Domini spes ejus & non respexit ad vanitates & insanias falsas.* Psal. 39.

30. Octobris.

I. **C**Oepimus argumentari, fecimus & probationibus stabilivimus antecedens; atque ex hoc enthymetatis antecedentee; nullo negotio inferes consequens, & conclusionem. Si enim omnia in Mundo sunt vana; optimè inferitur: *Ergo tibi querenda sunt aterna.* Hoc enim vera dicat prudentia & cœlestis sapientia; licet contrarium suadeat mundana stultitia. Si igitur voluptates quæris; quære æternas; an non voluptas mille millionum annorum, præstat voluptati unius horæ aut brevis vitæ? *Delectare in Domino, & dabit tibi petitiones cordis tui.* Psal. 36. 4. Si divitias quæris; quære æternas, cœlestes, semper permanentes; *quas fures non effodiunt, nec furantur.* Si ambis honores; quære non fluxos in terris; sed æternos in cœlis; *Ubi nimis honorati*

nerati

116 *Domus aternitatis. Consideratio*
norati sunt amici tui Deus. Plal. 38.
Regnum desideras & Coronam: quæ
regnum Dei, quod est regnum, non per
corum annorum; sed omnium sæcul
rum. In hoc enim Mundo omnia c
transeunt. Hic vanitas vanitatum & om
nia vanitas, ibi veritas veritatum & om
nia veritas; ibi voluptas voluptatum
omnia voluptas: ibi æternitas æterni
tum & omnia aternitas. Conclusio
net: nemo sanæ mentis inficiabitur.

II. Hæc argumentatio, hæc vani
tis & æternitatis comparatio, hæc de
enthymematis evidentia, innumer
mundi deliciis ac divitiis abstractos,
monasteria religiosa compulit, etiam
Reges ac Principes. Sic contemptis Re
nis, cum omnibus thesauris & hono
bus religiosam paupertatem, castitatem
& obedientiam amplexi sunt Lothar
Imperator, Ludovici Pii filius: Henricus
Rex Provinciæ, Bamba Hispaniæ, Sigib
mundus Burgundiæ, Veramundus
stellæ, Ramirus Arragoniæ, Sigib
Northumbriæ, Sebbis Angliæ, Henricus
cus IV. Daniæ, Carolomannus

manniæ, Casimirus Poloniæ; qui deinde Romani Pontificis jussu & suorum victus precibus, regni gubernacula recepit. Et ne prolixiores simus; præteritis aliis ordinibus, ex sola S. Benedicti familia, refert Benedictus à S. Joanne, fuisse viginti & unum Imperatores, quadraginta quatuor Reges; quinquaginta quatuor Reginas. Vide quàm potens sit Vanitatis & æternitatis collatio & seria consideratio.

III. Hæc consideratio, tot in ordinibus, tot millena implevit Monasteria. Numera, si potes, Monasteria Ordinum S. Augustini, cujus Regulam, quadraginta Ordines diversi amplexi sunt. Recense Cœnobia S. Benedicti, Trithemius L. de viris illust. c. 2. refert suo ævo numerata fuisse Abbatiarum quindecim millia. Adde Asceteria S. Brunonis, S. Norberti, S. Dominici, S. Francisci Seraphici, cujus asseclæ, Religiosi & Religiosæ, simul sumpti ascendunt facilè ad decies centena millia, seu millionem, ut scribit Cornelius à Lapide in cap. 5. Matthæi. Qui amore Christi & æternitatis beatæ,
omnia

118 *Domus aternitatis. Consideratio*
omnia sua deserunt, ex eleemosynis
vunt [quanta Dei providentia!] ha
tum asperum gerunt, in paupere vic
acquiescunt, durè cubant, & corpus
gidè tractant; & hæc omnia tam prom
tè ac libenter. O æternitas! O æter
tas! quàm fortis & efficax est viva tu
des & seria meditatio!

Conclusio.

CONCLUDE ergo, Mi Juvenis, van
tis hæctenus amator & sectat
atque infer. *Si in mundo, omnia van*
Ergo tibi inquirenda est aternitas:
abjectis & correctis pristinis pecc
manendo in sæculo; vel si Deus vol
in ordine religioso. Quid enim pro
cum vanis sæculi hujus filiis, honori
voluptatibus ac divitiis, paucis anni
lectari, & paulo post cum damna
Dæmonibus, annis æternis cruc
Præclara est S. Hieronymi sententia
nissima quàm cordi tuo profund
sculpas: *Si haberes, inquit, sapientiam*
lomonis, pulchritudinem Absolonis,
tudinem Samsonis, Annos Enoch,

divitias, Octaviani potentiam; quid hac omnia in fine vita profuerint; si corpus ver-
 mibus, anima Diabolis cedat, & cum Divi-
 te Epulone suppliciis aternis torqueatur?

CONSIDERATIO XI.

Impedimentum XI. Aeternæ salutis,
 Acedia & torpor in Senibus.

Quod antiquatur & senescit, prope interi-
 tum est. Rom. c. 8.

31. Octobris.

I. Dies annorum nostrorum septuaginta
 anni: si autem in Potentatibus octo-
 ginta anni & amplius, eorum labor & do-
 lor: Psal. 89. Tota vita nostra labor &
 dolor est; sed maxime senectus. S. Gre-
 gorius Nyssenus Tract. 1. in psal. c. 7. ait:
 Labor est infantia, labor juvenus, labor
 atas virilis; sed senectus canitie & rugis
 copiam & abundantiam laboris egregie te-
 statur. Senectus enim ipsa morbus, &
 labor & dolor, & defectus est: deficiunt
 sensus, deficiunt vires, deficiunt animæ
 potentie. Unde Tullius eam vocat *onus*
eternâ gravius. L. de senect. Et Aristoteles

Pars IV.

F sene-

120 *Domus aeternitatis. Consideratio*
senectutem inquit esse morbum natura
lem. L.4. de gen. animal. Ex sensuum re.
tem viriumque defectu oritur facile nuis
senibus acedia quaedam & torpor ; ori
nisi occurratur , salutis impedimentum ven
afferre valet. Contra hoc terna suggestio ta c
mus consilia, sive antidota. 1. Crebra I
aeternitatis memoria. 2. Exacta temporis creb
fidui cura. 3. Operum bonorum genera Jam
natio ac multiplicatio assidua. gen

II. Primum igitur consilium omnium
bus senibus perquam utile , est *Crebra*
aeternitatis memoria. Longum iter *num*
manibus habens , saepe de illo cogit *An*
Varro vir apprime doctus de se ait *A n*
Annus octogesimus admonet me, ut senectutem
nas colligam, antequam proficiscar. nita
Idem sibi merito oggerit senex, sexagesimo *sed*
ta, aut septuaginta annos explevi, quae *da i*
colligenda sunt sarcinae , ad inveniendum *pro*
iter aeternitatis. *In antiquis est sapientia* illic
Et in multo tempore prudentia. ait Ju *gea*
12.12. Similiter Apostolus senes vocat *ter*
se *Prudentes.* Ad, Tit. c.2.2. Prudentes *qua*
autem dicat , ad iter arduum breviter *nav*
spicandum se disponere ; frequenter *bus*
em

eo cogitare; de necessariis sibi prospicere. Mors & æternitas senibus est in januis, juvenibus in insidiis. Sol Juvenibus oritur, Senibus ad occasum vergit. Juvenibus fluit; senibus propè effluxit vitæ clepsydra.

III. Quapropter, Senes, cum Davide, crebrò annos aternos in mente habeant.

Jam cum Godefrido Episcopo Bambergenſi, dicant: *Quotidie ſto ad oſtium aternitatis.*

Jam cum Blasio Namurcenſi Præſule, pro teſſera aſſumant: *Urget aternum.*

Jam cum Guilielmo Cameracenſi Antiftite, ſymbolum ſibi hoc diligant: *A momento aternitas.*

Neque hæc aternitatis memoria ſit ſpeculativa tantum, ſed practica; quæ urgeat, ad comparanda itinera neceſſaria: ad præmittendam

proviſionem, unde aternum vivant; ne illic manibus vacuis compareant. Urgeat quoque ad ſuſpiria ac deſideria a-

ternitatis beatæ, quibus anhelent, tanquam Viatores feſſi ad patriam: tanquam

navigantes, diu multumque cum fluctibus jaçtati, ad portum; tanquam milites

emeriti, properent ad refocillationis ho-

ſpitiu;

122 *Domus eternitatis. Consiacratio*
spitium; tanquam operarii sub vitæ
sperum, festinent ad accipiendum de
rium. Hæc omnia Senibus dictat &
det prudentia. *Canities tunc est vener*
bilis; quando ea gerit, quæ canitiem de
S. Chrysof. ser. 7. in Ep. ad Hebr.

Aspirationes Senum.

O Felix æternitas! Tu mihi fatigæ
ti, & ad metam properanti, sis
gitationum mearum scopus; sis des
riorum meorum finis, in quem suspi
rum sagittas ejaculer! Tu sis exulanti
tria, naviganti portus; militi stipend
victori corona, operario merces, de
rius & præmium sempiternum.
Domine, moriar, ut te videam; videam
hic moriar: nolo vivere, volo mori; de
vi cupio & esse cum Christo: mori des
ut videam Christum: vivere renuo,
vam cum Christo: O Domine Jesu ac
spiritum meum. S. Aug. 101. l. c. 1.

I. Novembris.

I. Alterum consilium, senibus op
tunum, a videlicet ab iis arrip

dum; est exacta temporis residui cura. Ut nimirum brevem illam, quæ superest, temporis particulam, quàm optimè collocent. O quàm hæc est pretiosa! quàm diligenter impendenda! Quàm cavendum à furibus temporis; id est, otiosis hominibus! Cogita, & interroga Dam-natos, quantum oblaturi essent, pro unica, agenda pœnitentiæ, hora? Interroga Beatos, quid daturi essent, pro unica, augendis meritis, indulta diecula? Sed frustra illis omnia. Tibi, ô Senex venerande! adhuc pendet hamus, patetque meritorum janua. Ergo dum adhuc tempus habes, operare bonum. Teste S. Gregorio Nazianzeno: tempus vitæ nostræ, mercatus est, tempus nundinarum; ergo dum merces prostant, dum nundinæ durant; eme; quia postmodum deerit occasio.

II. Nemo tam Divos habuit faventes, crastinum ut posset sibi polliceri; & tamen ut scribit S. Hieronymus in Epist. *Nemo tam fractis viribus & decrepita senectutis est, ut non se putet unum adhuc annum esse victurum.* Demus autem illi ad-

124 *Domus eternitatis. Consideratio*
huc annum unum, & alterum ac tertium; quid in hoc faciendum suadet prudentia & sapientia? non aliud, quod suadet Apostolus: *Redimentes tempus.* Ad Ephes. c. 5. 16. Quid autem tempus redimere? Accipe parabola. Rex dives familiari suo potestatem impertit, exportandi è thesauris Regni quantum toti vitæ sufficit; idque duntaxat die: interim familiaris illi dormit ferè usque ad vesperum: excitatus rorò ab amico, monitusque, ut sibi precipiat, ne totâ vitâ egeat; errorem corrigens vires intendit, laborem duplicat, modum compenstat, atque tantum è gazophylacio exportat, quantum toti vitæ sustentandæ sufficiat.

III. *Applica tibi, ô Senex! Paralam.* Rex cœli obrulit tibi è thesauris suis, colligendum, quod totâ æternitate sufficiat; hæcenus deses, aut propècissus extitisti: instat vitæ vesper, quid facies? Duplica laborem; id est duplica preces, duplica eleemosynas, duplica bona opera ac virtutum exercitia, quam vitæ sol tibi occumbat. Et hoc

tempus elapsum, malèque impensum redimere. Hoc est imprudenter neglecta, prudenter compensare. Igitur dum campana, portæ brevi claudendæ signum dans, adhuc sonat; curre, ne urbe excludaris. Dum candela, ad subhastationem bonorum accensa, adhuc ardet, sponde & contrahe de pretio; dum gazophylacium regium patet, offer sedulò ac duplicatò, ne penuriâ premaris. Dum vitæ tuæ clepsydra currit, atque ad finem properat; noli feriari, noli otiari; sed pro totâ æternitate, tibi prospice, & congere, assiduè, avarè, copiosè.

Paranesis.

Quare, ô Senex grandæve! dum tempus finit, operare strenuè, dum nundinæ durant, eme necessaria pro æternitate; dum favet gratia Regis, utere: dum clepsydra adhuc fluit; tempus redime; industrias duplica; campanâ adhuc sonante, curre; candelâ jamjam extinguendâ, pretium offer: sequere consilium Ecclesiæ c. 9. 10. *Quodcumque facere potest manus tua, instanter operare:*

F 4

quia

126 *Domus aternitatis. Consideratio*
quia nec opus, nec ratio, nec sapientia,
scientia erunt apud Inferos, quò tu prop
ras. Tempus, quod tibi reliquum
admodum breve est, pretiosum est; q
elapso, nihil restabit amplius. Jur
enim Angelus, per viventem in seculis
culorum; quia tempus non erit amplius
Apoc. c. 10. 6.

2. *Novembris.*

I. **U**T autem breve tempus, quod
dum tibi est, ò Senex, atate
vecte! exactè impendas: neglectum
tempus, secundum Apostoli monitum
redimas; operaque virtutum multi
ces: torpentem animum juvat motus
supernaturalibus quandoque excitare
segniùs currenti stimulos addere: quod
ex subjunctis, nunc hoc, nunc illo te
cita. I. Stimulus est, Peccatorum exci
tio. De propitiato peccato, noli esse sine me
Eccli c. 5. Quia nescit homo utrum
an amore dignus sit. Eccl. c. 9. 1. II. S
timulus est operum imperfectorum
fectio & correctio. Facti sumus imm
omnes nos, & quasi pannus mensuratus

omnes justitie nostrae. Isaia c. 64. 6. III.
Multitudo peccatorum, & modica pro iis
 haecenus praestita satisfactio. *Quantum*
 se glorificavit & in deliciis fuit; tantum da-
 te ei tormentum & luctum. Apoc. c. 18. 7.

II. Stimulus IV. *Mors instans*, illa
 enim jam consistit ante ostium: jamque
 malleum elevat, mox ad abitum & obi-
 tum pulsatura. *Memor esto, quoniam mors*
non tardat. Eccli c. 14. 12. V. Stimulus:
Ratio judici reddenda, de villicatione, de
 vitae tepore ac torpore. *Redde rationem*
villicationis tuae; jam enim non poteris am-
plius villicare. Lucæ c. 16. 8. VI. Stimulus,
Paucitas bonorum operum. Haecenus à
 te praestitorum. *Dicis fortè: Dives sum*
& locuples & nullius egeo, & nescis, quia
tu es miser & miserabilis, & pauper &
cacus & nudus. Apoc. c. 3. 17. *Non inve-*
nio opera tua plena coram Deo meo. l. c. v. 2.
 VII. Stimulus. *Flamma ignis purgantis,*
 tot peccatis & negligentius tuis debita.
Gravior erit ignis ille, quam quidquid ho-
mo potest pati in hac vita, teste S. Augu-
stino in Psal. 37.

III. Stimulus VIII. *Confusio, insul-*

F 5

atio,

128 *Domus aternitatis, Consideratio*
tatio, & exprobratio Dæmonis, ob
tam tuam, in tanta mediolorum abundan
tia, sterilitatem: *In terra Sanctorum, in*
quagesit, non videbit gloriam Dei. Isaia
s. 4. IX. Stimulus, *tempus presens*
pletioni indultum: *Dimitte eam etiam*
hoc anno, ut fodiam circa illam, & mitte
sercora, & si quidem fecerit fructum:
autem in futurum succides eam. Luca
13. 6. X. Stimulus, *Exemplum Christi*
Domini, B. M. V. & virorum sancto
rum, in fine vitæ magis ferventium. XI.
Stimulus *vocatio religiosa, ac status sacer*
dotalis, adeo sublimis. XII. Stimulus
Voluntas Sancta Dei, id unice desiderat
tis. XIII. Stimulus *Amor Christi: Caritas*
Christi urget nos. XIV. Stimulus
gens bonorum operum in cælo pro
miu. *Merces magna nimis. XV. Stimulus*
Cordis divini gustus, Sanctorum in cælo
consolatio, proximorum in terris edificatio.

Adhortatio.

Vides, ô Senex venerabilis! quomodo
mulis & calcaribus, ad redimendum
tempus, meritæque in fine vitæ

multiplicanda urgearis. Parùm fortassis
 peccata tua expiasti, parùm imperfectio-
 nes emendasti, parùm pœnitentiæ egisti,
 parùm de morte instante cogitasti ; pa-
 rùm ad reddendam Deo rationem te re-
 flexisti ; parùm paucitatem bonorum o-
 perum tuorum perpendisti ; parùm Dæ-
 monis insultationem, Christi & Sancto-
 rum exempla, vocationem ac statum, Dei
 voluntatem, Christi charitatem, ope-
 rum mercedem, gustum divinum, Beato-
 rum solatium , & proximorum exem-
 plum considerasti. Nunc senectus te eru-
 diat, ac moneat. *Infantia nostra innocentia*
fit, pueritia sit reverentia, adolescentia pa-
tientia, juvenus virtus, senium meritum,
senectus nihil aliud, quàm sanus sapiens-
que intellectus. S. Aug. in Psal. 113. Hoc
 igitur intellectu sapienter utere ad me-
 ritum : *ne frauderis à die bono, & particu-*
la boni doni non te prætereat. Modicum
 enim temporis restat, & ignoras, quâ ho-
 râ Dominus venturus sit : *Nescio quam-*
diu subsistam, & si post modicum tollat me
factor meus. ait Job. c. 32.

CONSIDERATIO XII.

Impedimentum XII. Aeternae Salutis,
Error vel desertio vocationis in Religio-
sis & Sæcularibus.

*Unusquisque, in qua vocatione vocatus
in ea permaneat.* 1. Corinth. c. 7. 20.

3. Novembris.

I. **C**ONSIDERANDUM primò est: quò-
uti ex recta statùs, ad quem De-
vocat, electione, magna ex parte de-
dent lætitiæ cordis, conscientiaè pax,
cundus vitæ cursus, atque æterna be-
tudo & salus: ita è contrario, ex mala
erronea statùs electione, proveniant
tius vitæ turbationes, tristitiæ, defectus
errores, discordiæ, rixæ, infortunia,
vortia, peccata, scandala, ac manifesta
damnationis æternæ pericula, salutis
æternæ impedimenta. Experiuntur
multi & multæ, vocati ad statum
giosum, & amplectentes conjugium,
periuntur hoc vicissim, multi & multi
vocati ad matrimonium, & licet
dispositi sint, tamen eligentes ordinem

religiosum. Idem est de statu Ecclesiastico, Pastoralis, militari & aliis; In quo eligendo, si quis aberrer, velut membrum luxatum, & loco ac juncturâ suâ motum, nihil bene, nihil absque dolore ac deformitate agit, & in variis salutis amittendæ periculis degit.

II. Deus enim ad eum nos statum vocat, cumque cupit à nobis eligi, quem ipse paternâ providentiâ suâ, tanquam medium valde accommodatum, ad nostram salutem nobis constituit, simulque vires & auxilia, ad statûsejusmodi onera ferenda offert. Quod si quis divinæ huic vocationi resistat, aliumque statum amplectatur, contingere pronum est; ut ipse sibi cæli portam claudat, dum seriem operum, & filum mediorum, à divina providentia, ad ipsius salutem contextum, abscindit; onusque sibi imponit, quod fortè supportare non poterit: neque enim Deus tantâ promptitudine & copiâ suggerit media, ad superandas difficultates, in eo statu occurrentes, quem sibi quis, propriam sequendo voluntatem, repudiata divinâ, elegit. Joverit igitur,

132 *Domus eternitatis. Consideratio*
tur, ad hos errores præcavendos, electio-
nis statûs praxin declarare.

III. Deliberans de vitæ statu eligendo, ut non erret, sequentia observa-
do, ut non erret, sequentia observa-
Confugiat ad Deum, Patrem luminis
per orationem, & lumen ab eo flagit
pro cognoscenda voluntate divina.
his omnibus deprecare Altissimum; & dicitur
rigat in veritate viam tuam. Ecclesiasticus
19. II. Volens turrim ædificare, sed
priùs computet sumptus, qui necessarii
sunt, ut monet Salvator: expendat denarios
& talenta sua; num isti statui sufficientes
sint, nec ne. III. Adhibeat consilium
prudens. *Causam tuam pertracta cum*
amico. Proverb. c. 25. 19. Non autem
semper nimium confidat Consanguineis
& Cognatis, sæpe seiplos, non bonos
illius quærentibus: *Inimici enim domestici*
ejus. Ut monet Christus. *Matth. c. 10. 36.*
His præmissis, Deum per
spirationes, & impulsus internos te
cantem, sequere.

Precatio.

Domine Deus meus, qui Ecclesiam
Filii tui sponsam, tanquam carnem
tuam

rum aciem bene ordinatam, variis statibus, præsertim Ecclesiastico, Religioso ac Mundano exornare voluisti; atque ad illos in vigore suo conservandos, divinâ Providentiâ tuâ, omnia suaviter & fortiter disponis, aptaque cuius subjecta ordinas, eligis, allicis & vocas; mihi famulo tuo in dubiis fluctuanti, obsecro lumen infunde, & ad eum statum vocare me dignare; in quo & meliùs tibi servire, & salutem meam certius operari valeam. *Domine quid me vis facere? Paratum cor meum, Deus, paratum cor meum.*

4. Novembris.

I. **Q**odsi animus perplexus, in ambiguo hæreat; nec adeò celeriter se resolvere valeat; continuandæ sunt preces, sacra, communiones, eleemosynæ, aliaque pia opera: tum perpendenda sunt sequentia, & veluti pondera in bilance collocanda. I. Considera uter ex duobus, vel tribus statibus, de quibus deliberas, Deo gratior sit & acceptior. II. Quis ex his statibus pro salute animæ tuæ, sit securior & expeditior. III. **Q**uis
ex

134 *Domus aternitatis. Consideratio*
ex his statibus sit Christo Domino
que doctrinæ ac vitæ similior & conf
mior. IV. In quonam proximo tuo
salutem animæ possis esse utilior. V. Q
ex his statibus, sit viribus corporis
uti & dotibus ac talentis tuis aptior
que ad talenta tua, pro gloria Dei
pendenda, accommodatior.

II. Ulteriùs considera VI. Ad qu
ex his statibus, tacito, interno, & ide
dem repetito impulsu voceris ac mor
ris; quamvis remurmurante senti
horrore. VII. In quonam ex his stati
faciliùs Deo rationem vitæ tuæ red
possis in morte & in iudicio divino. V
In quonam ex his statibus, pluribus
causionibus ad bonum, paucioribus
ad malum, gavifurus sis. IX. In quon
ex his statibus, faciliùs in gratia, & b
perseverare valeas. X. Si hâc hora
moriendum foret; in quo ex iis stati
mortem obire cuperes? Ad has inter
gationes, omni sinceritate, coram
tibi ipsi responde: & pro quo statu
res responsiones habueris, eum
consulto eo, cui fidis in Domino.

III. Factâ electione I. Eandem Domino Deo tuo offer. II. Gratias quas potes, maximas age. III. Constantiam in ea, per orationes, indies efflagita. IV. Nec exspecta ulteriorem Dei sermonem, aut Angeli alicujus allocutionem, quâ te vocet, ut Christus Dominus olim Apostolos: *Sequere me*. Hoc enim esset tentare Deum, ac diabolicæ illusionis periculo te exponere. V. Sed sufficiat tibi, quòd modum & media, ordinariæ Dei consuetudinis, in vocationibus, adhibueris: ut sunt multiplex supradicta consideratio, fervens oratio, peccatorum fuga, Sanctorum Patronorum invocatio, Sacramentorum pœnitentiæ & Eucharistiæ frequentatio, carnis mortificatio: virorum piorum ac prudentum, in consilium advocatio.

Petitio gratia.

Domine Deus meus: ego servus tuus, salutem æternam consequi debeo, & unicè volo: ad hoc enim à te conditus, ad hoc redemptus, ad hoc Christianus sum. Volo autem salvari per media, à te,

136 *Domus eternitatis. Consideratio*
à te mihi ordinata, & in eo statu, in h
quem, non caro & sanguis, non prop est p
voluntas; sed infinita Bonitas tua, Dec
vocare dignatur. Possum quidem sa hon
ri, in quolibet statu bono; sed malo Qui
vere in eo statu, in quo tu me salvere dice
crevisti; in quo salvari debeo; in trep
salvandum sum; & in quo certior est qua
lus mea. Largire mihi quæso, ubi tere
gratiam, ut eum amplecti, in eo pie S. A
re, perseverare, & salutem æternam aud
pisci valeam. *Domine, da quod jubas*
jube quod vis. noli
ficen

5. *Novembris.*

I. **N**ecessarium est Eligenti nôsse la sa
ceptiones & fraudes, quas in rum
gofio electionis, vel Dæmon vel let run
litas immiscet, ut evitentur. I. Deco quo
est, nulli fidere, occultare se, nolle §. 7.
consultare; imò fugere eos, qui con ligio
bono adesse queant. II. Deceptio cto;
inveterata & præjudicata affectus post
catio ad aliquem statum: Affectus fet, i
tenebræ sunt, ratio autem lux; qui mol
odit, malè agit. III. Deceptio est, post resp

in hoc quoque statu salvari : quia aliud est posse salvari ; aliud salvatum iri. IV. Deceptio est respectus humanus : quid homines dicent ? At quid dicet Deus ? Quid Sancti ? Quid tu moriens ; Quid dices tu ipse damnatus ? V. Deceptio est trepidare , vitamque perfectiorem , tanquam duram , asperam ac difficilem hor- rere. Sensit hoc initio conversionis suæ S. Augustinus L. 8. confess. c. 11. donec audivit Deum clamantem : *Quid in te stas & non stas ? projice securus in Deum , noli metuere , qui dedit velle , dabit & perficere : qui dedit hæc nôsse , dabit & posse.*

II. Perpendenda sunt quoque pericu- la salutis æternæ ; in variis exemplis illo- rum , qui vocationem divinam deserue- runt : Ex innumeris audiamus unicum , quod refert S. Antonius p. 3. Tit. 24. c. 9. §. 7. de quodam Candidato ordinis re- ligiosi , & voto religionis ineundæ obstri- cto ; qui cum factus esset Canonicus & post menses aliquot , in morbum incidisset , monitus de adeundo Deo , per exho- mologesin & salutarem pœnitentiam ; respondit , hæc frustra esse ; sibi enim irati

Numi-

138 *Domus eternitatis. Consideratio*
Numinis injectum fulmen istud : *Du-* tant
nandus es. Quare desisterent esse mo- niã,
Non posse se confiteri : *audi* erit funu
Domino : *Vocavi & renuisti, ideo vada* qu
portas Inferni. Dixit & infelicem animi in h
exspuit. Tantùm in totam æternitatem
nocuit, Deo vocanti, non obedisse.

III. Ruminandi denique sunt in- O
ces exitus, ac pœnæ eorum qui, transi- ama
aliquot in Religione annis, vel suã au
dimituntur, vel sponte ac malitiosè rem
deserunt. Libros integros horum pre
possent implere; sed nonnulla solùm cum
bis nota strictim insinuamus. Novio
ejusmodi farinæ homines, subita lucer
morte punitos, alios in aquis submer- sue a
alios in duello, gladio confoscos; tam
suspensio seipsum necantes. Nov per ig
languinem copiosè vomendo extima
alios in extrema penuria & ærumma
functos : alios patibulo adjudica
alios melancholiã, tristitiaque ob
& in ea defunctos; novimus alios in
trimonio, perpetuis odiis & inimic
dissidentes, alios divortio se junctos
vimus denique alios constipatione
ate. S

tantâ vexatos, ut, excrementa, salvâ veniâ, per os faucésque ejicerent, atque ita simul animam infelicem evomerent. Atque hæ sunt pœnæ temporales, inflictæ in hac vita: sed quid in altera?

Affectus.

O Domine! Tu vocasti me indignum ad tuum servitium, in ordine hoc amabili: & dixi: *Ecce ego, quia vocasti me: audiavi vocem tuam, & velut ovis Pastorem secutus sum: & sequar usque ad supremum anhelitum, dicamque indies cum Venerabili Patre Martino Stredonio: Sive me ire jubes ad tenebras, sive ad lucem; sive ad solatia sive ad adversitates; sive ad quietem sive ad labores; sive ad vitam, sive ad mortem; sive per aquam sive per ignem; Deus meus, volui, & legem tuam in medio cordis mei ita defixi; ut non nisi juxta eam, quies & motus, vita & omnia mea dispensentur. Domine quid me vis facere? [in vita] Fiat in me, de me, per me, in me, circa me, & circa omnia mea, tua sanctissima voluntas in tempore & aternitate. S. Gertrudis.*

CON.

C O N S I D E R A T I O XIII

Impedimentum XIII. Aeternae Salutis

Defectus verae poenitentiae in peccatoribus.

Facite ergo fructus dignos poenitentiae
Matth. c. 3. 8.6. *Novembris.*

I. **C**onsidera peccatorem quemlibet, etiam si peccatis gravioribus criminibus obnoxium, debere necessario arripere poenitentiam, tanquam secundam, postquam perierit tabulam, unicumque salutis aeternae remedium: cujus defectus, in peccatore, est beatitudinis impedimentum. Agitur autem est poenitentia, non ut hodie à plurimis agitur; sed poenitentia cum dignis fructibus. Quinam sunt illi? Fructus sunt, qui non sunt non ficti, non externi tantum, non tales quales, non perfunctorii, non critici; sed veri, sinceri, interni, digni, verè poenitentem decent, atque ex verè poenitente proficiscuntur: ut dolor, contritio, detestatio, gemitus,

dor, lacrymæ, confessio, peccatorum puni-
tio, ac vitæ morumque seria emenda-
tio. S. Gregor. hom. 20. in Evang.

II. Sed explicemus paululum: Quid
est pœnitentia digna? Digna pœni-
tentia est, quando mensura doloris &
pœnæ, respondet mensuræ voluptatis
& culpæ: quando crescente culpâ, cres-
cit & pœna; & gravitas hujus, illius gra-
vitati respondet. Digna Pœnitentia est;
cum pœnitens, tanto studio servit veri-
tati ac Deo, quanto antea servivit vanitati
& Diabolo: cum tanto fervore amat Deû,
quanto antea amavit carnem & Mun-
dum: juxta illud Apostoli: *Sicut exhibuistis*
membra vestra servire immunditiæ & in-
iquitati ad iniquitatem; ita nunc exhibete
membra vestra servire justitiæ in sanctifi-
cationem. Rom. c. 6. 19. Declarat id S. Al-
bertus M. in parad. an. Pœnitentia ait ve-
ra & digna est commensuratio pœnæ con-
tra culpam, ut secundum quantitatem
culpæ, sit & quantitas pœnæ: secundum
delectationem culpæ, sit amaritudo pœ-
nitentiæ; secundum diuturnitatem cul-
pæ, sit diuturnitas pœnæ; & secundum
mul-

142 *Domus eternitatis. Consideratio*
multiplicitatem culpæ, sit multiplici
pœnæ: juxta illud S. Joannis: *Facite*
fructus dignos pœnitentia.

III. Pœnitentiam hanc dignā
que fructus, describit S. Joannes Chri-
cus, gradu 5. *Pœnitentia, ait, est corporalis*
consolationis perpetua, & jugis repudatio.
Pœnitentia est voluntaria earum rerum
omnium, quæ affligunt, toleratio. Pœni-
tentia est cruciatuum sibi semper opifex.
Pœnitentia est valida ventris afflictio, animi
in sensu firmissimo, jugis reprehensio.
lis pœnitentia eluxit in S. Petro, S. Pa-
S. Magdalena; aliisque in eremo at-
rimam vitam degentibus. Ut S. Ma-
Ægyptiaca, quæ quadraginta & septem
annis in eremo vixit, nullum hominem
vidit, herbas crudas comedit, aquam
bibit, humi cubavit, vestibus attritis &
rustate consumptis, nuda æstum & frigus
tremens sustinuit. Ut refert S. So-
nius Jerosolymorum Episcopus. In-
tis. PP. Talem quoque pœnitentiam
git S. Pelagia, S. Thais, S. Jacobus pæ-
tens & alii complures,

Admonitio.

Videte ô peccatores, tot grandium criminum sarcinâ onusti! qualis sit vestra pœnitentia: quàm brevis, quàm levis, quàm perfunctoria. Verbum divinum jubet corda scindere, jubet in jejuniis & luctu, in fletu & planctu, in cilicio & cinere pœnitentiam agere: at ô quàm longè absunt hi fructus pœnitentiæ à vobis? Hinc multi sunt, inquit Card. Bellarminus conc. 9. Dom. 4. Adv. qui, quòd jam confessi sint, pedem unum se arbitrentur habere in cœlo; qui tamen si rectè considerent, videbunt se pedem unum in terra, alterum in gehenna posuisse: nec enim confiteri, sed bene confiteri, & pœnitentiæ fructus dignos facere, cælum aperit. *Non omnis qui dicit, Domine, Domine, intrabit in regnum cœlorum; sed qui facit voluntatem Patris mei, qui in cœlis est. Matth. c. 7. 21.*

7. Novembris.

Perpende, quàm rigidam, quàm longam, duramque olim in Ecclesia
 Pars IV. G pœni-

144 *Domus aternitatis. Consideratio*
pœnitentes, jussi sint agere pœnitentiam
mens non est antiquos in usum revocare
re Canones; potes, hoc tempore lucere
varias indulgentias, aliâque adhibere
media: & præstat cum parva pœnitentia,
quæ sponte suscipitur & verosimiliter
ter impletur, mittere confessos ad purgatorium;
quàm cum magna pœnitentia non implenda,
ad infernum. Geronimus apud Layman. c. 15. n. 11. Sed
juvabit considerare, ut, si quando pœnitentia
quantò gravior tibi imponatur, non trectes.
Olim pœnitentia communis jejunare in pane & aqua,
per plures dies. Ut liquet ex Pœnitentiali Romano
& ex Canonibus pœnitentialibus S. Gregorii Nysseni,
Bedæ, Rhabani Mauri, Burchardi. Concilium
Anglicanum Anno 969. præcipit: Quis illo a
conjugium fregerit, sive uxor, sive uxor
bus, tres dies in pane & aqua, quibus
hebdomate, per septennium jejuniis
Can. 17. Et sicut de adulterio publice
publicè; ita de occulto occultè pœnitentia agenda.
Ibid. Si quis propria voluntate molliem commiserit,
tribus

jejunet, & in eorum quolibet, præter ordinariam quadragesimam, alios quadraginta dies jejunet in pane & aqua : Et additur ; hæc quoque observari in partibus transmarinis , nimirum Germania, Gallia, Italia, Hispania &c.

II. In Concilio Toletano X. legimus Anno 656 Potamium Episcopum, eum semel tactu femineo sorduisse, ipsum se primò, nullo cogente, ergastulo cuidam inclusisse ; atque ibi novem annorum pœnitentiam egisse. Deinde ad Concilium literas dedit, quibus peccatum suum sponte prodidit ; Patres verò Concilii pœnitentiam ei perpetuam injunxerunt ; ut quamdiu viveret in humilibus, abjectisque officiis deserviret. Et tamen, affirmarunt ; longè mitiùs cum illo actum esse, quàm veterum Canonum severitas pateretur. Subjungit C. Bellarminus hæc referens : Quantum, obsecro, nos ab hoc genere pœnitentiæ absolumus ? sed quid ait Scriptura ? *Qui timet pruina, cadet super eum nix.* Job. c. 6. Qui hîc brevem pœnitentiæ austeritatem reformidat ; longissimam

146 *Domus aternitatis. Consideratio*
ignis purgantis & gehennæ incurra

III. Admirandum quoque pœnitentia exemplum præbet Edgarus Rex, & ter omnes Angliæ Reges fortissimus ob constupratam Virginem, acerrime objurgato, humi prostrato, scelusque humiliter fatenti, ac veniam humiliter petenti, S. Dunstanus Archiepiscopus Cantuariensis septennem pœnitentiam iniunxit, ac toto hoc tempore, coronam regiam non gestare, quot hebdomadibus, bis diebus jejunare, a vitis thesauros in pauperes erogare, ac sacrandis Virginibus monasterium fundare iussit. Septimo autem anno Præsul sanctus citis omnibus Regni Proceribus, Episcopis, Abbatibus, Regi coronam deponere imposuit, omni populo lætante, Deique in S. Dunstano laudante. Ita relictus Observus Cantuariensis Ecclesiæ Præcentor & B. Lanfrancus ab Anno 1070 ad 1089. S. Dunstano familiaris, in Dunstani. T. 8. 4. Maji.

Admonitio.

O Peccatores ! Ubinam hodie
vel umbra talis pœnitentiæ rep

tur? Si cuipiam, pro plurimis etiam enormibus delictis, dies duos, triéve in panis & aquæ jejunio transigendos injungeres, stuperet, & forsan obmurmuraret, ac tanquam rem sibi impossibilem detrectaret. Imò, ut ait Card. Bellarminus, veniunt nonnulli ad confessionem, & adferunt sarcinam peccatorum, à duobus equis non trahendam: nullum enim ab exhomologesi postrema, exegêre diem, absque novis criminibus lethalibus; & tamen nullæ lacrymæ, nulli gemitus, nullæ transiones pectoris; imò vix genua flectere dignantur; sed unum duntaxat, quasi furari absolutionem, statimque auferre vellent. Hæccine est contritio & pœnitentia digna? *Scindite corda vestra* clamat Joel. c. 2. Scriptura divina, nunc cilicium, nunc planctum amarum, nunc luctum unigeniti adhibendum suadet. Hæc Bellarm. l. c. Verùm ubi hodie dum tales fructus digni pœnitentiæ?

8. Novembris.

Considerent denique Peccatores, pœnitentiam virorum Sanctorum,

148 *Domus aternitatis. Consideratio*
rum, ut hæc eos, vel excitet, vel obli-
nitiem ac teporem, ruborem eis incutiat.
Exemplum I. præbet nobis Rex David
de quo scribit S. Cyrillus Hierosolymita-
nus Catech. 2. *Beatus David, quamvis*
audiverit, Dominum transtulisse peccatum
ipsius; non abstinuit tamen à penitentia
verum loco purpura, sacco utebatur, &
aurei throni. Rex in terra & cinere
sedebat; neque tantum in cinere sedebat;
verum etiam cinere vescebatur. Cinere
tanquam panem manducabam & cinerem
meum cum fletu miscebam. Psal. 101.
Exemplum II. offert Doctor Gentium
qui licet, fuisset in tertium cœlum
transitus, de seipso tamen fatetur 1. Cor.
c. 9. 27. *Castigo corpus meum [in gratiam]*
est, ὑποταξάω, id est contundo, livido,
facio] & in servitutē redigo, ne forte
aliis predicavero, ipse reprobus efficiar.
II. Tertium exemplum refert S. Ieronymus
annes Climacus gradu 5. dum penitentiam
aulteram cujusdam Monasterii
lixè describit; ex quo pauca decerpimus.
Cum, inquit, ad locum illum penitentium
tium, imò ad lugentium carcerem

venissem; vidi, si fas est dicere, quæ hominis ignavi non vidit oculus, & aures inertis non audierunt; quæque in cor pigri non ascenderunt; & quæ Deo quodammodo possint vim inferre. Vidi quosdam ex innocentibus illis reis, totas noctes sub dio immotis pedibus stantes, & cum somno premerentur, vim naturæ inferentes; nullamque sibi omnino requiem indulgentes: alios seipso increpantes, & contumeliis afficientes; alios cælum intuentes, & inde adiutorium cum gemitu ac suspiriis invocantes.

III. Vidi alios, pergit idem Sanctus, reorum in morem, manibus post terga revinctis, luridas in terram facies, inclinantes; indignosque se cæli aspectu vociferantes. Alios jugiter pectora tundentes, & vitam suspirio ingenti revocantes. Alios lacrymis pavementum irrigantes, & qui lacrymas non habebant, miserè lamentantes. Alios in terra, cilicio & cinere strata, sedentes, & faciem genibus obtegentes, frontemque in terram collidentes. Alios mœrore confectos, sideratos, tenebris obritos, quasi sensu

150 *Domus aternitatis. Consideratio*
omni carentes, & in abyssum humilitatis
demersos. Sic beati illi faciebant, inquit
Climacus, genua illis ex perpetua oratione
ocalluerant; oculi deficientes, & in
rūs profundè recesserant; genæ, ardore
lacrymarum fervore, adustæ erant; facies
pallidæ & marcescentes squabrant;
pectora tunfionum ictibus dolebant;
& livida sanguinem emittebant. O
ille. O quàm rara, quàm stupenda presen-
tia! Verùm quàm longè illa ab huius
temporibus & regionibus exulat!

Paranesis.

O Peccatores! qui scarabæorum more
in scelerum sordibus, vos voratis,
& bibitis quasi aquam, iniquitatem:
qui longè plura ac graviora fecistis
crimina quàm David, Paulus, & penitentes
illi, de quibus Climacus meminit, commisistis.
Ubinam lacrymæ, si non corporis, saltem
contriti spiritus? Ubi cor contritum &
humiliatum David? Ubi castigatio corporis,
qualis in Apolo? Ubi vigiliæ, ubi gemitus,
ubi vincula, cilicia, pectoris tunfio

Novembris 8.

151

nes, facies pallida, aliáque veræ pœnitentia signa, à Climaco recensita? Ah! Nihil horum reperitur in vobis, hinc millies caditis, millies resurgitis, centies venenum evomit, centies resorbetis, & more canum ad vomitum, more porcorum ad luti volutabrum reditis; totam vitam in utramque partem claudicando, & jam Deo, jam Diabolo adhærendo transigitis: Ah! sapite tandem, seriámque pœnitentiam & fructus dignos facite: quia vobis aliud non restat salutis medium. *Nisi penitentiam habueritis, omnes similiter peribitis.* Lucæ c. 13. 5.

CONSIDERATIO XIV.

Medium I. Seu adjumentum æternæ Salutis,

Fides viva æternitatis.

Credere oportet accedentem ad Deum, quia est & inquirentibus se, remunerator sit.

Ad Hebr. c. 11. 6.

9. Novembris.

I. **P**Erpensis impedimentis; nunc quoque media, seu adjumenta nonnulla sa-

G 5

la sa-

152 *Domus aternitatis. Consideratio*
la salutis perpendamus, inter quae, p
mum locum tenet fides viva, pro q
consideranda sunt haec verba Aposto
Sine fide impossibile est placere Deo: qu
fides est prima radix spei, charitatis,
ligionis, pietatis, aliarumque virtutum
quibus Deo placemus, sublatâ autem
dice, arescunt & concidunt omnia: *Cre*
dere enim oportet accedentem ad Deum
quia est, & inquirentibus se remunerat
fit. l. c. Haec duo recenset Apostolus
quasi haec sola sufficiant, quia etiam
dere oportet Deum trinum & unum
Christum incarnatum, Crucifixum, &
Mediatorem Dei & hominum, animam
esse immortalem &c. Sed quia haec
maximè requiruntur ad excitandâ spei
ut quilibet fortiter obeat & sustineat
tutis labores & agones. Credere igitur
oportet 1. *Deum esse.* 2. *Remuneratorem*
esse bonorum operum. 3. *Vindicem mal*
rum; qui iustis retribuatur praemia aeterna
peccatoribus supplicia sempiterna: atque
haec in spe & metu homines continent
II. Ut autem hi fidei articuli credantur
in anima Christiana, probè operentur
& fir

& fructum referant, necesse est, fides non esse flaccidam, aut languidam; sed vividam, vivacem, firmam, radicatum, ad quam D. Thomas. 2. 2. q. 5. a. 4. *Requirat ex parte intellectus, magnam certitudinem; & firmitatem; ex parte vero voluntatis, magnam promptitudinem seu devotionem, vel confidentiam.* Ad hanc autem plurimum conducit, bene apprehendere & intelligere authoritatem Dei revelantis, sive ejus sapientiam & veritatem infinitam, vi quarum nec falli potest, nec fallere. Hic autem Deus, promittit præmia æterna probis, tormenta improbis. *Tu reddes unicuique secundum opera sua.* Plal. 61. 11. Atque hoc primum motivum fidei vividæ.

III. Movere valet secundò, ad fidem firmam præmiorum & pœnarum æternarum, *Authoritas Christi Domini & Redemptoris, qui est veritas æterna, diciturque dixit: Ibunt hi in supplicium æternum, justi autem in vitam æternam.* Matth. c. 25. 46. Tertiò movet *Authoritas Ecclesiæ, tot miraculis & signis; tot martyribus, virisque sanctis illustratæ,*

154 *Domus eternitatis. Consideratio*
tam mirabiliter propagatæ, quæ hære-
ritates semper tenuit, & contra hære-
cos defendit, ut ex variis Conciliis, præ-
sertim Florentino liquet. Quartò mo-
uet authoritas S. Gregorii, S. Ambrosii,
S. Augustini S. Hieronymi, S. Basilii,
Chrysostomi, aliorumque SS. Patrum
tam Latinorum, quàm Græcorum.
Greg. L. 4. Dial. c. 18. *Sicut credimus*
Sanctorum animas in cælo, ita oportet
per omnia credamus esse iniquorum
mas in inferno, ex retributione æterna
stittia. Quintò movet Authoritas ju-
rum in terris etiamnum degentium,
cælesti gloria, tam strenuè laborantium
ac pœnas orci metuentium. Sextò
vent Testimonia Beatorum, ac Dam-
torum à morte apparentium & ven-
tem hanc confirmantium. His demum
accedunt sententiæ ipsorummet Ec-
corum, qui lumine rationis ducti, et
campos, probis; Tantali, Titii, Sisypho
pœnas æternas improbis statuerunt.

Actus fidei.

CRedo, Domine Deus meus, tam
æternitate felici Beatorum in cælo

quàm de infelici Damnatorum in Inferno, quidquid tu nobis de utraque revelare dignatus es: idque credo, quia tu es infinita sapientia, quæ falli non potest, & æterna Veritas, quæ nequit fallere. Credo etiam quidquid dixit Dei Filius, nil hoc verbo veritatis verius. Nec tantum fide tepidâ & languidâ; sed vividâ, cum magna intellectûs certitudine, ac firmitate, & promptâ voluntatis devotione teneo. Authoritate SS. Ecclesiæ, Patrum, justorum viventium, & defunctorum permotus. O si hæc omnes Ethnici, omnes Judæi, omnes Athei, omnes hæretici, omnes mali Christiani, vivacissimè mecum crederent; quàm longè aliter vitam suam instituerent! Quàm longè alia esset rerum facies in orbe terrarum universo!

10. Novembris.

I. **C**onsidera ulterius admirandos effectus vivæ ac firmæ fidei æternitatis? qui tanti sunt, ut SS. Patres eam cum Sole comparare, minimè dubitaverint. S. Laurentius Justinianus in *Ligno vitæ.*

156 *Domus eternitatis. Consideratio*
vitæ. de fide c. 5. ait: *Ipsa fides sicut in*
meridie; ita fulget in mente. Quemadmodum
dum enim Mundus corporeus, quidquid
bonitatis ac decoris continet, merito
materiali adscribit: ita quoque homo
quidquid gratiæ & gloriæ possidet, merito
optimo fidei virtuti, quæ æterna firmam
credit, in acceptis refert, veluti enim omnia
à sole lumen hauriunt; ita omnes veritates
supernaturales ab homine cogitantes
tæ; ab hac veritate: *Deus est & remunerator*
bonorum est ortum ducunt. Hæc fides
viva fuit in Abele de quo Apostolus
Hebr. c. 11. 4. *Fide plurimam hostiam*
Abel, quam Cain obtulit Deo. Hoc est
fides quæ longè major & ardentior est
in Abel, quam in Cain, excitavit eum
majores & præstantiores hostias Deo
offerret, quam Cain: nam Cain obtulit
tantum Fructus terræ; Abel verò obtulit
primogenita gregis sui & adipem eorum
Gen. 4. 4. expectans præmium æternum
II. Viva & devota fides æternorum
Soli est similis: nam sicut omnia quæ
mundo sunt vitam suam, quoad conser-
vationem à Sole accipiunt; ita homo

quoque tam initium, quam progressum
vitæ spiritualis, virtuti fidei æternitatis
adscribit. Unde Apostolus ait: *In fide
vivo Filii Dei.* Ad Gal. c. 2. 20. Redemp-
toris & remuneratoris mei. Tolle hanc
fidem, quid sperabis? Quid amabis? Quid
timebis? Pone fidem hanc, & mox sequi-
tur Spes, aliæque virtutes: *Vitam illam
expectamus, quam Deus daturus est his,
qui fidem suam nunquam mutant ab illo.*
Tobiæ c. 2. 18. Hæc fides refulsit in E-
noch, de quo S. Paulus: *Fide Enoch trans-
latus est, ne videret mortem?* l. c. ad Hebr.
c. 11. 5. At quomodo fide? Translatus
est ob insignem vitæ innocentiam & san-
ctimoniam, quâ velut cœlestem vitam
duxit: quæ ex vivida fide orta est. Ideo
placuit Deo, & translatus est in paradysum.
Ecclesiast. c. 44. 16. Suo tempore trans-
ferendus in paradysum cœlestem.

III, Ubi igitur hæc viva ac robusta
fides æternitatis in anima tua radices
jecerit, erit tibi, tanquam Sol, producens
germina omnium virtutum: oritur enim
pietas, amor, obedientia, castitas, forti-
tudo, prudentia, temperantia, justitia,
omnis-

158 *Domus eternitatis. Considera*
omnisque perfectio. Aspiciamus Noë
de quo idem Apostolus, *Fide, Noë, p*
sponso accepto, que non videbantur mo
tuens, aptavit arcam in salutem Domus
sua. Hebr. c. 11. Cùm enim alii homines
metum, reverentiam, fidem Numinis
jecissent, riderentque minas Dei de fun-
ro Diluvio; solus Noë timuit, & rever-
tus est Deum, obedientiamque præstitit
& per fidem sustinuit se in metu,
constantia ac labore, fabricando arcam
centum annis. *Per quam damnavit mo*
dum. l. c. Ipso scilicet facto & rerum
ventu, mundum damnavit incredulitas,
quando ille submersus perit, Noë
tem cum suis salvus evasit.

Affectus fidei.

O Domine! sicut Sol in meridie,
fulgeat in mente mea viva & firma
fides æternorum quæ sit. 1. Radix
nium veritatum supernaturalium:
bus illustratus, optima quæque tibi
meo, Abel, non viliora cum Cain
ram. 2. Velut Sol sit vitæ spiritalis
nium & progressus; ut cum Enoch,

vivam, tibi placeam, coram te ambularem vitamque quasi Angelicam ducam, quâ peractâ, in cœlestem paradifum transferar. 3. Sicut Sol producat in me, omnium virtutum germina, ut cum Noë te timeam, te reverear, te amem, tibi obedientiam, labores omnes patienter sustineam, atque ita æternæ damnationis diluvium feliciter evadam. *Credo Domine, adjuva incredulitatem meam!* Credo quod credidit Abel, quod credidit Enoch, quod credidit Noë. Credo quidquid de æternitate crediderunt Apostoli, Patriarchæ & Prophetæ: *Evigilabunt alii in vitam æternam, & alii in opprobrium ut videant semper.* Dan. c. 12.

11. Novembris.

I. Denique sicut Sol, tribuit pulchritudinem, calorem, lætitiâ; ita quoque fides viva æternitatis. I. Res mundi omnes pulchritudinem à luce per Solem haustâ, obtinent. Ita quidquid homo agit, à vivida fide æternorum, decorem & gratiam apud Deum nanciscitur. Hanc gratiam decoremque, assecutus est Pa-

Pa-

160 *Domus eternitatis. Consideratio*
Patriarcha Abraham, per fidem eternitatis beatæ. *Fide Abraham demora*
est in terra repromissionis tanquam in
na, in casulis habitando. l. c. Magna
& heroica fides Abrahæ 1. Quia patri
cognatos, domum & omnia deser
2. Deum secutus est, & ex indigena
regrinus factus. 3. In incertum est ve
tus, nesciens quò iret. 4. Licet esse
terra promissionis, in ea tamen nec
dem terræ possedit. 5. Totâ vitâ
grinatus est. Sed cur obsecro? quia
operibus decorem, & pulchritudine
promptitudinem, & alacritatem addidit.
Credebat & sperabat domum eternam
in cœlis. *Exspectabat enim fundamentum*
habentem civitatem, cujus artifex & aedifi
cator Deus. l. c. v. 10.

II. Deinde à Sole calor & fervor
eò autem absente omnia frigent, sequitur
tenebræ, vagantur noctuæ, circum
volant vespertiones, fures & latrones
grassantur; omniâque plena sunt
culis. Sole autem ad hemisphærium
strum redeunte, omnia mala & perniciosa
abscedunt. Ita homo vivace fide

tus, in omnibus actionibus fervet, & inter pericula securus degit: eâ verò destitutus, in omnibus obsequii divini rebus, tepore ac frigore obsitus est. Tali fide eluxit Dux populi Israelitici Moyses, quanta enim in Ægypto passus est pericula, labores, difficultates; sed omnia fidei fervore generosè superavit; ut testatur de illo S. Paulus Hebr. c. 11. 24. *Fide Moyses grandis factus, negavit se esse Filium Filia Pharaonis; magis eligens affligi cum populo Dei, quam temporalis peccati habere jucunditatem: Majores divitias estimans thesauro Ægyptiorum, improperium Christi. Sed quid solabatur in afflictionibus? quid animabat in opprobriis? Æternitas beata. Aspiciebat enim in remunerationem. l. c. Scilicet æternam in cœlo.*

III. Ad extremum Sicut Sole absente regnat tristitia; sole autem oriente lætitia redit, homines & animalia exhilarantur, incipiunt opera & labores; simulque lucra & divitiarum acquisitio. Ita sole fidei, in corde nostro radiante, nascitur oblectatio. *Delectabile est enim videre solem,*

lem,

162 *Domus eternitatis, Considera-
lem, & dulce lumen. Eccli c. 11. 7. Re-
mitur labor, crescit meritum; Nox pre-
mitur [incredulitatis, tristitia, teporis]
autem (fidei, gaudii, fervoris & illu-
tionis divinæ) appropinquavit: abjiciat
ergo opera tenebrarum, & induamur
lucis, sicut in die honestè ambulemus. Ro-
c. 13. 11. Quanta energia & efficacia
solis in Megalocosmo: tanta lucis &
virtus atque emphalis est in Micro-
cosmo; scilicet in homine. Omnia hæc
exerunt in Patriarchis & Prophetis: Quod
dicam, ait Apostolus, de Gedeon, Barak,
Samson, Jephthe, David, Samuel, Prophetis
qui per fidem vicerunt regna, operati sunt
justitiam, obturaverunt ora leonum,
gustiati, afflicti. Hebr. c. 11. 32. Quod
tem omnes illos animavit, quid exci-
tavit, & ad toleranda cum gaudio con-
stita, excitavit? fides beatæ eternitatis.
Non suscipientes redemptionem, ut
rem invenirent resurrectionem, l. c. 35.
ad gloriam sempiternam.*

Actus fidei.

O Igitur, vis fidei vivæ & firmæ
miranda! O fides eternitatis &

æ & damnatæ, quanta tua est emphasis!
tu omnibus actionibus decorem, tu fer-
vorem, tu lætitiã addis; ut in Abra-
ham, Moyse, cæterisque Patriarchis ac
Prophetis elucet. Quare in hac fide vi-
vida & robusta, cum gratia Dei me iden-
tidem exercebo: Credo igitur, quidquid
de æternitate felici & infelici, prædixêre
Prophetæ. Credo quidquid prædicave-
runt Apostoli, & Evangelistæ scripto
consignavêre. Credo quidquid credide-
runt SS. Christi Martyres, qui Dei amore
& beatæ æternitatis, sanguinem suum
fuderunt. Credo quidquid crediderunt
SS. Ecclesiæ Doctores, qui documenta
tam præclara de æternitate in suis volu-
minibus nobis reliquerunt. Credo quid-
quid crediderunt sanctitate & doctrinâ
inaclyti, Pontifices, Episcopi, Confesso-
res, Sacerdotes, Monachi & Eremitæ,
qui pro vita æterna obtinenda, & morte
æterna evadenda, tam multa, tamque ar-
dua fecêre & toleravêre. Credo quod
illi crediderunt, scribo quod illi scripse-
runt, prædico quod illi prædicarunt, do-
ceo quod docuerunt. Da mihi solùm,
Do-

Do-

164 *Domus eternitatis. Consideratio*
Domine, ut quod corde credo, &
confiteor, opere ac veritate, vitâ, morte
& sanguinis profusione demonstrarem,
que ostendam tibi ex operibus fidem meam.
S. Jacob. ep. c. 2. 28.

CONSIDERATIO XV.

Medium II. *Æternæ Salutis.*

Spes firma beatæ æternitatis.

*In te Domine speravi, non confundar
eternum. Psal. 30. 2.*

12. *Novembris.*

I. **Q**uemadmodum viva fides, ita
firma ac robusta spes, sive fiducia,
consequendæ beatæ æternitatis, magis
num est adjuvamentum salutis. Est enim
vocatur à S. Paulo *Galea salutis*. 1. Thim.
c. 5. 8. Sicut autem galea principem
poris partem, puta caput ipsum, à
cætera membra totusque homo penetra-
tuetur ac communit: ita spes salutis
gloriæ cœlestis, ac vitæ immortalis, in-
vat & communit caput, id est hominis
cogitationes, fines & intentiones;
omnia hominis desideria, verba & opus.

dirigunt, movent & gubernant. Deinde Spes, velut *anchora* navem, nos inter adversitatum tempestates ac procellas, figit, & roborat. Denique sicut Spes lucri, pecuniae & honoris, in mundo omnes movet & excitat, ad laborandum pugnantumque, Mercatores, Nautas, Milites, Agricolas. Ita spes aeternae gloriae, ad omnia virtutum exercitia excitat ac promovet. Ex quibus patet, quanto conatu ac studio, haec virtus quaerenda & procuranda sit.

II. Considera igitur, motiva, quae ex parte Dei, ejusque attributorum [ad septem ea reducimus] te ad spei firmitatem; quod salutem aeternam consecuturus sis, permovere valeant: ut cum Davide dicere queas: *In te Domine speravi, non confundar in aeternam.* I. c. I. Motivum est, divina, *Majestas*, cujus proprium est misereri semper & parcere: unde David ait. *In te Domine speravi, qui es Dominus immensae Majestatis & clementiae.* II. Motivum est; *Justitia* divina; cujus est, fidelibus servis suis, reddere mercedem laborum. Ideo David: *In justitia tua libera me:*

me:

166 *Domus aternitatis. Consideratio*
me: eodem psalmo v.2. III. Motivum
spei, est divina *Bonitas*: licet enim
malus & multis obnoxius sim peccator
bonisque caelestibus indignus, Dei tamen
mei *Bonitas* infinita me erigit: haec enim
facilis est in dimittendo, prona in excu-
diendo & prompta in adjuvando: hinc
David clamabat: *Inclina ad me auram*
tuam. Accelera ut eruas me l. c. v. 3.
infinita tua bonitate.

III. Motivum IV. animum ad
erigens est *Omnipotentia* divina
quae nullo negotio, me salvare; omnia
lucis impedimenta remove; omnia
dia suppeditare potest: ideo rursus
vid petebat: *Esto mihi in Deum*
protectorem & in domum refugii, ut salvum
facias. l. c. v. 3. *Quoniam fortitudo*
& refugium meum es tu. v. 4. V. Motivum
est *Sapientia* divina, quae mille modis
vialque me eripiendi ac juvandi
ut salutem aeternam adipiscar.
David plenus spe agebat: *Educes me*
quoque hoc, quem absconderunt mihi
niam tu es protector meus v. 5. omnia
sidiarum & laqueorum ab hostibus

fructorum, maximè gnarus. VI. Moti-
 tivum *Fidelitas* seu Veritas divina; quæ
 non potest non, ex parte sua stare pro-
 missis. *Redemisti me Domine Deus ve-*
ritatis. In manus tuas commendo spiritum
meum. v.6. VII. Motivum denique est
 infinita Dei *miser cordia*, quâ misertus
 mei, non sinet animam meam descendi re
 in perditionem. Unde Vates regius lætus
 dicebat: *Ego autem in Domino sperabo, ex-*
ultabo & letabor in misericordia tua. v.8.

Affectus spei.

O Domine Deus, salutis meæ! Flu-
 ctuant alii inter spei & desperatio-
 nis confinia; hæreant alii inter fiducia
 & timoris extrema: titubent alii inter
 salutis & damnationis bivia; alii currant
 ad laqueum & præcipitia; paveant alii &
 mera sibi imaginentur interitûs pericu-
 la. Ego autem *in te Domine speravi, non*
confundar in æternum l.c. In te speravi,
 spero & sperabo: *Quoniam tu Domine*
 [propter justitiam, bonitatem, omnipo-
 tentiam, sapientiam, fidelitatem ac mise-
 ricordiam tuam summam] *singulariter*
in spe, constituisti me. Psal. 4.9.

Pars IV.

H

13. No.

13. *Novembris.*

I. **C**onsideratis attributis divinis, considera septenos titulos, qui spei & fiduciam beatitudinis consequentem mirificè roborant, & veluti septena ligulae sunt, literis promissionis divinae appensa. I. Titulus, te & quemlibet illum potens valde erigere, in spem tuam, quòd divina Benignitas salutem aeternam, omniaque ad eam media necessaria, tibi concessura liberaliter sit hic; quòd sis ejus *Creatura*, cui vult, quam amat; *Nihil enim odisti, quae fecisti.* Sap. c. 11. 25. Et ut amat opus suum: & ut Creator creaturam suam quam ad beatitudinem aeternam creavit ac destinavit. *Habetis etiam vestram in sanctificationem, & verò vitam aeternam.* Rom. c. 6. 22. II. Titulus est: *Quia Dei & Christi Pastoris boni, oviculae es*, pretio sanguinis ejus redempta, tam sollicitè quae cum gaudio tanto inventa. Si ergo pastores & Opiliones, tam solliciti pro ovibus suis, ne pereant, & in fa-

lupi incidant; quàm sollicitus erit Pastor æternus, & summè bonus; ut lupi infernalis faucibus oviculas suas eripiat, & ad pascua paradisi cœlestis perducatur? *Ego veni, ut vitam habeant, & abundantius habeant.* Joan. c. 10. 10. *Et animam meam pono pro ovibus meis.* ibid. v. 15.

II. Spem & fiduciam obtinendæ salutis perpetuæ plurimùm auget Titulus

III. Quia *Christianus es*, non Judæus, non ethnicus, non atheus non hæreticus; sed Ecclesiæ Christi Catholicæ membrum; cujus ipse est caput, quod membra sua protegit & ab interitu vindicat.

Si igitur Deus Israelitas, tam paternè duxit per desertum in columna nubis & ignis, ad terram promissionis; quanto majore sollicitudine & curâ Christus, te velut membrum suum, ducet ad terram

lacte & melle cœlesti manantem? IV. Titulus est, quia *servus Dei es*, cui servis:

servo autem fideliter Domino famulanti, debetur merces: quidni igitur & tibi dabit quod promisit, stipendium, & delictarium. *Ecce serve bone & fidelis, quia in pauca fuisti fidelis, super multa te con-*

170 *Domus eternitatis. Consideratio
strenua. Matth. c. 25. 11. V. Titulus
quia Deum amicum habes, & tu ipse
amicus Dei es: ut ipse dixit discipulis
Vos amici mei estis, si feceritis, quae ego praedico
vobis. Joan. c. 15. 14. Et ego dabo
vobis (velut amicis) regnum; ut edatis
bibatis super mensam meam, in regno meo
Lucæ c. 22. 29. Amico tam sincero,
non fidat? An amicus tam fidelis, qui
cum deseret?*

III, Spem & fiduciam felicitatis
nae consequendae, vel maximè roborat.
Titulus VI. Quia es *Filius adoptivus Dei*.
Ideo indies oras: *Pater noster*, rogat
ut tibi adveniat regnum ejus; & quid
ter tam amabilis, tam dives, tam liber
negabit ei, quem in Filium assumptum
Quis de corde adeò benevolo ac patre
dubitet? *Si enim vos, cum sitis mali, bona
bona data dare Filiis vestris; quanto magis
Pater vester caelestis dabit spiritum bonum
[& caelum ipsum] petentibus se? Lucæ
11. 13. Titulus VII. Quia sponsa caelestis
gis caelestis: ait enim per Prophetam
Sponsabo te mihi in sempiternum. Osee
c. 2. Si jam nullus Rex terrenus spon-*

sibi dilectam deserit : & Assuerus Rex
 Estheri Reginae , dimidium regni sui of-
 fert ; quantò magis Rex cælestis infinite
 liberalis, nihil sponsæ suæ negabit , inte-
 grumque beatitudinis regnum donabit?
 Quis credat, Regem cæli passurum ; ut à
 Rege terreno, liberalitate vincatur?

Actus spei.

Domine JESU , spes mea & salus mea,
 simulque *Spes omnium finium terra.*
 Psal. 70. Spero firmiter & confido indu-
 bitanter, per merita tua, quæ sunt infiniti
 valoris, beatitudinem æternam, unà cum
 gratia & perseverantia finali, aliisque
 mediis utilibus ac necessariis. Et quidni
 sperem tot titulis validis communitus,
 tanquam promissionis factæ sigillis? Tu
 enim es Creator, ego creatura: Tu Pastor
 bonus, ego ovicula. Tu caput Ecclesiæ,
 ego membrum. Tu Dominus meus, ego
 servus. Tu Amicus fidelis, ego amicitia
 junctus. Tu Pater, ego filius. Tu Spon-
 sus, ego sponsa. Et nisi ego te prius de-
 seram, quod, per gratiam tuam, nun-
 quam committam, quâ ratione me dese-

172 *Domus aternitatis. Consideratio*
rere poteris? In te Domine speravi
spero: & sub umbra alarum tuarum
rabo, donec transeat iniquitas. P. sal. 56.

14. *Novembris.*

III. **D**ivinis attributis, ac septenariis
tulis, adjuuge tam multa, tam
que magna tibi à Deo præstita benedi-
cia, tum communia, tum particularia
tibi que propria; & clarè perspicies, quæ
arrhas & pignora æternæ salutis obtinenda
possideas, quæ spem tuam maxime
confirment. Exemplo S. Augustini. sol. 26.
sic sese in spem erigentis: *Spes magna*
subest de te Deus meus, & consideratio
multitudinis miserationum tuarum apud
te sunt, sublevat mentem meam præ-
cedentia signa misericordie tue, quæ
antequam nascerer. prævenerunt, & spe-
cialiter in me effulserunt; de futuris
magnitudinis tue melioribus & perfectioribus
muneribus quæ amicis tuis reservas, spe-
meam admoneant, ut in te latetur. Deus
meus, letitiâ sanctâ & vivâ semper
latificas juventutem meam. Nunciamur
rum ob dona & bona æternitatis beati

Considera igitur hæc beneficia; & præterita, spem futurorū mirificè firmabunt.

II. Dominus Deus tuus, ex infinitâ bonitate & misericordia tua, ab æterno te dilexit: & ex hoc fonte amoris infiniti; hi profluxere dilectionis & beneficentiæ rivuli. 1. Ipse te in tempore creavit, animâ & corpore, potentiis, sensibus & membris instruxit. 2. Ipse te ab innumeris corporis & animæ periculis liberavit. 3. Ipse te tam multis, variisque rebus a deo paternè sustentavit, aluit, vestivit, & bonis suis te locuplectavit. 4. Ipse pretioso Filii sui sanguine te redemi voluit. 5. Ipse te à Parentibus, non infidelibus & hæreticis; sed Christianis & Catholicis nasci fecit. 6. Ipse in pueritia, adolescentia & juventute, à variis seductionibus & corruptionibus te præservavit. 7. Ipse à peccato originali per baptismi lavacrum te mundavit, & ovibus Ecclesiæ suæ annumeravit. 8. Ipse post primum peccatum lethale, non, ut facere poterat, ad infernum te præcipitavit; sed ad pœnitentiam clementer adduxit. 9. Ipse toties in peccata relapsus, per sa-

174 *Domus eternitatis. Consideratio*
cramentum pœnitentiæ abluit & in gratiam recepit. 10. Ipse toties sacrosancti Filii sui Corpore & Sanguine te refecit.
11. Ipse ad hunc amabilem statum te vocavit, & in eo tot salutis æternæ mercedem suppeditavit. 12. Denique innumerabilia, tum occulta, tum manifesta beneficia in te contulit: & tu post tot, ac tam luculenta divini erga te amoris testimonia & signa manifesta diffides, spem salutis abjicies? Absit, absit: *In te Domine speravi non confundar in æternū. Ps. 30.*

III. Unum occurrit, quod sperari deatur posse minuere, scilicet committere à te peccata: verum si doleas, si expies, si confitearis, si vitam emendes, ne amittas: cogita misericordiam Dei. Christi merita, infinitè majora esse, quam sint tua & mundi universi peccata. Peccata enim omnia ad illa sunt, veluti guttæ ad oceanum immensum, velut aquæ ad aut acervus nitrati pulveris ad ignem finitum; quàm enim facilè hic abluatur stillam aut pulverem; tam facilè Deus misericordia & Bonitas consumit mercedem, modò agamus pœnitentiam &

mendemus vitam. Si fuerint peccata vestra ut coccinum [seu instar coccini sanguinea, id est valde enormia & horrenda] quasi nix dealbabuntur. Et si fuerint rubra quasi vermiculus, velut lana alba erunt. Isaicæ c. 1. 18. Et planè diluentur, ita ut ne vestigium quidem appareat.

Affectus spei.

O Domine! tu es spes mea à juventute mea. Psal. 70. Usque ad senectam & senium. Et quomodo, tot tantisque cumulatus beneficiis in te non sperabo? An frustra, ista omnia mihi præstitisti? An tot media, & non finem voluisti? Sanè minora præcedentia, de futuris majoribus benignitatis tuæ muneribus, luculenta præbent argumenta. Spero igitur propter illa, in te Domine, & spero quia tu jubes me sperare. Spero quia tu prohibes desperare, mortemque desperantibus æternam minaris. Spero salutem æternam, quia tu vis omnes homines salvos fieri, & neminem vis perire. Præterdant alii alia: tua me omnipotentia erigit; quæ valet omnia: tua me Bonitas firmat; quæ

H s

vult

176 *Domus aternitatis. Consideratio*
vult nobis bona omnia; tua promissio
borat, qua promisit omnia: tui Filii me
confirmant, qua mernerunt omnia: la
Domine speravi, non confundar in
num. S. Bern. in psal. qui habitat.

CONSIDERATIO XVI.

Medium III. Aeternae Salutis.

Timor aternitatis.

Timete eum, qui potest & corpus & animam
perdere in gehennam. Matth. c. 10, 33

15. Novembris.

I. **C**ONSIDERA Christianis, non tantum
esse sperandum; sed etiam esse
mendum; spes enim impellit ad bonum,
timor retrahit à malo. Et à malo libera-
Nisi subversionem veriti fuissent Ninivites,
utique subversi fuissent: quia verum
tam metuebant, non subvertebantur. Sicut
lavinium veriti fuissent, qui temporibus
vixerunt, submersi sane non fuissent.
Sodomitae si incendium metuissent, combu-
non fuissent. Inquit S. Chrylost. Homilia
in Epist. 2. ad Thessal. c. 1. utilis est
timor Domini est, Unde hortatur Da-

Servite Domino in timore. Et Ecclesiasticus c. 1. *Qui sine timore est, non potest justificari.* Est enim timor quasi frœnum à peccatis retrahens: nam *Timor Domini expellit peccatum.* l. c. virtutesque custodit. *Sicut securitas, inquit S. Bernardus, vel desidia mater est omnium delictorum; sic timor Domini [æternum damnare valentis] radix est & custos omnium virtutum* serm. de 7. donis. Ideoque D. Thomas eam nuncupat *fundamentum salutis.* 2. 2. q. 19. a. 7. *Omni igitur studio cuilibet Christiano, conservandus est hic timor, tanquam basis & medium præclarissimum æternæ salutis.*

II. Desiderásne audite causas timoris? recensebo nonnullas; quibus perpensis, non dices, ut reor, *cur timebo?* Causa igitur I. Timoris, est iustitia divina, nullum peccatum relinquens impunitum: alias non esset justus. *Iustus es Domine & rectum iudicium tuum.* Psal. 110. II. Causa timoris est multitudo peccatorum tuorum; scis te peccasse; utrum dignam egeris pœnitentiam, ignoras. *De propitiato peccato noli esse sine metu.*

178 *Domus aternitatis. Consideratio*
Eccli. c. 5. 5. III. *Causa timoris est la-*
sus & pœna Angelorum reproborum
quia si columnæ cæli ceciderunt, quid bi-
ciet arundo ? IV. *Causa timoris, statu-*
gratiæ dubius : Nescit homo utrum am-
an odio dignus sit. Eccle. c. 9. 1. V. *Causa*
timoris, incertitudo meritorum : quæ
utrum in omni vita tua ullum actum me-
ritorium ac supernaturalem elicueris,
eo nullam habes certam scientiam.

III. *Causa timoris VI. est partici-*
patio peccatorum alienorum : reddere
enim erit tibi ratio coram Iudice sup-
remo, non solum de peccatis propriis ;
sed etiam de alienis, Subditorum, Fili-
rum, Domesticorum, Discipulorum
Pœnitentium, Auditorum. Si quis ex
suorum, maxime domesticorum curam
habet, fidem negavit, & est infideli detest-
1. Tim. c. 5. 8. VII. *Causa timoris est*
perditas tua : cui minatur Dominus. Qu-
tepidus es, incipiam te evomere ex ore me-
Apoe. c. 3. 16. VIII. *Causa timoris, timor*
inconstantia tua in bono ; quoties cla-
dicas in utramque partem ? omni vento
& tritone variabilior ?

Affectus timoris.

Quis non timeat te, Domine Deus
 terribilis ac metuende? Timeo
 propter justitiam tuam infinitam. Timeo
 ob multitudinem peccatorum: timeo ob
 lapsum Angelorum, timeo ob statum
 gratiæ incertum & dubium meritorum.
 Timeo ob peccata aliena, & ob propriam
 tepiditatem atque inconstantiam. Ac
 propter ista timeo gehennam, toties pro-
 meritam. Timeo vindicem manum tuam,
 cui nemo resistere, quam nullus potest
 effugere: ais enim: *Ego occidam, ego vi-
 vere faciam; percutiam & ego sanabo: &
 non est, qui de manu mea possit eruere: le-
 vabo in coelum manum meam, & dicam:
 Vivo ego in aeternum.* Deut. c. 31.

16. Novembris.

Ulterius merito timorem incutiunt
 peccatori sequentia. IX. Causa
 timoris est divina omnipotentia, quæ
 potest corpus & animam perdere in gehennam. l. c. X. Causa timoris, divina Sa-
 pientia, quam nullum latet secretum;

H 7

cujus

180 *Domus aternitatis. Consideratio*
cujus oculis nuda & aperta sunt omnia
Ad Hebr. c. 4. 13. XI. *Causa timoris*
divina Bonitas & misericordia, totum
te læsa, & ingratitude ac malitiã tuã
fenfa. XII. *Causa timorem incutit*
est passio filii Dei. Quia si in viridibus
hec faciunt, in arido quid fiet? Lucã c. 12.
31. XIII. *Causa timoris est judicium*
divinorum abyssus: Judicia tua abyssus
multa. Psal. 35. XIV. *Causa timoris*
certitudo perseverantiã, in statu gratiã
ille enim solus, Qui perseveraverit
que ad finem salvus erit. Matth. c. 10. 22.

II. Denique XV. *Timorem incutit*
mors amara; judicium formidabile
apertio librorum conscientiã; revelatio
peccatorum coram toto mundo; separatio
ovium ab hædis; fulmen decretorum
sententiã; executio ejusdem inevitabilis
ac postremò ipsa gehenna, ac tormentum
ejus sempiterna. Va misero mihi! ex
mat S. Augustinus L. de spir. & an.
enim in regione umbra mortis, nescio
meum, nescio si dignus sim amore vel
nescio quando de corpore egrediar. Egrediar,
sed nescio quando, & fortassis

supremus est: propterea tremens & pavens
 quotidie mortem exspecto, quæ ubique mihi
 minatur, diabolus. Suspectum habeo, qui
 ubique mihi insidiatur: timeo & paveſco
 ultimam diſcuſſionem & iram diſtricti ju-
 dicis, ne pro peccatis meis mittat me in ge-
 hennam ignis. Et quis sanæ mentis non
 timeat? Timenda profecto est gehen-
 na propter gehennam, metuendus infer-
 nus propter infernum. Quem enim hor-
 rore ac timore non percellat pœna dam-
 ni & æterna à summo bono suo separa-
 tio: & pœna sensûs, ignis nimirum in-
 extinguiſibilis, cum fame & siti, reli-
 quisque suppliciis nunquam finiendis?
 Propter omnia ista, mi Domine; timeo.
*Conſige timore tuo carnes meas, à judiciis
 enim tuis timui.* Psal. 118.

III. Et quis peccatorum non timeat
 æternitatem infelicem, quando viros vel
 sanctissimos videt expalleſcere? Timet
 Propheta regius, dum annos æternos in
 mente habet: *Turbatus sum, inquit, &
 nunquid in æternum [me à facie sua] pro-
 jiciet Deus?* Psal. 76. 6. Timet & pavet
 Job vir simplex, rectus ac timens Deum,
 qui

182 *Domus aternitatis. Considerabo*
qui de se fatetur: *Semper quasi tumentis*
super me fluctus, timui Deum, & pondus
ejus ferre non potui, c. 31. 23. Timeo
Prophetæ & timorem populis incutiunt
dum hortantur ad saccum & cinerum
pœnitentiæ. Joel. c. 1. Minantur peccato-
toribus ignem & perditionem. Amos
c. 1. Prædicunt confusionem & interitum
sempiternum. Abdias c. 1. Vanantur
consumptionem montium, & scissionem
vallium, instar ceræ, à facie ignis. Micheas. c. 6.

Affectus timoris.

O Domine! quot titulos, causas
timendi habeo; & quàm parùm
meo? unum ex omnibus prædictis, me
tò maximum mihi incuteret horrorem
quid igitur omnia simul? Timeo san-
ctam hennam, & timeo, quia non satis timeo
non satis timeo, quia non satis timeo
caveo peccata; nec ad illa paveo & tremisco.
Unius sceleris reus, tremisco ante
conspectum Principis; & ego tot scelerum
reus, non tremo ante vultum iustitiæ
Majestatis? Timent illustres sancti

tate; & non timet plenus iniquitate. O
quis ad tormenta sempiterna, nisi stupi-
dus & amens sit, non tremat? Quis, si rite
perpenderit, non expallescat? *Totus tremo
atque horreo, ad memoriam istius regionis
[infernalis] & concussa sunt omnia ossa
mea.* S. Bern. ser. de 5. region.

17. Novembris.

I. **C**onsidera, anima mea, si ita timent
cedri, quid facient myricæ? Ti-
ment frumenta electa; quid facient pa-
leæ? Timent viri secundum cor Dei; quid
facient viri secundum cor Mundi &
Diaboli? Timent viri simplices & recti;
quid facient duplices, impostores, vafri
& astuti? *Fugit ovis tremebunda, venien-
te lupo: abscondit se columba tremens,
accipitre viso: de caverna mus exire non
audet esuriens, ambiente catto.* S. Bern.
Epist. 40. Et tu lupum rapacem, accipi-
trem stygium, cattum, canemque tarta-
reum non reformidabis? Intuere Sancto-
rum Patrum exempla, & ab iisdem disce
timere ac tremere.

II. Timet S. Augustinus Ecclesiæ Do-
ctorum

184 *Domus eternitatis. Consideratio*
Etorum aquila : qui dum virorum
strium ruinas animo recolit , tremore
concutitur. Soliloq. c. 29. ubi ait. Vi-
mus multos, Domine, & audivimus a
tribus nostris [quod utique sine magno
tremore non recolo, sine multo timore
non confiteor] ascendisse primitus, quod
dammodo usque ad cælos, & inter
nidum suum collocasse; postmodum
tem cecidisse usque ad abyssos, & am-
eorum in malis obstupuisse. Vidimus
stellas de cælo cecidisse, ab impetu
riendis caudæ Draconis. Et eos qui
bant in pulvere terræ, à facie suble-
manûs tuæ, Domine, mirabiliter al-
disse. Vidimus vivos morientes, & mor-
tuos à morte resurgentes : & eos qui
filios Dei ambulabant, in medio lap-
ignitorum, quasi lutum ad nihilum
fluxisse. Hæc cum timore & tremore
censet Augustinus ; & ullusne fragilitatis
suæ conscius, non timeat ?

III. Timet quoque insignis Ecclesie
Doctor S. Hieronymus : qui licet in
mo degens, lacrymis madens, jejuna
squalens, & saxo pectus feriens, leti-

tamen auribus suis quasi insonantem audiebat tubæ ultimæ clangorem: *Surgite mortui, venite ad iudicium.* Timet S. Bernardus serm. 16. in Cant. dicens: *Paveo gehennam, paveo iudicis vultum, contremisco à dentibus bestia infernalis; horreo vermem rodentem, & ignem torrentem, fumum & vaporem, & sulphur, & Spiritum procellarum: horreo tenebras exteriores.* *Quis dabit capiti meo aquam, & oculis meis fontem lacrymarum, ut prævenerim fletibus fletum & stridorem dentium.* Par ratione timet S. Cyrillus, S. Ephrem, S. Chrysostomus, aliique Sancti Patres & Ecclesiæ Doctores. Timent ergo sibi, ne confringantur, vasa auri solida; & vasa lutea, vasa vitrea, vasa tam fragilia non timebunt?

Affectus timoris.

Quis non timebit te, Rex Gentium?
 Quis non pavebit ad occursum tuum? Quis ad vocem tonitruum tui non formidabit? Qui gladium tuum ut fulgur acuis, & punis in æternum? Pavent Ecclesiæ lumina, doctrinæ prodigia, sanctita-

186 *Domus æternitatis. Consideratio*
Stitatis exempla: & ego vanitatis specu-
lum, leve arboris folium, specimen ig-
rantia, inconstantia & malitia ex-
plum, non pavebo? Ego, qui millies
pono meliora, millies deteriora sequor,
millies mundor, millies maculor: millies
cado, millies resurgo, mihi fidam, & per-
cula lapsus, æternaque supplicia non
formidabo? Sanè hæc qui non timet
ecquid tandem timebit? Hæc dei
anima mea, age: *Si amor Dei tenere
potest, saltem teneat & terreat timor
cis, metus gehenna, laquei mortis,
inferni, ignis urens, vermis corrodens,
phur foetens, flamma tartarea &
mala.* Hugo. L. 3. de anima.

CONSIDERATIO XVII

Medium IV. *Æternæ Salutis.*

Amor æternitatis.

*Concupiscit & deficit anima mea in
Domini. Psal. 83. 3.*

18. *Novembris.*

S Bonaventura in opusculo de
tem itineribus æternitatis do-

quartum iter; est æternorum charitativa affectio. De qua S. Bernardus serm. 83. in Cantica. *Magna res est amor, si ad suum recurrit principium, si sua origini reducitur, si refusus suo fonti, semper ex eo sumit, unde jugiter fluat.* Hic igitur amor Dei æterni, & æternorum bonorum cælestis patriæ, medium & adjumentum est præcipuum obtinendæ beatitudinis. Est enim 1. *Vinculum perfectionis.* Coloss. c. 3. seu nexus omnium virtutum, in quarum cumulo sita est Christiana perfectio. Est 2. *Plenitudo legis, idest consummatio & adimpletio, finis & scopus legis.* *Plenitudo legis est dilectio.* Rom. c. 13. Est 3. *Virtutum principium & finis, radix & fundamentum, simulque fastigium.* S. Chrysost. *Principium* quidem, à quo virtutes omnes sumunt exordium: *finis* in quem desinunt. *Radix* à qua pullulant, velut germina beatæ æternitatis. *Fundamentum* à quo surgit ædificium spirituale & usque ad cælos erigitur. *Fastigium* in quo desinit & finitur.

II. Charitas autem sive amor supernaturalis, duplex est: scilicet *amor concupiscent-*

188 *Domus aternitatis. Consideratio*
piscentia, quo amo aliquid, ut mihi bo-
num: & *amor benevolentia*, quo amo bo-
num propter se. Et uterque hic amo
spectat ad beatitudinem nostram: amo
benevolentia seu *amicitia*; quo Deo
omne bonum volumus: & amo con-
piscentia, quo Deum amamus nobis, co-
pientes eum possidere. Sicut & gaudium
amicitia, quo gaudemus Deum tam
bonis affluere: & *concupiscentia*, quo
de eo possesso lætamur. *O anima mea,*
signata Dei imagine, redempta Christi
guine, desponsata fide, dotata spiritu, ornata
virtutibus, deputata cum Angelis! *Quis*
illum, a quo tantum dilecta es: intende
qui intendit tibi: quare quarentem te
amatorem tui, à quo amaris, cuius amo
preventa es, qui est causa amoris tui.
est meritum, ipse premium, ipse fructus,
ipse usus, ipse finis. S. Aug. med. 24. Ne
veniamus ad praxin amoris.

III. Primò. Amo amore con-
centia, beatam patriæ cælestis æterni-
tem, tanquam mihi bonam ac jucundam
ut in illa Sionis dilectæ urbe, plateis
reis, portis gemmeis, Sanctis tanquam

stellis radiante, Deo meo, summo bono meo, æternùm fruar, gaudeam, delecter & satier. II. Sed magis amo, amore benevolentia, ipsum cæli Dominum, in quo infinitè est, quidquid possum concupiscere: scilicet omne bonum, omne pulchrum, omne delectabile; omnis dulcedo, omnis quies, omnis thesaurus, omnis nobilitas, Majestas, gloria, sapientia, potentia, vita æterna, & quidquid boni mens valet concipere, & infinitè amplius.

III. Amo autem illum, non propter me; sed propter bonitatem & excellentiam suam infinitam. Amo illum propter pulchritudinem suam æternam, semper novam, semper antiquam: unde semper novam? nisi quia infinitam; unde semper antiquam? nisi quia nunquam aliã. Amo illum propter bonitatem, pulchritudinẽ, & suavitatem immensam, sic efflorescentem ortu perpetuo; ut tamen antiquitate sit cana: & rursus sic grandævã, ut convescat nunquam, sed semper sit nova.

Affectus amoris.

O Bonitas infinita! Pulchritudo æterna! suavitas immensa, amo te amore
con-

190 *Domus eternitatis. Consideratio*
concupiscentiæ, ut æternum delectem
te: sed magis te amo, amore amicitie
benevolentie, ut delectem te. O Bonitas
dulcedo, pulchritudo æterna, æterna
amore dignissima, amo te super omnia
O quam doleo, quod hæctenus, tam ex
guo, tamque sero amore te dilexi
Serò te cognovi, serò te amavi, pulchritudo
tam antiqua, pulchritudo tam nova,
te amavi. S. Aug. solil. Da, ut deinceps
mora, ex toto corde, ex tota anima,
omnibus viribus te diligam, in tempore
& æternitate! Da ut quod credo video
quod spero assequar; quod amo teneam
in cœlesti beatitudine.

19. *Novembris.*

I. **U**Lteriùs discamus & exerceamus
actus Charitatis. Amo amore
concupiscentiæ vitam æternam, in regno
cœlesti possidendam, tanquam vitam
nam, utilem ac salutarem. O vita æterna
vita optata, vita beata, quando te
commutabitur, hæc vita mea misera
regnum gloriæ! O regnum lætitiæ
regnum felicitatis æternæ, quando te

admittes me, ut fruatur te, beer in te, gaudeam de te sine fine? Sed quia hæc spes differtur, anima mea multum affligitur.

Interea *Libet me tuæ intendere Claritati, delectant me bona tua avido corde; quanto plus mecum valeo considerare, tanto plus amore tui languo, tui vehementi desiderio, tuique dulci memoriâ admodum delector.* S. Aug. man. c. 12.

II. Sed magis amo amore benevolentia & amicitia, ipsum fontem omnis boni, fontem vitæ, Regem gloria, Regem sæculorum immortalem: principium sine principio, finem sine fine. Amo illud bonum *solum*; quia *nemo bonus nisi solus Deus*: amo bonum *primum* & *primævum*, ante quod nullum aliud: amo bonum *à se*, bonum non ab alio bono bonum; sed bonum in seipso, & à seipso bonum: amo bonum, *causam* omnis boni, à quo sunt omnia bona, & nullum omnino est bonum, quod non ab ipso sit bonum. Amo bonum *stabile*, bonum *fidele* semper, bonum ante & post omne bonum, ab æterno in æternum. Bonum *immensum*, bonum sine numero, sine

192 *Domus aeternitatis, Consideratio*
pondere, sine mensura: & tamen me-
ra, pondus & numerus omnis boni,
fontalis omnium bonorum universa

III. Amo autem hunc Deum me-
hoc Bonum solum, primum, summum
non propter me; sed propter se: pro
bonitatem, pulchritudinem, excellen-
tiam, Majestatem suam summam, quae
continet in se: ô quid hoc amore
nium! Quid indignius, præ hoc infinitum
bonitatis oceano amari guttulam, in-
rem creatam? Amo quoque hoc Bonum
summum ob bonitatem, charitatem, be-
nificentiam, quam in me demonstra-
totque benignitatis rivulos in me
vavit: quanto charitate perpetua
me, in funiculis Adæ attraxit me, et
faucibus extraxit me, per Filium
unigenitum, à morte peccati suscipuit
me: perdidit se, ut acquireret me, pro
gus sui, tenax mei; mortuus pro me,
ego viverem pro se, eò collimans, ut
sem hoc ipsum gratiâ, quod ipse me
felicitate communi, transformaret in
singulari. Amo autem omnium bonorum
beneficiorum fontem, authorem, &

Novembris 19.

193

sam, propter infinitam suam perfectio-
nem, charitatem & benignitatem bona
& dona sua liberalissimè communicantè.

Suspiria amorosa.

O Bonum delectabile, Bonum ama-
bile, Bonum pulchrum super omne
pulchrum, Bonum dulce super omne
dulce; amo te *amore concupiscentiæ*: ut
recrees, bees, & saties me in æternitate. O
bonum immensum, infinitum, æternum,
continens in te omne Bonum; amo te
amore benevolentia propter te, quia om-
nem mereris amorem. O Bonum benefi-
cium, Bonum liberalissimum, Bonum
maximè sui communicativum! Amo te
amore excellentiæ, & omnibus bonis
creatis te præfero. Amo te *amore con-
placentiæ*, & summè in perfectionibus
tuis mihi complaceo. Amo te *amore gau-
dii*, & de omnibus excellentiis tuis lætor
& exulto. Amo te *amore desiderii*, quo
unicè te desidero: amo te *amore unio-
nis*, intimeque tibi uniri cupio. O quàm
doleo, quòd hactenus cucurrerim, per
ignes fatuos amoris ad mortem! O quàm
doleo,

I 2

doleo,

194 *Domus eternitatis. Considera*
doleo, quod guttam bonitatis præ
no, umbram præ Sole, famulas,
creaturas, præ Creatore, amore
me complectente, dilexerim! *Va*
illi, quo non amavi te! S. Aug. solil. *Va*
pori illi, quo carens amore, fui, velut
tuum in spiritu cadaver, nihil boni
rans, aut operari valens, nisi fœtus
& horrorem!

20. *Novembris.*

I. **A** Mo amore concupiscentie
nitatem beatam, in paradiso
lesti obtinendam, tanquam mihi
dam, omniq̄ue suavitate, amœnitatē
delectatione redundantem. O hortu
liciarum indeficientium! O paradisi
voluptatis inexplicabilis! In quo
riunt flumina quaterna gaudiorum
mum de Patre, secundum de Filio
tium de Spiritu Sancto, quartam de
no seu Humanitate Christi promanantem
quo, quot Sancti, tot flores pulcherrimi
refulgent, Rosæ Martyrum, Hyacinthi
Confessorum, Lilia Virginum, Viduarum
Viduarum! O paradise pulcherrime!

quàm anhelò ad te, ut tuâ fruâr, ac delecter amœnitate!

II. Sed magis amo, amore benevolentia, te, ô Conditor paradisi; scaturigo deliciarum, fons omnium bonorum delectabilium indeficiens! Hortus increatus florum, rosarum & liliorum cœlestium! Paradisus pulcherrimus omnium amorum, voluptatum, amœnitatum, gaudiorum, ac divitiarum. *O Creator omnium, benignissime, pulcherrime, amantissime! Tu melle dulcior, lacte & nive candidior, nectare suavior, gemmis & auro pretiosior, cunctisque terrarum divitiis & honoribus mihi charior.* S. Aug. med. c. 35.

O Felicitas perfectissima, magnificentia pretiosissima, amabilissima gloria, illucium cordium, magnes affectuum, dulcedo sine nausea, bonitas consummata.

O bonum & bonitas, sanctum & sanctitas, Deus & Deitas, amor & amabilitas, infinitum & infinitas infinita, æternum & æternitas interminata! ô quàm plenis amoribus raperemur in te, si cognosceremus te; si videremus foris, si inspiceremus intus, quantæ bonitatis thesaurus

196 *Domus eternitatis. Consideratio*
sis tu, ô Bonum optimum, Deus meus

III. Amo autem te Deus meus, amore benevolentiae & amicitiae, pure propter te & summam bonitatem tuam, quod non nisi à purgatissimis mentibus certatur. Gaudeo quia tu es Bonum necessarium, à quo omne bonum contingit oritur. Gratulor tibi, quia tu es bonum sufficientissimum tibi, oceanus bonitatis ex quo omnia bona velut guttulae permanant. Lætor, quia tu es bonum incomscriptum, sine ullis angustiis, circum sine circumferentia, bonitas infinita, finitè major, quàm à nobis vel cognosci vel amari satè possit. Æstimo te propter te: sed æstimando, nescio quid sum. Eturus pro te. Si radius essem, tu autem Sol, adderem me tibi, ut esses lucidior essem gutta, & tu Mare; affunderem me tibi, ut esses plenior: si essem atomus, tu Mundus, apponerem me tibi, ut essem major. Sed cum ego nihil sim; tu autem omnia: quid addam tibi, quod non habes. Addo ergo teipsum tibi, & te tibi volo; volo ut sis quod es, O Deus meus & omnia!

Suspiria amoris.

O Paradise cælestis amo te, spero te, desidero te; ut delecter in te. Sed incomparabiliter magis amo te, spero te, desidero te paradise divine, Deus meus, Paradisi Conditor amabilissime; *diligo enim te super calum & terram, & cætera omnia quæ in eis sunt. Amo te Deus meus amore magno, magisque te amare cupio.* S. Aug. l. c. O si & ego forem paradisi voluptatis tuæ, in quo gaudium, gustum, oblectationem, & singularem odorem suavitatis perciperes! O Bonum summum, bonum necessarium, bonum tibi sufficientissimum, mihi affluentissimum, bonum illimitatum, incircumscriptum, infinitum, utinam amore infinito te prosequi possem! utinam gaudio infinito te afficere valerem! O fons omnis boni redundantissime! refice me, satia me, inebria me voluptatis tuæ torrente, omnis boni plenitudine; ut ad te ferar & rapiar totâ inclinatione. *Ponderibus suis aguntur omnia, & loca sua petunt: pondus meum, amor meus, illo feror, quocunque feror.*

198 *Domus aeternitatis. Consideratio*
feror. S. Aug. L. 3. Conf. Sed non nisi ad
te, Deus meus, amor meus, paradisus
meus, summum bonum meum & omnia

CONSIDERATIO XVIII.

Medium V. Aeternae Salutis.

Memoria crebra aeternitatis.

Memoria memor ero, & tabescet in
anima mea. Thren. c. 3, 20.

21. Novembris.

MEMORIA seria & crebra aeternitatis, omnibus Christianis longitudo utilissima est, praesertim, si non sit recordatio, sed orationibus, suspiriis & desideriiis ferventibus conjuncta. Talibus enim comitibus associata ternos effectus admirandos in anima producit: 1. purgat animam a scoria peccatorum & praeservat. 2. Illuminat eam omnium hujus mundi rerum, vanitatem illi ostendens ac detegens. 3. Accendit in amore caelestium & aeternorum. Accendit quidem animam purgat a lordibus vitiorum & peccatorum. Ut disertè dicitur in Ecclesiastico; *Memorare novissimorum*

na, & in æternum non peccabis. c. 7. 40.

Memorare mortem; si hæc non movet, memorare sequens iudicium; si nec hoc frænat, cogita æternum supplicium: vel memorare simul unita, ut vini suam magis exerant, *memorare novissima tua.*

II. Recordatio, & Consideratio huius sententiæ; ut ait S. Augustinus in spec. peccat. c. 1. *Est destructio superbia, extinctio invidia, medela malitia, effugatio luxuria, evacuatio vanitatis & jactantia, constructio disciplina, perfectio sanctimonia, preparatio salutis æternæ.* Hujus recordationis & reflexionis ad æternitatem, vim, animam purgandi à vitiis ac peccatis, expertus miles ille flagitiis deditus, omnemque medelam respuens; cui Alexander Pontifex annulum suum tradidit, eâ lege gestandum; ut quoties aspiceret, imminentis mortis, unde pendet æternitas, recordaretur. Vix paucis diebus gestârat, & supplex ad Alexandri pedes se abjecit; atque omni veneno scelerum ejecto, in novum hominem transformatus est. Engelgrave embl. 1. §. 4. Luc. Evang.

I 5

III. Re-

III. Recordatio aeternitatis, purgatur
 vitiis, medetur cupiditatibus peccato-
 rum, obviat periculis. Hinc P. Leonatus
 Lessius Theologus celeberrimus & in
 animo suo aeternitatem assidue volu-
 bat; & alios ad idem faciendum hortan-
 batur, dicere solitus: nullam sibi ad vitan-
 dendas tentationes ac pericula peccato-
 rum cavenda, efficaciorē cogitatio-
 nem videri. Less. L. 4. de perf. div. c. 1.
 Hæc enim memoria aeternitatis omni-
 bus concupiscentiis, quæ peccatorum
 fontes sunt, scaturiginem obstruit. Con-
 cupiscentia carnis te ad peccandum
 licit, suas offerendo illecebras, *Memoria
 novissima tua* & novissimorum extremorum
 vel gaudia, vel supplicia aeterna: *Et in
 aeternum non peccabis. l. c.* Oppugnat
 concupiscentia oculorum, aurum, argen-
 tum, opesque ostentans; ut per ea te
 offensam Numinis pertrahat, *Memoria
 re novissima tua: vel egredere statem summam
 in orci tormentis, vel thesauros aeternos
 in caelis, & in aeternum non peccabis.*
 Superbia vitæ te tentat, offerens honores
 ac dignitates, ut inde te in scelera pra-

pitet. Memorare novissima tua, mentem-
que eleva, vel ad summam exaltationem
in Cœlo; vel demitte, ad imam depres-
sionem in Inferno; & in æternum non
peccabis. Tanta vis est memoriæ æterni-
tatis & gehennæ. Quia non potest fieri, ut
anima de gehenna cogitans, citò peccet. S.
Chrysol. Hom. 2. in Epist. ad Theſſal.
c. 1. Si enim sermo de gehenna factus ita
humiliat & pavidum reddit, an cogitatio de
illa, animis perpetuò immorata, animam nõ
quovis igne magis expurgabit. Idem l. c.

Suspiria.

Memoria memor ero tui, ò æterni-
tas! Ego enim nunc firmiter sta-
tuo, crebrò te mente revolvere; & in pec-
candi periculis animum ad te reflectere,
ut referam palmam victoriæ, siquidem
magna est vis & potentia tua. Tu enim
es amuletum superbiæ, alexipharma-
cum inanis gloriæ, antidotum avaritiæ;
frænum à libidine retrahens, capistrum
omnes cupiditates pravæ edomans; mal-
leus induratas cordium petras conte-
rens, ac denique tonitru è scelerum le-
thargo

202 *Domus aternitatis. Consideratio*
thargo excitans; ita ut actum sit de labo-
re hominis, quem serua aternitatis re-
cordatio seu memoria, non flectit, ne-
pertrahit ad meliora. Quare memor
memor ero tui, & tabescet in me anima
mea, præ timore culpæ, horrore pœnitentiæ,
rigore & amarore pœnitentiæ, ne co-
tabescam aliquando in flammis ge-
næ. Melior est enim modica amaritudo
faucibus, quam tormentum aternitatis
visceribus. S. Aug.

22. *Novembris.*

Recordatio seu memoria aterni-
tis, non solum mentem purg-
verum etiam *illuminat*; atque instar
læ, lucis ac veritatis radios diffundit,
hominem illustrant, oculos illi aperit
quos aternitatis oblivio claudit; in-
meras vanitates detegunt, quas
cæcitas & caligo abscondit; fallaci-
technas, decipulas, laqueosque ostē-
dunt, ac rumpunt, quæ Dæmonis astu-
callidè struit & tendit. Hinc hortatur
Salomon, omnes Mundi & Vanitatis
seclas; ut in omnibus voluptatibus

gaudiis vanis, meminerint æternitatis, quæ eos vanitatis convincit & arguit. Si annis multis, ait, vixerit homo, & in his omnibus letatus fuerit; meminisse debet tenebrosi temporis [mortis & inferni] & dierum multorum [æternitatis] qui cum venerint, vanitatis arguentur præterita, Eccle. c. 11. 8. O lumen præclarum æternitatis; dissipans nebulas vanitatis!

II. Deinde memoria æternitatis illuminat, illisque qui Nestorios sibi promittunt annos, vitæ brevitatem ostendit; si enim paucos vitæ suæ dies, cum longissima æternitate componant, eam nihil esse cernunt. Ut inquit S. Gregorius L. 8. Moral. c. 20. *Sancti viri presentis vitæ dies nihil esse conspiciunt; dum illuminata mentis oculos, in considerationem æternitatis desigunt.* Quid enim est vita vestra, interrogat S. Jacobus Apostolus Epist. c. 4. *Vapor admodicum parens. Est Fumus celeriter deficiens. Psal. 101. Est Cursor velociter præteriens. Job. c. 9. Est quasi navis poma portans, & ob metum corruptionis, properans. Ibid. Illuminat quoque dum Mundi magnalia, carnis*

204 *Domus eternitatis. Consideratio*
blandimenta, honorum culmina, Re-
gum sceptrum ac diademata, à sæculi filis
tanti ducta, brevia omnino, ac prop-
terea nulla esse patefacit, ac demonstrat. Sa-
pienter pronuntiat M. T. Cicero 3. Tullii
qq. *Sapienti nihil potest videri magnius*
*in rebus humanis, cui eternitas omni-
umque mundi nota sit magnitudo.*

III. Memoria eternitatis illuminat
& ob oculos sæpius collocando præsentem
eterna longam eorum durationem præ-
sentem refacit atque ita confortat, animos ad
laborandum pro gloria Dei, omniaque
adversa fortiter ferenda: Sicut
gubernator navis, non fluctus sed com-
modum; miles non cædem & vulnera
attendit; sed victoriam & triumphum
agricola non tempestates; sed messem
quidni Candidatus eternæ beatitudinis
non attendat ad laborem & molestiam
quæ citò præterit; sed ad coronam per-
petuam? *Qui ad aeterna cor elevant quod
sit breve, quod sine clauditur, pensant*
(S. Greg.) & quàm sit longum quod
ne non circumscribitur, considerant
Illuminat quoque, ut homo virtutes

noscat, earumque precium magni æsti-
met; quia recordatio crebra æternitatis,
earum præmium commonstrat: efficit-
que ut has margaritas, toto conatu ac-
quirere studeat: veluti in Evangelio Ne-
gotiator ille prudens; qui inventâ unâ
margaritâ pretiosâ [virtute, gratiâ, gloriâ
æternâ] abiit & vendidit omnia qua ha-
buit, & emit eam. Matth. c. 13. 45.

Propositum.

Memoriâ memor ero tui, ô æterni-
tas, lux mea & illuminatio mea!
memor ero tui, crebroque te in mente ha-
bere propono; ut tui recordatio ac me-
moria, mentis meæ tenebras discutiat;
mundi vanitates derogat, Dæmonis tech-
nas, laqueosque ostendat, vitæ brevita-
tem, omni vitro fragilioris, aperiat; vir-
tutum valorem ac dignitatem, ab oculis
mortalium absconditam, patefaciat. *Et*
tabescet in me anima mea, nec acquies-
cet, donec pretiosas h. sc. margaritas, in
hac vitæ brevitate acquirat, ne iis ea-
rumque præmiis totâ æternitate careat,
quando eas emendi & comparandi. *Tem-*
pus non erit amplius.

23. *Novembris.*

I. **D**Emum, reflexio & memoria aeternitatis seriatim ac crebra praesertim Considerationibus, affectibus & suspensibus sociata, instar ignis cor hominis accendit, & amore Dei, rerumque aeternarum inflammat. Dum enim hominum Mundi, ac rerum terrenarum vanitatem & brevitatem, cum aeternitate comparat, illa velut brevia despicit, velut vilia negligit, velut insipida fastidit: *Aeternitati inhians, fastidio sunt transitoria.* S. Bernardus ep. 3. His autem despectis & e corde excelsis, intrat amor aeternorum ac celestium; Dum Redemptor noster Lucas 24. 25. Discipulis in Emmaus eum tibus ostenderet; Christum per passionem oportuisse, *intrare in gloriam* aeternam. Sensere mox *cor ardens*, amore Magistri sui, & gloriae ejus. S. Theresia ut refertur in ejus vita; legens & cogitans de aeternitate, accensa fuit amoris Martyrii: & eadem Virgo ad horam vicinior sum aeternitati: *accendebatur*

vore laborandi, & desiderio patriæ Cælestis. O Memoria æternitatis, quantæ virtutis es! quæ cor frigidum ardens, cor terreum candens & molle efficis.

II. Sensit hoc præ cæteris Vates Regius, qui dum *annos æternos in mente habuit*; hæc æternitatis memoria & recordatio varios in corde ejus, motus, affectusque concitavit; & per timorem, ad amorem Dei, æternorumque bonorum sensum deduxit. Nam I. Habuit, Deo inspirante, David, cogitationem, sive memoriam æternitatis: *Annos æternos in mente habui* Psal. 76. 6. Sed ô quàm salutaris fuit hæc cogitatio! O quàm præclaros protulit fructus! II. Ex cogitatione Propheta sanctus processus est ad meditationem, ait enim l. c. v. 7. *Et meditatus sum nocte cum corde meo*. Sed quid? *Annos æternos*, statum futuri sæculi in gloria & in gehenna. III. Ex meditatione orta est exercitatio: *Et exercitabar*. v. 7. id est longâ mentis meditatione, & morosa intentione, non absque exercitio animi vel corporis, affectibus timoris & amoris, doloris & contritionis occupabar:

III. Ex

III. Ex hoc exercitio IV. proce-
ad examen conscientiae : *Et scopebam*
ritum meum. v. 7. Id est scrutabar ip-
tum meum, eumque versabam, & exo-
tiebam examinando conscientiam & o-
licita mea num fortè lateret aliquid quod
ab æternitate beata me excluderet.
Hinc natus est timor, ne aliquando a
cie Dei repelleretur : *Nunquid in a-*
num projiciet Deus? v. 8. VI. Secunda
solicitude & anxietas : *Aut non app-*
[Deus] *ut complacitior sit adhuc? Aut*
sinem misericordiam suam abscindet,
neratione in generationem? v. 9. *Aut*
liviscetur miserere Deus! Aut cont-
in ira sua misericordias suas? v. 10.
Subitum sensit fervorem animi, quo
citatus propositum vitæ melioris con-
pit : *Dixi nunc cæpi. v. 11.* Cæpi
renovatis viribus stadium virtutis
currere & ad cœlestia anhelare. VIII.
que cum humili agnitione, Deum
inter medias aulæ delicias, in animo
languescente, effecisse. *Hæc mutatio*
sera excelsi. v. 11. IX. Denique ex
moria & meditatione æternitatis, et

ignis amoris & laudis divinæ. *Memor
fui operum Domini & mirabilium tuorum.
Quis magnus sicut Deus noster. v. 14. Me-
mor fui Dei & delectatus sum, & defecit
spiritus meus.* Præ admiratione, dulce-
dine, solatio & amore. Psalmo eodem.
Atque hæ sunt scintillæ Davidice, ex me-
moria æternitatis profilientes, quarum
vel una excitare valet incendium.

Affectus amoris.

MEmoriâ memor ero tui, exemplo
S. Prophetæ, ô æternitas! Crebrò
tui recordabor; seriò te meditabor; ut
tu timorem Domini me doceas, repo-
tem expellas, salutis curam ingeras, soli-
tudinem augeas, ad exercitationem,
examen, vitæ emendationem, animi de-
missionem ac denique ad mentis fervo-
rem, charitatem, laudesque divinas me
excites, ex quibus perfectio & salus æter-
na sequatur: O felix memoria æterni-
tatis tantorum fructuum parens! O felix
amor! Ex quo oritur strenuitas morum,
puritas affectionum, subtilitas intelle-
ctuum, desideriorum sanctitas, operum Cla-
ritas,

210 *Domus eternitatis. Consideratio
ritas, virtutum fecunditas, meritorum
nitas, premiorum sublimitas. S. Bern. L.
dilig. Deum. Et tabescet in me anima
præ fame horum bonorum, ac desiderio
cælestium gaudiorum.*

CONSIDERATIO XIX.

Medium Sextum æternæ Salutis

Meditatio seria æternitatis.

*Meditatus sum nocte cum corde meo,
quid in æternum projiciet Deus? Plal. 76.*

24. Novembris.

I. **C**onsidera si recordatio ac memoria
ria æternitatis, præclarum
medium est æternæ salutis; ut con-
ratione proximè præcedente insinua-
mus; quàm præstans medium erit
& profunda meditatio, quâ clariùs æ-
ternitatem cognoscimus, eamque cordi-
tiùs infigimus? S. Bonaventura in opus-
culo de 7. itineribus æternitatis, ait
*cundum iter, est studiosa æternorum me-
ditatio; quæ sanè longè utilissima est.*
more posita fuit Doctori Gentium; qui
ait 1. Corinth. c. 14. §. *Orabo Spiritu*

orabo & mente; ut spiritus oratione pas-
 catur, & mens intelligentiâ repleatur. Ut
 autem praxin discant, qui eam fortassis
 non sat callent; non nihil eam declarabi-
 mus. Quid igitur est meditatio? S. Augu-
 stino L. de spir. & an. *Est studiosa occulta
 veritatis indagatio*; Quæ ut exponit Di-
 vus Bernardus in scala Claustr. c. 3. *Non
 heret in superficie, sed interiora penetrat,
 singula rimatur, ac rimando succum eli-
 cit, & transglutiendo, usque ad cordis in-
 tima transmittit.*

II. In hoc meditationis exercitio, ter-
 næ præcipuæ facultates animæ, memo-
 ria, intellectus & voluntas, occupantur.
 I. Memoria intellectui meditationis ma-
 teriam suggerit, sive proponit. II. Intel-
 lectus deinde de ea discurret, unum ex
 alio infert, rerum naturas, causas, effe-
 ctus, circumstantias, commoda, incom-
 moda, præmia vel supplicia expendit, &
 in iis, quæ convincendo intellectui, &
 movendæ voluntati apta sunt, se detinet.
 III. Rebus bene perpensis, ac perceptis;
 voluntas in varios affectus prorumpit:
 si res bona & appetibilis sit; elicit affe-
 ctus

212 *Domus eternitatis. Consideratio*
ctus desiderii, spei, amoris, gaudii, peccati
tionis &c. Si verò mala sit, affectus timoris,
moris, fugæ, doloris, detestationis, &c.
&c. Ac tandem proposita formantur, ut
de bono prosequendo, vel de malo fugi
giendo: ut enim docet D. Thomas. 1.
q. 25. a. 1. *Proprium est creature rati
nalis, per inquisitionem rationis, ad agendum
permoveri.*

III. Ex meditatione æternorum, maxi
mi fructus oriuntur: quales sunt æternorum
cognitio, ex cognitione æstimatione
tio, ex æstimatione amor & ardor æterni
ctus. *Ex claro enim intellectu, sequitur
non tardus affectus.* Ut ait D. Thomas
2. q. 180. a. 3. *Quod ipsum expertus
David, dicens: Concaluit cor meum, &
meditatione mea exardescet ignis. Nihil
rum amoris & fervoris. Alios effectus
recenset S. Bernardus L. 1. de Consideratione
Primò quidem ipsum fontem suum, scilicet
mentem, de qua oritur, purificat & conficit
tio, deinde regit affectus, dirigit actus, &
regit excessus, componit mores, vitia
restitat & ordinat; postremò divinarum
riter & humanarum rerum scientiam*

confert. Quemadmodum ex adverso, è meditationis defectu, tepiditas, acedia, ignorantia, inordinatio, aliaque incommoda & vitia nascuntur.

Petitio.

Domine doce nos orare; doce nos meditari cœlestia & æterna; doce cordis foco, meditationis ligna apponere; ut ignis fervoris & devotionis exardescat. *Meditari enim est veluti silicem igniarium percutere, ut ardentes inde scintille promicent,* ait S. Cyrillus Alexand. quarum luce intellectus illustretur, quarum calore, voluntas inflammetur, peccatum expellatur, vita emendetur. Da nobis obsecro *spiritum gratiæ & precum:* concede donum fructuosæ meditationis, maximumque nobis favorem præstiteris; siquidem ex mente S. Ephrem, de orando Deum: *Meditatio est animi elati repressio, iracundiæ frænum, odii alexipharmacum, invidia destructio, libidinis extinctio, correctio omnis impietatis.* Nam Rectè novit vivere, qui rectè novit orare. S. Aug. hom. 4. ex 50.

25. *Novembris.*

I. **S**I praxin ipsam meditandi forsitan
nores, facilis ea est, & rudioribus
accommodata, si circumstantiæ viderentur
res: *Quis, quid, ubi* &c. considerentur
ipsa meditatione æternitatis, elucebit
Clarius. Meditare igitur I. *Quis?* Quis
est æternus? Tu, mi Lector, tu ipse es æter-
ternus: nam anima tua est æterna: æterna
num & immortale, post resurrectionem
erit corpus tuum; æterna inter unum
que erit unio: æternæ animæ potentia
æterni corporis sensus, æterna memoria
æterna vita, æterna duratio, æterna
catio, æterna, in te, omnia; vel in æterna
gloria, vel in perpetua gehenna. Tu
tutes æternus, erisque vel æternus
amicus & laudator, in cœlis; vel æternus
nus Dei hostis & blasphemator in infer-
mis: eris vel asbestus semper ardens
divini amoris; vel salamandra &
semper fumigans, ignis infernalis
homo! vixistine hactenus tanquam
ternus, an quasi cum brutis interitum
Et prout deprehenderis; elice affectum
gan

gaudii, vel doloris; amoris vel detestationis, & fac proposita de vita in posterum corrigenda.

II. Expende quoque particulam *Quid*. Et primò quid & quàm longa futura sit æternitas tua: prolixè de ea egimus parte primâ: nunc solùm cogita tot sæcula, aut sæculorum millia, quot numerantur in arboribus omnibus rami, in ramis frondes, in frondibus folia, in foliis venæ, crenæ & filamenta, quot fibræ in radicibus, quot rugæ in corticibus, quot flores & fructus cunctis anni temporibus: & post elapsas totidem sæculorum myriades, quantum putas æternitati decerprum esse? Nec punctum vel unicum. Rursum cogita in una quercu aut arbore majore, numerari facilè centum, aut mille foliorum millia: quot igitur, numerabuntur in omnibus simul arboribus mundi universi? Hæc autem folia, vento flante, quovis momento, agitantur ac moventur: quot ergo omnium illorum motus erunt uno die, quot uno mense, quot uno anno, quot integro sæculo? *Quis, nisi Deus numeret? Demum*

Pars IV.

K

cogi-

216 *Domus eternitatis. Consideratio*
cogita tot sæculorum millia, quot scripta sunt unquam, aut scribentur ab omnibus hominibus grammata ac punctata, quot pedum gressus, quot oculorum motus, quot arteriarum pulsus, quot respiraciones, & verba linguæ, quot cordis seu thoracis contractiones & dilatationes, omnium mortalium quot unquam fuerunt sunt & erunt. At ubi omnes hi sæculorum milliones eluti fuerint; æternitas tua manet longa, æquè diuturna, æquè infinita. quis non obstupescat?

III. Considera deinde *Quid* in hac æternitate tibi æternum sit futurum. Vel æterna lætitia, vel æterna æterna Dei visio ac possessio, vel eiusdem privatio: æternus Dei amor, benedictio; vel æternum Dei odium, maledictio: æternum decus, honor, gloria; vel æternum dedecus & ignominia: æterna beatitudo & gaudia, vel æterna, in æterna damnatione, tormentum. Æternus Deus vel te in æternum beatus & exhilarans; vel in æternum torquens & crucians. O quanta est inter hæc

ferentia! elice ut ante affectus, spei, amoris, desiderii &c.

Perpende ulteriùs circumstantiam Ubi? Ubinam, nimirum sis æternùm mansurus & vitam acturus. Habitabis in Domo æternitatis, vel felicis, vel infelicis; nunquam inde exiturus. Vives vel in Patria Beatorum; vel in exilio & ergastulo Damnatorum. Vives vel cum Deo, Angelis, & Sanctis, in palatio glorioso, in regno beatitudinis, in paradiso voluptatis; vel cum Diabolis & hominibus damnatis in loco horroris, mœroris, & confusionis; ubi nulla pax, nulla lux, nulla salus, nulla quies, *nullus ordo, sed sempiternus horror inhabitat.* Ex quo infer, si tam sollicitus es pro habitatione bona, brevi amittenda; quantâ curâ & labore opus est, pro mansione æterna, semper incolenda, nunquam deserenda. Elice affectus doloris, pudoris, detestationis, negligentia, emendationis.

Electio.

O Homo æterne! perpende crebrò, quis tu sis, quid sit æternitas, ubi
 K 2 tua

218 *Domus aternitatis. Consideratio*
tua tibi sit obeunda æternitas : nempe
vel in cælo vel in orco : duorum tibi da-
tur optio : quorum alterutrum, ut fides
docet, tibi est certissimum; igitur elige.
Audi Doctorem mellifluum. *Nunc
alterutrum eligamus, aut semper cruciari
cum impiis; aut perpetuò latari cum Sa-*
*ctis : bonum siquidem & malum, vita
mors, ante nos sunt posita, ut ad quod
luerimus, manum extendamus. Si tormen-*
ta non terrent nos, saltem invitent præ-
L. de anima. c. 3. Et si præmia cæli
incitent, terreant saltem & compellat
tormenta Inferni sempiterna.

26. *Novembris.*

CONSIDERA porrò, *Quibus auxi-*
Quâ ope ac subsidio ad æterni-
tatem beatam pervenias. Auxiliis
næ gratiæ, prævenientis, comitantis,
sequentis : auxiliis inspirationis, illu-
minationis, excitationis, impulsûs & di-
tionis divinæ, & propriæ cooperati-
onem auxiliis observationis mandatorum,
auxiliis bonorum operum, precationum,
jejuniorum, elemosynarum, frequen-

tionis Sacramentorum, concionum, So-
dalitatum piarum, bonorum exemplo-
rum, aliorumque salutis mediorum:
adeoque vel Divinam misericordiam te sus-
cipiente, ac merita tua coronante; vel
Justitiam divinam, vitia, peccata ac demerita
tua puniente, teque repudiante.

II. *Cur?* Quamobrem, qua de causa,
& ad quid in æternitate alterutra vives?
Ex parte Dei; ad ostendendam justitiam
suam, quam cuius reddidit secundum opera
sua, vel præmia æterna, vel supplicia per-
petua. Ad declarandam potentiam suam,
quam te conservare valet æternum in
flammis, vel in cæli deliciis. Ad mani-
festandam bonitatem & charitatem erga
electos, aliaque sua attributa. Ex parte
verò tua; ut finem, ad quem creatus es,
obtineas; ut laborum mercedem reci-
pias, ut Deum videas, ames, ac laudes, æ-
ternum beatus in sæcula.

III. *Quomodo?* Quam ratione ista fient?
Respondet S. Augustinus: *miris, sed ve-*
ris modis. Miris modis & inauditis te
beando, gaudiisque cumulando, quæ
nec oculus vidit, nec auris audivit, nec

220 *Domus aeternitatis. Consideratio*
mens humana unquam concepit. Au-
si id meritis fueris: miris, veris, iouli-
tisque modis te torquendo in gehem-
taliaque ac tanta infligendo supplicia
quæ omnem humanum intellectum
perant. Denique *Quando?* Incipien-
mox à morte, à iudicio, à lata senten-
decretoria, & continuando vel gau-
delia vel tormenta totâ aeternitate: in qua
sine *Exultabunt Sancti in gloria, letabi-
tur in cubilibus suis. Psal. 143. 5.*
contrario, ululabunt sine fine, rep-
bi in pœna, & cruciabuntur in specu-
cis & latibulis suis.

Paranesis.

QUapropter, honorate Lector,
quere consilium meum, præsertim
si Clericus aut Religiosus sis, & in
vel horam, vel semihoram, aut saltem
solidum quadrantem meditationi,
considerationi aeternitatis impende.
occupationes tuas nimias prætere-
Non es occupatior Davide, regni ne-
tuis distento; & tamen aeternitatis me-
ditationi etiam noctu vacabat. N

occupatio es S. Carolo Borromæo, qui
 Archiepiscopatum: nec Ferdinando II.
 qui imperium gubernabat, & tamen
 integram quotidie horam meditationi
 tribuebant. Imitare igitur; paulò citiùs
 lectum desere; & meditationem aggre-
 dere; tenta, & fructum experiere. Hæc
 meditatio æternorum, erit tibi frænum
 peccatorum; erit perditionis effugium:
*Nullus enim ex his, qui gehennam ha-
 bent ante oculos, incidet in gehennam: nul-
 lus ex his qui gehennam despiciunt, effu-
 giet gehennam.* S. Chrysoft. hom. 2. in
 Ep. 2. ad Theff. Erit denique ad stre-
 nuè laborandum, pro gloria Dei, & ad
 adverfa fortiter ferenda, excitamen-
 tum. - *Nunquam enim poterit Dei ser-
 vus vinci certamine; nec gravari tem-
 porali labore, qui æterna bona, vel mala,
 semper gerit in mente.* Thom. Kemp.
 ser. 1. ad Novit.

K 4

CON-

CONSIDERATIO XX,

Medium VII. Aeternae Salutis.

Scala aeternitatis.

*Vidit [Jacob] in somnis scalam statam
super terram & cacumen illius tangens
caelum. Gen. c. 28. 12.*

27. Novembris.

I. **C**Oelum excelsum & valde elevatum est, ideoque ad ascendendum in illud; Scalis opus est. Sed quae nam illae? Variæ sunt, per scalam Jacob adumbratae, per quam Angeli ascendebant & descendebant, cuius summitate Deus innitebatur; variasque scalam, symbolice, allegoricè & tropologicè significat. Primò scala hæc, ex mente Valeriani & Ruperti, Incarnationem Verbi, generationem Christi, ex Jacob nasciturum, & descensurum per varios gradus, per generationes, usque ad S. Joseph cum Beatissima Virgine, repræsentat. Deinde hujus scalæ latera sunt misericordia & Veritas. Scala hæc tangit terram, quia Verbum incarnatum est in terra, eamque

terigit ac benedixit: tangit & cælum, quia
Christus est Filius Dei. Descendunt per
eam Angeli, ut mysterium incarnationis
hominibus annuntient: iidem ascen-
dunt, ut Patriarcharum desideria & ora-
tiones ad Deum ferant. Prima igitur sca-
la nostra, per quam ad æternitatem bea-
tam, omnibus nobis ascendendum est,
Christus est. Quia: *Nemo venit ad Pa-
trem, nisi per Filium.* Joan. c. 14. 6.

II. Scala Jacob secundò significat
crucem Christi Domini: de qua S. Au-
gustinus serm. 79. ait: *Dominus scala in-
cumbens est Christus in cruce pendens.*
Cruz est scala & via, per quam Christus
& omnes Christiani in cælum conscen-
derunt, indiesque conscendunt. In Mar-
tyrio S. Perpetuæ & Felicitatis 7. Martii
(quarum fortitudinem S. Augustinus in
psal. 47. & alibi sæpe celebrat) legitur,
illas omen & indicium Martyrii, acce-
pisse à Deo per scalam; cum enim in car-
cere captivæ tenerentur, conspexit S.
Perpetua in visione scalam auream, è ter-
ra in cælum se porrigentem, multis gla-
diis munitam, ita ut nemo absque læsione

K f

vide

224 *Domus eternitatis. Consideratio*
videretur posse ascendere: ascenderunt
tamen Anno Domini 205. Secunda igitur
ad æternitatem beatam scala est, crux
sine qua nemo ascendit: *Ambula ubi vis
quere quodcumque volueris, & non
venies altiorem viam supra, nec securum
rem infra nisi viam sanctæ Crucis.* Thom.
Kemp. L. 2. c. 12.

III. Scala Jacob tertio repræsentat
Beatissimam Virginem Mariam, qua
litanis suis, *scala Jacob* nuncupatur. Sc
quoque eam appellat S. Bernardus sermo
de B. Maria p. 394. *Hæc est scala Jacob
qua duodecim gradus habet, inter duo latera.
Dexterum latus est contemptus
usque ad amorem Dei: Sinistrum contemp
tus mundi, usque ad amorem regni. Alce
siones hujus, duodecim humilitatis gra
dus sunt. 1. Odium peccati. 2. Fuga de
licti. 3. Metus odii. 4. In omnibus
esse Creatori. 5. Obedere meliori. 6. Ob
d re compari. 7. Obsequi inferiori.
Subesse sibi. 9. Finem suum jugiter
ditari. 10. Opera sua semper vereri. 11.
Cogitationes suas humiliter confiteri.
12. Per omnia ad nutum Domini*

veri. Hæc igitur tertia scala beatæ æternitatis est: Per hos gradus ascendunt Angeli & sublimantur homines, atque ita in Domo Patris accipiunt lucidas mansiones.

Aspirationes.

O Jesu incarnate, scala salutis nostræ! Nemo ascendit in calum, nisi qui descendit de celo. Joan. c. 3. 13. Qui es tu ipse: & nemo nostrum ascendit in cælum, nisi per te: esto igitur scala nostra ad beatam æternitatem. O Jesu Crucifixe! qui per crucem & passionem tuam, debuisti intrare in gloriam tuam, duc & me per scalam crucis & viam passionis; quia nulla via est securior. O Maria scala Jacob! intercessione tuâ potenti, gratiam mihi uberem impetra, ut per veram humilitatem, ejusque gradus, in cælum ascendere merear; neque enim est via tutior ulla. Scriptum est enim: *Qui se humiliat, exaltabitur.* Lucæ c. 14. 11.

28. Novembris.

Scala Jacob, quartò adumbrat Decalogum; qui, quot mandata seu

K 6

præ-

226 *Domus eternitatis. Consideratio*
præcepta Domini, tot quasi gradus con-
tinet, per quos, omnes tam antiqua,
quàm novæ Legis sectatores ad æterni-
tatem beatam ascenderunt, & hodie dum
ascendunt. Bina scilicet latera sunt *timor*
& *amor*. *Timor*, ideo in monte inter ig-
nes & tonitrua, Moysi mandata porre-
cta sunt. *Amor*, quia ex amore Dei erga no-
data; atque ad amorem Dei ac proxim-
os nos deducunt. Per hanc scalam, omnes
& Ecclesiastici & Religiosi, & sæculares,
quotquot salutem æternam desiderant,
velut Angeli in cælum conscendere de-
bent: *Si vis ad vitam ingredi, serva man-
data. Matth. c. 19. 17.*

II. Scala Jacob quintò ex sensu S. Be-
nardi, in illud *Ecce nos*: est disciplina re-
ligiosa, seu Regula Ordinis, v.g. quæ de-
lectus Domini Benedictus, & alii alce-
dere in cælum. Duo latera sunt, mentis
humilitas, & vitæ asperitas. Gradus sunt
variæ regulæ, nec non virtutum theo-
gicarum & moralium actus. Scala hæc
est arcta; quia *arcta via est, quæ ducit ad
cælum*. In hac ascendunt Angeli, virtu-
tum religiosarum actus Deo offerendo
delecta

descendunt Angeli ad vicissim deferendo Religiosis munera ac beneficia. Ei porò incumbit Deus, cujus gratia & auxilio omnia nituntur, sustentantur ac tenentur, ne cadant: estque ipse ascendentibus firmamentum, pervenientibus, in fine præmium. *Verè non est hìc aliud nisi Domus Dei & porta cali. l.c.*

III. Scala Jacob. Sextò ex sententia S. Basilii in psal. 1. [quæ ferè cum S. Bernardi expositione convenit] est ascensus ad perfectionem. Culmen hujus scalæ est Charitas, gradus sunt, decem gradus abrenuntiationis. Quorum 1. est, abnegare terrena. 2. Eadem oblivisci. 3. Eadem ut tercora odisse. 4. Peccatum & cognatorum amorem inordinatum exuere. 5. Odisse animam suam, propter Christum. 6. Abnegare proprium judicium & voluntatem. 7. Semper mortificare suas cupiditates. 8. Sequi Christum, & discere ab eo, quia mitis est & humilis corde. 9. Amare constanter & efficaciter proximos, etiam inimicos. 10. In quo Dominus visus est, est adhærere Deo, ei-que in uno spiritu uniri. In hac scala non

218 *Domus eternitatis. Consideratio*
fistitur, sed vel ascenditur proficiendo,
vel deficiendo descenditur: quodque hic
in hac vita negligitur; tota æternitas
non recuperatur.

Adhortatio.

O Christiane! Ne recuses per De-
logi scalam ascendere, ut ad Deum
scalæ innixum merearis pervenire. O Re-
ligiose, ascende per scalam tuæ sanctæ
regulæ, per scalam paupertatis, castitatis
& obedientiæ; ut merearis centuplum
recipere & vitam æternam possidere. O
perfectionis amator, ascende alacris
per scalam perfectionis; curre per gra-
dus viæ incipientium, proficientium
perfectorum. Noli unquam stare; qui
non progredi, regredi est, veluti accipiter
naviganti in flumine, quin potius, cum
strenuè de virtute in virtutem; ut ad cul-
men perfectionis, ac deinde ad metam
beatæ æternitatis, valeas pertingere.

29. *Novembris.*

I. Scala Jacob septimò, est scala æte-
nitatis, quæ, ut docet Tertullianus

L. 3. Contra Marcionem; *Est via, quâ
iusti ascensiones in corde suo disponunt in
cælum.* Scalam hanc ascendimus, dum
mente à terrenis ad cœlestia cor eleva-
mus. Per eam descendimus, dum ad in-
ferna nos mente demittimus; ut vel spem
& amorem beatæ, vel timorem, odium-
que damnatæ æternitatis in nobis exci-
temus. Primò itaque ascensiones in cor-
de tuo dispone, à visibilibus ad invisibi-
lia ascendendo: praxi sequente. Si videris
quandoque solem meridianum, splen-
do suo omnium oculos, animosque
recreantem; mox mentis oculos ad Con-
ditoris tui pulchritudinem ac Majesta-
tem erige; eam suspice, admirare, ama &
lauda. Si Regem conspexeris auro &
purpurâ fulgentem; mox Christi Regis
Regum recordare, ejusque decorem &
Majestatem, millies augustiorem, venera-
re. Si quando homines formosos offen-
deris, animam ad Angelos & Sanctos e-
leva, sole ipso millies pulchriores. Pari
modo, à palatio regio ad cælum, ex hor-
to elegante ad paradisum; à cibo dulci
ad manna divinum; à musica hominum
ad

230 *Domus aternitatis. Consideratio*
ad harmoniam Angelorum, ascensionem
in corde tuo dispone: sic excitabitur in te
spes & amor, & ibitur de virtute in virtu-
tem, & videbitur Deus Deorum in Sion,

II. Aliàs etiam descensionem in corde
tuo dispone, & in infernum vivens de-
cende. Suadet id S. Chrysoſtomus Ep
5. ad Theod. dicens: *Ab experimento*
rum tenuium, de magnis conjecturam
pe. Si quandoque in balneo fueris nimis
effervescente; tum gehenna recordeberis.
Et rursus, si quando febre acriore con-
graveris; ad flammam que illic est, propin-
dere. Si enim balneum & febris adeo
afflictant, quo animo futuri sumus, quan-
do in fluvium ignis infernalis incidemus.
Pari modo cum Tyrannos irâ furentem
conspexeris; Dæmones furibundos
imaginare. Si fornaces lateritias, vitriarias,
succensas flammantem intuitus fueris, clibani tartarei recorde-
re, millies ardentioris. Si fulmen, sonitum
nitru horrendum, ejusque fragores terri-
ribiles inaudieris; telum illud fulmineum
cogita, quod Divina Justitia, in die
dicii in capita reproborum contorquetur.

bit, nec contorquere cessabit totâ æternitate. Væ væ illis, qui telo huic capita subdicere cogentur!

III. Si aliquando noctem à curis fodicantibus insomnem, vel ab infestante calculo, urente podagrâ, torminum, dentiûmve doloribus turbatam experiêre, & nox illa instar hebdomadis, mensis, vel anni longa videatur. Cogita, quid si nox illa doloribus plena duraret centum annis? quid si mille? Quid si mille millionibus annorum? Et quid sunt hæc ad noctem æternam, omni fine ac diluculo carentem? O quàm longa! quàm acerba, quàm terribilis nox! Si hâc ratione descenderis vivens, non descendes in orbem cum moriens. *Nullus enim qui gehennam habet ante oculos incidet in gehennam.* S. Chrysost. hom. 2. in ep. 2. ad Thess.

Ahortatio.

Ecce, mi Lector, unam scalam tibi fabricare & offerre paravam, & septenas obtuli; nisi ex septenis, velut totidem gradibus, fabricare mâlis unam. Utere eis frequenter; ascensiones in corde tuo

232 *Domus aternitatis. Consideratio*
de tuo dispone; eisque repetendis allue-
ce: sic spe elevaberis, solatio repleberis,
amore caelestium accenderis. Non rari-
etiam descende vivens, ad lustranda re-
probatorum supplicia; neque cogitatio-
nes hasce velut tetricas aut melancholicas
repelle: audi enim Chrysostrum
dicentem; *Dum volunt se recreare, et
sciuntque ut gehenna non meminerint, et
hanc securitatem, metusque vanitatem
in magnum interitus barathrum, se
prudentes immittunt. Et ideo rogo,
ut gehenna memineris, de gehenna loquar.*
*Quid gehennam gravius? sed ejus metus
nil utilius: gehenna namque timor,
qui nobis affert coronam. In psal. 111.
hom. 15. ad pop.*

CONSIDERATIO XXI.

Medium VIII, Aeternae Salutis.

Unicè agere negotium aeternitatis.

Porro unum est necessarium, Lucae c. 10.

30. Novembris.

I. **C**onsidera, quodnam sit illud
num, ad salutem aeternam necesse

sarium. Lutherus cum suis, asserit esse
fidem. Sed fallitur, nam & spes & chari-
 tas & pœnitentia & opera bona necessa-
 ria sunt, ut patet ex Matth. c. 19. 17. &
 1. Corinth. c. 13. S. Basilius per unum
 necessarium, intelligit, *unum cibi genus*.
 Tu ô Martha sollicita es & turbaris, ut
 multa mihi apponas fercula: unum suf-
 ficit. Sed sublimiùs S. Augustinus serm.
 26. de verbis Dom. & S. Gregorius L. 1.
 in L. Reg. c. 4. & alii, unum hoc neces-
 sarium ajunt esse, *ultimum finem*, sum-
 mum hominis bonum, beatam æterni-
 tatem, ad quam mens nostra dirigenda
 est & à qua non abstrahenda. Hoc igitur
 est unum & unicè nobis necessarium:
 unius Dei & æternæ salutis cognitio, stu-
 dium, amor & consecutio. Huic se af-
 fixit Maria, unde *optimam partem elegit;*
que non auferetur ab ea. Hoc est unum
 optimum, unum maximè necessarium,
 unum quietem afferens & consummans
 multitudinem omnium desideriorum
 nostrorum, in unum; quod non aufere-
 tur à nobis in æternum.

II. Perpende deinde, quâ ratione
 hoc

234 *Domus aeternitatis. Consideratio*
hoc unum negotium unicè Deo, Chri-
sto, & Ecclesiæ cordi sit, semperque fer-
rit; & tuam, aliorumque plurimorum
videbis ac stupebis in hoc negotio, cõ-
tantiam. Intentio, procuratio, conser-
tio beatæ aeternitatis, in hominibus
unum negotium illud, quod summa
Majestas ab aeterno mente voluit, ac
in tempore disposuit, ordinavit, præ-
scripsit. Quò enim omnia ejus potentia,
sapientiæ, bonitatis, sanctitatis, misericordia,
veritatis, charitatis, in creando, conservando,
gubernando, jubendo ac sanctificando, consilia & ad-
ventiones collimant, nisi ad negotiũ pro-
curandæ & communicandæ nobis, beatæ
aeternitatis? Hoc est unum illud negotium
cujus gratiã divina Bonitas, nos veritate
instructis, legibus firmat, præceptis
rudis, minis terret, pœnis coercet, gratia
fulcit; lapsus abolet, errata condonat, peccata
teraque omnia, tantã charitate ac provi-
dentiã disponit. Et heu! quot homines
reperiuntur, quos cura istius negotii
unici, non plùs tangit, ac si esset de timo
litio, de lana caprina, umbrãve asinina.

III

III. Ulteriùs memoriã recole, hoc æternæ beatitudinis negotium, esse velut axem, circa quem, tota Dei hominis œconomia volvitur: esse scopum, quem verbi incarnatio respicit; huc enim spectat omnis Christi vita & series actionum ejus: huc referuntur ejus progressionem, operationes, virtutes, miracula, merita, exempla, prædicationes, mandata, consilia, dolores, contemptus, tormenta, vulnera, mors, resurrectio, ascensio, Spiritûs Sancti missio, Ecclesiæ propagatio, gubernatio, protectio, & in admirabili Eucharistiæ Sacramento usque ad finem Mundi, cohabitatio. Idem est unum illud negotium, quod tota Dei Ecclesia, ab origine Mundi fundata deinde per legem propagata & erudita; ac demum per Christum, ejusque gratiam perfecta, quanta, quanta est, intendit, spectat, tractat & agit. Quorsum enim sua ordinat sacrificia & sacramenta, ritus & ceremonias, ordinationes & observationes, orationes & psalmodias, jejunia & asperitates, cunctaque pia exercitia: nisi ut fideles filios suos à misera æter-

æter-

236 *Domus aternitatis. Consideratio*
æternitate arceat; & ad æternitatem bea-
tam deducat? O quanta est Christi, &
Ecclesiæ, de hoc negotio summo, cura,
quanta filiorū hujus sæculi negligentia!

Paranesis.

ECce sic Deus, & Christus ejus,
Ecclesia ejus, & universus Mundus
ejus, tam invisibilis, quàm visibilis, beatus
æternitati, ab hominibus confectandus
& consequendæ deservit: & homines
tam multi, ubique, hoc unum, hoc ne-
cessarium, hoc tanti momenti negotium,
negligunt, ignorant, prostituunt,
deperdunt, ac si esset omni algâ vitium
omnibusque quisquiliis abjectius.
Quanta cæcitas! Tu verò non sic, anima
Christiana: sed cum S. Ægidio, dic, *uni.*
Una scilicet anima mea, uni æternitati,
uni Deo, æternitatis centro, feraciter
invigilet, vocet, atque uniat. O anima,
hoc unum quære: quia hoc est unum
centrum tuum, unus scopus, unum
bonum, unum necessarium, unum æternum,
num omnia, supra quod unum, nihil

infra quod, quidquid est, uno illo, minus est. Hoc est unum necessarium, cætera sunt contingentia & libera. Unitas enim est vestigium Dei, qui est prima essentialis & increata unitas, omnium unitatum fons & origo. Sic verè dices *Dilectus meus mihi & ego illi. Cant. 2.*

1. Decembris.

I. Considera porrò, hoc unum necessarium salutis & beatæ æternitatis procurandæ & allequendæ studium, esse finem creationis tuæ: conditus est enim homo, ad imaginem & similitudinem Dei, ut Dominum Deum suum cognosceret, amaret, laudaret, eidem serviret, tandemque salutem æternam obtineret. Et hoc est unum illud necessarium, de quo loquitur Christus Lucæ c. 10. Hoc est unum illud negotium, quod verè & propriè, teste Ecclesiastico, hominem efficit, totumque absolvit: *Hoc est omnis homo. c. 12. 13.* Sine quo homo, nullus est, brutoque, quàm homini rationali similior est.

II. Hoc est grande negotium nostrum;
hoc,

238 *Domus æternitatis. Consideratio*
hoc est unicum & summum negotium
nostrum : hoc est finis & centrum om
nium negotiorum nostrorum & actio
num nostrarum ; ad quod omnes vi
nostræ lineas duci necesse est : ad quod
omnes curæ, omnia studia, omnes labo
res, omnia alia negotia, tanquam ad
nem sunt referenda. Agnovit id vel
Epictetus, qui ad Arrianum, non eti
cè; sed Ethicè & verè Christianè scribit
*Oportet, inquit, ut omnia principia, quæ
converso orbe, redeant ad unum princi
pium : omnia pulchra ad unum pulcherrimum
omnia vera ad unum verum; omnia bona ad
unum bonum; omnia divina ad unum Deum
omnia ad unum ter unum : scilicet ad Deum
trium, principium & finem nostrum.*
III. Hoc igitur unum grande nego
tium salutis æternæ, agere debent
reges, dum regna administrant : hoc nego
tium agere oportet sacros Præsules, dum
Ecclesiis præsunt : hoc Duces & milites,
dum bella gerunt : hoc Mercatores, dum
commercia exercent : hoc Artifices & fabri,
dum fabrilia tractant : hoc illi quoque
Ecclesiastici & Religiosi, dum

uni Deo militant, hoc docti, hoc indo-
cti; hoc cives & rustici, hoc viri & fœ-
minæ; verbo, omnes homines urgere de-
bent; quia omnibus hoc *unum est neces-
sarium*; tanquam summum & maxi-
mum; tanquam primum & ultimum,
negotiorum omnium, negotium,

Admonitio.

Quare cave ô Christiane, & vide;
quantâ curâ Mundus & Caro;
quanto studio & industriâ laborent ca-
codæmones, ut hoc negotio neglecto,
nugas & quisquilias secteris: *Hi enim,*
ut ait S. Chryostomus, *pro pusillis his &*
minimis rebus, nos privabunt majoribus:
quippe lutum offerunt, ut aurum subtra-
hant; vel potius, ut calo nos fraudent, um-
bram præferunt; ut à veris propellant, som-
nia immittunt [qualia sunt fortuna bona]
ut luce obortâ, omnium nos arguant egen-
tissimos. Tom. 5. serm. de misericordia.
Et audi S. Augustini monitum: *Cur ergo*
per multa vagaris homuncio, querendo bo-
na anima tua & corporis tui? Ama unum
bonum, in quo sunt omnia bona & sufficit.

Pars IV.

L

Desi-

240 *Domus eternitatis. Consideratio*
Defidera simplex bonum, quod est omne
bonum & satis est. Man. c. 34. Ad hunc
scopum omnia alia dirige: quo inventa
omnia inventa; quo neglecto, neglecta
omnia; quo perdito, omnia sunt perdi-
ta; & in æternum non recuperanda.
Quærite ergo primum regnum Dei & jus-
titiam ejus (in quibus dictum æternitas
negotium consistit) & hæc omnia adji-
tur vobis. Lucæ c. 12.

2. *Decembris.*

I. **C**Ognito jam tanti ponderis nego-
tio; perpende, quanta, pro-
lor! sit mortalium cæcitas, desidia &
cordia in procurando hoc summo
ximoque salutis æternæ negotio: &
debis, plerosque velut talpas cæcum
velut ignavos hæerere ac torpere: lice-
aliis suis reculis nugis & quilibet
transitoriis, caducisque rebus lyncis
star oculati sint & solertes. An non
ritò in illos cadit paræmia attica: *πρωτερον*
πρωτερον; ultima prima & prima no-
tima. Uti & illa: *εργον ως πρωτερον*
εργον ως εργον. Id est parerga & acci-

ta, velut magni momenti negotia; magna verò negotia, velut ludicra puerorum crepundia tractantur.

II. Verùm unde tam palmaris, etiam in prudentibus sæculi, cæcitas & fascinationis? Duplex hujus miseræ videtur esse radix. 1. Nimia occupatio. 2. Oblivio. Primo igitur obstat moles curarum, & rerum aliarum, aliò mentem abstrahentium, *maxima enim vitæ pars*, ut ait Seneca, *elabitur, alia agendo*. Infestant ergo fluctus curarum, urgent procellæ sollicitudinum; strepitus concupiscentiarum & affectuum commovent. Clamores & vociferationes plorantium, cachinnantium, negotiantium, litigantium, fabricantium, nubentium, convivantium, saltantium, bacchantium interturbant; adeoque de uno ac necessario æternitatis negotio non cogitant.

III. Radix altera, ex priore nasci solita est oblivio: caput enim repletum temporalibus, alia non capit: licet enim sciant hoc unum esse necessarium, & absque illo, reliqua omnia esse puerorum bullas, quamvis magni momenti

242 *Domus aternitatis. Consideratio*
negotia à Mundo censeantur : *Majorum* pro
nuge negotia vocantur : tamen aliò ab Uti
tracti, rarissimè huic negotio solidè etiam
pendendo se tradunt ; ideoque pondus
ejus immensum, non penetrant, nec pen
piunt, & quasi rerum terrenarum are
in oculos sparsâ, atque injectâ, velut
cino quopiam obscurantur, ne videri
& cognoscant : *Fascinatio nugacitatis*
scurat bona. Sap. c. 4. 12. Et licet de aterni
nis aliquando audiant in concione, m
tamen effluunt audita : nonnulli quidem
velut è somno evigilantes caput erigunt
sed mox somno gravati in pulvinaribus
cidunt : toti absorpti in rei familiaris
administratione, pecuniæ coacervatione,
familix sustentatione : statûs conser
vatione, Principum occupatione, ali
que sexcentis.

Increpatio.

O Insensati Mundi affeclæ ! Quis
fascinavit ? Quis ita vos demer
vit, ut plùs pueriles globulos, quàm
bos cælestes animo volvatis ? *Majorum*
pro luteis puerorum domunculis, quæ

pro æternis tabernaculis curam geratis?
 Utinam saperetis & intelligeretis hoc u-
 tum, hoc summum, hoc maximum æter-
 nitatis negotium! quàm libenter ei per-
 pendendo indies aliquod tempus im-
 penderetis? At nunc ad alia omnia nego-
 tiola tempus suppetit; sed pro hoc gran-
 di, uniceque necessario negotio tempus
 non reperitis: *Operamini vestram salu-
 tem cum metu & tremore*, clamat Apo-
 stolus. Ad Philip. c. 2. Ergo seponite,
 quandoque temporalia, & considerate
 æterna, longè præstantiora: nam *Omnium
 rerum præstantissimum est, quod æternum
 est*. S. Aug. L. Quæst. q. 12.

CONSIDERATIO XXII.

Medium IX. Æternæ Salutis.

Meditatio feria ignis infernalis.

*Quis poteris de vobis habitare, cum igne
 devorante? Quis habitabit cum ardori-
 bus sempiternis?* Isaïæ c. 33. 14.

3. Decembris.

Quemadmodum in publico reo-
 rum supplicio, eisdem educens

L 3

Con-

244 *Domus eternitatis. Consideratio*
Concionator, proposito supplicio, populum præsentem adhortatur, ut scelera caveat; ne in similem pœnam incidat. Ita quoque Isaias Propheta, statuit ob oculos Assyriorum, peste, seu, ut Judæi tradunt, occulto igne ad 185. millia subditorum, supplicium. c. 33. v. 12. *Et erunt populi, quasi de incendio cinis, id est Assyrii, quasi spinæ collectæ, comburentur & in cineres convertentur.* Atque hoc strage Propheta monet impios: tanquam si diceret: Spectastis ignem temporalem, quasi momento Assyrios enecantem: verum hoc spectaculo sapite: quod enim contigit Assyriis, hoc, imò longè gravius continget, post mortem, omnibus impiis: in illos enim iræ divinæ ignis, non terrenus, sed infernalis; non temporalis sed æternus delæviet; ut semper in æternis gehennæ incendiis sint volutandi nec tamen in cineres redigendi, velut Assyrii, sed vivi semper sint mansuri arsurique. Ita S. Hieronymus. *Quis poterit habitare de vobis cum igne devorante?*

II. Sicut Isaias hunc ignem Hebræi proposuit ad cautelam; ita quoque

bis proponit ignem infernalem devo-
 rantem, tanquam medium efficacissi-
 mum, ad ipsummet hunc ignem devo-
 randum & extinguendum: Nimirum ex-
 tinguitur ignibus ignis; ut in fulmine, in
 ignem cadente, cernimus. Atque ita quasi
 veneno theriacam, pro antidoto, con-
 ficimus. Si igitur Mundus te oppugnet,
 si Caro insurgat, si Dæmon irruat, si ira
 inflammet, si invidia vexet, si acedia gra-
 vet, si gula irriter, aut quævis alia tenta-
 tio te infestet, atque ad flagitium alliciat;
 ecce clypeum, quem opponas; ecce fræ-
 num, quo coërceas; ecce amuletum &
 alexipharmacum potentissimum, quo
 vim elidas, scilicet viva fides, viva memo-
 ria, consideratio, & meditatio ignis tarta-
 rei: *Quis poterit habitare de vobis cum ig-
 ne devorante? l.c.*

III. Atque ut hoc amuletum agat ef-
 ficaciùs, singula Prophetæ verba expen-
 de, per modum meditationis. I. *Quis
 poterit? Quis sive virorum, sive fœmina-
 rum, quis sive juvenum, sive senum; quis
 mortalium omnium tam est robustarum
 virium? Quis carnem habeat adeò indu-
 ratam,*

246 *Domus aternitatis. Consideratio*
ratam, ferream aut aeneam; ut possit ha-
bitare & perdurare in igne devorante?
Potuit Mutius Scævola, dexteram im-
motam tenere in flamma, ex ostentatione
& vana gloria, ut refert Curtius L. 2. His-
tor. Potuit Eremiticola, in vitis PP. L. 1.
n. 37. flammæ lucernæ suæ immittere
digitum unum; mox & alterum, & re-
quos, invictâ patientiâ sustinere in igne
donec penitus diffluerent & absumeren-
tur, ad frangendam carnis concupi-
scitiam. Sed hi brevi tempore. At quis
poterit permanere, & habitare cum devorante,
vorante, totâ æternitate?

Monitum.

A H! scio! nemo id poterit; & rari-
us debet, quisquis in flagitiis vici-
eegerit, diem que suum obierit. O quæ
id durum accidet? Quàm intolerabile
Cogitate, si inferni cavea nihil esset aliud
quàm hypocaufti vestri fornax succenturi-
in qua non in sæculorum sæcula, sed
nisi duntaxat anni mora jacendum
ardendum foret, mox atque peccatum
lethale esset commissum: Quis obsecra-

ram demens foret, ut peccato consentiret? Et tamen non unius anni, sed æternitatis totius incendium certo certius peccatores manet. *Tunc edax flamma comburet, quos nunc carnalis delectatio polluit: tunc infinitum patens barathrum inferni devorat, quos inanis elatio nunc exultat.* S. Gregor. L. 9. moral. c. 39.

4. Decembris.

PERpende reliqua Prophetæ verba; quorum singula suam habent emphasin. *Quis poterit de vobis? De vobis, inquam, delicatulis, tenellis, cuticula vestra amatoribus, qui nil nisi balsamum oletis & moschum, nil nisi delicias & voluptates spiratis, qui minima incommoda, labores ac dolores, velut pestem detestamini; qui nec pulicis morsum, nec scintillulam fortè in manum incidentem, absque ejulatu sufferre valetis.* *Quis de vobis poterit habitare cum igne devorante? Dico habitare, non subsultim transilire, non celeriter percurrere, non unâ horâ, uno die, mense, anno in eo territorium erigere, aut hospitium tenere; sed*

L 5

stabi-

248 *Domus aternitatis. Consideratio*
stabiliter habitare, & non tantum centum
annorum millibus, aut mille lustrorum
millionibus, sed sæculis & sæculorum
millionibus infinitis, in igne devorante
domicilium figere & perennare?

II. Quis poterit habitare in & cum
igne? Quid gravius quid efficacius igne
ignis teste Curtio scriptore Romano
6. c. 12. *Suppliciorum ultimum*: Ut
enim effera Tyrannorum vis atque im-
manitas, in supplicia præcepserit, ab-
catastas, equuleos, rotas & ferrum ex-
divit; tum ad ignem ventum est, quia non
habet, quò ulterius procedat: nimirum
Ignis suppliciorum ultimum: nec præter
tyrannis, nec moderna acerbiores cruci-
tus invenit, quàm flammis tradere, lentè
exurere, & assare. Cogita igitur, quid sit
habitare cum igne, tanto supplicio.

III. Sed ah! quali *cum igne*? Cum ig-
ne, cujus comparatione & fornax Babilo-
nica, & trojanum incendium, & Sodo-
mæa conflagratio & omnis Mundi ho-
jus ignis, non nisi ludus est & jocus: Cum
igne, cujus flamma quos devorat, illos a so-
litione veri luminis cæcat: ut foris eos debet
com-

combustionis cruciet, & intus pœna cecitas
 obscuret: ut qui corpore & corde deli-
 querunt; corpore & corde puniantur. S.
 Aug. de vera relig. c. 51. Cum igne, quem
 nec omnes omnium hominum lacrymæ,
 nec omnium fluminum, lacuum, fon-
 tium aquæ; nec omnes abyssi & maria
 possunt unquam lenire aut sopire. Cum
 igne, cujus omnes homines, omnes Dæ-
 mones, omnes Angeli, junctis licet viri-
 bus ne vel unam possunt scintillam ex-
 tinguere: Quia flatus Domini, sicut tor-
 tens sulphuris succendit eum. Isaia c.
 30. Et cum igne hoc, quis poterit æter-
 num habitare?

Alexipharmacum.

O Peccator lascive! O cœno volup-
 tatum immerse Amasie; vel Ama-
 sia! vis ignem impurum extinguere? li-
 benter, inquis, modò efficax daretur an-
 tidotum. Audi Doctorem mellifluum
 serm. 67. de modo bene vivendi, illud
 suggerentem: Memoria, inquit, ardoris
 gehenne, extinguat in te ardorem luxuria.
 Ecce ignis infernalis, medium est, quo
 nihil

250 *Domus eternitatis. Consideratio*
nihil ad incendium tuum restinguen-
dum efficacius. *Ignis compescitur igne* qui
si actum agat, de salute tua conclama-
tum est. Quia quod medicina corpora-
lis non sanat, sanat ferrum; quod fer-
rum non sanat, sanat ignis; quod ignis
non sanat, est insanabile. Idem applica-
tur morbis animæ: quod ignis gehennæ non
sanat, est incurabile.

5. Decembris,

ID Enique considera, quid sit habitare
cum igne devorante & cum ardentibus
sempiternis. Nescio explicare. Dicunt
damnati, qui in eis versantur, eorumque
vim experiuntur; Dic ergo o Iuda! dic o
Caipha! o Herodes! o Pharisei! o Cæsar!
Quis est ignis ille devorans, & quid est
habitare in igne devorante? Est permanere
in igne latissimè grassante & terribiliter
urente & omnia absumente. Cum igne qui
devoravit, devorat, ac devorabit tot mil-
liones virorum & foeminarum; tot mil-
liones juvenum & puellarum; tot mil-
liones superbiorum, glorioforum, luxuriosorum,
avarorum, invidiosorum,

tum, iracundorum & acediosorum, in
 criminibus suis lethalibus decedentium.

II. Hos omnes infernus igne suo in-
 dit, devorat, seu potius ore aperto ac sem-
 per hiante vocat, non devorat, absorbet,
 non decoquit; quia semper vivos reser-
 vat: si id non capias audi S. Augustinum
 L. 21. de Civ. c. 4. id declarantem: *Si Sa-
 lamandra in ignibus vivit, & notissimi Si-
 cilia montes, tota diuturnitate temporis,
 atque vetustate, usque nunc & deinceps
 flammis estuant, atque integri perseverant;
 satis idonei testes sunt, non omne, quod ar-
 det, absorbi: & anima indicat, non omne
 quod dolere potest, posse etiam mori. His do-
 cemur, qua ratione, hominum sempiter-
 no supplicio punitorum corpora, & in igne
 animam non amittant, & sine detrimento
 ardeant, & sine interitu doleant.*

III. Vorat igitur ignis iste, non devo-
 rat, ingerit non digerit, absorbit, non
 consumit. *Dilatavit Infernus animam
 suam & aperuit os suum absque ullo ter-
 mino, Itaiæ c. 5. 14. Consumit tamen ac
 devorat omnes divitum opes, omnes
 corporis voluptates, omnes potentum*

252 *Domus aternitatis. Consideratio*
vires, & honores, omnes Regum purpu-
ras, scepra & coronas. Depascit omnia
Damnatorum corpora, membra, viscera,
præcordia, intestina & ossa; eaque instar
ferri candentis penetrat, totumque cor-
pus ita succendit; ut ex oculis, auribus,
naribus ac poris omnibus exhaletur; et
que inter respirandum, loco aëris, ignis
attrahatur & emittatur. *O quis poterit*
de vobis habitare cum hoc igne devorante
& cum ardoribus sempiternis? Devorantibus
ac deglutientibus, non decoquentibus,
ita ut inter flammarum crepitan-
tium globos, nec pilus intereat tota æ-
ternitate? O ignis insatiabilis! O flamma
inextinguibilis!

Amuletum.

O Mundi, Venerisque mancipium
Dum te titillat ambitio, luxuria, ge-
la; dic tibi: *Quis poterit habitare cum*
igne devorante? ac deinde concludes non
sum tam demens, ut guttâ vel momento
fœdæ voluptatis, emam æternitatem de-
lorum, pœnarum, & seræ, heu nisi
pœnitentiæ quia non sunt condigna vo-
luptas

Decembris 5.

253

aptates, deliciae, ac veneres hujus temporis, ad futuram poenam, quae revelabitur in Damnatis. Hoc igitur sit tibi in omnitentatione amuletum & frenum; sed si nec hoc te contineat, candelae ardentis flammæ, digitum paulisper insere, aut carbonem ignitum parumper manutene, aut fornacem ardentem vel digiti extremo continge, & experire, num vel medio quadrante, æstum ardoremque illum tolerare valeas. Si id nequeas; cogita, quomodo habitare poteris cum igne devorante & ardoribus sempiternis? In quibus, ut ait S. Cyprianus serm. de Ascens. In proprio adipe, frixæ libidines bullient; & inter sartagine flammeas, miserabilia corpora cremabuntur.

CONSIDERATIO XXIII.

Medium X. Æternæ Salutis.

Amuffis æternitatis.

Secundum mensuram regula, quâ mensus est vobis Deus. 2. Corinth. c. 10. 13.

6. Decembris.

Considera quemlibet Christianum debere sibi in hac vita extruere

Do-

254 *Domus aeternitatis. Consideratio*
Domum perfectionis, & virtutis, cui in
altera vita respondeat, Domus beatae æ-
ternitatis, ad illamque applicare assidue
amissim rectæ intentionis. Sicut enim
domus materialis construitur magnolo-
bore, ordine, varietate, sensim crescendo
ex variis lapidibus, tignis & trabibus, ad
regulam Artificis: sic domus spiritualis
ædificatur ex variis virtutibus, & sanctis
operationibus, idque longo labore, or-
dine, ac lento incremento semper cre-
cendo, simulque identidem adhibendo
amissim sive regulam æternitatis; ne vel
lapides extent vel lacunas relinquant, vel
muros curvos, difformes, distortosque
reddant: ut enim ait S. Gregorius in Mo-
ral. *Sicut fabrica columnis, columna autem
basi innituntur; ita vita nostra virtutibus
virtutes autem in intentione intima subsistunt.*

II. Ut autem constet, quænam sit Do-
mus Christianæ perfectionis, cuius fa-
bricæ, amissis æternitatis constanter ad-
hibenda est; sciendum est illam esse Do-
mum veræ sapientiæ: cuius longitudo
est longanimitas; latitudo charitas; ab-
solutio spes; quatuor parietes sunt quatuor
virtutes

virtutes cardinales, scilicet Prudentia,
Iustitia, Fortitudo & Temperantia. Pa-
mentum est Humilitas; tectum Pa-
entia; fenestra desiderium cælestis glo-
rie, perquam intrat & venit lux Evange-
lii: ostium est obedientia mandatorum;
ostiarium timor sanctus; custodes sunt
Angeli: turris est contemplatio; canis
vigil, improbis motibus & moribus al-
lucans est syntheresis.

III. Dominus hujus Domus est mens
& intellectus, Sponsus est voluntas, Filii
sunt bona opera; servi sunt sensus menti
obsequentes, mensa est sacra Scriptura;
panis est Eucharistia; vinum est Sanguis
Christi; aqua viva est Spiritus sanctus,
oleum est misericordia, lectus est animi
quies & pax; medicinæ sunt Sacramen-
ta; Medici Sacerdotes; hospites Pater &
Filius & Spiritus sanctus. Ita S. Bern. de
interiore domo, & Salmeron. O quàm
præclara Domus! sed cujus fabrica tota
semper dirigenda est ad amissam bonæ
intentionis, & motivorum æternorum:
sic enim fundatur supra petram: si enim
adhibeatur amissis curva vel pravæ, vel
adia-

256 *Domus aeternitatis. Consideratio*
adiaphoræ intentionis; struitur supra a-
renam & totum ædificium ruinae expo-
situm est.

Documentum.

QUare si sapias, mi Lector, ad structu-
ram tuam spirituales, constantem
adhibe amissim æternitatis, id est puram
intentionis, quâ nihil nisi Deum & æterni-
tatem spectes; & fabricabis Domum ad
firmam; ut nec curet flabra persecutio-
num, nec fluctus adulationum, nec æ-
phyros promissionum, nec aquilones
minarum, nec nimbos proborum, nec
procellas verberum; sed in timore & re-
verentia Dei inconcussa consistet, sicut mo-
saica cautes, aut sicut rupes, quæ maris
fluctibus undique runditur, ventis impe-
ditur, grandine & fulmine feritur; & ta-
men immota, invictaque consistit. *For-*
data enim est supra petram, æternitatis.

7. Decembris.

I. **Q**uidquid igitur agis, quidquid
moliris & cogitas; id omne
dirigendum est ad amissim & regulam
æternitatis, nisi distortum & informe

lis virtutis, perfectionisque Domicilium. Suadet id, sub symbolo oculi simplicis, Christus Dominus noster Matth. c. 6. 12. *Si oculus tuus simplex fuerit; totum corpus tuum lucidum erit; ac tota Domus tua illustris: Si oculus tuus nequam fuerit, totum corpus tuum, cum fabrica tua tota, tenebrosum erit.* Hinc quoque hortatur Apostolus 1. Corinth. c. 10. 31. *Sive manducatis, sive bibitis, sive aliud quid facitis; omnia in gloriam Dei facite.* Omnia, inquam, ad Dei honorem, laudem, gloriam, gustum ac beneplacitum: omnia propter motiva & rationes supernaturales, æternas & divinas, cum desiderio habendi intentiones, Angelicas, Archangelicas, Cherubicas, Seraphicas, marianas, theandricas, & si possibile foret, divinas. Hæc ratione, quot opera peragimus tot saxa polita & ornata; imò tot adamantes, smaragdos, chrysolitos, gemasque pretiosas in fabrica Domûs perfectionis uti & Domûs æternitatis beatæ in cælo, collocamus.

II. Eiusmodi formare intentionis est agere secundum motiva & rationes æ-

ter-

258 *Domus aternitatis. Consideratio*
ternas; in quo viri sancti excellere stu-
duerunt; idemque aliis suaserunt: atque
hos inter B. Aloysius Gonzaga, qui asse-
rere solebat; cuncta cuiusvis hominis de-
icta, facta, cogitata, consilia, negotia, de-
ficia peragenda ac dirigenda esse *secun-*
dum rationes aternas. Omnibus motibus
vanis, profanis, pravis, temporalibus
naturalibus rejectis. Papa es, gubernan-
da tibi est Ecclesiae navicula, *secundum*
rationes aternas. Episcopus es & Pastor
animarum; regenda tibi est Dioecesis
aut Paroecia, non propter opes, sed pro-
pter opus; non propter honores; sed
propter labores; non propter lac & lu-
nam, sed propter oves tibi commissa.
secundum rationes aternas,

III. Rex es, administrandum tibi
regnum, non ad opulentiam, non ad
stium & pompam; sed *secundum rationes*
aternas. Judex es, judicandum tibi est
ferenda sententia; non ad munera & va-
varitiam; non ad cognationem & am-
citiam; non ad respectum humanum, sed
potentis vultum; sed *secundum iustitiam*
& *secundum rationes aternas.* Advocatus es

es, causa controversa tibi defendenda est; non ad lucrum iniquum, non ad protelationem, non ad perversionem & iniquitatem; sed *secundum rationes aternas*. Mercator es; tibi emendum & vendendum est, non ad fraudem; non ad lucrum injustum, sed *secundum æquitatem & rationes aternas*. Agricola es; arandum, serendum, & metendum tibi est, non ad jumentorum tuorum, nihil de Deo cogitantium, similitudinem; sed ad majorem Dei gloriam, & tuam *salutem aternam*. Verbo, æternitas omnium agendorum amissis est & regula.

Documentum.

Quocunque igitur in officio ac statu degis, amice Lector, omnes tuas actiones, occupationes, studia & negotia ad hanc amissim æternitatis dirige: ad hanc omnes vitæ tuæ lineas duc, & rectæ erunt: ad hanc, perfectionis exstrue ædificium, & exactum, stabiléque erit, quippe in petra æternitatis fundatum: sin secus feceris, curvum, distortum, labile, manicum & caducum erit, quia in arena arida,

260 *Domus æternitatis. Consideratio*
arida, sterili ac fluida ædificatum. Ideo
que non sapientibus, sed architectis stul-
tis annumeraberis: quia descendit pluvia,
& venerunt flumina, & flaverunt venti,
& irruerunt in domum illam, & fuit ruinosa
illius magna. Matth. c. 7. 26.

8. Decembris.

I. **Q**uemadmodum æternitas, am-
que omnium agendorum; ita que
que omnium fugiendorum est regula
docet enim declinare à malo, atque
omni eo, quod salutis ac perfectioni
versatur. In hoc quoque excellere
cti, qui nec affectum, nec verbum, nec
ctum in se toleravere quod ad æterni-
tem beatam, Dei que amorem, non
geretur. Unde exclamat S. Francis-
de Sales in Praxi (spirit. p. 4. c. 13. O quam
bonum est, non vivere nisi Deo! non
ri nisi propter Deum! non delectari
Deo! Si vel pilum affectus in me depre-
derem, qui vel a Deo non oreretur,
Deum non referretur, eum quanto
vellerem. S. Mariæ Magdalenæ de Pa-
zis, cujus sacrum corpus Florentiæ

annum incorruptum est, cor ita amore
 eternitatis & Sponsi sui cœlestis erat in-
 flammatum; ut diceret: *Si crederem me*
non solo verbo dicto, ob alium finem, quàm
ob amorem Dei, etiamsi non esset ejus offen-
sa, posse evadere Seraphinum, nunquam il-
ud proferrem. Lancic. opusc. spir. to. 2.
 p. 148. O amatores ferventes amissis æ-
 ternitatis & divini amoris! O quantum
 distamus ab illis!

II. O quàm turpiter multi prò dolor!
 in fabrica Domûs æternitatis beatæ ab-
 errant; qui hanc amissim negligunt; tot
 verba otiosa, vana & nociva proferendo;
 tot cogitationes & affectus pravos amit-
 tendo; tot intentiones hypocriticas, fal-
 sasque sibi formando. Exemplo estis vos
 sediriosi 250. proceres, qui arreptis tha-
 uribus, Deo thus obtulistis, non ad a-
 missim æternitatis, ut Deum honorare-
 tis; sed ut Moysen & Aaronem in popu-
 li odium traheretis: sed haud impunè:
 nam mox vivi descendistis in infernum.
 L. 3. Reg. c. 21. 29. Tu quoque Herodes
 ardenter desiderasti invenire Christum
 infantem, non ad amissim æternitatis,
 ut

262 *Domus aternitatis. Consideratio*
ut adorares; sed ut obtruncares; & pœ-
nas aternas promeritus es. Matth. c. 2.
Et tu Absalon primo diluculo stabas ad
portam regiam & adventantes osculaberis:
veniam quoque à Rege parente petebas
abeundi, sacrificium & peregrinationem
te vovisse simulans: sed non amissim
aternitatis, at intentione peccatâ, ut
Patrem de solio dejiceres: hinc illud
imaturâ morte luisti. Tam noxium est,
abjicere amissim aternitatis!

III. Quare ne quid simile vel in minimo
admitteret prædictus Beatus Alphonsus;
si quid saluti, aut perfectioni, aut regulæ
aternitatis contrarium, aut ea alienum,
in se aliisve notaret, illud interrogabat:
Quid hoc ad vitam aternam?
Quoties narrabantur profana, ludibria
& nugatoria: quoties occurrebant, vel
oculis amœna, vel palato dulcia, aliter
sensibus grata: mox inquirebat: *Quid
facit hoc ad vitam aternam?* Beatum
juvenem meritò imitatur, quisquis cele-
stis ac perfectionis suæ est cupidus, si
bertas suggerit, quærendos socios, si
bascum tempus teras, ludas, circenses,

potites, tripudies: sed repone: *Quid hoc ad vitam æternam?* Amor proprius & Voluptas suadet; ut laborem fugias, otio te des, somno immodico indulgeas. Curiositas impellit, ut studiis ab officio tuo alienis vaces, ut negotia statui tuo non convenientia tractes; sed quãtocyus tibi inclama. *Quid hoc ad vitam æternam?* Applica amussim æternitatis & mox exitorem videbis.

Monitum.

Quare, quisquis salutis & perfectio- nis propriæ es Candidatus, exem- plo Sanctorum virorum, identidem a- mussim æternitatis, inter fabricandum adhibe: sinceram puramque intentio- nem operibus tuis præfige; nullatenus verò cum Core, Herode, Absalone amuf- sim abjice; aut pravas hypocriticalque in actibus tuis intentiones admitte: tibi, sicut B. Aloysio regula & amussis om- nium, tam agendorum, quàm fugiendò- rum, sit Deus, sive *vita æterna*: quod ad hanc non facit, neque conducit, pro- scribe. Divitias amas? *Vita æterna* dabit.

Pars IV.

M

Ho-

264 *Domus æternitatis. Consideratio*
Honores ambis? *Quære eos in vita æter-*
na. Sensibus jucunda sectaris? Vita hæc
guttas tantum; vita æterna, voluptatum
torrentes propinabit. Interea, utere qui-
dem guttis licitis; sed semper in fonte
fonti & scaturigini. Hæc enim est
sapientia, haurire guttas; sed in suo fonte
gustare mel; sed in suo favo; gaudere cre-
aturis, sed in Creatore. Vincentius Car-
raffa, in Seraphino L. I. c. 10.

CONSIDERATIO XXIV.

Medium XI. *Æternæ Salutis.*

Statera æternitatis.

Utinam appenderetur calamitas mea, quæ
patrior in statera! Job. c. 6. 2.

9. Decembris.

PERpende, quomodo Job appen-
& ponderari optet peccata sua,
una stateræ lance; & in altera calamita-
tes suas; hasque autumet, velut arena
maris graviores apparituras. Ita centes
de se vir justus & sanctus. Simili modo
complures hodieum reperiuntur, qui
se vel probos, vel non adeò malos, re-
m-

magnis, multisque criminibus obnoxios
 putant; & tamen tot se calamitatibus
 gravari, imò velut procellis obrui, ge-
 munt ac lamentantur, dicentes cum Jo-
 ho: *Utinam appenderetur calamitas mea,*
quam patior in statera! l. c. O quanto
 hæc gravior præ peccatis meis, appare-
 ret! Verùm heus tu! bone vir: *statera justa*
æqua sint pondera. Levit. c. 19. § 6. Qui-
 bus & culpas & pœnas ponderes: Quia
statera dolosa abominatio est. Prov. c. 11. l. 1.
 II. Colloca igitur in lance una, om-
 nia peccata tua lethalia; quæ forsan af-
 scendunt, ad numerum multorum mil-
 lium: & quot hujusmodi peccatis te ob-
 strinxisti; toties æterna Orci incendia
 promeruisti: hæc pone in lance altera;
 & videbis ad oculum; quantum aberres;
 & quàm in omnibus, quantiscunque ad-
 versus, morbis, doloribus, persecutioni-
 bus, depressionibus, exilio, infortunio,
 infamatione, &c. nullam querelarum
 causam habeas. Unicum peccatum lethala-
 re superbiæ, quasi unico temporis mo-
 mento commisit Lucifer, Angelus nobi-
 lissimus; & mox instar fulminis è cælo,

266 *Domus aeternitatis. Consideratio*
in Tartarum præcipitatus est, flammis
que æternis addictus. Adam pomi ve
ti frustum comedit; & inobedientiæ cri
mine se obstrinxit; ac mox è terrestri pe
radiso ejectus; omnibus ortûs sui præ
gativis exutus; ad nongentorum ann
rum pœnitentiam condemnatus est. Ho
stros quoque omnes (cogita quot mil
liones) mortis & tantarum calamitat
hæredes scripsit. O quale diluvium
lorum, ob peccatum unicum, totum
Mundum inundavit! & æternum totius
marum interitum peperit! Atque hinc
nius peccati funestus est partus: & tu peccasti
tot peccata, de calamitatibus tuis quæ
ris? *Appende in statera.*

III. Sed demus, te unico duntaxat
in omni vita tua, lethali crimine Deum
offendisse: an vel sic causam justam op
relarum habebis? Contrarium jam
Lucifero & Adamo vidisti. Sed mit
lancem unam, unicum peccatum Le
le; in alteram incendium inferni per
ne, quod pro meritis es, & cernes ju
divinæ æquitatem. Rursum arripe
teram, & in una scutella pone in

tormenta, ignem, famem, sitim, vermem,
 etorem; in alteram conjice, quidquid
 inquam crudele, terribile ac dirum, ab
 corde condito excogitavit & adhibuit
 tormentorum, sæva Tyrannorum cru-
 delitas; & videbis, posteriora omnia,
 velut plumulam, aut aquæ bullam in
 altum sustolli.

Monitum.

Quid igitur, ô homo impatiens! in
 adversis lamentaris? Quid Do-
 mum & viciniam querelis imples? millies
 graviora, vel unico mortali crimine me-
 & ruiti: omnia enim hujus Mundi adver-
 sa ac supplicia, cum æternis comparata,
 vix festuca aut palea sunt reputanda.

Quæcunque gravia, ait S. Augustinus
serm. 109. In comparatione aeterni ignis,
non tantum parva, sed nulla sunt. Si adhuc
dubites & quæras quare? Audi S. Chryso-
stomum, rationem reddentem: Hæc tormen-
ta temporaria sunt; illic vermis nõ moritur,
ignis non extinguitur. Homil. 19. ad pop.

10. Decembris.

Concedamus etiam, te tantâ sem-
 per vixisse innocentia; ut in omni

M 3

vita

268 *Domus eternitatis. Consideratio*
vita tua, ne vel unum admiseris lethale
peccatum: sed quotnam perpetrasti pec-
cata venialia; quibus omnes obnoxii su-
mus? Siquidem *in multis offendimus om-
nes*, Ut inquit S. Jacobus ep. c. 2. 3. *Et*
non est homo in terra, qui non peccet;
Ecclesiastes c. 7. 31. *Excepta sanctissima*
Virgine Maria, ut scribit S. Augustinus
L. de nat. & gra. c. 36. *Si omnes illos Sa-*
ctos, cum hic viverent, congregare pos-
semus, & interrogare, utrum essent sine pec-
ccato; quid fuisse responsuros putamus;
quod S. Joannes Apostolus? Si dixerimus,
quod peccatum non habemus, nos ipsos sedu-
cimus, & veritas in nobis non est. 1. Joann.

II. Ut autem clarius perspicias num-
rum peccatorum venialium, quæ com-
misisti; sume palimpsestum & creta
calculumque sive computum ini-
modo: scribe 365. dies unius anni,
scribe cuius diei 7. peccata venialia
quidem septies in die, potest cadere
stus; juxta illud Proverb. c. 24. 16. *Septies*
cadet justus & resurget. Et numero
tenerario multiplica dies anni, ita
anno resultabunt peccata venialia 2555.
deca

decennio 25550. annis autem quadra-
ginta numerabis centum & duo millia.
centa peccata venialia. Quod si ex
his unum solum, meretur calum adver-
sari, pestem, famem, bellum, exilium, ja-
cturam bonorum, inò ipsam mortem;
quid merebuntur tot millia?

III. Unum peccatum veniale diffi-
dentia commisit amicus Dei maximus
Moyses, & ideo terrâ promissionis ex-
clusus est. Num. c. 20. 10. Unum pecca-
tum veniale admisit Uxor Lot, ex curio-
sitate respiciens retrò; & mox conversa
est in statuam salis. Gen. c. 19. Vir pauper-
culus, colligens duo ligna die sabbathi,
à Deo jussus est lapidibus obrui. Num.
c. 15. 35. Quadraginta duo parvi pueri,
Elilæum irridentes & dicentes, *Ascende
Calve, ascende calve*; ab urfis dilacerati
sunt. 4. Reg. c. 2. 23. Ezechias Rex san-
ctus, Legatis Regis Babylonæ, ostendit
thesauros suos; cum elatione quadam &
ostentatione. Atque in pœnam hujus
vanitatis, omnibus suis rebus spoliatus
est, quæ cum Filiis abductæ sunt in Baby-
lonem. 4. Reg. c. 20. Unum quoque pec-

270 *Domus aternitatis. Consideratio*
catum veniale perpetravit David, jubendo numerari populum sibi subjectum quæ vanitas & ostentatio, ita Deo displicuit; ut peste ob id repente immisâ, vivis sustulerit septuaginta millia virorum. 2. Reg. c. 24. 15. Computa, quot virorum millia meruissent deleri peccata venialia duo, quot tria, quot decem. Ex quibus collige, qualem tu penam merearis, licet totâ vitâ tuâ, non nisi unum cum admisisses peccatum veniale. *Expende in statera*, hinc peccata tua, in adversitates; atque inter omnia adversa animus stabit in æquilibrio.

Documentum.

I Nunc, homo querule in adversis, pondera malitiam, numerumque peccatorum tuorum, eaque cum calamitatibus ad libellam expende. O quot meruisti, excludi longo tempore terræ promissionis cælesti, ac mitti in exilium purgatorii, propter diffidentias? Quot meruisti converti in statuam salis, ob curiositates? Quoties lapidibus obrui, ob modicas sabbathi violationes? Quot

dilacerari à belluis, propter proximi irri-
siones? Quoties omnibus spoliari bonis,
propter ostentationes? Quoties peste in-
fici, cum omni familia, ob tuas vanitates?
Hæc confer cum iis, quæ modò sustines
adversis; ac facilè dispicies, quàm im-
meritò queraris & *quod non possis ei re-
spondere unum pro mille. Job. c. 9. 3.*

11. Decembris.

Quod si verò peccatorum pœnæ,
non satis ad patientiam te per-
moveant; præmiorum saltem cælestium
magnitudo inflectat. Apprehende denuò
tanquam æquus libripens cum S. Paulo
frateram, in cuius lancem unam, conjice
omnes hujus vitæ tribulationes & mise-
rias, labores & vigiliis, famem & sitim,
frigus & nuditatem, carceres & ærum-
nas, infirmitates & dolores; naufragia &
pericula. In alteram verò lancem mitte,
æterna cæli præmia, ac immarcessibilem
gloriæ coronam: & videbis, quomodo
lanx tribulationum, velut plumulis pau-
cis repleta, violenter attollatur: lanx au-
tem, præmiis cælestibus gravida, subsi-

M 5

dat:

272 *Domus aternitatis. Consideratio*
dāt: unde meritò ad lancem illam pro-
nuntiabis; *momentaneum & leve*; ad
hanc verò, *aternum gloria pondus*.

II. *Mendaces filii hominum in statere*,
Pfal. 61. 10. Qui leves hujus vitæ ad-
versitates, gravissimas ducunt; aternum
verò sive pœnas, sive coronas, parum
ponderant. At non sic Filii Dei; non
gloriosi Christi pugiles, qui tormen-
omnia, mortes ac martyria, licet cruce-
lissima, tanquam exigua & brevia, tan-
quam *momentaneum & leve* censuerunt
ac despexerunt; præmia verò cælestia
coronas immarcescibiles, velut *aternum*
gloria pondus, summi æstimarunt. Atque
hæc æqua ponderatio, ad mortem
supplicia quævis, animo forti subeun-
da inflexit.

III. Quid enim animavit Apostolorum
Principem? Quid Doctorem Gentium
Quid sanctos Stephanum, Laurentium,
Vincentium, Sebastianum, Ignatium,
Agnetem, Theclam, aliosque Martyres
inter gladios & cruces; inter equales
& sartagines; inter leones & bestias;
ter laqueos & secures; inter prunas
ignem

ignes? *Momentaneum tribulationis, eternum pendus gloria, gaudio & voluptatis.*
 Quid hisce fortissimis Christi Athletis, prunas in rosas, cruciatus in recreationes, laqueos in torques aureos convertit? Quid confortavit, quid solatio replevit, quando suspensi sunt, decollati sunt, lapidati sunt, lecti sunt, decorticati sunt, lacerati sunt, excoriati sunt, adusti sunt, frixi sunt, tosti sunt, aliaque tormenta dirissima perpeffi sunt? *Momentaneum est eternum. Momentaneum pena, eternum gloria.*

Monitum.

Idem quoque te, O Christiane! in quacunque cruce, dolore, morbo, persecutione, morte ac martyrio, sive cruento, sive incruento, animet, excitet, roboret ac soletur. Appende & pondera, adversa & praemia, visoque immenso discrimine, bene animatus dices cum S. Augustino: in Psal. 36. *Quid appendis cum infinito, quodcunque finitum?* Exclamabis quoque cum Apostolo: *Momentaneum est leve tribulationis nostra, supra modum in sublimitate eternum gloriae pondus*

274 *Domus eternitatis. Consideratio*
operatur in nobis. 2. Corinth. c. 4. 17.
Obstupescas denique cum Filiis Israel,
dicens *Manhu? manhu?* Quid est hoc
quid hoc est, quod pro micis, minutis
momentisque laborum ac dolorum, pro
Dei honore tolerantium, tanta in
beatitudinis effundantur à Deo profu-
via? Tunc videbimus ac fatebimur, cum
Vate regio; psal. 28. 10. dicentes: *Dom-*
inus diluuium inhabitare facit, in domo
sua cælesti, & in qualibet anima sancta.
Verè enim non stillicidiis, non torrenti-
bus, non fontibus, non oceanis, sed ipsius
diluuii suæ magnificentiæ, omnes be-
tos inundabit Deus, merces magna, mag-
na, magna nimis.

CONSIDERATIO XXV.

Medium XII. Æternæ Salutis.

Præ gustatio æternitatis.

Gustate & videte, quoniam suavis est Do-
minus. Psal. 33. 9.

12. Decembris.

I. **C**onsidera, gustum in rebus spiri-
tualibus, æternis ac divinis; be-
na

nam ad æternitatem beatam adipiscendam, dispositionem ac medium præclarum esse. Quemadmodum enim gustus & sapor in cibus, sanitatis est indicium; & gustus ac sapor in lectione Ciceronis, Horatii, Virgilio, Ovidii, apud Musarum alumnos, profectus in studiis, signum est: ita pariter in homine Christiano, in sacerdote, in Religioso, sapor, gustus, oreis rerum spiritualium, æternarum ac divinarum, optimum salutis obtinendæ pignus, optimum medium ac signum est. Deus enim *disponit omnia suaviter*, & sicut agentia naturalia libera; ad agendum, non necessitate compellit; sed voluptate trahit & allicit; ita pariter procedit in supernaturalibus. *Trahit suamque voluptas.*

II. Cernis quotidie animalia, non tantum ad sumendum cibum, adigi necessitate reficiendarum virium; sed etiam allici suavitate oblectandi palatum. Cernis oculos nostros, non tantum necessitate ad aspiciendum lumen & colorem compelli; verum etiam delectamento pulchræ lucis, elegantiaque colorum,

276 *Domus aternitatis. Consideratio*
nec non latentis symmetriæ, provocati
Cernis aures, non ad voces tantum, sonis
nosque converti; sed & harmoniæ, carne
consonantiæ intendere, atque eâ oblectari. De ca
ri. Par est de reliquis sensibus. Simili
cernimus in supernaturalibus: dare em
tolet divina Bonitas servis suis, gustu
saporem, oblectationem; quâ allicie
tur ad decurrendam, cum alacritate II
constantia viam Domini, exercenda
actiones spiritûs. Gustum hunc S. An
gustinus L. 1. de gratia c. 13. *Suavitatem*
ineffabilem nuncupat. Hanc suavitatem
hanc prægustationem æternitatis experi
mentalem, habebat David, dicens Psal
33. *Gustate & videte, quoniam suavis*
Dominus. Eandem sentiebat Sponsa
de dicebat Cant. c. 2. *Fructus ejus dulcis*
gutturis meo & Cant. c. 5. Comedi favos
cum melle meo. Eum quoque prægustat
& prælibationem hodie dum sentimus
homines devoti, præsertim tyrones, pi
pia ardentiq̃ sumptione Eucharistiæ
aut in meditatione: de hac loquitur
Gregorius L. 24. Moral. c. 7. explicans
Iud Jobi: *Videbit faciem ejus in*

Plerique contemplatione quadam retribu-
tionis eterna, etiam priusquam spolientur
carne, hilarescunt; dum in júbilo faciem
Dei conspiciunt; quod fit dum aliquis spi-
ritualem oculum in radio solis eterni figit:
ibi lumen vivens videt, & omni mutabi-
litatis vicissitudine calcata, veritati eter-
nitatis inheret.

III. Causa verò hujus suavitatis, gu-
stus júbili, est Deus, ejusque gratia dele-
ctans, & vincens, ex qua oritur illumina-
tio intellectus, excitatio & motus volun-
tatis, atque oblectatio cupiditatis. Intel-
lectus pascitur veritate, voluntas bonita-
te, cupiditas suavitate; una autem ea-
demque gratia, triplicem hunc producit
effectum; & quia illuminat, lux seu lu-
men; vocatur; quia inflammat, calor,
fervor, ignis dicitur; quia delectat atque
confortat, unctio, suavitas, auxilium no-
minatur. Est igitur gratia hæc delectans,
suavitas menti divinitus infusa, quâ
mens hominis, sive voluntas, in bonum
supernaturale pertrahitur; in eoque con-
tinetur; ideoque meritò beatæ æternita-
tis quædam prægustatio, & medium in-
signe esse statuitur.

Peti-

Petitio.

O Domine ! per omnia Sacra obte-
stor te, identidem hujus gratiae tuae
dona, mihi famulo tuo indigno, conce-
dere dignare ; quæ gratia virtutis & lu-
lutis obstacula vincat, quæ intellectum
illuminet, voluntatem excitet, cupidita-
tem suavissimè lætet, oblectet, & in bo-
no contineat. Quomodo enim absque
illa, aeternitatem beatam obtinere pote-
ro ? Sanè sine hac nemo ex lutulentis
sceleratæ vitæ oblectationibus, palatum
extrahit : nemo amaros pœnitentiæ fru-
ctus vel primis labris degustavit : nemo
propriæ sensualitati, amoris privato, sibi
que bellum indixit : nemo arctum cœli
iter ingressus ; nemo Christi Jesu crucem
complexus, nemo cœlis violentiam
inferre ausus est. Largire mihi igitur
hanc gratiam, & dives ero.

13. Decembris.

I. **C**onsidera ultteriores effectus gra-
tiæ delectantis ; quos recenset
Augustinus & quaternos numerat.

Auxilium. 2. *Fertilitatem*. 3. *Fortitudi-*
em. 4. *Perpetuitatem*. I. *Gratiæ dele-*
ctantis, & *vincentis effectus ac fructus*
est, auxilium. Unde à S. Doctore L. 1. de
gratia, vocatur *adjutorium*, *ad bene a-*
gendum: quod Deus naturæ atque do-
ctrinæ adjungit, flagrantissimam & luci-
ssimam charitatem inspirando. II. Ef-
fectus alter gratiæ hujus est fertilitas.
 Nam ut idem S. Præsul scribit L. 2. de
mer. & remiss. c. 17. Ejusmodi suavita-
tem donat Deus, *ut anima nostra terra,*
quos virtutum fructus ferat; aliàs arida
 & sterilis futura; velut ager; quem nec
 ros, nec pluvia emolliverit. III. Effectus
 est *fortitudo*; quæ vincit, roborat, con-
 fortat: quæ adversantes cupiditatum il-
 lecebras, terrores, ab improbis intentat-
 os, inolitæ consuetudinis vim; & quid-
 quid vitiis suffragatur, vincit atque ex-
 pellit. Hinc eodem Libro c. 19. San-
 ctus Doctor eam *delectationem victri-*
cem nominat.

II. Quartus gratiæ hujus effectus est
perpetuitas: nam à S. Augustino L. de
corrupt. & gra. c. 8. vocatur *delectabilis*
 per-

280 *Domus aternitatis. Consideratio*
perpetuitas, & insuperabilis fortitudo
quam Deus infundit, non solum per eos
qui plantant, & rigant extrinsecus;
verum etiam per seipsum intrinsecus dan-
tem incrementum, non solum ostende-
do veritatem; verum etiam impertientem
charitatem: explicans enim Tract.
in Joan. illa verba Joan. c. 6. *Nemo*
est venire ad me, nisi Pater meus traxerit
eum. Sic ait: *Est quadam voluptas cor-*
am panis ille caelestis est dulcis. Porro si Pa-
ta dicere licuit: *Trahit sua quemque*
luptas; non necessitas, sed voluptas, non
ligatio, sed delectatio: quanto fortius,
dicere debemus, hominem trahi ad Chri-
stum, qui delectatur veritate, delectatur
beatitudine, delectatur iustitia, delectatur
sempiterna vita, quod totum Christus est.
verò habent corporis sensus, voluptates sunt.
& animus deseritur à voluptatibus suis.

III. O quàm sunt felices illi, qui
gratiã delectante, à Deo donantur: qui
velut Filios & pullos gratiæ delectantur.
Doctor mellifluus: *Viros repletos con-*
latione, superabundantes gaudio iucunditate,
semper hilares, spiritu ferventes,

die meditantes in lege Domini : crebrò suspicantes in calum ; & puras manus in oratione levantes , sollicitos observatores conscientia , & devotos sectatores bonorum operum ; quibus amabilis disciplina, dulce jejunium, vigiliae breves. O quàm præclari fructus gratiæ delectantis ! Ex adverso qualesnam sunt, eâ carentes ? teste eodem S. Doctore : sunt pusillanimes & remissi ; deficientes sub onere ; virgâ & baculo indigentes ; quorum brevis & rara est compunctio, animalis cogitatio, tepida conversatio, quos vix gehenna metus inhibet. O quam hi infelices !

Petitio.

O Deus, Author naturæ, dator gratiæ, fons gloriæ ; hâc me beare digneris delectante ac vincente gratiâ ; quæ opem & auxilium mihi afferat ; bonorum operum me feracem efficiat ; robur addat & perpetuitatem in bono concedat ; quâ si præditus fuero, operabor justitiam, execrabor malitiam, Jesum pauperem & crucifixum lætus sequar ; ero mei hostis, Jesu socius, concivis Angelorum,

terror

282 *Domus aternitatis. Consideratio*
terror Dæmonum, oblitus naturæ, obli-
tus consuetudinis malæ, oblitus fragili-
tatis propriæ, ero fide & tentatione pro-
batus, spe firmatus, charitate roboratus,
& usque ad eminentem Sanctorum scien-
tiam elevatus. O anima mea, gusta & re-
de, *quoniam suavis est Dominus.*

14. Decembris.

I. **P**Erpendendum denique, quâ ratio-
ne, hæc prægustatio aternitatis
fiat, ut eâ potiamur. Melle implendus es,
ac melle, super mel & favum dulcior,
at aceto plenus es; ubinam mel cælestis
repones? Effunde prius acetum; corrige
palatum & gustum inordinatum, fun-
gorum, peponum & alliorum terre-
strium; sic melle divino repleti poteris
quo peracto, cor ad gustum cælestium &
aeternorum porrigendum est. I. Fides
hâc enim purificantur & acuuntur cor-
da nostra, ad gustanda dona cælestia; nisi
enim fides credit; mens etiam non ca-
pit, multo que minùs cupit & gustat. II.
Huic succedit spes firma, certa, vegeta
beatitudinis aternæ, quâ suspirat, ipsa

que suspirium, est gustus dulcis gutturi
 ejus. III. Sequitur desiderium amoris,
 amorque desiderans, & anhelans; qui est
 manus spei, quâ apprehendit; est os ejus,
 quo gustat id, quod sperat. *Satiabor cum
 apparuerit gloria tua. Psal. 16. quam para-
 sti in dulcedine tua. Psal. 67. 11.*

II. Post hæc IV. Charitas os suum
 aperit, gutturque exserit, ad gustandum
 id, quod *preparavit Deus diligentibus se:*
 atque identidem corda urget, acuit pala-
 tum, ad gustandum, ad ruminandum, ad
 eructandum illud bonum, illud suave,
 illud mellifluum, beatificum, divinum:
 diligentes remunerans; esurientes satians,
 sitientes inebrians, inanes replens. Os
 autem charitatis est amorosa suspiratio,
 fauces desiderium, dentes meditatio,
 ventriculus memoria, gustus contempla-
 tio, fames expectatio, ructus plenitudo,
 calor & digestio, fervor & ardor ac pro-
 fectus assiduus illius.

III. Denique ruminatio ejus, est illa
 repetita, illa innovata, irrequieta, inde-
 ficiens, oblivionem nesciens, absentiam
 non ferens, dilatione tabescens, experi-
 mento

284 *Domus eternitatis. Consideratio*
mento crescens, gulofitas fpiritualis, &
ingluyies fancta charitatis, quæ nunquam
dicit fufficit: fed femper oggerens. Deo
totique cælo, *affer, affer*, amplius, am-
plius, adhuc, adhuc. Imò hæc ardens
urgens charitas, omnia quoque fenfibus
& amori proprio amara, velut fac-
rum dulcorat: unde tali charitate
flammato, dulcia funt jejunia, cilicia,
gella, juventutis doctio, infirmorum
fitatio, carceribus mancipatorum con-
folatio, cantus chori in frigore; aliter
fuetis, tenue & frugale prandium, cruci-
contemptus, perfecutio, aliaque omnia
amori proprio contraria. *Gustate & con-*
dece, quoniam fua vis eft Dominus.

Adhortatio.

O Filii lucis! ô Christiani! ô Eccle-
fiastici & Religiofi! gustate, & con-
dece, quàm fua vis fit Dominus; fed pro
mundate cor; effundite acetum, ut
piatis manna; contemnite & dimittite
terrena; ut apprehendatis cæleſtia:
tunc gustate fide, quæ mentis pincer-
agit, gustate ſpe, gustate deſiderio, gustate
re

de charitate. At quænam fercula? quæ-
 nam dapes delicatas? Gustate manna
 Angelorum, convivium sapientiæ, Cæ-
 nam magnam, nuptias Agni, fructus ar-
 boris vitæ; terram lacte & melle manan-
 tem; in qua reperiuntur dapes dulcissi-
 mæ; nimirum Deitas & Trinitas suavis-
 sima; amabilissima ejus potentia, Sapi-
 entia, Bonitas, Charitas, Veritas, æqui-
 tas, dulcedo, pulchritudo, sanctitas, æ-
 ternitas. Has epulas delicatissimas re-
 cordari, meditari, contemplari, amare,
 desiderare, sperare, totis viribus concu-
 piscere, gustare, ruminare, beatæ æterni-
 tatis promulsis est & prægustatio: quæ
 omnia, in hac vita, sensibus amara, falsa,
 acida, atque insipida, super mel & favum
 dulcorat. Tantùm *gustate & videte*: mel-
 lis dulcedo, melius experientiâ & gu-
 stu, quàm verborum explica-
 tione, percipitur.

CON-

CONSIDERATIO XXVI.

Medium XIII. *Æternæ Salutis.**Sementis copiosa æternitatis.**Quæ seminaverit homo, hæc & metet.**Ad Gal. c. 6. 8.**15. Decembris,*

I. **C**ONsidera Christianum quemlibet in hac vitâ, oportere agricolam agere, & largam bonorum operum mentem facere; ut sementi messis copiosa respondeat: ut autem hanc referat, & I. Velut prudens agricola, bonam aptam, fertilemque glebam eligat, cuiusmodi verò terra, est depressa & humilis: *Valles abundabunt frumento. Psal. 64. 14.* Non terra montosa per superbiam, aut petrosa per obstinationem.

II. Ceu diligens Agricola, è terra ad se mentem electa, ante omnia, spinas rubæ extrahat, ne excrescentes, semen terræ concreditum suffocent. Unde mox *Jeremias c. 4. 3. Novate vobis novale.*

colite serere super spinas. Alioquin eveniet, quod idem Propheta vaticinatur: *Seminaverunt triticum, & spinas messuerunt.* c. 12. 13. Quænam verò sint spinæ, proponit Christus Dominus Matth. c. 13. *1. Spina sunt cura & sollicitudo seculi, & fallacia divitiarum, quæ suffocat verbum Dei & sine fructu efficitur.*

II. Deinde Christianus, velut sedulus Agricola. III. Seminet frumentum suum cum gaudio, spe messis copiosæ, excitatus. *Hilarem enim datorem diligit Deus.* 2. Corinth. c. 9. 7. & Eccli. c. 35. 11. *In omni dato hilarem fac vultum tuum; & in exultatione sanctifica (& offer) Decimas tuas.* Quas lætitia & exultatio, Deo gratias, sanctasque; tristitia lividas & odiosas reddit. IV. Spargat semina plenâ manu; quò enim erit uberius sementis; eò quoque erit copiosior messis. Nam *qui parce seminat, parce & metet.* 2. Corinth. c. 9. 6. Et Tobias senior dicebat Filio suo: *Simultum tibi fuerit, abundanter tribue.* Tob. c. 4. 9.

III. Denique V. velut bonus Agricola, optet & expectet pluviam. Pluviam, Pars IV. N in-

288 *Domus eternitatis. Consideratio*
inquam, lacrymarum. Qui seminant in
lacrymis, in exultatione metent Psal. 25. 5.
Hic est tempus flendi. *Beati qui lugent,*
quoniam ipsi consolabuntur. Fundat ergo
inter seminandum lacrymas, I. Ob inco-
latûs præsentis labores, ærumnas & mi-
serias; quæ animam sitientem potest
Psal. 76. 6. *Potum dabis nobis in lacrymis,*
in mensura. II. Fundat lacrymas ob ca-
pas proprias, quæ à peccatis lavant. Psal.
6. 6. *Lavabo per singulas noctes lectum*
meum, lacrymis meis stratum meum riga-
bo. Et Jeremiæ c. 4. 14. *Lava à malitia*
cor tuum, ut salva fias. III. Fundat lacry-
mas ex timore gehennæ, quæ refrigerent
animam ab ardore concupiscentiæ. Psal.
114. 8. *Eripuit animam meam à morte,*
oculos meos à lacrymis, pedes meos à lapide.
IV. Fundat lacrymas, præ desiderio ce-
lestis patriæ, quæ animam sterilem fecun-
dent. Psal. 136. 1. *Super flumina Babilonia,*
illic sedimus & flevimus, cum rueret
daremur tui Sion. V. Fundat lacrymas
pro miseris proximorum, quæ charitatem
demonstrent. Jerem. c. 9. 1. *Quis*
abit capiti meo aquam, & oculis meis

um lacrymarum, & plorabo die ac nocte,
interfectos populi mei? O quàm ex tali se-
mente lacrymosa, exsurget messis læta &
copiosa!

Paranesis.

O Christiane! esto diligens ac sedulus
Agricola: nunc tempus est semen-
tis, laboris, sudoris & lacrymarum; vita
autem futura est tempus messis, quietis &
exultationis. Nunc igitur effice cor tuum
velut agrum fertilem, humilitate; spinas,
rubosque passionum & vitiorum excin-
de; cum gaudio semen sparge, & quidem
largâ manu; nec lacrymas cohibe; quæ
inter miseras ac labores profint: lacry-
mæ enim doloris, contritionis, timoris &
amoris, Deum quodammodo cogunt,
animæ tenebras pellunt, sacrificium bo-
norum operum impingunt, diabolum
fugant, inferni ignem extinguunt. *Ignem
enim ardentem extinguit aqua. Eccli. c.
1. 33. Magna vis lacrymarum: eodem
momento Deum flectit, oculos rigat, cor
abluit, & gehenna ignem extinguit. U-*
lorus.

16. Decembris.

I. **P**Ræparatâ, subacta, purgatâ & trigatâ terrâ, cogitandum de bona semine: qui lolium serit, triticum non metet. Vulgare metrum est:

Quod sibi quisque serit, presentis tempore vita,

Hoc sibi messis erit, cum dicent

Venite.

Quoniam quæ seminaverit homo, hæc metet. Ad Gal. c. 6. 8. Qui seminavit in carne sua, de carne & metent corruptionem.

Ibidem. Quæris quænam sint lætina corruptionis & æternæ damnationis?

Audi Apostolum, ea recensentem, ad Cor. c. 5. 19. Manifesta sunt opera carnis,

sunt fornicatio, immunditia, impudicitia, luxuria, idolorum servitus, veneficia,

inimicitia, contentiones, ira, rixa, ebrietas, comestiones &c.

Quæ prædico vobis sicut prædixi: quoniam qui talia agunt, non regnum Dei consequentur. Ecce

mentem corruptionis, opera carnis corruptibilis: ecce messem damnationis.

Regnum Dei non consequentur.

II. Abiecto igitur & vitato lolio, ac semine corrupto; bonum semen elige seminandum, & fructum bonum afferet.

Simile est regnum calorum homini, qui seminavit bonum semen, in agro suo. Matth.

c. 13. 24. Quodnam verò est semen bonum? Respondet idem Apostolus, esse semen spiritus: *Qui autem seminant, in spiritu; de spiritu & metent, vitam æternam.* l. c.

Quænam verò sunt semina spiritus? Enumerat ea pariter Apostolus:

Fructus autem spiritus sunt; charitas, gaudium, pax, patientia, benignitas, bonitas, longanimitas, mansuetudo, fides, mo-

desia, continentia, castitas. Quibus adde opera misericordiæ. Quid seminabimus?

rogat S. Augustinus in Psal. 125. Et reponit: *Opera bona, opera misericordiæ,*

semina nostra sunt, de quibus Apostolus ad Gal. c. 6. 6. Bonum autem facientes,

non deficiamus, tempore enim proprio metemus, infatigabiles.

III. Denique semina bona, semina spiritus, semina æternitatis, sunt omnium

virtutum supernaturalium actus: nimirum, humilitas sine elatione, justitia sine

292 *Domus aternitatis. Consideratio*
personarum acceptione; obedientia sine
excusatione; tolerantia sine murmura-
tione; veritas sine falsitate; simplicitas
sine simulatione; liberalitas sine tenaci-
tate ac prodigalitate; fortitudo sine de-
fectione; temperantia sine superfluitate;
spes sine hæitatione; perseverantia sine
interruptione: *Qui enim perseveraverit*
usque in finem, hic salvus erit. Matth.
10. 13. Præclarè S. Leo serm. 3. de jeju-
dec. mens. docet, quibus seminibus ager
noster serendus sit: *Ager iste, inquit, re-*
rante desuper gratiâ Dei, fide munitur, je-
junis exercetur, & eleemosynis seritur,
orationibus fecundatur; ut inter planc-
tiones, rigationesque nostras, nullius am-
ritudinis radix pullulet; nec se incremen-
ta cujusquam noxie stirpis attollant; sed
enecat omni semine vitiorum, concres-
lescat seges lata virtutum.

Monitum.

O Christiane! ô Clerice! ô Religiose!
noli ad auram attendere, semper
enim seminandum est: sicut in Brasilia
quovis anni mense, & feri & meti ponit

& tibi, hyeme & æstate, autumno &
 vere commodum sementis tempus est:
 in omni die, omni horâ, noctu, diuque
 pro æternitate ferendi datur opportu-
 nitas. Quare *Non frauderis à die bono,*
Et particula boni doni, non te pratereat.
 Eccli. c. 14. 14. Semines autem largiter:
Qui parcè seminat, parcè Et metet: qui
 largè seminat, largam benedictionem
 consequetur. Ante omnia attende ad
 semen, ne corruptum sit & corruptio-
 nem tibi afferat: vel unicum malum se-
 men ad reprobationem sufficit. Certum
 id habe, quidquid seminaveris, messem
 tibi pariet æternam, aut felicem, aut in-
 felicem: *Non enim transeunt opera no-*
stra, ut videntur; sed temporalia queque,
veluti aternitatis semina jaciuntur: stu-
pebit insipiens, cum ex hoc copioso semine,
copiosam videbit exsurgere messem.

17. Decembris.

I. Perpende post sementem laborio-
 sam, sequi tandem messem: sequi-
 tur autem sementem malam, messis ma-
 la, id est, æterna damnatio: post semen-

294 *Domus æternitatis. Consideratio*
tem bonam; messis bona, aurea, lacta &
exoptata; quæ est salus æterna: de qua
David: *Euntes ibant & flebant mittentes*
semina sua; venientes autem venient
cum exultatione, portantes manipulos suos.
Psal. 125. 6. *Euntes ibant*, id est confli-
ter ibant, & *flebant*, ob laboris difficul-
tatem, ob virtutis arduitatem, ob mes-
sitiæ diuturnitatem, ob crucis gravitatem,
ob mortis, martyriique atrocitatem.

II. *Venientes autem venient cum ex-*
ultatione. Sed curnam? I. Exultant &
gaudent; quia vident tempus lacryma-
rum & patientiæ præterisse. II. Exul-
tant & gaudent ob certitudinem præ-
mii, quod jam habent in manibus: sicut
agricolæ in messe, dum vident manipu-
los jam horreo invehendos, nec amplius
obnoxios esse grandini gelu, aliisque ce-
li injuriis. III. Exultant & gaudent in
messe, ob multiplicationem seminis. Ec-
cli. c. 35. 13. *Dominus retribuens est,*
septies tantum reddet tibi. Imò alia
tem ceciderunt in terram bonam, & d-
bunt fructum, aliud centesimum, aliud
sexagesimum, aliud trigesimum. Mat.

c. 13. 8. O felix sementis! O copiosa messis!

III. Denique veniunt Sancti ac iusti, cum exultatione, portantes manipulos suos. l. c. At quales manipulos? I. Manipuli Sanctorum, sunt omnia bona opera illorum; quæ manibus tenebunt, Deo offerenda: sed peccatores, iniusti, avari, *Viri divitiarum nihil inveniunt in manibus suis.* Psal. 75. 6. II. Manipuli Sanctorum Martyrum, sunt instrumenta supplicii ipsorum: quàm gloriosum lætumque erit hoc agmen Sanctorum, cum S. Andreas crucem, S. Laurentius craticulam, S. Sebastianus sagittas, S. Catharina rotam, & alii alia deferent instrumenta, lumine caelesti coruscantia? III. Manipuli Sanctorum, quos cum exultatione portabunt, sunt eorum coronæ & palmæ ipsis à Deo datæ, & *Palma in manibus eorum.* Apoc. c. 7. 9. de quibus ait S. Augustinus: *In illa resurrectione mortuorum, recipiet quisque manipulos suos; id est, fructum seminis, coronam gaudiorum & exultationis.* In psal. 25.

Affectus admirationis & gaudii.

O Quantâ replebitur admiratione, sedulus Agricola, videns ex modica semente, tam abundantem, in caelesti horreo, collectum messem! Quanto opere stupebit, reddi sibi, pro brevi tribulatione, lætitiâ sempiternam; pro exigua confusione, perennem gloriam; pro parva elemosyna, thesaurum immentum; pro aquæ frigidæ haustu, torrentem voluptatis; pro precatione, pro abnegatione, pro modico virtutis actu, præmiâ beatæ aeternitatis, ac pro omnibus & singulis bonis operibus, Deum ipsum infinitæ Majestatis? O quæ inde resultabit lætitiâ? quæ exultatio & jubilatio? At proinde, si sapias, Agricola Christiane, sere; sed sere abundanter, festinanter, indefinenter: *Tempore enim suo metentis non deficientes.* Ad Gal. c. 5. Sere autem frumentum electorum, triticum purum bonorum operum, & actuum virtutum solidarum, præcipuè autem charitatis: nam *juxta Charitatis mensuram, aeternæ retributionis sunt præmia.* S. Laurent. Justin. L. de disc.

CONSIDERATIO XXVII.

Medium XIV. Æternæ Salutis.

Expugnatio æternitatis.

Regnum calorum vim patitur, & violenti rapiunt illud. Matth. c. 11. 12.

18. Decembris.

CONsidera Christianum quemlibet, Christi Regis & Imperatoris nostri militem esse; qui sub labaro crucis eius, sacramentum dixit; ejusdemque exemplo, pro expugnando beatæ æternitatis regno, totâ vitâ pugnare debet. Pugnandum verò illi est, non segniter, non somnolentè; sed cum vi & violentia; idque variis de causis. Causa I. est Dei ordinatio & voluntas sanctissima; ut regnum illud æternum, revera magnum, omnique bono plenum nimis; atque adeò omni labore & conamine dignissimum, non nisi per merita, per certamina, laboresque proprios, cum gratia Dei obtentus, ab omnibus adultis & rationis competentibus obtineatur. Juxta Christi dictum *Regnum calorum vim patitur & violenti rapiunt illud. &c.*

N 6

U.

II. Pugnandum est pro regno cælorum cum vi & violentia II. Exemplo militum hujus mundi. Perpendamus obsecro, quid non moliantur hodie, pro regno Hispaniæ vel Germano, vel Gallo capiti asserendo, gemini exercitus. Quot armatorum millia in campum ducuntur? Quod committuntur proelia? Quot urbium, arciumque oblidiones tentantur? Quot hominum millia trucidantur? Et hoc pro regno terreno, paucis annis possidendo. Quid igitur nobis præstandum, quid aggrediendum, quid patiendum, quomodo pugnandum, pro regno cælorum, sine fine retinendo? Regni terreni & cælestis, regni finiti & infiniti, quænam comparatio? Israel: quàm magna, quàm speciosa, quàm immensa est Domus Dei nostri: cuius fundamenta montes sancti: cuius altitudo Deus: cuius longitudo æternitas; cuius latitudo immensitas, cuius profundum incomprehensibilitas! ô si te cognosceremus, quàm strenuè pro te dimicaremus?

III. Pugnandum est pro regno cælorum

rum, cum vi & violentia. III. Exemplo
 filiorum hujus sæculi: si enim hi, pro ali-
 qua pecunia, pro vana gloria, pro volup-
 tatis brevis illecebra, aliisve rerum cadu-
 carum quisquiliis, non dubitant tantos
 suscipere labores, sudores, incommoda,
 pericula, vulnera, mortes: imò si Filii te-
 nebrarum, sive reprobi, pro regno Lu-
 ciferi, pro damnatione æterna sibi accer-
 enda, infinitas, gravissimasque ærum-
 nas, æternâ demum calamitate certo cer-
 tuis concludendas, avidis & inexpletis
 faucibus exhauriunt: quid obsecro fa-
 cient Filii lucis, filii sapientiæ, filii Dei?
 An hi pro regno æternæ beatitudinis,
 pro immensis Dei bonis, cum ipsomet
 Deo, æternum possidendis, pigritiâ &
 languore obleti, momentaneum & leve
 tribulationis, laborisque subire ac susti-
 nere reformidabunt?

Apostrophe.

O Regnum æternum! O beatitudo
 cælestis! tu, utut felix es, hoc solo
 infelix & parùm beata es, quòd tanta li-
 cet sis, quanta revera es; quam nec ocu-

300 *Domus aternitatis. Consideratio*
lus vidit, nec auris audivit, nec cor ho-
minum apprehendit, multoque minus
comprehendit; licet etiam tanta esse fide
certa credaris; tamen a plerisque, non
infidelibus tantum; sed plane fidelibus,
contemneris, despiceris, procrastinando
luderis; leviculis, rediculisque operibus,
quaeri potius fingeris; quam sedulo &
ex animo re ipsa quaeraris. O ubi cona-
tus? Ubi vis? ubi violentia, qua rapiaris!
Nonne verè edixit Orator aureus *Reg-
num Deus pollicetur & contemnitur: ge-
hennam ministrat Diabolus, & honoratur?*
Hom. 29. ad pop.

19. Decembris.

I. **P**Ugnandum IV. pro regno celo-
rum, cum vi et violentia, exemplo
Christi Ducis & Archistrategi nostri.
Perpende quaeso, quo ardore, qua vi
violentia ipse caelum expugnarit. Nonne
per persecutiones & exilia, per funes &
vincula, per alapas & falsa testimonia,
per sanguinem & vulnera, per spinas &
flagella, per clavos & crucem, ipsamque
mortem ignomina & dolore pleni-

mam? Nonne hæc oportuit pati Christum
 & ita intrare in gloriam suam? Lucæ c.
 24. 26. Sic ille debuit intrare in gloriam
 suam, sibi que ut filio Dei debitam: & nos,
 ut eandem minimè nobis debitam, ac-
 quiramus, otiamur, & velut ignavi mi-
 lites, campum, labores, sudores, pugnas
 que detrectabimus?

II. Pugnandum V. cum vi & violen-
 tia, pro regno cælorum, exemplo Magni
 Præcursoris Domini, S. Joannis Bapti-
 stæ, de quo legimus: *A diebus autem Jo-
 annis Baptista regnum cælorum vim pati-
 untur, & violenti rapiunt illud.* Matth. c.
 11. 12. Ille in utero materno, sanctitatis
 dono illustratus; ille, quo inter natos mu-
 lierum, major non surrexit: ille Ange-
 lus, ille Propheta, ille prædicator pœni-
 tentiæ, ille continuum quasi prodigium
 in conceptione, in Nativitate, in vitæ
 austeritate; ille ut inquit S. Petrus Chry-
 sologus serm. 27. *Schola virtutum, ma-
 gisterium vitæ, sanctitatis forma, norma
 iustitiæ, virginitatis speculum, castitatis
 exemplum, vox Apostolorum, silentium
 Prophetarum, lucerna mundi, Præcursor
 Chri-*

302 *Domus aternitatis. Consideratio
Christi, Metator Domini, silvestrimelle
& locustis vescitur, lymphæ haustu po-
tatur; cameli pelle vestitur, in eremo
commoratur, humi cubando somnum
capit, verbo & exemplo pœnitentiam
prædicat, regnumque cælorum vi-
expugnandum suadet: & nos mille crim-
inibus obnoxii, segnitie, commoditate,
indulgentia, otio rerum abundantia,
magnaque vitæ licentiâ, illud obtine-
dum censemus?*

III. Regnum cælorum VI. cum vi &
violentiâ expugnandum est exemplo
Sanctorum Apostolorum ac Martyrum,
strenuè adeò & indefessè pro eo decer-
tantium. Quàm generoso animo S. Pe-
trus cruce, S. Paulus gladio, S. Jacobus
fulste, S. Matthias securi, S. Stephanus
lapidibus, S. Ignatius leonibus, dimica-
runt, cœlumque feliciter expugnarunt.
Quantâ fortitudine & constantiâ, Sancti
Ecclesiæ Doctores, Confessores, Eremi-
cultores, Virgines, laboribus apostoli-
cis, jejuniis, virgiliis, eleemosynis, oratio-
nibus assiduis, aliisque pœnitentiæ
mortificationis armis cœlum debet

unt? Et nos delicatuli, carnem palpan-
do, genio indulgendo, cuticulam curan-
do; sensuum; oblectamentis nihil de-
negando, super astra nos elevandos, cer-
to confidimus?

Excitatio.

E Ja igitur, milites Christi, ad arma,
ad arma! aut vincendum vobis, aut
moriendum est. Quare pugnate strenuè,
aspicientes in authorem fidei IESUM, ac
Ducem nostrum. Pugnate exemplo Præ-
cursoris Domini, Sanctorum Apосто-
lorum, Martyrum, aliorumque sancto-
rum, verbo & exemplo vos ad certamen
animantium. *Non est ad astra, mollis è
terris via.* Per saxa, per ignes, per hostes
& hastas ruendum est, atque ita Domino
regnum, thesaurus, vita que beata, quasi
eripienda. Pulchrè S. Ambrosius serm. 5.
*Aggredimur in itinere Dominum (siqui-
dem ipse est via) & more latronum, suis
cum spoliare nitimur, cupimus illi auferre
regnum, thesauros & vitam: sed ille tam
dives & largus est; ut non abnuat, non resi-
stat, & cum omnia dederit, nihilominus
omnia possideat.*

20. *Decembris.*

I. **Q**uanquam Christianis pugnan-
 dum est, & quidem fortiter ac
 generosè: nemo tamen in hoc spiritu-
 li certamine animum despondeat, pater-
 ve, cum Tyrannis ac tortoribus sibi fru-
 eorum prælium: Non hodie dum cor-
 natur athletic caput coronâ spineâ, ut
 contigit decem millibus Martyrum cro-
 cifixorum sub Maximino: non pruna
 imponuntur capiti, ut S. Probo: non
 compunguntur oculi, ut S. Victori: non
 ignitæ sabulæ immittuntur in aures, ut
 S. Aquilinæ: non plumbum in os infun-
 ditur, ut S. Moniati militi: non maxillæ le-
 pidibus contunduntur, ut S. Adriano: non
 clavi pedibus infiguntur, ut S. Georgii
 Martyri: nec cum S. Thecla leonibus con-
 jicimur, nec urfis, tigridibus, Leopardis
 Serpentibus, ut alii innumeri: Non igi-
 tur contra Tyrannos ac tormenta dimi-
 candum modò est; sed contra Mundum
 Carnem, Diabolum, eorumque tentati-
 nes cum vi & violentia decertandum.

II. Quibus verò modis, quibusve

mis contra hos adversarios in arenam
 descendendum est? Contra mundi su-
 perbiā, animi demissione, contra car-
 nis illecebras, jejunio & rigore; contra
 Diabolum oratione & resistendo: *Resisti-
 te Diabolo & fugiet a vobis.* Jacobi ep.
 c. 4. 7. Sed quā Cælo ac Deo vis inferen-
 da? Declarat hoc S. Ambrosius L. 5. in
 Lucam & serm. 5. *Vim, inquit, facimus
 Domino non compellendo; sed flendo: non
 provocando injuriis; sed lacrymis exoran-
 do; non blasphemando per superbiam; sed
 per humilitatem mœrendo.* O beata vio-
 lentia, quā non indignatione percutitur,
 sed misericordiā condonatur! Beata, in-
 quam, violentia, quæ vim patienti, boni-
 tatem elicit, & utilitatem tribuit inferenti.
 Mala res admittitur, & de injuria nemo
 causatur; vis admittitur, & religio propa-
 gatur: quisquis enim violentior Christo fue-
 rit; religiosior habebitur à Christo.

III. Quā verò ratione regno cælo-
 rum, ac Deo ipsi vis quodammodo infe-
 rat; ulterius declarat idem S. Ecclesiæ
 Doctor l. c. *Aggredimur illum non ferro,
 non fuste, non saxo; sed mansuetudine, bo-
 nis*

nis

306 *Domus eternitatis. Consideratio*
nis operibus, castitate. Hec sunt arma fidei
nostra, quibus in congressione certamus.
Ut autem his armis uti, in vi inferenda,
possimus; antè corporibus nostris vim quo-
dammmodo faciamus; expugnemus membro-
rum vitia, ut virtutum premia consequa-
mur: prius enim ipsi regnare debemus in
nobis, ut regnum possimus diripere Salva-
toris. Magno quippe animo domanda-
sunt vitia, superandæ tentationes; vincen-
dæ persecutiones atque adversitates, ac-
quirendæ virtutes: hoc modo vi & vio-
lentiâ regnum cælorum, invadimus, ex-
pugnamus, occupamus ac possidemus.

Colloquium.

O Anima mea! erubescere ac pudore
tota suffundere ob ignaviam tuam
non exigitur à te mors dira & marty-
rium; sed mortificatio vitiorum, & ope-
rum bonorum exercitatio. Animos igitur
novos indue, & vim cælo infer, non
ferro ac fuste; sed humilitate; sed casti-
tate, mansuetudine ac fortitudine. Cum
verò ex te id nequeas, opem flagita, ad
Dominum clama: Domine ad auge-
mentum me

me fidem, adauge spem, adauge charitatem, desiderium & æstimationem regni cœlestis: sed & simul auge conatum, auge studium, auge robur, auge sapientiam, fortitudinem & perseverantiam, ad pugnam, ad patiendum, ad laborandum & si opus, ad moriendum pro vita æterna: nam si oportuit pugnare, agere & pati Christum, omnesque Sanctos, atque ita occupare cœleste regnum: quid mihi servorum indignissimo faciendum incumbet?

CONSIDERATIO XXVIII.

Medium XV. Æternæ Salutis.

Solacium beatæ æternitatis.

Fortissimum solacium habeamus, qui confugimus ad tenendam propositam spem.

Ad Hebr. c. 6. 18.

21. Decembris.

Considera, æternitatem beatam homini Christiano esse solacium *in vita, in morbo, in morte*: ratio est quia est merces magna nimis. Et quidem I. Æternitas beata est *solacium in vita*. In qua

308 *Domus eternitatis. Consideratio*
qua ut lamentatur Job. c. 14. 1. *Homo*
repletur multis miseriis: quia degit in ter-
ra exilii, in terra doloris, ægritudinis, in-
firmilitatis & famis. De qua verè scribit
Augustinus med. c. 21. Tædet valde
hujus & ærumnosa peregrinationis: quæ
enim vita, est vita misera, vita caduca,
laboriosa, vita immunda, vita Domus
malorum, regina Superborum, non
dicenda sed mors; in qua momentis spem
livis morimur, diversis generibus morimur.
Quid verò in ea solatii? solatium for-
simum habemus, qui confugimus in
spem beatæ æternitatis. Hæc spes re-
sita est in sinu nostro: Spes autem re-
cedis, solatium est laboris. Ad hanc
tur æternitatis felicis spem, veluti ad
choram, semper confugiendum est,
in omni tribulatione nostra solatium
mum habeamus.

II. Duplices autem nos obruit
seriæ, primæ in corpore sunt, secundæ
anima; in utrisque solatium patitur
nitatis beatæ spes proposita. De primâ
rursum gemit dictus Præsul Hippo-
litis l. c. *O qualis est hæc vita, quam*

res tumidant, dolores extenuant, ardores
 exsiccant, esca inflant, jejunia macerant, ju-
 ventus extollit, senectus incurvat, infirmi-
 tas frangit, mœror deprimat, & his malis
 omnibus mors furibunda succedit. O vita
 misera! Sed unde in tantis miseriis sola-
 tium? Non aliunde, nisi à spe beatæ æter-
 nitatis, quæ omnes misérias absorbet, &
 ærumnas in gaudia perpetua convertit.
 Sequitur enim tandem mors optata,
 quam beata excipit æternitas; in qua pro
 levi labore ac dolore, merces copiosa,
 merces magna nimis rependitur: Veluti
 Dominus Abrahæ promisit: *Ego ero mer-
 ces tua magna nimis.* Gen. c. 15. 1.

III. Nec minores sunt miseriæ ani-
 mæ, imò graviores: quales sunt animi
 passiones, vitia, angustia, tentationes,
 perpetuò spinarum instar, pungentes &
 lancinantes. De quibus mellifluus Do-
 ctor Serm. 48. in Cant. *Donec in carne
 est anima, inter spinas profectò versatur, &
 necesse est, ut patiatur inquietudines, ten-
 tationum, tribulationumque aculeos. Ple-
 nus est mundus spinis, in terra sunt, in aère
 sunt, in carne tua sunt, versari in his &*
 mi-

310 *Domus eternitatis. Consideratio*
minimè ladi, divinæ potentia est, non virtu-
tis tuæ. Verùm quid in his solatii, Sancte
Doctor, quid consilii? Hoc quod subdit
Etsi igitur undique tibi prospicias, tribula-
tionum, tanquam tribulorum, aculeos in-
tendi, non turbetur cor tuum, neque fu-
midet; sciens, quia tribulatio patientiam
operatur; patientia probationem, probatio
spem, Spes autem non confundit. At qua-
nam spes? Spes beatæ æternitatis, spes
mercedis, magnæ nimis. Et quem spes
adeò grandis mercedis non soletur? Quid
grandius, quàm constitui, super omnia
bona Domini? Quid grandius, quàm
videre Deum sicut est? Deum habere,
Deum possidere, Deo frui, Deo gaude-
re, Deum amare, Deo beatum esse, Deum
laudare, & superexaltare in sæcula? Vere
merces magna nimis: quæ non est ali-
nisi Deus ipse. Merces nostra Christus
est in futuro, magna per humanitatem,
magna nimis per divinitatem. S. Bonav.
ser. 3. Septuag.

Excitatio spei.

A Rripe proinde, ô Viator! spei
choram, & mercedis magnæ
nis

nis artham, eâque te consolare. *Conso-*
lamini, consolamini popule meus, dicit
Deus vester. Isaia c. 40. 1. Sed quænam
 solatii causa, ô Prophetâ sancte? *Erunt*
aspera in vias planas, & revelabitur glo-
ria Domini. l. c. Hic sumus in via aspe-
 ra, in via luctûs & mœtoris, in ergastulo
 ærumæ & laboris; sed ô fausta nuntia!
 Asperitas illa tandem tolletur, viæ pla-
 nabuntur, & *revelabitur gloria Domini.*
 Brevi lætantes ibimus in Domum Do-
 mini: in qua pro mœtore erit pallium
 laudis, in qua summa consolatio, summa
 lætitia, summa gloria, omnis boni præ-
 sentia, omnis mali absentia: quia Deus
 erit omnia in omnibus. *Quoniam ex*
ipso, & per ipsam, & in ipso sunt omnia.
Rom. c. 11. 16.

22. Decembris.

EXpende deinde, æternitatem bea-
 tam, esse quoque *solacium in mor-*
 bo, præsertim fatali. Quid, obsecro, est
 Mundus universus, nisi grande quod-
 dam Nosocomium, multoque majus,
 illâ Domo hospitali romanâ, dictâ San-
 cti Spi-
 Pars IV.

312 *Domus æternitatis. Consideratio*
cti Spiritûs, nonnunquam mille & quin-
gentos infirmos numerante. In hoc Mun-
di Nosocomio, innumeri ægri, febrilen-
tes, paralytici, phthifici, hydropici, asth-
matici, podagrici, aliisque morbis ter-
centis prostrati decumbunt. Unus plo-
rat & ejulat; alius gemit & suspirat; hic
queritur & lamentatur; ille fremit & in-
dignatur. O miseri! Quid vobis relin-
solatii? Confugite ad anchoram
beatæ æternitatis; & mox solatium ac
lenimen sentietis. Cogitare quòd pro
breui cruciatu, ibi vos expectet lætitia
perpetua & merces magna nimis.

II. Audio querelas vestras: amara
sunt pilulæ & potiones medicæ; sed in-
finitæ dulcedinis erit in cælo haustus
nectaris & ambrosiæ. Molestus est die-
turnus in lecto cubitus; sed quid parum
dies, & menses ad æternitatem? in qua
amœnissimus vos recreabit, per viridi-
ria paradisiaca discursus. Languida, in-
cia, exhausta sunt corporis vestri mem-
bra: sed parumper patientiæ: illa in reg-
no Beatorum erunt vivida, sana, in-
gra, & instar solis radiantia. Calor

caput dolet, pectus ardet, inflatur stomachus, pallefcit vultus, deficit in dolore vita veftra, & anni in gemitibus. Ah! mementote vitæ æternæ, paulò pòft vobis obventuræ: in qua erit fanitas integra, falus perennis & *merces magna nimis*.

III. Ibi enim erit perpetua fanitas fine morbo, gaudium fine mœrore, vita fine dolore, mel fine amaritudine, voluptas, lætitia & recreatio fine fine. Atque ita erit ibi *merces magna nimis*, quæ eft poffeffio summi boni; ubi autem summum bonum eft, ibi eft summa felicitas; maxima jucunditas, vera libertas, perfecta charitas, æterna fe curitas & fe cura æternitas: *Neque enim ô Deus! magnus es tu & parva merces tua; sed ut magnus es tu, ita magna merces tua; quoniam non aliud es tu, & aliud merces tua; sed tu ipse magnus nimis, tu ipse merces magna nimis.*

S. Aug. in soliloq. Adverte igitur maximum discrimen inter te & Deum. Tu Deo, ejusque voluntati, amori, gloriæ totum te offers & impendis: Deus quóque totum se tibi, tuæque faluti, remunerationi, beatitudini impendit. Et in hoc

O 2

vide-

314 *Domus aternitatis. Consideratio*
videtur quædam paritas, aut potius un-
bra paritatis. Nihilominus, quia ingens
abyssus & chaos inter immensam Dei
excellentiâ & minutissimam portio-
nem tuam intercedit : [tu enim gutta,
ille pelagus, tu punctum, ille universum
tu quasi nihil, ille omnia] vides mani-
festè, infinitam liberalitatem Dei, na-
sinere se ab exiguo homuncione sup-
rari. Sed eum infinitis paralangis excu-
dere. Verè igitur est *merces magna nimis.*

Affectus spei.

QUare ô infirme, lecto fatali affectu
cælum suspice, & ibi mercedem
hanc magnam nimis, te præstolantem
intuere: ita omnis doloris ac miseria
vamen senties. Paucis post horis læta
exclamabis: *Convertisti planctum meum
in gaudium mihi, & circumdeditis me
titia. Psal. 29. Quantas ostendisti mihi
tribulationes multas & malas, & convul-
sivisti me. Psal. 70. Secundum multitudinem
dolorum meorum, in corde meo
consolationes tue letificaverunt animam
meam. Psal. 48. Desidera hanc*

post experiri ? paululum adhuc sustine:
 & interea cum S. Fulgentio suspira: Do-
 mine hinc patientiam, postea indulgentiam.
 & in doloribus intentis exclama cum S.
 Augustino: Domine hinc ure, hinc seca; modo
 in aeternum parcas; & dolorem brevem
 in gaudium aeternum convertas.

23. Decembris.

I. Denique considera beatam aeterni-
 tatem afferre queque solatium in
 morte. Omnes morimur, aiebat olim The-
 cuitis, & quasi aqua dilabimur in terram,
 qua non revertuntur. 2. Reg. c. 14. 14.
 Omnibus mortis imperio parendum &
 cedendum est, ac tandem vitæ tanto pe-
 re dilectæ claudenda scena. Sed, ô in-
 firme! noli flere, noli mœrere, finis tristici
 tragœdiæ, comœdiæ lætissimæ est exor-
 dium. Moriendum est, & deserenda cur-
 sta vitæ hujus amabilia: sed noli geme-
 re, noli dolere, in aeternitate beata, millies
 meliora recipies. Deseris Patrem terre-
 num, & obtines cælestem, Patrem futuri
 sæculi. Deseris Matrem, & accipis bea-
 tissimam Virginem, Matrem viventium.

O 3.

Pau-

Paucos deseris fratres, & innumeros recipis Sanctos, plus quam fraterno amore te prosequentes. Deseris Sorores, & adis Virginum beatarum Choros amabiles. Deseris domum, & possides caelum; deseris hortum & acquisis paradisum; deseris tempus, & ingrederis aeternitatem. O felix fors! O exoptata commutatio! *Transivimus per ignem & aquam & eduxisti nos in refrigerium.* Psal. 65.

II. Haec spes reposita sit in sinu tuo, dum mors ad ostium tuum pulsat. *Spes mercedis, solatium laboris:* confer laborem tuum transactum; & instantem mercedem ac denarium: omnis labor, dolor, mœror tuus brevis est, & licet ad septuagesimum aut octogesium extrahatur annus, intuitu tamen aeternitatis non est nisi momentaneus; neque enim est longior ipsa vitâ, quæ est *vapor ad modicum parens*, & morte finitur, ad quam omni velocitate volat. At caelestis beatitudo, merces nostra aeterna est: initium habet, finem non habet: quamdiu Deus erit Deus, qui semper est eritque Deus, aliàs non esset Deus; tamdiu Beatus

erit beatus, quia Deo est beatus, aliàs non
esset beatus. O quanta seges lætitiæ! O
quanta merces æternitatis beatæ!

III. Mundi & mundanorum Regum,
Principum, Dynastarum merces est tem-
poralis; Dei Regis æterni, merces est pe-
rennis: nunquam enim deficit, nun-
quam minuitur, & quantumcunque di-
vidatur, semper manet integra. O præ-
clara merces! quæ recipitur celeriter, sol-
vitur liberaliter, promeretur faciliter,
possidetur perenniter. Atque ita ob bre-
vem dolorem ac laborem, ob momen-
taneam tribulationem, in æternitate vi-
gebimus, in veritate fulgebimus, in bo-
nitate gaudebimus: atque ut habebi-
mus permanendi æternitatem; sic quo-
que cognoscendi facilitatem, & quies-
cendi felicitatem possidebimus.

Parænesis.

O Anima Christiana! sustine cum
patientia; & obtinebis promissa
præmia! Dum adhuc sana es, ne torpeas
ignaviâ; *Ne verearis usque ad mortem
iustificari, quoniam merces Dei in æternum*

318 *Domus aternitatis. Consideratio*
manet. Eccli. c. 18. 22. Vereris, ob respe-
ctum humanum, & verecundaris crebro
preces fundere, publicè in templo pec-
cata expiare, synaxin sacram adire, & vi-
deri salutis tuæ curam nonnullam gere-
re. Ah stulta! *Ne verearis usque ad mor-
tem justificari.* Verearis tunc, quando
merces exigua speratur; at ubi merces
expectatur æterna & magna nimis, quid
vereris? O anima! prælegetur tibi al-
quando, paulò ante mortem: *Proficis-
cere anima Christiana de hoc mundo.* Quid
tunc fecisse te voles? fac id nunc, & lata
proficisceris ad æternitatem, quia profi-
cisceris excitata fide, roborata spe, mun-
ta charitate, dotata dono perseverantiæ,
ac plena solatio, jam jam appropinquan-
tis vitæ æternæ. Occurrent tunc tibi San-
cti Angeli; obviam procedent sancti
Patroni; excipiet Christus Dominus,
cum beatissima Matre. Quid igitur trepi-
dabis? Omnino nihil. Morere ergoli-
bens; ut vivas in æternitate, gaudens pa-
tere, ut æternùm gaudeas; relinque om-
nia ut omnia centuplicata recipias. *Cui*
suspice, momento aterne vita, atque

regnantem intueri; tibi enim vita non eripitur; sed in melius permutatur. Ita Mater S. Symphoriani Martyris.

CONSIDERATIO XXIX

Medium XVI. Æternæ Salutis.

Cultus B. Mariæ V. Patronæ æternitatis.

Qui me invenerit, inveniet vitam, & habuerit salutem à Domino. Proverb. c. 8.

24. Decembris.

Constans Doctorum sacrorum sensus est, cultum singularem ac venerationem Deiparæ Virginis, signum esse prædestinationis, atque efficax medium æternæ salutis. Ita cum aliis scribit S. Joannes Damascenus in fest. Annunt. B. V. *Devotum tibi esse ô Maria! est quedam arrha salutis, quam Deus iis dat, quos vult salvos fieri.* Ipsa enim est Mater Christi, & Christianorum, Mater viventium, cujus typus fuit Eva mater omnium in hac vita miserè viventium & morientium. Melior autem Mater Maria, quàm Eva: ipsa enim Mater est omnium & spiritali & eternâ in celo, vi-

O S

ta vi-

320 *Domus aternitatis. Consideratio*
tâ viventium; ut ait S. Ephiphanius, ha-
resi 78. Et tanquam Mater pro omnibus
filiis & cultoribus suis est sollicita: unde
meritò ait: *Qui me invenerit, inveni-*
niet vitam & hauriet salutem à Domino.
Proverb. c. 8.

II. Diabolus Adversarius noster in-
fensissimus, non tantùm tempore vitæ
nostræ circuit, quærens, ut nos devoret
sed vel maximè sub vitæ finem, insidiatur
nobis; unde de eo dicitur Gen. 3. 15.
Tu insidiaberis calcaneo ejus. Quemad-
modum serpentes & colubri in pratis, sil-
visque latitantes, non à pertâ vi; sed dolis
se ulcisci, atque à tergo incautos morde-
re, ac percutere in calce solent, indeque
venenum in totum corpus proserpentis
occidere; pari modo Cacodæmon in-
sidiatur calcaneo nostro, & vitæ extre-
mum acriùs impugnat: sed noli timere
Cliens Maria nulli aternum perit: Ipsa
Patrona aternitatis te defendet; ipsa pro-
teget; quia ipsa, tanquam stygis Do-
mitrix, contrivit caput serpentis. Con-
trivit primariò & virtute propriâ Chri-
stus ipse: secundariò contrivit & ipse

cum Christo & per Christum caput serpentis: *Ipsa conteret caput tuum.* Gen. 3. 15. Ita legit S. Augustinus, Chryso-
 mus, Ambrosius, Gregorius, Beda, Bernardus &c. *Ipsa conteret*, quia ipsa semper plena & gloriosa Diaboli victrix exitit. *Unde Damones, audito nomine Maria, statim relinquunt animas.* ait S. Brigitta L. 1. Revel. c. 9.

III. Auget fiduciam Clientibus Marianis, quia Virgo beata est *Terror* hostium; est enim *pulchra ut luna, electa ut sol, terribilis ut castrorum acies ordinata.* Cant. c. 6. 3. Ac proinde anima Christiana, in hac vita, illi devota; non est, quod metuat: posita enim sub potentis huius Patronæ pallio, protecta ejus clypeo, munita patrocinio, secura de auxilio, generosâ mente iter æternitatis ingreditur. Nec formidet viæ ignotæ caliginem; quia ipsa est *pulchra ut luna*, tenebras morienti discutiens. Nec locum det anxietati aut tristitiæ: ipsa enim est *electa ut Sol*, solatii radios affundens, ac nebulas dissipans. Nec terreatur hostium stygiorum multitudine ac furore: quia ipsa

322 *Domus aternitatis. Consideratio*
ipsa est terribilis ut castrorum acies ordi-
nata, phalanges tartareas in fugam con-
vertens. Fortis est Diabolus, de quo Job,
non est potestas super terram, qua ei com-
paretur: beatissima tamen Virgo est illo fer-
rior, quia illa caput ejus contrivit. S. Alber-
tus M. super miss.

Excitatio.

Macte igitur animo, ô Pusillanimitas!
Si morte, jam jam appropinquante,
Criminum immanitate turbatus; si con-
scientia scelerum confusus; si judicii hor-
rore perterritus; barathro desperationis
absorptus es; Mariam cogita, Mariam in-
voca, non recedat à corde; non recedat ab
ore, & opem, solatiumque senties. Sus-
cipira cum Iusto Lipsio: O Maria adju-
famulo tuo, cum tota aternitate decerta-
si; nec me deseras in hac hora, à qua pen-
det salus anima mea aterna. Esto mihi
Mater vitæ, Domitrix stygis, hostium
terror, Patrona aternitatis. Esto mihi
Maria de victoria in terris; & Maria de
triumpho in cælis.

25. Decembris.

Uterius fiduciam Clientibus Maria-
nis auget; quia beatissima Virgo
est *Janua cali & fenestra paradisi*, per
quam in beatitudinis regiam intrant,
quotquot intrant; sicut per eam velut
Advocatam prædestinantur, quotquot
prædestinantur. *Facta est*, inquit S. Au-
gustinus Serm. 11. de Nativ. *Maria fe-
nestra cali, quia per ipsam verum infudit
saeculis lumen, & per ipsam Deus descendit
in terram; ut per ipsam homines mererentur
ascendere in calum.* Consentit Augu-
stino S. Laurentius Justin. Serm. de ann.
*Maria effecta est pro nobis cali janua, pa-
radisi scala, inventrix mundi, & hominum
verissima Mediatrix.* Ne igitur titubes, ne
animo cadas: si hæc tibi janua pateat.

II. Beatissima Virgo, est quoque *scala
jacob*, per quam hic vidit, Angelos ascen-
dentes & descendentes. Gen. c. 28. 12.
Per hanc scalam mysticam ascendunt in
cælum, quotquot ascendunt. *Per Virgi-
nem Mediatrix munere functam, homi-
nines angelica vite, sublimet rapiuntur*

324 *Domus aternitatis. Consideratio
in calum.* Ait S. Joannes Damascenus
Serm. 1. de dormit. Virg. *Filioli, clamate
Bernardus serm. de aquæduc. Hac pe
catorum scala, hac mea maxima fiducia
est; hac rota ratio spei mee.* Et tu, milite
tor, in hora mortis spera & confide
quam Filius accurre ad Matrem; ut
eam, velut scalam, merearis ascendere
per eam velut januam, intrare, illa te
quam deferet: *Hac enim est mater sancta
spei, ad omne bonum, & supernam felicitatem.* S. Bernardus Sen. in summa p.

III. B. Virgo denotatur etiam per *Rubum*, quem vidit Moyles quod arderet
non consumeretur: Exodi c. 3. 2. *quo S. Gregorius Nyssenus orat. de Christi
Nativ. Ut frutex incendit ignem
non crematur: itidem etiam Virgo lumen
parit, & non corrumpitur.* Hinc tota
Ecclesia: *Rubum quem viderat Moy
incombustum; conservatam agnovimus
tuam laudabilem virginitatem sancta
Genitrix.* Sicut autem Deus in rubo
dit signum liberationis populi de manibus
Ægyptiorum, & introductionis
terram lacte & melle manantem; in

beatissima Virgine Ipeni dedit piis fidelibus, liberationis à tyrannide infernalium Ægyptiorum, & deductionis in terram promissam cælestilacte & melle manantem.

Commendatio.

O Mater viventium ! & piè in Domino morientium ! *Janna, Scala rubus* ad æternitatis Domum emigrantium. In manus tuas maternas, post Deum & Jesum Salvatorem meum, commendo spiritum meum, jam sanus; ut eum commendatum habeas, quando in supremo agone, fortè vi morbi impeditus, eum commendare non potero. Tunc mihi, ô Mater ! Tunc in vitæ & mortis confinio ac horizonte constituto, atque in agone cum morte luctanti, esto Janua cæli, Scala Paradisi, Rubus ardens, tela nequissimi ignea, extinguens. *Quia tu ô Genitrix* vita ! *es unica spes peccatorum; per te expectamus veniam delictorum; in te nostrorum est expectatio premiorum.* S. Augustinus serm. de Ass. B. V.

26. Decembris.

I. **Q**uis fiduciam magnam, in B. Virgine non reponat; si cogitet ipsam esse *columnam nubis* & *ignis* ad terram promissam proficiscentium? Sicut enim populo Israëlitico, nunquam defuit columna nubis per diem, & columna ignis per noctem Exodi c. 15. Ita Virgo Deipara, nunquam deest populo Christiano; præsertim ad terram promissionis ælestem abiturienti; sed constanter tanquam nubes obumbrat; & tanquam ignis illuminat, viamque commoustrat. Præclarè id exponit S. Bonaventura in spec. c. 3. *Maria nobis est columna nubis, quia tanquam nubes protegit ab astu diuina indignationis, & diabolica tentationis. Maria est quoque columna ignis, multos nos misericordie beneficiis illuminans, quando nobis ad terram promissam migrantibus, viam ostendit, tenebras discipit, devia patefacit, fide illuminat, spe corroborat, charitate accendit, perseverantiâ coronat; atque ita in terram lacte & melle diuino manantem feliciter introducit.*

II. Sanctissima Virgo denique per Arcam Noë est adumbrata: ut enim huius ope, Noë, cum Coniuge & liberis, diluuium evasit, vitamque servavit; ita pretiosissimam Dei parentem, velut Mediatricem seu Patronam salvantur, quotquot salvantur. Hinc S. Bernardus serm. de B. V. *Maria est Arca Noë, per quam humanum genus, diluuium aeterna damnationis evadit: per illam octo tantum anima salvantur: per istam omnes ad aeternam vitam vocantur.* Hæc igitur mihi Clientum minimo, dum alii quam plurimi in diluvii fluctibus pereunt; erit Arca refugii, asylum salutis, & felix portus beatæ aeternitatis.

III. Ad illam, scilicet Virginem beatam, ut scribit idem S. Doctor serm. 2. in die Pent. *Sicut ad medium, sicut ad arcam Dei, sicut ad rerum causam, sicut ad negotium seculorum respiciunt, & qui in caelo habitant, & qui in inferno: & qui nos praecesserunt, & nos qui sumus, & qui sequerentur, & nati natorum, & qui nascentur ab illis. Illi qui sunt in caelo ut resarciantur: qui in inferno, ut eripiantur; qui pra-*

pra-

328 *Domus eternitatis. Consideratio
precesserunt, ut Propheta fideles invenian-
tur, qui sequuntur, ut glorificentur. Eo bea-
tam te dicunt omnes generationes, Gene-
rix Dei, Domina mundi, Regina cali, In
te enim Angeli letitiã, iusti gratiam, pec-
catores veniam invenerunt in æternum.*

Colloquium.

O Anima mea! paulò post ex hac pe-
grinatione & ex hoc diluvio, ad
portum beatitudinis æternæ migratura;
illustrem hanc nubis & ignis mystici co-
lumnã fixo oculo intuere, ad hanc sa-
lutis tuæ arcam confuge: hanc cogita,
hanc invoca, hanc sequere, hanc tene,
sub & in ea secreta delitescere. *Mariam se-
quens, ait idem Bernardus serm. 2. super
Miss. non devias, ipsam rogans non despe-
ras, ipsam cogitans non erras, ipsam tenens
non corruis, ipsã propitiã non metuis; ipsã
duce non fatigaris; ipsa propitiã perve-
nis. Et ad terram promissionis & ad por-
tum æternæ felicitatis. Dic ergo animi-
tus, dic sæpius*

*Maria Mater gratia,
Mater misericordie:
Tu nos ab hoste protege,
Et mortis horã suscipe.*

CON-

CONSIDERATIO XXX.

Medium XVII. Æternæ Salutis.

Viaticum æternitatis.

*Surge, comede, grandis enim tibi restat
via. 3. Reg. c. 19. 7.*

27. Decembris.

CONSIDERA Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum ab Ecclesia Catholica appellari & esse *Viaticum*, proficuentium ad æternitatem; & ad vitam beatam. Secundum illud Christi Domini: *Qui manducat hunc panem, vivet in æternum.* Joan. c. 6. Hic enim divinus panis, tribuit animæ vitam gratiæ, duran-tem usque ad vitam gloriæ, atque in omnem æternitatem. Corpori verò tribuit resurrectionem à morte, & vitam gloriosam pariter in æternum. Cur autem dicitur viaticum? *Viaticum* nihil aliud est, nisi provisio annonæ & pecuniæ, iter victuris necessariæ; cujus loco Christianis, iter æternitatis ingressuris, præbetur viaticum Eucharisticum; uti cum S. Ambrósio, aliisque Patribus, docet S. Thomas

mas

330 • *Domus aternitatis. Consideratio
mas opusc. 38. c. 32. Eucharistia, inquit,
viaticum appellatur, quia in viareficiens,
ad patriam usque perducit.*

II. Viatici hujus divini figura olim pre-
cessit, quando Dominus in deserto, Patri-
bus, *manna* pluit: quia sicut manna popu-
lum pavit, confortavit, atque ad terram
promissionis deduxit: ita hæc esca cele-
stis, per hujus sæculi desertum proficiscen-
tes, alit, roborat & in cælum evehit: *est
enim pascha, id est transitus Domini; ideo
que Agnus comedebatur à tenentibus
manu baculos, tanquam ad iter accin-
ctis, & festinanter. Festinanter ergo
pascha comedite, hortatur S. Gregorius
id est ad solennitatem patriæ celestis festi-
nate: nemo in hujus vita itinere torpescit,
ne in patria locum perdat. Hom. 22. in
Evang.*

III. Hoc viaticum, hoc divinum man-
na, hic Agnus, illud manna vetus Israëli-
tarum superat, velut lux umbram: illud
enim longè majoris virtutis, Christo Do-
mino teste Joan. 6. *Patres vestri manduca-
verunt manna, & mortui sunt: qui
manducat hunc panem vivet in aeternum.*

Duos igitur effectus præstantes causat, hoc Sacramentale manna. I. Dat vitam æternam animæ, hinc migranti; *vivet in æternum*. II. Dat corpori jus ad resurrectionem gloriosam, unde addit Salvator l. c. *Et ego resuscitabo eum in novissimo die*. Resuscitabo & ad immortalitatem, & ad gloriam S. Gregorius Nyssenus orat. catech. c. 37. *Corpus nostrum, inquit, non potest consequi immortalitatem, nisi corpori huic immortalis Christi fuerit conjunctum*. S. Cyrillus hinc L. 4. c. 16. Viaticum hoc nominat *cibum nutrientem ad immortalitatem & vitam æternam*. Et Concilium Nicenum, vocat *symbolum resurrectionis*.

Aspirationes.

O Viaticum æternitatis! in itinere ignoto ac formidabili æternitatis, me deficientem refice. O manna divinum! me prostratum dejectumque releva; animos labanti suggere; insultus Dæmonis, calcaneo meo insidiantis, retunde: Tu es *pharmacum immortalitatis* (S. Ignatius M. ep. 14. ad Ephes.) *spem certam*

332 *Domus aternitatis. Consideratio*
certam immortalitatis impertiri. Tu es
pignus gloriæ ; illius promissionis con-
firmationem in me operare ; ut cum gau-
dio iter illud ingrediar , ad quod etiam
Sancti trepidarunt. Aperi oculos animæ
meæ, ut credam, sperem, amem te in hoc
tempore ; donec aspiciam facie ad fa-
ciem, quem nunc video per speculum in
ænigmate ; & manna illud panemque
Angelorum degustem totâ æternitate.

28. *Decembris.*

I. **V**aticum Eucharisticum , non so-
lum est Viaticum proficiscen-
tium, sed etiam , panis *confortans cor mor-
rientium* : præclaram hujus panis vivi
& confortantis figuram exhibuit, subci-
neritius Eliæ panis, qui vires ad iter pro-
sequendum illi contulit : *panis confortans cor hominis.* Elias Jezabelis perfecutionem fugiens, in deserto, exitinere-
fessus & languidus, cum sub junipero
somnia caperet ; ab Angelo excitatus,
atque hisce verbis animatus est : *Surg
comede , grandis enim tibi restat via.*
Reg. c. 19. 7. *Qui cum surrexisset,*

subcineritium panem, & vas aqua? comedat & bibit: & ambulavit in fortitudine cibi illius, quadraginta diebus, & quadraginta noctibus, usque ad montem Dei Horeb. O præclara Viatici Eucharistici figura ac typus!

II. Magna haud dubiè fuit panis huius Eliæ, præstantia & virtus, quadraginta diebus ac noctibus, iter facienti robur addens: sed longè majoris efficaciam ac præstantiam, est Eucharistiæ viaticum, vires suggerens, donec veniatur ad Montem Horeb cælestem. Sed perpende utriusque disparitatem. I. Panis ille erat subcineritius, id est sub cinere tostus: hic est divinus, imò ipse Deus. II. Illi admixta aqua huic adjunctus pretiosus Domini Jesu sanguis. III. Ille datus ab Angelo; hic ab ipso Deo. IV. Datus est ille, in umbra legis spinosæ quiescenti: hic laborantibus in lege gratiæ. V. Ille confortat ad quadraginta dies; hic ad totam vitam. VI. Ille ad totidem noctes roborat; hic tenebras fugat, diemque perpetuum efficit. VII. Ille ducit ad montem Dei Horeb, id est ad montem Sinai,

Sinai,

334 *Domus aternitatis. Consideratio*
Sinai, cuius vertex unus vocabatur Ho-
reb, hic in cælum feliciter deducit. Unde
meritò à S. Augustino *panis regni Dei*
nuncupatur. O quanta utriusque panis
distantia.

III. Sed perpendamus ulterius huius
divini panis & viatici virtutes, ut majore
in illud appetitū feramur, & non ad ul-
timam ferè horam differamus. I. Spiritus
vitales & animales vivificat ac puri-
ficat, viatoremque leviolem reddit, ut
versus cælum eleuet. Ideo à S Fulberto
Episcopo Carnotensi Ep. 1. appellatur
*Cæleste ferculum, è calo veniens & ad ca-
lum ducens.* II. Vires conservat & auget.
Hinc à S. Athanasio Tract. de verb. E-
vang. vocatur *Sacramentum conservati-
vum ad resurrectionem vitæ aternæ.* III.
Oculos illuminat, magis quàm mel Jo-
nathæ & viatores à præcipitiis, viaque
erroribus, ad viam rectam revocat. IV.
Animas sanctificat. Unde in Canone mis-
sæ, *panis sanctus vitæ aternæ & calix sa-
lutis perpetuæ nominatur.* V. Denique à
morte aterna liberat. Eo enim *radix
mors evertitur atque destruitur.* S. Crisost.
Alexand. L. 4. in Joan. c. 16.

Precatio.

O Panis Eucharistice! pane illo sub-
 cineritio Eliæ infinite præstantior;
 panis vitæ & viventium, & confortans
 cor morientium: ubi mors januam meam
 pulsaverit, atque ad iter æternitatis
 ignotum, me evocaverit, confortame
 debilem, excita dormientem, languen-
 tem erige, oculos illumina, animam san-
 ctifica, à morte æterna eam libera, ac gra-
 tiâ tuâ protegente sic roborâ; ut ulti-
 mum, periculosumque iter ad vitam fu-
 turam, alacriter & securè conficiam; at-
 que *in fortitudine cibi illius ambulem,*
usque ad montem Dei Horeb celestem, ibi-
 dem te laudaturus, ac benedicturus in
 sæcula.

29. Decembris.

Vaticum Eucharisticum, in agone
 Christianis scutum est & gladius
 contra tartareas phalanges, muniens,
 easque in fugam conjiciens. Figura hu-
 jus luculenta extitit panis à milite visus
 evertere castra Madianitarum Judicum
 c. 7. 13 *Vidi, inquiebat, somnium, & vi-*
Pars IV. P deba-

336 *Domus eternitatis. Consideratio*
debatur mihi, quasi subcineritius panis ex
hordeo, volvi & in castra Madian descen-
dere (in quibus numerabantur 135.
millia militum) cumque venisset ad ta-
bernaculum (Regis) percussit illud atque
subvertit, & terra funditus coaquavit.
Respondit ille, cui loquebatur miles; non
est hoc aliud nisi gladius Gedeonis: tradi-
dit enim Dominus in manu ejus Madian
& omnia castra ejus. Sic viaticum Eucha-
risticum, velut gladius Gedeonis, stygios
hostes à morientibus fugat; & ab omni
eorum impugnatione liberat.

II. Viaticum Eucharisticum est sym-
bolum seu signum victoriæ; cujus figu-
ra fuit panis Abrahamo victori datus
Gen. c. 14. 18. Cùm enim superasset in
prælio Chodorlahomor, sociosque Re-
ges, benedixit illi Melchisedech Rex Sa-
lem, sive Jerusalem, proferens panem &
vinum, erat enim Sacerdos Altissimi. Pari-
ratione, viaticum Eucharisticum Christiano
ex hac vita discessuro, tanquam de mun-
do, carne ac Diabolo victori præbetur,
velut victoriæ signum: deinde in præ-
mium, ac denique in pharmacum ad sa-
nandas

nandas plagas, si quæ in pugna sint acceptæ. Ut enim docet Magister sententiarum 4. dist. 12. *Institutum est hoc Sacramentum, in augmentum virtutis, & in medicinam quotidiane infirmitatis.*

III. Denique viaticum corporis Domini, est quasi currus triumphalis Christi athletas, in prælio victores, ad Capitolium cæleste devehens. Vehiculum hoc admirabile, in curru Eliæ adumbratum est, quo Vates ille zelosus in cælum subvectus est; habetque aurigam ipsummet Christum; Redemptorem nostrum, in eo residentem. Ideo Christianus jam moribundus, & hostibus devictis triumphaturus, meritò inclamat cum Elisæo: *Pater mi, Pater mi, currus Israel & auriga eius.* 4. Reg. c. 2. O currus ignee, currus veri Israël & populi Dei electi, currus triumphalis, obsecro, me vitâ sanctum, cum singulari S. Angelorum ac Beatorum gaudio, gratulatione & plausu, in cælestem paradisum devehete, ut ibidem beneficia tua, & misericordias tuas in ætænum decantem.

Invitatio.

O Viaticum divinum omnium piè in Domino morientium! ne sinas me, sine tui susceptione, ex hac vita mortali, ad immortalem emigrare: sed pasce me, refice me, muni me, & velut gladius Gedeonis arma me; velut panis Madian, lemurum infernalium castra dissipa: velut victoriæ symbolum ac præmium, te mihi largire; ac demum velut currus triumphalis, in cælum me deporta victorem; ut tibi perpetuum canam epinicium. Absit, absit à te anima mea, ut ad extrema deducta, ignorantium more, viaticum sumore tergiverferis aut id in horam postremam differas; quin potiùs ad illud totâ mente anhela: *Exere palatum fidei, dilata fauces spei, viscera charitatis extende, & sume panem vita, interioris hominis alimentum, non arte pistoriâ fermentatum, sed incarnata Deitatis vitale pulmentum: sume nihilo minùs, vinum, non sordido cultore calcatum; sed torculari crucis expressum. Gusta igitur celestis ferculis suavitatem; sed ne nausees terreni*

Decembris 30.

339

germinis saporem. S. Fulbertus Episc.
Carnotensis. Epist. 1.

CONSIDERATIO XXXI.

Medium XVIII. Æternæ Salutis.

Tuba æternitatis.

Fas tibi duas tubas argenteas ductiles.

Num. c. 10. 2.

30. Decembris.

I. **C**onsidera Deum in lege veteri Numerorum c. 10. 2. iussisse per Moysen fieri duas tubas argenteas, quibus dum Sacerdotes clangerent 1. populum monerent, movenda esse castra. 2. Ut populum convocarent & incitarent ad bellum. 3. Ut eundem ad sacrificia, festaque solennia accerserent. Per has tubas sacrarum literarum Interpretes, intelligunt minas inferni, & promissiones cæli, quas populo jugiter insonare debent, verbi divini præcones; ut æternitatis damnatæ metu, ac felicitatis æternæ spe, corda hominum feriant & compungant. Ut sic metu perterriti & spe allecti I. Moveant castra, progrediantur-

P 3

que

340 *Domus aternitatis. Consideratio*
que in virtutibus, ac mandatorum divi-
norum observatione, donec in terram
promissionis veniant. 2. Incitent ad bel-
la inferenda vitiis & concupiscentiis,
donec ea expugnent. 3. Convocent ad sa-
crificia & solennia festa, ad cultum divi-
num, ad Sacramentorum frequentatio-
nem, ad festivorum dierum observatio-
nem, donec ad festum æternum, solennissimum-
que in cælo celebrandum, emigrent.

II. Hoc est officium Sacri Oratoris
seu Ecclesiastæ, ut geminas hasce tubas
assiduè inflet; hoc enim clangore ad vir-
tutes sectandas, pœnâsque peccatoribus
intentatas evadendas, nihil efficacius.
Convenit illi, quod Deus Isaia c. 58. 1.
dixit: *Clama ne cesses, quasi tuba exalta
vocem tuam, & annuntia populo meo sce-
lera eorum, & Domui Jacob peccata eo-
rum.* Clamandum est illi contentâ, lono-
râ, forti voce, quasi tubæ, & annuntian-
da populo scelera, at scelerum supplicia.
Non enim est tibia ad voluptatem &
plausum modulans: sed tuba, ut classi-
cum canat, ad arma, ad bellum, contra
peccata & concupiscentias jugiter in-
eun-

eūndum. *Docente te*, ait S. Hieronymus epist. ad Nepotianum, *in Ecclesia; non clamor populi; sed gemitus suscitetur; lacrymæ auditorum, laudes tue sint.* Ad quod obtinendum quid clangore tubæ æternitatis beatæ ac damnatæ, efficacius? *Hæc est vox Domini in virtute, vox Domini confringentis cedros; vox Domini intercedentis flammam ignis.* Psal. 28.

III. *Quasi tuba exalta vocem tuam.* Talis tuba, argentea, aut aurea potius, fuit Christus Redemptor noster, & præmia æterna, & perpetua tormenta toties inculcans: *Pœnitentiam agite, appropinquavit enim Regnum cælorum.* Matth. c. 4. 17. Talis tuba fuit S. Joannes Baptista: *Progenies viperarum inquit quis demonstravit vobis fugere à ventura ira? Congregabit triticum suum in horreum; paleas autem comburet igni inextinguibili.* Matth. c. 3. Talis tuba fuit S. Petrus, clangorem similem dans: *Sol convertetur in tenebras, & luna in sanguinem: antequam veniat dies Domini magnus & manifestus: Salvamini à generatione ista prava.* Acto- rum c. 2. 20. & 40. Talis tuba fuit S. Pau-

342 *Domus aternitatis. Consideratio*
lus Apostolus, qui ut ait S. Hieronymus,
fuit *tuba Evangelii*, *tonitru Gentium*,
rugitus leonis. Actorum c. 24. 25. *Dispu-*
tante illo (Paulo) de justitia & castitate, &
de judicio futuro, tremefactus Felix. Talis
tuba fuit S. Jacobus & S. Joannes, qui
propterea à Christo vocati sunt *Boaner-*
ges, id est Filii tonitru. Marci c. 3. Talis
tuba fuit S. Chrysostomus, S. Dominicus,
S. Vincentius, S. Antonius Paduanus &
alii, non verborum phaleris sed assiduo
clangore, ad timorem & amorem, me-
tu pœnarum & spe præmiorum popu-
lum excitantes:

Paranesis.

O Verbi divini Prædicatores! veniam
mihi date, ut ego verbis paucis præ-
dicem: vobis, clangite tubâ in Sion: quasi
tuba exaltate vocem: sed prius prædi-
cate exemplo: Christum Dominum imi-
tantes; qui *cœpit facere & docere*: ante
omnia prædicare vitâ: ne vobis jurè og-
geratur, quod Pharisæis hypocriticis:
Dicunt & non faciunt. Turpe est Docto-
ri, cum culpa redarguit ipsum. Vita ve-
stra

stra sit fulgur splendens virtute : & vox
 vestra erit tonitru , corda feriens ac mo-
 vens suâ efficacitate : alioquin eritis ve-
 lut æs sonans & cymbalum tinniens ;
 unâ manu destruentes , alterâ ædifican-
 tes. Præmissâ autem vitâ exemplari : cum
 Olea , Clangite buccinâ in Gabaa & tubâ
 in Rama. c. 5. 8. Cum Joele , Canite tuba
 in Sion , ululate in monte Sancto meo , con-
 turbentur omnes habitatores terra , quia
 venit dies Domini. c. 2. 1. Sanctificate jeju-
 nium , convocate cæcum. &c. ibid. v. 15.
 Clama ne cesses , annuntia populo scelera. Si
 enim dicente me ad impium : morte morie-
 ris ; non annuntiaveris ei , neque locutus
 fueris ut avertatur à via sua impia & vi-
 vat ; ipse impius in iniquitate sua morietur :
 sanguinem autem ejus [id est mortem ,
 ac damnationem] de manâ tua requi-
 ram. Ezech. c. 3. 17.

31. Decembris.

Non solùm Verbi divini Præconi-
 bus ; sed etiam quibuslibet Chri-
 stianis conficiendæ sunt duæ tubæ , qua-
 rum clangore , tum promissiones , tum

P s

mi-

344 *Domus aternitatis. Consideratio*
minas aternitatis, sibi in memoriam re-
vocent: ut in auribus eorum identidem
resonet, quod clamabat S. Theresia, *in*
aternum, in aternum, in aternum. Una
tuba sonet suaviter, *in aternum latari,*
altera terribiliter intonet *in aternum cru-*
ciari: una perpetuò gaudere; altera, *sine*
sine dolere. Una exultare in aternum,
cum Deo, Angelis & hominibus Sanctis;
altera torqueri, cum Lucifero, Diabolis
ac hominibus damnatis. O quales mo-
tus, quales effectus ejusmodi clangores
in anima efficient! Utique à malo po-
tenter retrahent, atque ad omne bonum
efficaciter impellent. Clangat igitur in
auribus animæ nostræ, quod S. Hiero-
nymo, atque ab illo Religiosis suis com-
mendatum est: *Sive comedas, sive bibas,*
sive vigiles, sive dormias, hæc tibi tuba in-
sonet: Surgite mortui, venite ad judicium.
Tom. 4. in Reg Monarch. *Venite ad ju-*
dicium & secundum hoc, ad optatam, vel
damnatam aternitatem.

II. Alia vice, aures arrige, & clamo-
rem ejus ausculta: audiesque sonum jam
breviorem, jam proluxiorem: dum tuba
una

una insonat *nunc*, altera *semper*: geminae
 hæ voces utinam mortalium cordibus
 assiduè insonarent: *Nunc & semper*.
Nunc est vitæ præsentis brevitatis: *semper*
 est vitæ futuræ æternitas. *Nunc* cla-
 mat mundus, lætemur: nunc epulemur,
 nunc fruamur bonis, dum sunt: & dum
 mundi affectæ, ad hanc tubam tantum
 attendunt, & aurem utramque attol-
 lunt; vivunt perinde, ac si illud *semper*,
 nunquam futurum esset: ideo caltra
 non movent, peregrinos se esse oblivif-
 cuntur: clangor que illius *nunc*, adeo
 aures illorum obtundit; ut ad optima
 monita surdi, secuturum *semper* non au-
 diant. Qui verò utriusque tubæ sonum,
 id est, concisum & prolixum percipiunt:
 terrena ut brevia ac vilia despiciunt; æ-
 terna verò, ut diuturna ac pretiosa am-
 biunt; atque ad iter æternitatis strenuè &
 seriò se accingunt.

III. Quare, ô fili lucis! perpende in-
 timè, dictum tubæ utriusque clangor-
 rem: *Nunc & semper*. *Nunc* vitæ nostræ
 suas quidem habet voluptates, habet di-
 vitias, habet honores: sed, quamdiu du-

346 *Domus aternitatis. Consideratio*
rant? Non nisi uno *nunc*; id est uno mo-
mento, seu puncto temporis: quia in
ictu oculi clauduntur omnia. Quid, ob-
secro, est universa vita nostra? *Dies an-*
norum nostrorum ait David, *septuaginta*
anni; si autem in potentatibus *octoginta*,
Psal. 89. Et quid sunt septuaginta aut
octoginta anni ad aternitatem? Nil nisi
unum *nunc*; nil nisi gutta ad mare, are-
na ad montem, atomus ad totum aërem.
Omnia igitur bona mundi; quibus ha-
ctenus Reges, Principes, & mortales
omnes gavisi sunt, & hodieum gau-
dent, in comparatione longissimæ ater-
nitatis, non sunt nisi fumus & umbra, si-
cut & ipsa vita, aliud non est, nisi

Somnus, bulla, vitrum, glacies, flos, fabu-
la, fœnum,

Umbra, cinis, punctum, vox, sonus, aura,
nihil.

Oppone huic nunc umbratili, stabile
illud *semper*, *semper*: aut *semper* vi-
vere in cœli deliciis, aut *semper* crucia-
ri in Orci flammis; & veritatem clarè
perspicies.

Para-

Parænesis.

QUare, ô homo ! si sapias, bene apprehende illud *nunc*, seu brevitate[m] vitæ præsentis; & longum illud, infinitumque *semper* futuræ æternitatis. O nunc quàm breve & nihil es ! O *semper*, quàm longum & magnum es ! O Mundi & vanitatum ejus amator confer hæc in corde tuo, sedulo ac sæpenu-mero : sonet crebro in auribus tuis, gemina hæc tuba æternitatis ; & clarè videbis, nil grande, nil pretiosum, & admirabile, nil æstimatione dignum, nil altum, nil verè laudabile & desiderabile esse, nisi quod æternum est, & quod *semper* est. Ac proinde quàm firmissimè statues ; propter breve *nunc*, non te in barathrum pœnarum *semper* daraturarum præcipitare. *Quid enim prodest homini, ut monet Redemptor noster, si [nunc] mundum universum lucretur, anima vero sua (tunc) detrimentum patiatur.* Matth. c. 16. Et in tartari flammis *semper* ardere cogatur ? Ne hoc tibi accidat, audi & sæpe animo volve S. Pachon-

348 *Domus eternitatis. Consideratio*
mii monitum : *Ante omnia prae oculis ha-*
beamus ultimum diem : & momentis sin-
gulis , eternorum dolorum supplicia for-
midemus.

Epilogus.

Hisce, mi Lector, considerationibus,
in singulos anni dies, distributis,
finem & coronidem imponimus. In pri-
ma parte consideravimus æternitatem;
in secunda æternitatem beatam; in tertia
damnata; in quarta impedimenta &
adjumenta: ut autem illa amoveas, hæc
verò perquam studiosè adhibeas, excitet
utraq; æternitas, beata æquè ac dam-
nata. Animet te, de qua paulò antè dixi-
mus, tuba æternitatis; quæ identidem,
maximè, in peccandi periculis, auribus
tuis insonet: *Æternitas! eternitas! O*
quàm longa es eternitas! salus æterna,
damnatio æterna: ô quanti momenti res.
Quodsi verò, hujus tubæ clangorem,
quod absit, audire detrectaveris: audies
aliquando, certò certius, tubam illam
novissimam, auribus tuis tono terribili
insonantem: *Surgite mortui, venite ad ju-*
dicium:

dicium: quoniam ipse Dominus (Christus
 Judex) in jussu & in voce Archangeli, &
 in tuba Dei, descendet de celo, & mortui,
 qui in Christo sunt, resurgent primi. 1.
 Thessal. c. 4. 15. Hæc tuba, primò te &
 omnes homines excitabit à mortuis, ci-
 tabitque ad judicium: deinde electos vo-
 cabit ad solennitatem ac lætitiã æter-
 næ beatitudinis; denique reprobos ter-
 rore percussos, vocabit ad gehennam, &
 barathrum æternæ damnationis.

Cogita, quæso, benevole lector, quis
 tibi tunc futurus sit sensus: si impedi-
 menta salutis non amoveris, sed amave-
 ris; si adjumenta neglexeris: si in hac
 vita rebus terrenis & vitiis immerfus, cæ-
 lestia & æterna oblivioni dederis. O
 qualis, in illa hora, te angustia, consterna-
 tio ac palpitatio invadet? in illa, inquam,
 hora, de qua S. Joannes Apostolus c. 5.
 28, ait: *Venit hora, in qua omnes qui in
 monumentis sunt, audient vocem ejus*
 [Filiis Dei] & procedent, qui bona ege-
 runt in resurrectionem vite; qui vero ma-
 la egerunt, in resurrectionem judicii [dam-
 nationis æternæ] Tunc inquit S. Chry-
 sostomus,

350 *Domus aternitatis. Consideratio*
Iostomus, hom. 8. in epist. ad Theff. Vox
audietur Archangeli & sonitus tubarum;
qualis igitur tremor, qualis timor eos,
qui in terra tunc erunt qui iudicem ex-
spectabunt, obtinebit? Unus namque
accipietur & unus relinquetur. Quis
erit tunc animus illorum: quando istos
quidem sublatos videbunt [in caelum]
se verò ipsos relictos? An non quavis
gehennâ terribilius, eos, ista dejectos ac
consternatos reddere poterunt? Finga-
mus itaque sermone, jam illud adesse.
Si enim mors repentina, aut civitatum
motus, & reliquæ minæ animos nostros
ita concutiunt: quando viderimus ter-
ram diruptam, & his omnibus refertam,
quando audierimus tubas, quando vo-
cem illam Archangeli, quavis tuba cla-
riorem perceperimus, quando caelum
hoc undique sursum evectum & con-
tractum, quando ipsum adventantem
Deum, Regem omnium viderimus; quis
tunc nobis animus erit? *Tunc dicent*
montibus cadite super nos & collibus ope-
rite nos, arescentes, præ terrore &
horrere.

Ac

Ac demum, quod terribilium omnium
terribilissimum est, auditâ decreto-
riâ & irrevocabili iudicis sententiâ : *Dis-
cedite à me maledicti in ignem aeternum,*
velut fulmine ac tonitru percussi, descen-
dent vivi in infernum, & claudentur ibi
in carcere : in quo, heu dolor ! nulla sa-
lus, nulla quies, nulla remissio, nulla re-
levatio, nulla recreatio, nulla medicina,
nulla pausa, nulla auxilia, solatia nulla,
nec è caelo, nec è terra, nec à rebus præsen-
tibus, nec à futuris, nec à præteritis, un-
quam sunt speranda. Quia lata est senten-
tia, clausa est janua, omnis spes penitus
est præcisa. Quidquid enim ibi est, nil nisi
pœna, æternumque tormentum est ; &
sine remedio est : nam supra damnatos,
paradisus est, sed æternum clausus : aby-
sus infra est, sed nunquam referanda, an-
te ipsos tormentorum omnium æterni-
tas ; ponè ipsos, amissæ voluptatis ama-
rissima memoria, à dextra tortores dia-
boli ; à læva pœnarum socii intra ipsos
fames & sitis, horror & pavor, fletus &
stridor, dolor & pœnitentia, perturba-
tio & confusio desolatio & lamentatio,
despe-

352 *Domus aternitatis. Consideratio*
desperatio & maledictio aeterna. Et in
his poenis, ô chare Lector ! tu quoque
situs, fixus, immerfus, sepultus, immo-
tus, tortus & *perditus in aeternum eris.* Je-
rem. c. 51. 26. si in peccato, etiam unico,
lethali, diem tuum, quod Deus avertat,
obieris. Ne verò id tibi contingat, saepe
nunc sonet in aure tua, aternitatis tuba:
sape, per salutē tuam obtestor te, annos
aeternos in mente habe: aternitatē cogi-
ta, aternitatem considera, aternitatē ju-
giter gere in memoria: & sapient tibi cae-
lestia vilescant omnia transitoria: *nihil*
enim tantum valet, ad spernendam pra-
esentem vanitatem; quam cogitare jugiter
aeternitatem. S. Bern. Tom. 3. ser. de reg.
cael. Sicque perpetua evades inferni sup-
plicia, & gaudia caeli adipisceris semp-
terna. Quod tibi, & mihi, & omnibus
per infinitam misericordiam; & clemen-
tiam suam, largiatur benignissimus
Deus Pater & Filius & Spiri-
tus sanctus. Amen.

ORA-

O R A T I O

Ex S. Augustino med. c. 2.

Domine Deus salutis meæ; ostendisti mihi bene vivendi viam: & gradiendi scientiam dedisti: minatus es mihi gehennam, & pollicitus es mihi paradisi gloriam. Nunc igitur Pater misericordiarum & Deus totius consolationis, confige timore tuo, carnes meas, ut quod minaris, metuendo evadam, & redde mihi lætitiā salutaris tui, ut quæ spondes, diligendo percipiam. Per Christum Dominum nostrum.

Amen.

INDEX

INDEX

Considerationum Partis IV.

1. **I**mpedimentum I. Æternæ salutis, defectus fidei æternitatis. pag. 7.
2. Impedimentum II. Oblivio æternitatis. pag. 22.
3. Impedimentum III. Pabulum ignis inextinguibilis. 33.
4. Impedimentum IV. Ligna incendiæ infernalis. 43.
5. Impedimentum V. Pericula æternitatis. 54.
6. Impedimentum VI. Stultitia in æstimatione æternitatis. 63.
7. Impedimentum VII. Injustitia in Regibus. 75.
8. Impedimentum VIII. Superbia in Nobilibus. 87.
9. Impedimentum IX. Negligens cura animarum in Præsulibus. 97.
10. Impedimentum X. Luxuria in juvenibus. 108.

I N D E X.

11. Impedimentum XI. Acedia in fe-
nibus. 119.
12. Impedimentum XII. Error vel de-
sertio vocationis in Religiosis, & Sæ-
cularibus. 130.
13. Impedimentum XIII. defectus ve-
ræ pœnitentiæ in peccatoribus. 140.
14. Medium I. Æternæ salutis, fides viva
æternitatis. 151.
15. Medium II. Spes firma beatæ æter-
nitatis. 164.
16. Medium III. Timor æternitatis. 176.
17. Medium IV. Amor æternitatis. 186.
18. Medium V. Memoria æternitatis.
198.
19. Medium VI. Meditatio æternitatis.
210.
20. Medium VII. Scala æternitatis. 222.
21. Medium VIII. Negotium æternita-
tis. 232.
22. Medium IX. Meditatio seria ignis
infernalis. 243.
23. Medium X. Amussis æternitatis.
253.
24. Medium XI. Statera æternitatis.
264.
25.

I N D E X.

25. Medium XII. Præ gustatio æternita- tis.	274.
26. Medium XIII. Sementis æternitatis.	286.
27. Medium XIV. Expugnatio æterni- tatis.	297.
28. Medium XV. Solatium beatæ æter- nitatis.	307.
29. Medium XVI. Cultus B. V. Patronæ æternitatis.	319.
30. Medium XVII. Viaticum æternita- tis.	329.
31. Medium XVIII. Tuba æternitatis.	339.

PRIVILEGIUM
CÆSAREUM.

CUM ex mandato Sacræ Cæsareæ
Majestatis, omnibus & singulis
Typographis, Bibliopolis, ac aliis qui-
buscunque librariam negotiationem ex-
ercentibus, serio firmiterque inhibea-
tur, ne quisquam libros ullos à Societa-
tis nostræ Patribus hæctenus editos,
aut imposterum edendos, intra S. R. Im-
perii, Regnorum, & Dominiorum suæ
Cæsareæ Majestatis hæreditariorum fi-
nes, simili aliòve caractere aut formâ,
sive in toto, sive in parte excudere, recu-
dere, vel aliò excudendos vel recuden-
dos mittere, vendere, distrahere, clam
seu palàm, citra supradictorum Patrum
consensum ac testimonium audeat vel
præsumat:

Ego PETRUS SCHMITMAN So-
cietatis Jesu per Provinciam Rheni
inferioris Præpositus Provincialis po-
testate mihi à Patre nostro P. MICHAEL-
LE ANGELO TAMBURINO Præ-
posito

PRIVILEGIUM CÆSAREUM.

posito ad id factâ , concedo Domino
SERVATIO NOETHEN Bibliopolæ Colo-
niensi facultatem ad decennium excu-
dendi librum cui titulus est : *Domus
æternitatis* Authore P. JOANNI
DIRCKINCK Societatis nostræ Sa-
cerdote : itemque ad Decennium excu-
dendi eundem librum ab alio Sacerdo-
te ejusdem Societatis in idioma Ger-
manicum translatum. In quorum fidem
hoc ei testimonium manu propriâ Sub-
scriptum & consueto officii Sigillo mu-
nitum dedi. Coloniae die 28. Martii
Anno 1713.

PETRUS SCHMITMAN S. J.

m. p.

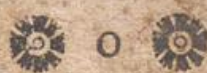

ERRATA IV. PARTIS.

- Pagina 6. linea 6. tacti, corrige, tuti.
 10. l. 1. cureorum c. epicureorum.
 11. l. 16. affeclis c. asseclis.
 20. l. 8. orco c. orci.
 24. l. 13. causa c. causæ.
 76. l. 4. dignicatem c. dignitatem.
 107. l. 11. discensiones c. dissensiones.
 112. l. 9. tamentabantur c. lamenta-
 bantur.
 120. l. 20. colligenda c. colligendæ.
 131. l. 9. cūmque c. eūmque.
 137. l. 12. projicite c. projice te.
 l. 13. quid c. qui.
 138. l. 19. vomento c. vomendo.
 142. l. 4. digna c. dignam.)
 148. l. 18. ὑποπιάζω corrige ὑποπιάζω
 162. l. 10. emphalis c. emphasis.
 173. l. 13. locuplectavit c. locupletavit.
 184. l. 10. cecedisse c. cecidisse.
 192. l. 16. quanto c. quando.
 193. l. 14. beneficium c. beneficium.
 209. l. 7. Davidice c. Davidicæ.)
 236. l. 20. vocet corr. vacet.
 240. l. 23. πρωτερον corrige πρωτερον
 244. l. 26. habeat c. habet.

*

Pagina 251. linea 5. vocat c. vorat.
256. l. 13. proborum c. proborum.
257. l. 25. intentionis c. intentiones.
261. l. 15. amittendo c. admittendo.
273. l. 2. gaudio c. gaudii.
285. l. 16. falsa c. falsa.
296. l. 5. collectum c. collectam.
300. l. 7. rediculisque c. ridiculisque.
327. l. 24. sequerentur c. sequentur.
332. l. 1. impertiri c. impertire.
344. l. 21. Monarch. c. Monach.

In privilegio Cæsareo

Joanni c. Joanne.

In eodem privilegio post verbum
Præposito, omissum est
Generali.

h.
do.

n

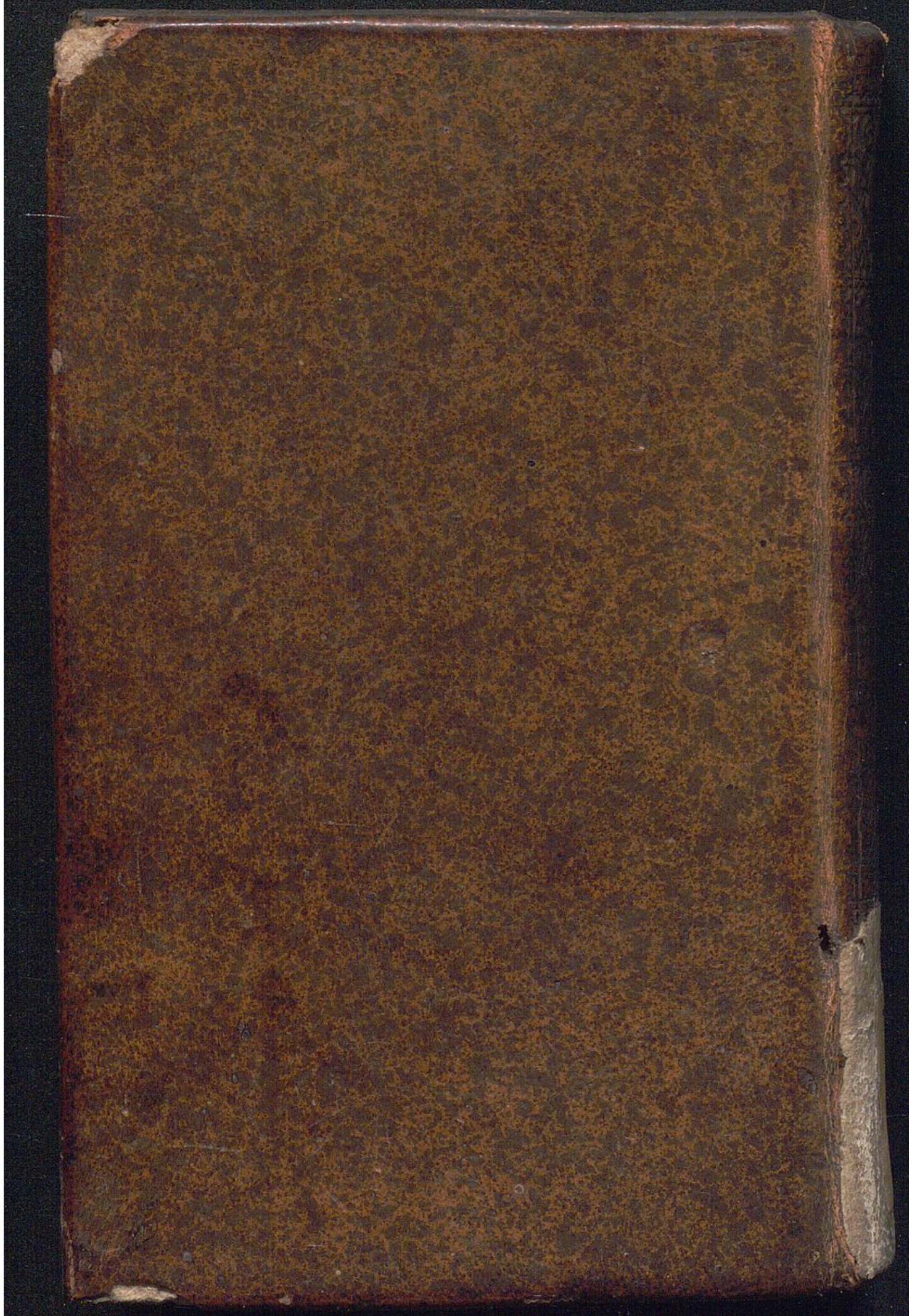

Th 3/4
2929

